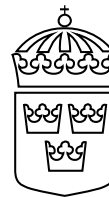

Regeringens proposition

2021/22:76

Ändrade regler om säkerställda obligationer

Prop.
2021/22:76

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 16 december 2021

Morgan Johansson

Max Elger
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Marknaden för säkerställda obligationer är en central del av det finansiella systemet och den svenska bolånemarknaden. För kreditinstituten är det en kostnadseffektiv och förhållandevis stabil form av marknadsupplåning som finansierar bostadsutlåningen till svenska hushåll. För investerarna är det en attraktiv investering som erbjuder en relativt lång placeringshorisont och ett långtgående investerarskydd.

Propositionens förslag innebär att svensk rätt anpassas till EU:s direktiv om utgivning av säkerställda obligationer. Det övergripande syftet med direktivet är att främja utvecklingen av marknaden för säkerställda obligationer inom EU. De harmoniserade reglerna ska också säkerställa att obligationerna uppfyller vissa kvalitetskrav för att investeringar i dem ska få fortsätta behandlas förmånligt i kapitaltäckningsregelverket för banker.

Den svenska marknaden för säkerställda obligationer är välfungerande med ett högt förtroende från investerare. I den utsträckning direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att i nationell rätt ställa upp mer långtgående krav, eller anpassa bestämmelserna till nationella förhållanden, har regeringens utgångspunkt därför varit att så långt som möjligt värna marknadens funktionssätt. De ändrade reglerna innebär i huvudsak följande.

- Tillgångskategorier och belåningsgrader i säkerhetsmassan harmoniseras med EU:s kapitaltäckningsregelverk för banker.
- Förlängning av en säkerställd obligations löptid ska regleras i lag.
- Ett nytt krav på likviditetsbuffert i säkerhetsmassan införs.
- Ett nytt krav på information till investerare införs.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 8 juli 2022.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	20
3	Ärendet och dess beredning	24
4	Bakgrund	24
4.1	Rättslig reglering	24
4.2	Utgångspunkter för genomförandet	25
5	Förutsättningar för tillstånd m.m.	26
5.1	Tillståndsplikt	26
5.2	Benämningar	27
6	Emittentinstitutets verksamhet	30
6.1	Tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan	30
6.1.1	Allmänna överväganden	30
6.1.2	Särskilt om hypotekskrediter	32
6.1.3	Särskilt om offentliga fordringar	36
6.1.4	Särskilt om fordringar mot kreditinstitut och derivatavtal	37
6.1.5	Belåningsgrader	40
6.1.6	Värdering av säkerheter till tillgångar i säkerhetsmassan	42
6.1.7	Skadeförsäkring	44
6.1.8	Dokumentationskrav	45
6.2	Matchningsregler	47
6.2.1	Krav på täckning	47
6.2.2	Övervärde	49
6.3	Konkursskydd och separation av tillgångarna i säkerhetsmassan	51
6.4	En särskild likviditetbuffert	60
6.5	Löptidsförlängning	64
6.6	Information till investerare	72
6.7	Koncerninterna strukturer och gemensam finansiering	74
7	Tillsyn och ingripanden	76
7.1	Tillsyn av utgivningen av säkerställda obligationer	76
7.2	Övervakning av säkerhetsmassan	77
7.3	Återkallelse av tillstånd och sanktioner mot ledningspersoner	79
7.4	Offentliggörande	82
7.5	Rapporteringskrav	83
7.6	Samarbete och utbyte av information	84
7.7	Avgifter	84
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	85

9	Konsekvensanalys	88	Prop. 2021/22:76
10	Författningskommentar	94	
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer	94	
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	108	
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU	112	
Bilaga 2	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2160 av den 27 november 2019 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller exponeringar i form av säkerställda obligationer	141	
Bilaga 3	Sammanfattning av betänkandet Ändrade regler om säkerställda obligationer (SOU 2020:61)	147	
Bilaga 4	Lagförslagen i betänkandet Ändrade regler om säkerställda obligationer (SOU 2020:61)	151	
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna	176	
Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag	177	
Bilaga 7	Lagrådets yttrande	196	
Bilaga 8	Parallelluppställning över genomförandet i svensk rätt av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162	201	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 december 2021	205	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 1–4, 6–9, 10 och 11 §§, 4 kap. 1 §, 5 kap. 3 och 7 §§, 6 kap. 3 §, rubriken närmast efter rubriken till 3 kap. och rubriken närmast före 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 2 § ska lyda ”Skyddade benämningar”,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 2 kap. 3 § och 3 kap. 9 a, 9 b, 15 och 16 §§, och närmast före 3 kap. 1, 9 a, 15 och 16 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om *svenska bankers och kreditmarknadsföretags* rätt att ge ut säkerställda obligationer.

Denna lag innehåller bestämmelser om *kreditinstituts* rätt att ge ut säkerställda obligationer.

2 §²

I denna lag avses med

emittentinstitut: en bank eller ett kreditmarknadsföretag som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § att ge ut säkerställda obligationer,

säkerställda obligationer: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser som är förenade med förmånsrätt i emittentinstitutets säkerhetsmassa,

bostadsfastighet: en bostadsfastighet enligt artikel 4.1.75 i tillsynsförordningen,

derivatavtal: avtal som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och ett kreditinstitut, ett utländskt kreditinstitut inom EES eller en sådan motpart till fordringar som anges i artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2011:459.

yllnadssäkerheter: tillgångar som enligt 3 kap. 2 § får ingå i säkerhetsmassan,

derivatavtal: avtal som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och

1. svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,

2. Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

3. en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

4. ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

5. en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

6. ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

7. de internationella utvecklingsbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1, eller

8. andra motparter som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–7 och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna,

emittentinstitut: ett kreditinstitut som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § att ge ut säkerställda obligationer,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

säkerhetsmassa: krediter, fyllnadssäkerheter och i registret antecknade medel enligt 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och emittentinstitutets motparter i derivatavtal har förmånsrätt i enlighet med bestämmelserna i denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

bank: ett svenskt bankaktiebolag, en svensk sparbank eller en svensk medlemsbank, och

kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

likviditetstäckningsförordningen: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut,

säkerhetsmassa: tillgångar som anges i 3 kap. 1 och 2 §§ och i registret antecknade medel enligt 3 kap. 10 § andra stycket andra meningen och 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och emittentinstitutets motparter i derivatavtal har förmånsrätt enligt denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

säkerställda obligationer: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser som är förenade med förmånsrätt i emittentinstitutets säkerhetsmassa,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, och

utländskt kreditinstitut inom EES: ett utländskt kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse som hör hemma inom EES.

2 kap.

1 §

Banker och kreditmarknadsföretag får ge ut säkerställda obligationer efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd *skall* meddelas om

1. bolagsordningen, stadgarna eller reglementet överensstämmer med denna lag,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

3. tidigare utgivna obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser, som är utgivna för att finansiera krediter av det slag som får ingå i säkerhetsmassan, omvandlas till säkerställda obligationer eller hanteras på ett för borgenärerna likvärdigt sätt enligt en plan som har godkänts av Finansinspektionen, och

4. *banken eller kreditmarknadsföretaget* i en ekonomisk plan redovisar att dess finansiella situation är så stabil att övriga borgenärers intressen inte riskeras.

I den ekonomiska planen enligt första stycket 4 *skall* det ingå ett yttrande från revisorerna som styrker redovisningen.

Ett kreditinstitut får ge ut säkerställda obligationer efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd *ska* meddelas om

4. *kreditinstitutet* i en ekonomisk plan redovisar att dess finansiella situation är så stabil att övriga borgenärers intressen inte riskeras.

I den ekonomiska planen enligt första stycket 4 *ska* det ingå ett yttrande från revisorerna som styrker redovisningen.

3 §

Benämningen svensk säkerställd obligation får användas endast som beteckning för en sådan skuldförbindelse som uppfyller kraven i denna lag.

En skuldförbindelse som avses i första stycket får även benämnas europeisk säkerställd obligation, europeisk säkerställd obligation (premium) och motsvarande utländska officiella beteckningar inom EES.

**Tillåtna krediter
i säkerhetsmassan**

**Tillåtna tillgångar
i säkerhetsmassan**

Hypotekskrediter och offentliga
fordringar

1 §³

Säkerhetsmassan får bestå av

1. krediter som lämnats mot *inteckning i fast egendom som är avsedd för bostads-, jordbruks-, kontors- eller affärsändamål, mot inteckning i tomträtt som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål, mot pant i bostadsrätt eller mot motsvarande utländska säkerheter* (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller de villkor som uppställs i 3-7 §§, och

2. krediter för vilka följande låntagare svarar eller garanterar (offentliga krediter):

a) svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,

b) Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4,

c) en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4, och

d) andra motparter som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i a-c och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna.

Hypotekskrediter som lämnats mot *inteckning i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt som är avsedd*

1. krediter som *har* lämnats mot *säkerhet i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter enligt artikel 129.1 d och f i tillsynsförordningen* (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller de villkor som uppställs i 3-7 §§, och

2. offentliga fordringar enligt artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen.

Hypotekskrediter som *har* lämnats mot *säkerhet i kommersiella fastigheter* får utgöra högst 10 pro-

³ Senaste lydelse 2011:459.

Prop. 2021/22:76 för kontors- eller affärsändamål får utgöra högst 10 procent av säkerhetsmassan.

cent av säkerhetsmassan. Det gäller dock inte för hypotekskrediter som har lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter som huvudsakligen används för jordbruks- eller skogsbruksändamål.

Säkerheter i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter ska uppfylla kraven i artikel 208.2, 208.4 och 208.5 i tillsynsförordningen. Säkerheterna ska bestå av inteckning i fast egendom eller tomträtt, av pant i bostadsrätt eller av motsvarande utländska säkerheter.

Fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan

Fordringar mot kreditinstitut

2 §⁴

I säkerhetsmassan får ingå fyllnadssäkerheter. Dessa får bestå av följande tillgångar:

I säkerhetsmassan får det även ingå fordringar mot kreditinstitut och utländska kreditinstitut inom EES (fordringar mot kreditinstitut).

1. inneliggande kassa, checkar och postremissväxlar,

2. placeringar och fordringar för vilka svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar,

3. placeringar och fordringar för vilka en utländsk stat eller centralbank svarar, om placeringen eller fordran gäller i den utländska statens valuta och är refinansierad i samma valuta,

4. övriga placeringar och fordringar för vilka Europeiska unionen, Europeiska atomenergi-gemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

5. placeringar och fordringar för vilka en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår

av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

6. andra placeringar, fordringar, garantiförbindelser och åtaganden som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–5, och

7. placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

Finansinspektionen får efter ansökan besluta att även följande tillgångar får användas som fyllnads-säkerheter:

1. placeringar och fordringar för vilka ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar,

2. placeringar och fordringar för vilka en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

3. placeringar och fordringar med en återstående löptid av högst ett år för vilka ett utländskt kreditinstitut svarar,

4. placeringar och fordringar för vilka ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

5. placeringar och fordringar för vilka någon av de internationella utvecklingsbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

6. andra placeringar, fordringar, garantiförbindelser och åtaganden

Första stycket gäller

1. fordringar som grundas på derivatavtal och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen,

2. fordringar som grundas på derivatavtal och som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen, om Finansinspektionen godkänner det i enlighet med artikel 129.1 a c andra meningen i samma förordning,

3. andra fordringar som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen och som är tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, och

4. övriga fordringar som får användas för att uppfylla kravet på likviditetsbuffert enligt 9 a §.

som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–5 och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna, och

7. placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

Fyllnadssäkerheterna får utgöra högst 20 procent av säkerhetsmassan. Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att andelen under en begränsad tid får utgöra högst 30 procent.

Fordringar mot kreditinstitut får inte överstiga de andelar som anges i artikel 129.1a i tillsynsförordningen.

3 §⁵

När en hypotekskredit lämnas, får krediten ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom

1. 75 procent av marknadsvärdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål,

2. 70 procent av marknadsvärdet, för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål, och

3. 60 procent av marknadsvärdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål.

Samma belåningsgrader gäller för motsvarande utländska säkerheter.

När en hypotekskredit lämnas får krediten ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom *de belåningsgrader som följer av artikel 129.1 d och f i tillsynsförordningen.*

4 §

I samband med att ett emittentinstitut lämnar hypotekskrediter skall marknadsvärdet enligt 3 § fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock grundas på generella prisnivåer om den avser

1. fast egendom som utgör bostadsfastighet i en- eller tvåfamiljshus,

I samband med att ett emittentinstitut lämnar hypotekskrediter *ska säkerhetens marknadsvärde* fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock grundas på generella prisnivåer om den avser

2. tomträtt som har upplåtits för bostadsändamål avseende en- eller tvåfamiljshus, eller

3. bostadsrätt som har upplåtits för bostadsändamål.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *skall* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *ska* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

6 §

Hypotekskrediter får vara säkerställda endast med säkerheter i egendom belägen inom *Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*.

Hypotekskrediter får vara säkerställda endast med säkerheter i egendom belägen inom *EES*.

7 §

Ett emittentinstitut *skall* *fortlöpande* kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter.

Ett emittentinstitut *ska* kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter *i enlighet med artikel 129.3 i tillsynsförordningen*.

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för hypotekskredit minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *hypotekskrediten* som ligger inom

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för en hypotekskredit minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *krediten* som *efter värdeminskningen* ligger inom *den belåningsgrad* som gäller enligt 3 §.

1. 75 procent av värdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål,

2. 70 procent av värdet, för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål, och

3. 60 procent av värdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål.

8 §⁶

Det nominella värdet av säkerhetsmassan ska vid varje tidpunkt överstiga det sammanlagda nominella värdet av de fordringar som kan göras gällande mot emittentinstitutet på grund av säkerställda obligationer med minst två procent.

Värdet av säkerhetsmassan ska även täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säker-

⁶ Senaste lydelse 2016:504.

ställda obligationer under konkurs. Dessa kostnader får bestämmas till ett schablonbelopp.

9 §⁷

Emittentinstitutets *krediter och fyllnadssäkerheter* i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. Derivatavtal får användas i detta syfte.

Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans som avses i första stycket om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst två procent. Vid beräkningen ska även nuvärdet av derivatavtal beaktas.

Emittentinstitutet ska se till att betalningsflödena avseende tillgångarna i säkerhetsmassan, derivatavtal och säkerställda obligationer är sådana att institutet vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser gentemot innehavare av säkerställda obligationer och motparter i derivatavtal.

Emittentinstitutet ska på ett särskilt konto hålla de medel som avses i tredje stycket avskilda från institutets övriga medel.

Emittentinstitutets *tillgångar* i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. Derivatavtal får användas i detta syfte.

Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans som avses i första stycket om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan, *med avdrag för kostnader som anges i 8 § andra stycket*, vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst två procent. Vid beräkningen ska även nuvärdet av derivatavtal beaktas.

Likviditetsbuffert

9 a §

Emittentinstitutet ska se till att säkerhetsmassan innehåller en likviditetsbuffert som täcker institutets högsta dagliga ackumulerade nettolikviditetsutflöde avseende en säkerställd obligation för de närmast följande 180 dagarna.

Likviditetsbufferten ska utgöras av

⁷ Senaste lydelse 2016:504. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, eller

2. fordringar mot kreditinstitut som utgörs av kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen.

Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen godkänna att likviditetsbufferten tillfälligt får utgöras av

1. fordringar enligt andra stycket 2 som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen, eller

2. tillgångar på nivå 2B enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen.

9 b §

För en säkerställd obligation som uppfyller kraven i 15 § andra stycket 2 behöver likviditetsbufferten täcka kapitalbeloppet endast i förhållande till avtalsvillkorens senare förfallodag.

10 §

Ett emittentinstitut *skall* föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, derivatavtal.

Registret *skall* vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret *skall* också utvisa de medel som *anges* i 4 kap. 4 §.

Ett emittentinstitut *ska* föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, derivatavtal.

Registret *ska* vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret *ska* också utvisa de medel som *härifrån* från säkerhetsmassan och derivatavtal.

11 §

I registret *skall* det finnas uppgifter

1. för varje säkerställd obligation om obligationens nominella värde, ränta och förfallodag,

I registret *ska* det finnas uppgifter

1. för varje säkerställd obligation: om obligationens nominella värde, ränta och förfallodag,

2. för varje enskild kredit om kreditens nummer, låntagare, nominella värde, amorteringsvillkor och ränta,

3. för varje offentlig *kredit* om borgensman när *sådan finns*,

4. för varje hypotekskredit om säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts,

5. för varje *fyllnads säkerhet* om de tillgångar som omfattas, deras nominella värde samt, *i förekommande fall, tillgångarnas löptid och ränta,*

6. för varje derivatavtal om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet.

2. för varje enskild kredit: om kreditens nummer, låntagare, nominella värde, amorteringsvillkor och ränta,

3. för varje offentlig *fordran i form av en kredit enligt 2:* om borgensman,

4. för varje hypotekskredit: om
a) säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts, *och*

b) *fordran på grund av försäkringsavtal avseende säkerheten,*

5. för varje *fordran mot kreditinstitut, bortsett från fordran enligt derivatavtal, och för varje offentlig fordran, bortsett från krediter enligt 2:* om dess nominella värde samt löptid och ränta, *och*

6. för varje derivatavtal: om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, *mottagna säkerheter,* värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet.

Löptidsförlängning

15 §

Löptiden för en säkerställd obligation får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande. Inför ett beslut om godkännande ska Riksbanken och Riksgäldskontoret få tillfälle att lämna synpunkter.

Godkännande får lämnas, om

1. *det är sannolikt att en förlängning kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd, och*

2. *det av avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen framgår*

a) *att löptiden får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande,*

b) *förutsättningarna för godkännande enligt 1, och*

c) den senare förfallodag som gäller efter en förlängning.

Ett ärende eller mål om godkännande ska handläggas skyndsamt.

Information om säkerställda obligationer

16 §

Ett emittentinstitut ska lämna sådana uppgifter om en säkerställd obligation som behövs för att en köpare ska kunna bedöma obligationen och den risk som är förenad med att investera i den.

Om den säkerställda obligationen innehåller avtalsvillkor som avses i 15 § andra stycket 2, ska informationen särskilt innehålla uppgifter om

1. vilka omständigheter som kan utlösa en förlängning,
2. huruvida en förlängning påverkas av att emittentinstitutet försätts i konkurs eller resolution, och
3. kravet på Finansinspektionens godkännande.

4 kap.

1 §

Förmånsrätt enligt 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) gäller i de tillgångar som enligt 3 kap. 10 § registrerats som säkerhetsmassa.

Dessutom gäller förmånsrätt i Dessutom gäller förmånsrätt i
1. de medel som vid tidpunkten för konkursbeslutet eller utmätningen finns hos emittentinstitutet och som härrör från säkerhetsmassan eller derivatavtal, och registret enligt 4 §.

och som härrör från säkerhetsmassan eller derivatavtal, och

2. de medel som senare antecknas i registret enligt 4 §.

5 kap.

3 §

Finansinspektionen skall återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet Finansinspektionen ska återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning av säkerställda obligationer,

Prop. 2021/22:76 ning av säkerställda obligationer, eller

2. har förklarat sig avstå från tillståndet.

I *det* fall som avses i första stycket 1 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

2. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller

3. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt.

I *de* fall som avses i första stycket 1 eller 3 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

7 §

Emittentinstitut *skall med årliga avgifter* bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag.

Emittentinstitut *ska* bekosta Finansinspektionens *tillsyn med årliga avgifter*.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrettelser enligt denna lag.

6 kap.

3 §⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. motparter och utländska stater som avses i 1 kap. 2 §,

2. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,

3. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1,

4. låntagare som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2,

5. vilka utländska stater och centralbanker som avses i 3 kap. 2 § första stycket 4, vilka utländska kommuner och därmed jämförliga samfälligheter som avses i 3 kap. 2 § första stycket 5, vilka utländska stater som avses i 3 kap. 2 § andra stycket 2 och 4, vilka internationella utvecklingsbanker som avses i 3 kap. 2 § andra stycket 5 samt om tillgångar som avses i 3 kap. 2 § första stycket 6 och andra stycket 6,

1. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,

2. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket,

6. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § *skall* utföras,

7. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § *skall* utföras,

8. villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för risk-exponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,

9. hur registret *skall* föras enligt 3 kap. 10 §,

10. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§, *och*

11. sådana avgifter *för tillsyn* som avses i 5 kap. 7 §.

3. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § *ska* utföras,

4. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § *ska* utföras,

5. hur *schablonbeloppet för kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer enligt 3 kap. 8 § andra stycket ska bestämmas,*

6. villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för risk-exponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,

7. hur registret *ska* föras enligt 3 kap. 10 §,

8. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§,

9. *vilken information ett emittentinstitut ska tillhandahålla enligt 3 kap. 16 § första stycket, och*

10. sådana avgifter som avses i 5 kap. 7 §.

1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.

2. Bestämmelsen i 5 kap. 3 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för överträdelse som har skett före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för en säkerställd obligation som har getts ut före ikraftträdandet. För en sådan obligation tillämpas dock den nya 3 kap. 16 § första stycket och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, 5 kap. 3 § i dess nya lydelse.

4. Äldre bestämmelser gäller också för en sådan säkerställd obligation som avses i artikel 30.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU, i den ursprungliga lydelsen, under förutsättning att utgivningsvolymen inte utökas efter den 8 juli 2024 och den säkerställda obligationen uppfyller kraven i leden a–d i samma artikel. För en sådan obligation tillämpas dock den nya 3 kap. 16 § första stycket och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, 5 kap. 3 § i dess nya lydelse.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 1 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

1 a §¹

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. låter *blir* att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter *blir* att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

5. låter *bli* att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter *bli* att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera,

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret, eller

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 §

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen

lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå.

(2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,

23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och

a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,

c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

-
1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.
 2. Bestämmelsen i 15 kap. 1 a § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för överträdelser som har skett före ikraftträdandet.
 3. Bestämmelserna i 15 kap. 1 a § första stycket 23 b, c och e gäller inte i fråga om säkerställda obligationer som avses i punkt 3 eller 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2022:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

3 Ärendet och dess beredning

I november 2019 antog Europeiska unionen (EU) ett nytt regelverk om utgivning av säkerställda obligationer. Det nya regelverket består av dels Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU (direktivet), se *bilaga 1*, dels Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2160 av den 27 november 2019 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen), se *bilaga 2*.

Regeringen gav den 19 december 2019 en särskild utredare i uppdrag att lämna de författningsförslag som krävs för att i svensk rätt genomföra det nya direktivet och för att anpassa svensk rätt till ändringarna i tillsynsförordningen (dir. 2019:107). Utredningen antog namnet Utredningen om ett nytt regelverk om säkerställda obligationer.

Utredningen har redovisat sitt uppdrag i betänkandet Ändrade regler om säkerställda obligationer (SOU 2020:61). En sammanfattning av betänkandet och utredningens lagförslag finns i *bilagorna 3* och *4*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren finns tillgängliga på regeringens webbplats (www.regeringen.se) och i Finansdepartementet (Fi2020/04379).

I propositionen behandlas utredningens förslag.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 28 oktober 2021 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen i *bilaga 6*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 7*. Regeringen har delvis följt Lagrådets förslag och synpunkter, som behandlas i avsnitt 6.2 och 6.3 och i författningskommentaren.

I förhållande till lagrådsremissen har det även gjorts vissa språkliga och redaktionella ändringar.

4 Bakgrund

4.1 Rättslig reglering

Säkerställda obligationer är obligationer som ges ut av banker och andra kreditinstitut (emittentinstitut), där fordringarna som investerarna (obligationsinnehavarna) kan göra gällande mot emittentinstitutet på grund av obligationsinnehavets säkerhet i form av vissa tillgångar. Dessa tillgångar är avskilda från emittentinstitutets övriga tillgångar och skulder men tas upp på institutets balansräkning och utgör de säkerställda obligationernas s.k. säkerhetsmassa. Obligationsinnehavarna har särskild förmånsrätt för sina fordringar i säkerhetsmassan. Säkerställda obligationer är en viktig finansieringskälla för många kreditinstitut och underlättar

finansiering av framför allt hypotekslån i form av bostadskrediter och offentliga lån. Ur ett investerarperspektiv är en fördel med säkerställda obligationer, jämfört med andra finansieringskällor, att risken för tillgångarna i säkerhetsmassan ligger kvar på emittentinstitutet och att investerarna kan göra gällande sina krav mot institutet. En annan fördel är att investeraren har särskild förmånsrätt för sina fordringar i den säkerställda obligationens säkerhetsmassa.

Tillsynsförordningen innehåller bl.a. krav på kapitaltäckning gentemot kreditinstitut. Kapitaltäckningskraven i förhållande till investeringar i säkerställda obligationer är lägre än vad som gäller för många andra investeringar. Lättnaderna i kraven motiveras av den låga risk som investeringar i säkerställda obligationer är förknippade med.

EU:s nya regelverk om utgivning av säkerställda obligationer utgör en del av ett paket som Europeiska kommissionen har tagit fram för att fördjupa den s.k. kapitalmarknadsunionen och bygger bl.a. på ett arbete inom Europeiska bankmyndigheten (Eba) i syfte att identifiera god marknadspraxis för utgivande av säkerställda obligationer. Det arbetet är i sin tur ett svar på en rekommendation från Europeiska systemrisknämnden om att identifiera och övervaka god marknadspraxis avseende utgivande av säkerställda obligationer i syfte att säkerställa robusta och enhetliga regelverk för säkerställda obligationer inom EU.

4.2 Utgångspunkter för genomförandet

Regeringens förslag: De lagändringar som krävs för att genomföra direktivet i svensk rätt och anpassa svensk rätt till ändringarna i tillsynsförordningen ska i huvudsak tas in i lagen om utgivning av säkerställda obligationer.

Regeringens bedömning: Genomförandet bör värna den svenska marknads funktionsätt.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Bestämmelser om utgivning av säkerställda obligationer finns i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer, förkortad LUSO. I den lagen finns bestämmelser om krav på tillstånd för att ge ut säkerställda obligationer och skyddade benämningar (2 kap.), bestämmelser om emittentinstitutets verksamhet (3 kap.), bestämmelser om emittentinstitutets insolvens (4 kap.), särskilda bestämmelser om tillsyn och ingripanden (5 kap.) och bestämmelser om överklagande och bemyndiganden (6 kap.).

Allmänna bestämmelser om tillsyn över och ingripanden mot kreditinstitut finns i rörelselagstiftningen, framför allt 13 och 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, förkortad LBF.

Det nya EU-direktivet och ändringarna i EU:s tillsynsförordning föranleder framför allt ändringar i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. Ändringarna är dock av en sådan begränsad omfattning och av en sådan art att de lämpligen bör ske med bibehållande av strukturen i den lagen.

I det följande behandlas det nya direktivet och ändringarna i EU:s tillsynsförordning utifrån kapitelindelningen i lagen om utgivning av säkerställda obligationer.

Det är eftersträvansvärt med en harmoniserad och välfungerande marknad för säkerställda obligationer inom EU som investerare har högt förtroende för.

Den nuvarande regleringen i lagen om utgivning av säkerställda obligationer har för svensk del skapat förutsättningar för en stor, likvid och standardiserad marknad för säkerställda obligationer med gott investerarskydd. I den utsträckning direktivet ger medlemsstaterna valmöjligheter eller utrymme för att i nationell rätt ställa upp mer långtgående krav eller anpassa bestämmelserna till nationella förhållanden, bör det svenska genomförandet sträva efter att värna om funktionssättet hos den svenska marknaden för säkerställda obligationer.

5 Förutsättningar för tillstånd m.m.

5.1 Tillståndsplikt

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på tillståndsplikt för utgivning av säkerställda obligationer.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt direktivet ska den behöriga myndigheten ge tillstånd till ett program för säkerställda obligationer för att sådana obligationer ska få ges ut inom det programmet (artikel 19). I direktivet avses med program för säkerställda obligationer de strukturella egenskaper hos en utgivning av säkerställda obligationer som fastställs genom lagstadgade regler och avtalsvillkor, i enlighet med det tillstånd som beviljats det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna (artikel 3.2).

Ett tillstånd till ett program för säkerställda obligationer ska kräva åtminstone följande (artikel 19.2):

- En lämplig verksamhetsplan som beskriver utgivningen av säkerställda obligationer.
- Lämpliga riktlinjer, rutiner och metoder som syftar till investerarskydd när det gäller att godkänna, ändra, förnya och återfinansiera lån som ingår i säkerhetsmassan.
- Ledning och personal som särskilt arbetar med programmet för säkerställda obligationer och som har lämplig kompetens och kunskap avseende utgivning av säkerställda obligationer och förvaltning av programmet för säkerställda obligationer.
- En administrativ struktur för säkerhetsmassan och övervakning av denna som uppfyller de tillämpliga krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar direktivet.

Bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att ge ut säkerställda obligationer finns i lagen om utgivning av säkerställda obligationer (2 kap. 1 §). Ett sådant tillstånd ska meddelas ett kreditinstitut om bolagsordningen, stadgarna eller reglementet överensstämmer med bestämmelserna i lagen och det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt bestämmelserna i lagen och andra författningar som reglerar verksamheten. Vidare krävs att tidigare utgivna obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser, som är utgivna för att finansiera krediter av det slag som får ingå i säkerhetsmassan, omvandlas till säkerställda obligationer eller hanteras på ett för borgenärerna likvärdigt sätt enligt en plan som har godkänts av Finansinspektionen och att kreditinstitutet i en ekonomisk plan redovisar att dess finansiella situation är så stabil att övriga borgenärs intressen inte riskeras. I den ekonomiska planen ska det ingå ett yttrande från revisorerna som styrker redovisningen. Finansinspektionen får meddela föreskrifter på området (6 kap. 3 § 2 LUSO). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:1) om utgivning av säkerställda obligationer (2 kap.).

Svensk rätt uppfyller därmed redan direktivets krav på tillståndsplikt.

5.2 Benämningar

Regeringens förslag: Benämningen svensk säkerställd obligation ska få användas endast som beteckning för en sådan skuldförbindelse som uppfyller kraven i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. En sådan skuldförbindelse ska även få benämnas europeisk säkerställd obligation, europeisk säkerställd obligation (premium) eller motsvarande utländska officiella beteckningar inom EES.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår att den nuvarande bestämmelsen om skyddad benämning i lagen om utgivning av säkerställda obligationer ska ersättas med bestämmelser om tre nya skyddade benämningar, där benämningen svensk säkerställd obligation ska få användas endast som beteckning för skuldförbindelser som uppfyller kraven i svensk rätt, benämningen europeisk säkerställd obligation ska få användas endast som beteckning för skuldförbindelser som uppfyller kraven i utländsk rätt som genomför direktivet och benämningen europeisk säkerställd obligation (premium) ska få användas endast som beteckning för en skuldförbindelse som uppfyller kraven i artikel 129 i tillsynsförordningen. Utredningen föreslår också att det ska införas bestämmelser som reglerar användningen av benämningar som är förväxlingsbara med sådana benämningar.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser att det bör framgå tydligare i lagtexten att en svensk säkerställd obligation efterlever högre krav än en europeisk säkerställd obligation (premium).

Benämningar enligt direktivet

Enligt direktivet ska medlemsstaterna säkerställa att beteckningen europeisk säkerställd obligation och dess officiella översättning på alla unionens officiella språk endast används för säkerställda obligationer som uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som genomför direktivet (artikel 27.1). Medlemsstaterna ska säkerställa att beteckningen europeisk säkerställd obligation (premium) och dess officiella översättning på alla unionens officiella språk endast används för säkerställda obligationer som uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som genomför direktivet och som uppfyller kraven i artikel 129 i tillsynsförordningen (artikel 27.2).

En utgångspunkt för tillämpningen av nationella bestämmelser som genomför direktivets regler, inklusive dess regler om beteckningar, är principen om ömsesidigt erkännande. Principen om ömsesidigt erkännande avser bl.a. den unionsrättsliga principen att en vara eller tjänst som tillhandahålls i en medlemsstat också ska få tillhandahållas i övriga medlemsstater, om inte särskilda skäl emot föreligger (se EU-domstolens mål nr C-120/78, *Cassis de Dijon*). Utifrån denna princip ska en säkerställd obligation som t.ex. ges ut med beteckningen *European covered bond* (dvs. motsvarande europeisk säkerställd obligation i den svenska versionen av direktivet) i en annan medlemsstat i enlighet med den medlemsstatens nationella rätt i princip inte kunna bedömas som oförenlig med kraven på en europeisk säkerställd obligation i en annan medlemsstat. Om tillsynsmyndigheten i en annan medlemsstat än den i vilken den säkerställda obligationen getts ut finner att obligationen inte är förenlig med kraven på t.ex. en europeisk säkerställd obligation, ankommer det endast på den tillsynsmyndigheten att uppmärksamma tillsynsmyndigheten i hemlandet på detta.

Enligt direktivet avses med säkerställd obligation en skuldförbindelse som ges ut av ett kreditinstitut i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar de obligatoriska kraven i direktivet och som säkras av säkerställda tillgångar som investerare i säkerställda obligationer har en direkt fordran på i egenskap av prioriterade fordringsägare (artikel 3.1). Säkerställd obligation är dock enligt direktivet inte en skyddad benämning.

Benämningen säkerställda obligationer

Enligt svensk rätt utgör säkerställda obligationer en skyddad benämning. Benämningen säkerställda obligationer får användas endast som beteckning för sådana skuldförbindelser som omfattas av lagen om utgivning av säkerställda obligationer (2 kap. 2 § LUSO).

Som nämns ovan innehåller direktivet en definition av säkerställd obligation, som dock inte utgör en skyddad benämning. Med hänsyn till detta, och till att direktivet utgår från att medlemsstaterna ska kunna behålla egna nationella benämningar parallellt med möjligheten att använda de nya skyddade benämningarna enligt direktivet (skäl 37 i direktivet), finns det inget hinder mot att behålla säkerställda obligationer som en skyddad benämning i svensk rätt, med samma innehåll som i dag. Det framstår som angeläget att denna benämning inte förlorar sitt skydd

för att på så vis kunna användas för finansiella instrument som inte omfattas av lagen om utgivning av säkerställda obligationer. I förhållande till de föreslagna nya benämningar som behandlas nedan avser benämningen säkerställd obligation just säkerställda obligationer i en mer allmän bemärkelse, dvs. skuldförbindelser som omfattas av bestämmelserna i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. Användningen av de nya benämningar som föreslås enligt nedan förutsätter i sin tur att samtliga krav enligt denna lag är uppfyllda. Till skillnad från utredningen anser regeringen därför att den skyddade benämningen säkerställd obligation ska kvarstå.

Mot denna bakgrund framstår det inte som behövligt att införa ett förbud mot förväxlingsbara benämningar såsom utredningen föreslår. Ett sådant förbud går dessutom utanför vad direktivet kräver och är förenat med inte oansenliga tillämpningsproblem.

Benämningen svensk säkerställd obligation

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att benämningen svensk säkerställd obligation bör få användas endast som beteckning för sådana skuldförbindelser som uppfyller kraven i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. Förslaget avseende ändringar av bestämmelserna om tillgångar i säkerhetsmassan innebär att kraven på dessa tillgångar kommer att vara något mer långtgående i svensk rätt än kraven enligt tillsynsförordningen. Benämningen svensk säkerställd obligation blir därför ett märke för säkerställda obligationer av högre kvalitet än såväl europeisk säkerställd obligation som europeisk säkerställd obligation (premium). I likhet med *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser regeringen att det är fördelaktigt att den högre kvalitet som benämningen svensk säkerställd obligation representerar framgår med tydlighet. Regeringen föreslår att svensk säkerställd obligation anges först bland de benämningar som villkoras av uppfyllande av kraven i svensk rätt, och där det därefter framgår att en sådan även får kallas europeisk säkerställd obligation respektive europeisk säkerställd obligation (premium). Denna ordning, tillsammans med innehållet i lagen om utgivning av säkerställda obligationer i övrigt, tydliggör på ett lämpligt sätt att benämningen svensk säkerställd obligation representerar den högsta kvaliteten i förhållande till övriga benämningar. Alternativet att det i kravet för benämningen svensk säkerställd obligation anges att denna får användas för obligationer som inte bara uppfyller kraven i tillsynsförordningen utan även ytterligare krav enligt lagen om utgivning av säkerställda obligationer, kan antyda att det skulle vara möjligt att ge ut svenska säkerställda obligationer i Sverige som inte till fullo uppfyller kraven i denna lag. En sådan beskrivning av kraven för benämningen svensk säkerställd obligation framstår därför enligt regeringen som mindre lämplig.

Benämningen europeisk säkerställd obligation och europeisk säkerställd obligation (premium)

Enligt förslaget kommer säkerställda obligationer som ges ut i enlighet med kraven i lagen om utgivning av säkerställda obligationer att leva upp till såväl direktivets som tillsynsförordningens krav. En svensk säkerställd

obligation ska därför även få benämnas europeisk säkerställd obligation respektive europeisk säkerställd obligation (premium). Benämningarna, inklusive motsvarande utländska officiella benämningar, bör endast få användas för säkerställda obligationer som ges ut i enlighet med kraven i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. Det kan här påpekas att en bestämmelse i svensk rätt av denna innebörd, dvs. som anger kraven för att en säkerställd obligation ska få kallas europeisk säkerställd obligation respektive europeisk säkerställd obligation (premium) genomför obligatoriska regler i direktivet (artikel 27.2). Det är dock valfritt för emittentinstituten att använda dessa benämningar (se skäl 37 i direktivet).

6 Emittentinstitutens verksamhet

6.1 Tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan

6.1.1 Allmänna överväganden

Regeringens förslag: Tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan ska inte utgöras av andra tillgångar än sådana som kvalificerar för lättnader av kraven i EU:s tillsynsförordning för köpare av säkerställda obligationer. Av dessa tillgångar ska följande vara tillåtna enligt svensk rätt:

1. krediter som lämnats mot säkerhet i bostadsfastigheter eller i kommersiella fastigheter (hypotekskrediter) under förutsättning att dessa lever upp till vissa ytterligare villkor,
2. offentliga fordringar enligt artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen, och
3. fordringar mot svenska kreditinstitut och kreditinstitut inom EES (fordringar mot kreditinstitut).

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår dock att vissa bostadskrediter enligt fransk rätt med särskilda egenskaper i förhållande till övriga bostadskrediter enligt tillsynsförordningen ska tillåtas i säkerhetsmassan. Utredningens förslag har dessutom en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Svenska Bankföreningen anser att de särskilda bostadskrediterna enligt fransk rätt inte bör tillåtas i säkerhetsmassan. *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser även att tillfälliga eller mindre överträdelser av gränsvärden som anges i tillsynsförordningen inte ska leda till att tillgångar blir otillåtna i säkerhetsmassan.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan

Enligt direktivet (artikel 6.1) får tillgångarna i säkerhetsmassan utgöras av tillgångar som är tillåtna enligt artikel 129.1 i tillsynsförordningen, vissa övriga s.k. högkvalitativa säkerställda tillgångar och vissa krediter till s.k.

offentliga företag. Tillgångar som är tillåtna enligt tillsynsförordningen utgörs av offentliga fordringar (artikel 129.1 a och b), fordringar mot kreditinstitut (artikel 129.1 c), hypotekskrediter i form av krediter mot säkerhet i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter (artikel 129.1 d och f), särskilda bostadskrediter enligt fransk rätt (artikel 129.1 e) och krediter mot säkerhet i fartyg (artikel 129.1 g).

Enligt 3 kap. 1 § LUSO får säkerhetsmassan bl.a. bestå av hypotekskrediter som lämnats mot säkerhet i fast egendom, tomträtt och bostadsrätt samt av offentliga krediter (se avsnitt 6.1.2 och 6.1.3). Säkerhetsmassan får enligt 3 kap. 2 § LUSO även bestå av s.k. fyllnadssäkerheter, vilket omfattar vissa likvida tillgångar med låg risk som emittentinstitutionen kan ha behov av att inkludera i säkerhetsmassan för att lösa problem med obalanser mellan löptiden på den säkerställda obligationen och löptiderna på krediterna i säkerhetsmassan (prop. 2002/03:107 s. 71–73). Efter tillstånd från Finansinspektionen får fyllnadssäkerheter utgöras av bl.a. exponeringar mot kreditinstitut (3 kap. 2 § andra stycket LUSO). Fyllnadssäkerheter får som huvudregel utgöra högst 20 procent av säkerhetsmassan (3 kap. 2 § tredje stycket LUSO).

Utredningen bedömer att det för svenskt vidkommande inte finns skäl att tillåta andra tillgångar i säkerhetsmassan än sådana som är tillåtna enligt tillsynsförordningen, eftersom svenska emittentinstitutioner redan i dag innehar säkerhetsmassor som är förenliga med kraven i tillsynsförordningen och att det på den svenska marknaden inte finns efterfrågan på tillgångar som inte lever upp till dessa krav (artikel 129.1). Utredningen bedömer vidare att av tillgångar som tillåts enligt tillsynsförordningen bör krediter mot säkerhet i fartyg inte tillåtas i säkerhetsmassan.

Regeringen instämmer i utredningens bedömningar i dessa delar.

Slutligen anser regeringen, i likhet med *Svenska Bankföreningen*, att vissa bostadskrediter enligt fransk rätt som behandlas särskilt i tillsynsförordningen (artikel 129.1 e) inte bör tillåtas i säkerhetsmassan, eftersom dessa krediter inte fyller någon funktion på den svenska marknaden och det heller inte är ett krav enligt direktivet att dessa ska tillåtas.

Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anser att tillfälliga eller mindre överträdelser av gränsvärden i tillsynsförordningen, t.ex. de särskilda begränsningarna för exponeringar mot kreditinstitut (artikel 129.1a), inte ska diskvalificera tillgångarna från att tillåtas i säkerhetsmassan. Frågan om konsekvenser av tillfälliga eller mindre överträdelser av aktuellt slag bör kunna lösas inom ramen för Finansinspektionens tillsyn.

Krav på homogenitet och riskspridning

Enligt direktivet ska medlemsstaterna fastställa regler om säkerhetsmassans sammansättning. Dessa regler ska, ”där så är relevant”, ange villkoren för att emittentinstitution ska få inkludera primärtillgångar som har olika egenskaper vad gäller strukturella egenskaper, löptid eller riskprofil i säkerhetsmassan (artikel 10). Med primärtillgångar avses enligt direktivet dominerande säkerställda tillgångar som avgör säkerhetsmassans typ (artikel 3.12). För tillgångar som inte är tillåtna enligt

tillsynsförordningen ska medlemsstaterna enligt direktivet fastställa regler som säkerställer riskspridning i säkerhetsmassan (artikel 6.8 i direktivet).

Enligt vad som föreslås ovan bör endast tillgångar som är tillåtna enligt artikel 129.1 i tillsynsförordningen tillåtas i säkerhetsmassan. Direktivets krav på riskspridning (artikel 6.8) är därför inte aktuellt för svensk del.

De krav som blir tillämpliga genom artikel 129.1 i tillsynsförordningen, inklusive krav på typ av tillgångar och maximala andelar vad avser exponeringar mot kreditinstitut m.m., är utformade för att bl.a. tillgodose en lämplig sammansättning av tillgångar i säkerhetsmassan. Kommissionen har gett uttryck för att nationella bestämmelser som innebär att säkerhetsmassan till övervägande del ska bestå av hypotekskrediter och offentliga fordringar enligt artikel 129.1 i tillsynsförordningen innebär att det inte är relevant med kompletterande bestämmelser om säkerhetsmassans sammansättning. Enligt regeringens förslag bör endast hypotekskrediter enligt artikel 129.1 d och f, offentliga krediter enligt artikel 129.1 a och b och exponeringar mot kreditinstitut enligt artikel 129.1 c tillåtas i säkerhetsmassan. Med hänsyn till det och till den föreslagna begränsningen vad avser kommersiella fastighetskrediter i säkerhetsmassan (se avsnitt 6.1.2), bör ytterligare bestämmelser om säkerhetsmassans sammansättning inte behövas för svensk del.

6.1.2 Särskilt om hypotekskrediter

Regeringens förslag: Hypotekskrediter som har lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter ska få utgöra högst tio procent av säkerhetsmassan. Det ska dock inte gälla för hypotekskrediter som har lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter som huvudsakligen används för jordbruks- eller skogsbruksändamål.

Regeringens bedömning: Möjligheten att säkra hypotekskrediter med egendom belägen utanför EES bör inte utnyttjas.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att krediter som har lämnats mot säkerhet i bostadsfastigheter ska kallas bostadskrediter och att dessa ska definieras som krediter som har lämnats mot säkerhet i egendom som är avsedd för bostadsändamål. Utredningen föreslår vidare att krediter som lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter ska kallas kommersiella fastighetskrediter och att dessa ska definieras som krediter som lämnats mot säkerhet i egendom som är avsedd för näringsverksamhet.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser att tillgångar vad avser bostadskrediter respektive kommersiella fastighetskrediter ska definieras som lån mot säkerhet i bostadsfastighet respektive som lån mot säkerhet i kommersiella fastigheter, alternativt som egendom som huvudsakligen är avsedd för näringsverksamhet. Dessa remissinstanser anser även att bemyndigandet om fast egendom, tomträtt och bostadsrätt bör upphävas.

Begreppen bostadsfastighet och kommersiell fastighet

Enligt svensk rätt får säkerhetsmassan bestå av krediter som lämnats mot inteckning i fast egendom som är avsedd för bostads-, jordbruks-, kontors- eller affärsändamål, mot inteckning i tomträtt som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål och mot pant i bostadsrätt eller mot motsvarande utländska säkerheter (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller vissa villkor såsom belåningsgrader och värdering av underliggande säkerheter (3 kap. 1 § första stycket 1 och 3–7 §§ LUSO).

Krediter av detta slag kommer också i fortsättningen att vara tillåtna i säkerhetsmassan (se avsnitt 6.1.1). Såsom utredningen föreslår framstår det dock som lämpligt att ge dessa bestämmelser en utformning som närmare anknyter till reglerna i artikel 129.1 i tillsynsförordningen.

Hypotekskrediter enligt svensk rätt omfattas av reglerna om lån mot säkerhet i bostadsfastigheter (artikel 129.1 d i tillsynsförordningen) respektive av reglerna om lån mot säkerhet i kommersiella fastigheter (artikel 129.1 f i samma förordning). Uppdelningen i svensk rätt av säkerheter för hypotekskrediter efter bostads-, jordbruks-, kontors- eller affärsändamål motsvaras alltså i tillsynsförordningen endast av en uppdelning i säkerheter för bostadsändamål eller för kommersiella ändamål. Till vilken av dessa två kategorier en säkerhet hör, beror på dess huvudsakliga ändamål (se Eba: *Applicable risk weights for agricultural properties*, 2013 94).

En bostadsfastighet definieras i tillsynsförordningen som ”en bostad (eng. ’residence’) som innehas av ägaren eller bostadsrättshavaren (eng. ’the owner or the lessee of the residence’), inbegripet rätten att bo i en lägenhet i bostadsrättsföreningar i Sverige (eng. ’including the right to inhabit an apartment in housing cooperatives located in Sweden’)” (artikel 4.1.75). Till skillnad från bostadsrätt omnämns inte den svenska upplåtelseformen tomträtt särskilt i tillsynsförordningen. Såsom utredningen konstaterar får dock inteckning i tomträtt anses omfattas av uttrycket säkerhet i bostadsfastighet i artikel 129.1 d i samma förordning.

Begreppet kommersiell fastighet har, till skillnad från begreppet bostadsfastighet, ingen särskild definition i tillsynsförordningen. Begreppet bör dock förstås i förhållande till innebörden av bostadsfastighet. Om ett bostadsändamål inte överväger ett kommersiellt ändamål såvitt avser egendomen i fråga, och egendomen därför inte ska anses utgöra en bostadsfastighet, bör egendomen anses utgöra en kommersiell fastighet i tillsynsförordningens mening (jfr Eba: *Applicable risk weights for agricultural properties*, 2013 94).

Den särskilda kategorin i svensk rätt avseende fast egendom avsedd för jordbruksändamål har ingen motsvarighet i tillsynsförordningen. Särregleringen avseende säkerhet i denna typ av fast egendom i svensk rätt avser tillåten belåningsgrad (se avsnitt 6.1.5) samt att de undantas från den begränsning som annars gäller för säkerheter i egendom för affärsändamål vad avser till vilken grad de får utgöra del av säkerhetsmassan (se nedan). Det framstår som lämpligt att svensk rätt speglar utgångspunkten att krediter som lämnas mot säkerhet i jordbruksfastigheter ska beaktas som antingen krediter lämnade mot säkerhet i bostadsfastigheter eller som krediter lämnade mot säkerhet i kommersiella fastigheter. Krediter

lämnade mot säkerhet i jordbruksfastigheter bör därför inte längre i svensk rätt anges som en särskild kategori av tillåtna krediter i säkerhetsmassan.

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser att tillgångar vad avser bostadskrediter respektive kommersiella fastighetskrediter bör definieras som lån mot säkerhet i bostadsfastighet respektive som lån mot säkerhet i kommersiella fastigheter, alternativt som egendom som huvudsakligen är avsedd för näringsverksamhet. Som skäl för detta anger dessa remissinstanser att det är av vikt att ge bestämmelserna i svensk rätt en utformning som inte riskerar att ge dem en annan innebörd avseende den egendom som ska stå som säkerhet för krediterna än vad som avses med bostadsfastighet respektive kommersiell fastighet enligt tillsynsförordningen. Regeringen instämmer i synpunkten att benämningen av den egendom som ska svara för säkerheten till krediterna bör vara likalydande med benämningen i tillsynsförordningen. Regeringen föreslår därför att dessa ska anges som bostadsfastigheter respektive kommersiella fastigheter.

Begreppet hypotekskrediter

Regeringen anser i motsats till utredningen att det inte är motiverat att låta hypotekskrediter utgå som ett samlingsbegrepp för krediter som lämnats mot säkerhet i bostadsfastigheter respektive i kommersiella fastigheter. Ett sådant samlingsbegrepp för den viktigaste typen av tillgångar i säkerhetsmassan vad avser svenska emittentinstitut och som använts sedan lagen om utgivning av säkerställda obligationer tillkom har inte i sig förlorat relevans och står heller inte i konflikt med begreppen i vare sig direktivet eller tillsynsförordningen.

Geografisk begränsning

Förmånsrätt i egendom som ställs som säkerhet för hypotekskrediter grundas i inteckning i fast egendom, inteckning i tomträtt eller mot pant i bostadsrätt (3 kap. 1 § LUSO). Det bör även fortsättningsvis anges att säkerheten avseende hypotekskrediter ska utgöras av något av dessa rättsinstitut. Som framgår ovan avgör det huvudsakliga ändamålet med egendomen i fråga huruvida en säkerhet uppnådd på något av dessa sätt avser säkerhet i en bostadsfastighet eller säkerhet i en kommersiell fastighet enligt tillsynsförordningen. Enligt svensk rätt får säkerheten även utgöras av motsvarande utländska säkerheter i egendom belägen inom EES (3 kap. 6 § LUSO). Regeringen anser att denna möjlighet till inkludering av motsvarande utländska säkerheter, utifrån den geografiska begränsningen att egendomen i fråga ska finnas inom EES, bör bestå.

Begränsning för krediter som lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter

Enligt svensk rätt får hypotekskrediter som lämnats mot inteckning i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt som är avsedd för kontors- eller affärsändamål utgöra högst 10 procent av säkerhetsmassan (3 kap. 1 § andra stycket LUSO). Begränsningen är avsedd att utgöra ett sätt att hantera den högre risknivå som är förknippad med denna typ av säkerheter (prop. 2002/03:107 s. 61 f.).

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att denna begränsning bör bestå, med den ändringen att begränsningen bör anges i förhållande till hypotekskrediter som lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter. Jordbruksfastigheter har uteslutits från denna begränsning i svensk rätt, mot bakgrund av att dessa fastigheter inte bedömts lika konjunkturkänsliga som andra kommersiella fastigheter, bl.a. med beaktande av att skogsbruk vanligen förekommer på dessa fastigheter (samma prop. s.66). Regeringen anser i likhet med utredningen att dessa fastigheter inte heller i fortsättningen bör träffas av begränsningen, och att det uttryckligen bör anges även för skogsbruksfastigheter. Det bör därför i lagen anges att begränsningen inte gäller för krediter som lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter som huvudsakligen används för jordbruks- eller skogsbruksändamål.

Bemyndigande

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser att bemyndigandet om fast egendom, tomträtt och bostadsrätt (6 kap. 3 § 2 LUSO) bör upphävas. Regeringen konstaterar att bemyndigandet avser innebörden av uttrycken fast egendom, tomträtt och bostadsrätt i bestämmelsen gällande de in-teckningar eller panträtter som ska utgöra säkerhet för hypotekskrediter (3 kap. 1 § LUSO). Dessa egendomstyper respektive säkerhetsrätter regleras i svensk rätt och innehållet i den svenska regleringen har betydelse för t.ex. vilken egendomskategori enligt tillsynsförordningen som dessa nationella egendomstyper omfattas av. Det hindrar emellertid inte i sig att bestämmelser om fast egendom, tomträtt och bostadsrätt i detta sammanhang meddelas på lägre nivå än lag.

Ursprungligen infördes bemyndigandet avseende bl.a. innebörden av respektive kategori fast egendom, tomträtt och bostadsrätt eftersom de aktuella bestämmelserna i lag inte ansågs så detaljerade att det med säkerhet kunde sägas att inte något nytt kunde eller borde tillföras regleringen genom ett bemyndigande (prop. 2002/03:107 s. 113). Till exempel har detta avsett föreskrifter ägnade att tillse att de underliggande säkerheterna endast ska bestå av fastighetstyper som är vanligt förekommande och för vilka det finns vedertagna och etablerade värderingsnormer (samma prop. s. 58 f.). Sedan dess har Finansinspektionen t.ex. meddelat allmänna råd om hur emittentinstituten bör förfara för att bestämma vad dessa egendomstyper i egenskap av pantobjekt är avsedda för (3 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:1] om utgivning av säkerställda obligationer). Att bestämmelserna om hypotekskrediter får en utformning som närmare ansluter till begreppen i tillsynsförordningen innebär därför inte i sig att bemyndigandet förlorat relevans. Regeringen ser sammanfattningsvis inte anledning att upphäva bemyndigandet gällande de olika egendomstyperna som kan utgöra säkerheter för hypotekskrediter.

6.1.3 Särskilt om offentliga fordringar

Regeringens förslag: Bemyndigandet om rätt att meddela föreskrifter om motparter till offentliga krediter ska upphävas.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: Tillåtna exponeringar mot offentliga rättssubjekt enligt artikel 129.1 a i tillsynsförordningen är exponeringar mot eller garanterade av nationella regeringar, ECBS-centralbanker, offentliga organ, regionala regeringar eller lokala myndigheter i unionen. Tillåtna exponeringar mot offentliga rättssubjekt enligt artikel 129.1 b i tillsynsförordningen är exponeringar mot eller garanterade av nationella regeringar i tredjeländer, centralbanker i tredjeländer, multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 enligt kapitel 2 i tillsynsförordningen, samt exponeringar mot eller garanterade av offentliga organ i tredjeländer, delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter i tredjeländer som getts riskvikt som exponeringar mot institut eller nationella regeringar och centralbanker i enlighet med artikel 115.1, 115.2, 116.1, 116.2 eller 116.4 i tillsynsförordningen och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 enligt kapitel 2 i samma förordning, samt exponeringar enligt detta led som minst uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 2 i enlighet med kapitel 2 i samma förordning, förutsatt att de inte överstiger 20 procent av det nominella beloppet för de emitterande institutens utestående säkerställda obligationer.

Enligt svensk rätt får säkerhetsmassan bestå av offentliga krediter (3 kap. 1 § första stycket 2 LUSO). Krediter av detta slag ska fortsatt vara tillåtna i säkerhetsmassan, i linje med att krediter av detta slag utgör sådana krediter som kan kvalificera för förmånlig behandling enligt artikel 129.1 i tillsynsförordningen. Vad gäller utländska kommuner eller därmed jämförliga samfälligheter (3 kap. 1 § första stycket 2 c LUSO) har emellertid Finansinspektionen ännu inte meddelat några föreskrifter.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att bestämmelserna i svensk rätt vad avser krediter till offentliga rättssubjekt bör harmoniseras med reglerna i artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen. Regeringen anser att det är lämpligt att detta görs genom hänvisning till dessa bestämmelser. Hänvisningarna i direktivet till tillsynsförordningen är dynamiska. Det innebär att också hänvisningarna till förordningen i lagen om utgivning av säkerställda obligationer bör vara dynamiska, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Bestämmelserna om offentliga exponeringar i tillsynsförordningen är uttömmande vad avser möjliga motparter. Regeringens förslag innebär därmed att det inte längre finns något behov av ett bemyndigande om rätt att meddela föreskrifter om motpartsretsen till dessa exponeringar (6 kap. 3 § 4) I enlighet med vad utredningen föreslår bör därför detta bemyndigande upphävas.

Regeringens förslag: Fordringar mot kreditinstitut ska utgöras av

1. fordringar som grundas på derivatavtal som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen,
2. fordringar som grundas på derivatavtal som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 i tillsynsförordningen, om Finansinspektionen godkänner det i enlighet med artikel 129.1a c andra meningen i samma förordning,
3. andra fordringar som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen och som är tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, och
4. övriga fordringar som får användas för att uppfylla kravet på likviditetsbuffert i säkerhetsmassan.

Fordringar mot kreditinstitut ska inte få inte överstiga de andelar som anges i artikel 129.1a i tillsynsförordningen.

Kretsen av motparter som anges i definitionen av derivatavtal ska motsvara kretsen av motparter för fordringar mot kreditinstitut och offentliga fordringar.

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på dokumentation av derivatkontrakt.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att uttrycket derivatavtal ska ersättas av uttrycket derivatkontrakt och att bemyndigandet att meddela föreskrifter om villkor för derivatavtal ska upphävas. Utredningens förslag har dessutom en annan lagteknisk lösning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet anser att begreppet derivatavtal inte bör ersättas av derivatkontrakt. *Finansinspektionen, Nasdaq Stockholm AB, Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att det bör förtydligas att säkerhetsmassan också får bestå av exponeringar som får ingå i likviditetsbufferten. Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anser att det bör förtydligas att mottagna marginalsäkerheter för positioner i derivatavtal inte utgör tillgångar i säkerhetsmassan och att de därmed inte kan utgöra exponeringar som ska räknas mot begränsningen av exponeringar i säkerhetsmassan.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Exponeringar mot kreditinstitut i säkerhetsmassan

Direktivet tillåter exponeringar mot kreditinstitut i säkerhetsmassan som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt tillsynsförordningen. Även exponeringar som uppfyller kreditkvalitetssteg 3 tillåts, under förutsättning att det rör sig om kortfristig inlåning som används för att uppfylla direktivets krav på likviditetsbuffert (se avsnitt 6.4), eller om exponeringar på grund av derivatavtal som används

i risksäkringssyfte avseende tillgångar i säkerhetsmassan Vad gäller exponeringar på grund av derivatavtal som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 kan de tillåtas i säkerhetsmassan först efter samråd mellan den behöriga nationella myndigheten och Eba (artikel 6.1 a i direktivet och artikel 129.1 c i tillsynsförordningen). Tillsynsförordningen ställer även upp gränser för hur stor del av säkerhetsmassan som får utgöras av dessa exponeringar (artikel 129.1a c och d).

Bestämmelser om fyllnadssäkerheter ska ersättas med bestämmelser om exponeringar mot kreditinstitut

Enligt svensk rätt får säkerhetsmassan efter tillstånd från Finansinspektionen utgöras av placeringar och fordringar för vilka ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LVM) svarar (3 kap. 2 § andra stycket 1 LUSO). Tillgångar av detta slag tillhör s.k. fyllnadssäkerheter, med vilka avses vissa likvida tillgångar, vilka som huvudregel får utgöra högst 20 procent av säkerhetsmassan (3 kap. 2 § tredje stycket LUSO). Svensk rätt tillåter dock även andra typer av tillgångar som fyllnadssäkerheter, t.ex. ineliggande kassa, checkar och postremissväxlar (3 kap. 2 § första stycket 1 LUSO).

Bestämmelserna om denna typ av kompletterande likvida tillgångar har till viss del en motsvarighet i reglerna om exponeringar mot kreditinstitut som kan tillåtas i säkerhetsmassan enligt artikel 129.1 i tillsynsförordningen. I linje med utgångspunkten att svensk rätt bör harmoniseras med reglerna om tillåtna tillgångar enligt artikel 129.1 i tillsynsförordningen, instämmer regeringen i utredningens förslag att bestämmelserna om fyllnadssäkerheter inte bör kvarstå i sin nuvarande form. Dessa bestämmelser bör i stället ersättas med bestämmelser om exponeringar mot kreditinstitut. Det kan noteras att vad som omfattats av bestämmelserna om fyllnadssäkerheter även avser tillgångar som avses i de föreslagna nya bestämmelserna om offentliga fordringar.

Nya bestämmelser om exponeringar mot kreditinstitut

Utredningen bedömer att säkerhetsmassan som huvudregel bör få utgöras av exponeringar som är tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt tillsynsförordningen. Att som huvudregel begränsa exponeringarna till tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen innebär t.ex. att tillgångar på lägre nivåer såsom aktier och företagsvärdepapper som huvudregel inte tillåts i säkerhetsmassan. Utredningen anför som skäl till detta att minska risknivån i säkerhetsmassan. Regeringen instämmer i utredningens bedömning.

Regeringen instämmer även i utredningens bedömning att Finansinspektionen efter en prövning mot villkoren i artikel 129.1a c i tillsynsförordningen och efter samråd med Eba bör få tillåta exponeringar mot kreditinstitut på grund av derivatavtal, som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3. En förutsättning för att sådana exponeringar ska tillåtas är att betydande potentiella koncentrationsproblem till följd av tillämpningen av de krav för kreditkvalitetssteg 1 och 2 i artikel 129.1a a

och b i samma förordning kan dokumenteras (artikel 129.1a c i denna förordning).

Som efterfrågas av *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* bör säkerhetsmassan, förutom tillåtna exponeringar från derivatavtal och tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen, också få bestå av andra exponeringar som får ingå i likviditetsbufferten.

I det följande föreslås att mottagna marginalsäkerheter för positioner i derivatavtal ska föras in i registret avseende den säkerställda obligationen och på så vis hållas separerade från emittentinstitutets övriga förmögenhetsmassa. Dock ska inte säkerheterna behandlas som tillgångar i säkerhetsmassan som bidrar till säkerhetsmassans värde (se avsnitt 6.3). Som en konsekvens av detta bör mottagna marginalsäkerheter, i enlighet med det förtydligande som *Finansinspektionen*, *Nasdaq Stockholm AB*, *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* efterfrågar, inte anses ingå i de exponeringar mot kreditinstitut som tillåts i säkerhetsmassan och som bidrar till säkerhetsmassans värde.

För de exponeringar mot kreditinstitut som ska tillåtas enligt svensk rätt bör begränsningarna i tillsynsförordningen gälla avseende till vilken andel dessa får ingå i säkerhetsmassan (artikel 129.1a).

Övriga bestämmelser om derivatavtal

Utredningen föreslår att begreppet derivatavtal ska ersättas av begreppet derivatkontrakt enligt 1 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden.

Syftet med definitionen av derivatavtal i lagen om utgivning av säkerställda obligationer är att klargöra vad som ska anses utgöra ett sådant avtal, specifikt i förhållande till säkerställda obligationer, utifrån avtalets syfte och kretsen av motparter. Begreppet derivatkontrakt enligt 1 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden förekommer endast i ett uppsamlande syfte som del i definitionen av finansiella derivatinstrument. I denna funktion används det i förhållande till bl.a. ränte- och valutaderivat, men även i förhållande till derivat avseende råvaror, klimatvariationer och fraktavgifter, dvs. typer av derivatavtal utan relevans för säkerställda obligationer. I likhet med *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* anser regeringen därför att det saknas skäl att frånga den nuvarande ordningen.

Enligt svensk rätt får derivatavtal användas för att uppnå en god balans mellan villkoren för emittentinstitutets krediter och fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna (3 kap. 9 § LUSO). I registret avseende den säkerställda obligationen ska det för varje derivatavtal finnas uppgifter om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet (3 kap. 11 § 6).

Enligt direktivet (artikel 11) får medlemsstaterna tillåta att derivatkontrakt ingår i säkerhetsmassan endast om minst följande villkor är uppfyllda:

1. Derivatkontrakten ingår i säkerhetsmassan uteslutande av risksäkrings-skäl, deras volym anpassas om den säkrade risken minskar och de avlägsnas när den säkrade risken upphör att existera.

2. Derivatkontrakten är tillräckligt dokumenterade.
3. Derivatkontrakten är separerade i enlighet med artikel 12.
4. Derivatkontrakten kan inte avslutas vid insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som gav ut de säkerställda obligationerna.
5. Derivatkontrakten är förenliga med nationella bestämmelser som fastställer
 - a) kriterier för godkännande av motparterna,
 - b) nödvändig dokumentation som ska tillhandahållas med avseende på derivatkontrakten.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att befintliga bestämmelser i svensk rätt redan genomför direktivets krav vad avser tillåtna ändamål för derivatkontrakt i säkerhetsmassan (3 kap. 9 § LUSO) och vad avser direktivets krav på dokumentation av derivatkontrakt (3 kap. 10 och 11 §§).

I det följande bedömer regeringen att även direktivets krav på separation av derivatkontrakt och på att dessa inte ska kunna avslutas vid emittent-institutets insolvens eller resolution inte föranleder några lagstiftningsåtgärder (se avsnitt 6.3).

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att kretsen av motparter i definitionen av derivatavtal bör anges genom hänvisning till tillsynsförordningen (artikel 129.1 a och b), för att på så sätt motsvara motparter till exponeringar mot kreditinstitut och till offentliga krediter. Denna ändring genomför enligt regeringens uppfattning direktivets krav på kriterier för godkännande av motparter till derivatkontrakt.

Utredningen föreslår att bemyndigandet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om villkor för derivatavtal ska upphävas. Finansinspektionen har med stöd av detta bemyndigande meddelat föreskrifter om villkor för derivatavtal (6 kap. 6–10 §§ Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:1] om utgivning av säkerställda obligationer). Bland annat framgår av dessa föreskrifter att ett derivatavtal inte får utformas så att det automatiskt upphör om emittentinstitutet går i konkurs. Föreskrifterna genomför delvis direktivets krav på konkursskydd avseende derivatkontrakt (artikel 11.1 d, se avsnitt 6.3). Det kan heller inte uteslutas att behov av reglering av mer detaljerad karaktär gällande derivatavtal framöver kan uppstå (jfr prop. 2002/03:107 s. 113). Regeringen anser mot denna bakgrund att det inte framstår som lämpligt att upphäva bemyndigandet.

6.1.5 Belåningsgrader

Regeringens förslag: En hypotekskredit ska få ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom de belåningsgrader som följer av artikel 129.1 i tillsynsförordningen.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag. Utredningens förslag har dock en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Sveriges riksbank avstyrker förslaget och anför att en höjning av taken på belåningsgraderna kan urvattna kvaliteten på emittentinstitutens säkerhetsmassor.

Skälen för regeringens förslag: Direktivet innehåller regler om belåningsgrader, dvs. till vilken del en kredits värde får tillgodoräknas säkerhetsmassan i förhållande till värdet på kreditens bakomliggande säkerhet. Såvitt avser tillgångar som enligt direktivet tillåts i säkerhetsmassan utifrån att de är tillåtna enligt tillsynsförordningen gäller tillsynsförordningens regler om belåningsgrader (artikel 6.1 a i direktivet och artikel 129.1 i tillsynsförordningen). Tillåtna belåningsgrader enligt tillsynsförordningen (artikel 129.1 d och f) är 80 procent av värdet av bostadsfastigheter och 60 procent av värdet av kommersiella fastigheter. I fråga om kommersiella fastigheter får dock belåningsgraden vara 70 procent av värdet under vissa förutsättningar.

Belåningsgrader enligt svensk rätt (3 kap. 3 § LUSO) är 75 procent av marknadsvärdet för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål, 70 procent av marknadsvärdet för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål och 60 procent av marknadsvärdet för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål. Samma belåningsgrader gäller för motsvarande utländska säkerheter.

En anpassning av svensk rätt till tillsynsförordningens belåningsgrader skulle alltså innebära att belåningsgraden för bostadsfastigheter skulle höjas från 75 till 80 procent men – som huvudregel – kvarstå oförändrade för kommersiella fastigheter.

Utredningen föreslår att de nuvarande bestämmelserna om belåningsgrader i svensk rätt ska ändras så att de blir likalydande med belåningsgraderna i tillsynsförordningen. Utredningen framhåller värdet av att använda ett och samma regelverk för å ena sidan riskvikter och kapitalkrav, gällande för köpare av säkerställda obligationer, och å andra sidan för säkerhetsmassan. Utredningen bedömer att detta överväger den risk för investerarna som ligger i en något höjd belåningsgrad.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att tillsynsförordningens belåningsgrader framstår som rimligt avvägda och inte anmärkningsvärt avviker från de som i dag gäller enligt svensk rätt.

Det sammantagna investerarskyddet på den svenska marknaden för säkerställda obligationer är i dag högt ur ett internationellt perspektiv. Det bör därför finnas utrymme att anpassa bestämmelserna om belåningsgrader i svensk rätt till tillsynsförordningens belåningsgrader utan att försvaga investerarnas förtroende för produkten.

I likhet med *Sveriges riksbank* anser regeringen att det är viktigt att bevara en hög kvalitet på emittentinstitutens säkerhetsmassor. Det sker enligt gällande rätt genom ett bredare sammanhang av bestämmelser i lagen om utgivning av säkerställda obligationer som säkerställer att säkerhetsmassan håller en tillräckligt hög kvalitet för att kunna täcka utbetalningar till investerare om utgivaren inte kan fullgöra sina förpliktelser. Exempelvis finns det krav på tillåtna tillgångskategorier, matchningskrav och krav på att säkerhetsmassans kvalitet ska följas upp och kontrolleras. Sammantaget säkerställer bestämmelserna att säkerhetsmassan har marginaler att täcka utbetalningarna till investerare även under stressade marknadsförhållanden, t.ex. vid kraftiga fastighetsprisfall.

Samtliga svenska säkerställda obligationsprogram har i dag en hög kreditvärdighet, vilket innebär att risken för att investeraren inte får tillbaka sitt investerade belopp bedöms vara låg. Säkerhetsmassan på den svenska marknaden består till 95 procent av bostadslån, som i de flesta fall med marginal överstiger de lagstadgade kvalitetskraven. Det genomsnittliga övertaget i säkerhetsmassan är 40 procent och de genomsnittliga belåningsgraderna är omkring 50 procent. Endast 1 procent av lånen har belåningsgrader som överstiger 70 procent.

Det finns mot den ovan angivna bakgrunden inget som tyder på att en anpassning av svensk rätt till tillsynsförordningens bestämmelser om belåningsgrader skulle förändra emittentinstitutens befintliga incitament att hålla nere belåningsgraderna i säkerhetsmassan. Regeringen anser därför att bestämmelserna om belåningsgrader i svensk rätt bör anpassas till tillsynsförordningens belåningsgrader i syfte att minska komplexiteten för investerare och emittenter och på så vis förbättra den svenska marknads funktionssätt.

6.1.6 Värdering av säkerheter till tillgångar i säkerhetsmassan

Regeringens förslag: Ett emittentinstitut ska tillämpa artikel 129.3 i tillsynsförordningen vid sin fortlöpande kontroll av marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter.

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på värdering av säkerheter.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår inte att bestämmelsen om att ett emittentinstitut fortlöpande ska kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter ska hänvisa till artikel 129.3 i tillsynsförordningen.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt direktivet ska medlemsstaterna fastställa regler avseende metoden och förfarandet för värderingen av fysiska säkerheter som säkrar tillgångar i säkerhetsmassan. Dessa regler ska åtminstone säkerställa följande (artikel 6.5):

a) För varje fysisk säkerhet, att en aktuell värdering på eller under marknadsvärdet eller pantlånevärdet föreligger när den säkerställda tillgången inkluderas i säkerhetsmassan.

b) Att värderingen görs av en värderingsman som har de kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter som krävs.

c) Att värderingsmannen är oberoende i förhållande till kreditbeslutsprocessen, inte tar med spekulativa faktorer i bedömningen av värdet av den fysiska säkerheten och dokumenterar värdet av den fysiska säkerheten på ett klart och tydligt sätt.

Kraven för säkerheter i form av fastigheter enligt artikel 208 i tillsynsförordningen ska vara uppfyllda vad gäller säkerheter för hypotekskrediter (artikel 129.3). Kontrollen av egendomsvärden i enlighet med artikel 208.3 a ska utföras regelbundet och minst årligen för all ”fast

egendom” (artikel 129.3 i samma förordning). Det är här att märka att ”fast egendom” (”immovable property” i den engelska språkversionen av tillsynsförordningen) avser bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter, vilket alltså omfattar sådan egendom som enligt svensk rätt kan utgöra säkerhet för hypotekskrediter (se avsnitt 6.1.2).

Svensk rätt innehåller bestämmelser om värderingen av säkerheter för hypotekskrediter. Utgångspunkten är att marknadsvärdet för säkerheten ska fastställas genom en individuell värdering (3 kap. 4 § LUSO). En värdering får dock grundas på generella prisnivåer om den avser fast egendom som utgör bostadsfastighet i en- eller tvåfamiljshus, tomträtt som har upplåtits för bostadsändamål avseende en- eller tvåfamiljshus eller bostadsrätt som har upplåtits för bostadsändamål. Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet ska bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden (3 kap. 4 § andra stycket LUSO).

En individuell värdering ska utföras av en kompetent värderingsman och värderingen ska dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå vem som har utfört värderingen samt när och på vilka grunder den har utförts. Den värdering som grundas på generella prisnivåer ska utföras på ett betryggande sätt (3 kap. 5 § LUSO).

Ett emittentinstitut ska fortlöpande kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter. Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för hypotekskredit minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av hypotekskrediten som ligger inom den belåningsgrad som gäller för respektive säkerhet (3 kap. 7 § LUSO).

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att bestämmelserna om värdering av säkerheter i svensk rätt är förenliga med kravet i direktivet på värdering till säkerhetens marknadsvärde och att kravet i direktivet på en aktuell värdering är tillgodosett genom bestämmelserna om att marknadsvärdet ska fastställas i samband med att en kredit lämnas och därefter fortlöpande kontrolleras (3 kap. 4 § första stycket och 7 § första stycket LUSO).

De mer detaljerade kraven på fortlöpande värdering av säkerheter för hypotekskrediter enligt artikel 129.3 i tillsynsförordningen är en förutsättning för att leva upp till kraven om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan enligt artikel 6.1 a i direktivet. Ett emittentinstitut bör därför tillämpa artikel 129.3 i tillsynsförordningen vid sin fortlöpande kontroll av marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter.

Huvudregeln i svensk rätt om en individuell värdering av en värderingsman är också förenlig med reglerna i direktivet (artikel 6.5 b och c). Enligt tillsynsförordningen är statistiska värderingar av säkerheter tillåtna (artikel 208.3 andra stycket). Regeln i tillsynsförordningen om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan (artikel 129.3) hänvisar till denna regel. Mot denna bakgrund bör möjligheten till statistiska värderingar anses tillämplig avseende tillgångar som är tillåtna i säkerhetsmassan i enlighet med artikel 6.1 a i direktivet och artikel 129.1 i tillsynsförordningen. Bestämmelserna i svensk rätt om möjlighet till statistiska värderingar för bostadsfastigheter är därför förenliga med kraven i direktivet.

Sammantaget bedömer regeringen att kraven i direktivet vad avser värdering av säkerheter, bortsett från kraven om fortlöpande värdering i artikel 129.3 i tillsynsförordningen, inte föranleder några lagstiftningsåtgärder.

6.1.7 Skadeförsäkring

Regeringens förslag: Uppgift om fordran på grund av försäkringsavtal gällande säkerheter för hypotekskrediter ska i förekommande fall antecknas i registret över säkerställda obligationer.

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på att medlemsstaterna ska kräva att emittentinstitut har rutiner för att övervaka att de fysiska säkerheter som säkrar tillgångar i säkerhetsmassan har lämplig skadeförsäkring.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer inte med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att det ska införas ett krav på en lämplig skadeförsäkring för fast egendom, tomträtter och bostadsrätter som utgör säkerhet för en kredit som ingår i säkerhetsmassan. Utredningen bedömer att kravet i direktivet på separering av fordran enligt försäkringsavtal gällande säkerhet till hypotekskrediter inte föranleder några lagstiftningsåtgärder.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt direktivet ska medlemsstaterna kräva att emittentinstitut har rutiner för att övervaka att de fysiska säkerheter som säkrar bl.a. hypotekskrediter har lämplig skadeförsäkring och att försäkringsfordran är separerad i enlighet med artikel 12 (artikel 6.6 i direktivet).

Enligt tillsynsförordningen gäller ett krav på att institut ska ha inrättat processer för att övervaka att den fasta egendom som har tagits som säkerhet har lämplig skadeförsäkring (artikel 208.5 i tillsynsförordningen). Detta krav gäller för tillgångar i säkerhetsmassan som tillåts utifrån att de lever upp till kraven i artikel 129.1 i tillsynsförordningen (genom att artikel 129.3 hänvisar till artikel 208 i samma förordning). Det kan här upprepas att ”fast egendom” i detta sammanhang ska förstås som bostadsfastigheter respektive kommersiella fastigheter enligt tillsynsförordningen, vilket omfattar den egendom som kan utgöra säkerheter för hypotekskrediter enligt svensk rätt (se avsnitt 6.1.6 och 6.1.2). ”Fysiska säkerheter” enligt direktivet måste mot denna bakgrund förstås omfatta även t.ex. bostadsrätter och tomträtter enligt svensk rätt.

Eftersom endast hypotekskrediter som är förenliga med kraven i artikel 129.1 i tillsynsförordningen ska tillåtas i säkerhetsmassan enligt regeringens förslag, behövs inga ytterligare lagstiftningsåtgärder för svensk del för att genomföra direktivets krav på rutiner för att övervaka förekomsten av lämplig skadeförsäkring.

När det gäller kravet i direktivet på att försäkringsfordran ska vara separerad i enlighet med artikel 12, får det enligt regeringens mening anses tillämpligt om emittentinstitutet står som borgenär för försäkringsfordran (jfr 9 kap. 5 § försäkringsavtalslagen [2005:104]). Det bör därför införas en

bestämmelse med innebörd att det i registret över de säkerställda obligationerna i förekommande fall ska finnas uppgifter om fordringar på grund av försäkringsavtal avseende säkerheten för hypotekskrediter. En sådan fordran blir därmed föremål för förmånsrätt och ska anses separerad i direktivets mening (artikel 12, se även avsnitt 6.3).

6.1.8 Dokumentationskrav

Regeringens förslag: Bestämmelsen om skyldighet för ett emittentinstitut att anteckna uppgifter om fyllnadssäkerheter i registret för den säkerställda obligationen ska ersättas med bestämmelser om skyldighet att registrera uppgifter om fordringar mot kreditinstitut och offentliga fordringar i säkerhetsmassan.

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på dokumentation av utlåningspolicy och transaktioner.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i sak med regeringens förslag och bedömning. Utredningens förslag har dock en annan lagteknisk lösning.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Dokumentation av tillgångar i säkerhetsmassan

Enligt direktivet (artikel 6.7) ska medlemsstaterna kräva att emittentinstitut dokumenterar de tillgångar i säkerhetsmassan som utgörs av godtagbara tillgångar enligt tillsynsförordningen respektive av andra högkvalitativa tillgångar (artikel 6.1 a och b i direktivet).

Enligt svensk rätt ska ett emittentinstitut föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, derivatavtal (3 kap. 10 § första stycket LUSO). I registret ska det bl.a. finnas uppgifter om varje enskild kredits nummer, låntagare, nominella värde, amorteringsvillkor och ränta (3 kap. 11 § 2 LUSO), för varje fyllnadssäkerhet om de tillgångar som omfattas, deras nominella värde samt, i förekommande fall, tillgångarnas löptid och ränta (3 kap. 11 § 5 LUSO), och för varje derivatavtal om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet (3 kap. 11 § 6 LUSO).

Bestämmelserna om fyllnadssäkerheter föreslås ersättas av bestämmelser om fordringar mot kreditinstitut. Det som omfattats av bestämmelserna om fyllnadssäkerheter avser även tillgångar som avses i de föreslagna nya bestämmelserna om offentliga fordringar. (se avsnitt 6.1.4). Till följd av detta bör bestämmelserna om skyldighet att anteckna uppgifter om fyllnadssäkerheter ersättas av bestämmelser om skyldighet att anteckna uppgifter om exponeringar mot kreditinstitut, såvitt dessa inte avser exponeringar enligt derivatavtal vilka redan omfattas av registreringskyldighet (3 kap. 11 § 6 LUSO). Det bör också införas en skyldighet att anteckna uppgifter om varje offentlig fordran, som inte utgör krediter, vilka redan omfattas av registreringskyldighet

Prop. 2021/22:76 (3 kap. 11 § 2 LUSO) Med dessa ändringar blir kraven på dokumentation av tillgångar i säkerhetsmassan enligt direktivet genomförda i svensk rätt.

Dokumentation av utlåningspolicy

Enligt direktivet ska medlemsstaterna kräva att emittentinstitut dokumenterar huruvida deras utlåningspolicyer är förenliga med de bestämmelser i nationell rätt som genomför direktivets regler om godtagbara säkerställda tillgångar (artikel 6.7).

Enligt svensk rätt ska kreditinstitutets styrelse se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla vissa krav och för att i övrigt styra rörelsen (6 kap. 5 § LBF). För de flesta kreditinstitut, och i synnerhet för emittentinstitut, är utlåning en av de viktigaste verksamheterna i rörelsen, och omfattas följaktligen av detta krav. Därtill krävs enligt de regler i tillsynsförordningen som enligt regeringens förslag ska gälla för hypotekskrediter i säkerhetsmassan att emittentinstituten klart och tydligt ska dokumentera vilka slags bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter de godtar och vilken utlåningspolicy de har i detta avseende (artikel 208.4 i tillsynsförordningen). Därigenom får direktivets regler i detta avseende anses genomförda i svensk rätt.

Dokumentation av transaktioner

Enligt direktivet ska medlemsstaterna säkerställa att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer registrerar alla sina transaktioner inom programmet för säkerställda obligationer och har adekvata och lämpliga dokumentationssystem och dokumentationsrutiner (artikel 18.4). Medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal ska antecknas i registret för den säkerställda obligationen (se avsnitt 6.3). Därtill innehåller Finansinspektionens föreskrifter detaljerade bestämmelser om hur registret ska föras, bl.a. innebärande att de uppgifter som ska ingå i registret och som avser säkerställda obligationer och derivatavtal ska föras in i registret senast på avtalsdagen och att uppgifter som ska ingå i registret och som avser krediter m.m. ska föras in i registret på den dag från vilken aktuell kredit inräknas i säkerhetsmassan. Därefter ska de uppgifter som avser amorteringar, aktuella räntesatser och villkorsperioder dagligen uppdateras (5 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:1] om utgivning av säkerställda obligationer). Vidare finns det en bestämmelse i svensk rätt om att kreditinstitut ska ha it-system och rapporteringsrutiner som säkerställer att information om dess verksamhet och riskexponering är aktuell och relevant samt att den externa rapporteringen är tillförlitlig, aktuell, fullständig och att den rapporteras i tid (2 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2014:1] om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut). Med dessa bestämmelser får direktivets krav på dokumentation avseende transaktioner (artikel 18.4) anses genomförda i svensk rätt.

6.2.1 Krav på täckning

Regeringens förslag: Värdet av säkerhetsmassan ska även täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs. Kostnaderna ska få bestämmas till ett schablonbelopp.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om hur schablonbeloppet för kostnaderna ska bestämmas.

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på täckning i övrigt.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningen bedömer att svensk rätt redan uppfyller direktivets krav på täckning för kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Krav på täckning enligt direktivet

Enligt direktivet ställs krav på täckning enligt den s.k. principen om nominell täckning (artikel 15). Kravet innebär att det aggregerade kapitalbeloppet av alla säkerställda tillgångar vid var tid ska vara lika stort som det aggregerade kapitalbeloppet av utestående säkerställda obligationer (artikel 15.1 och 15.6). Alla förpliktelser som är knutna till de säkerställda obligationerna ska alltså vid var tid vara täckta av betalningsfordringar som är knutna till obligationerna (artikel 15.2).

De förpliktelser som avses och de tillgångar som anses bidra till kravet på täckning specificeras i direktivet (artikel 15.3 och 15.4). Kommissionen har gett uttryck för att förpliktelser i form av förväntade kostnader för upprätthållande av och förvaltning för avveckling av programmet för säkerställda obligationer (artikel 15.3 d), avser kostnader som uppstår under konkurs. Medlemsstaterna får tillåta att dessa kostnader beräknas enligt ett schablonbelopp (artikel 15.3 andra stycket). Kommissionen har gett uttryck för att ett sådant schablonbelopp t.ex. kan basera sig på värdet av de utestående säkerställda obligationerna.

Fordringar utan säkerhet, i de fall ett fallissemang anses föreligga enligt tillsynsförordningen (artikel 178) ska inte bidra till täckning (artikel 15.4).

Medlemsstaterna ska fastställa regler för beräkningen av ränteförpliktelser som ska betalas med avseende på utestående säkerställda obligationer och ränta som ska erhållas med avseende på tillgångarna i säkerhetsmassan (artikel 15.6). Medlemsstaterna får också under vissa förutsättningar beakta framtida räntefordringar (artikel 15.7). Regler ska även fastställas för värderingen av derivatkontrakt (artikel 15.5).

Medlemsstaterna får tillåta andra principer för beräkning av täckningen än principen om nominell täckning, under förutsättning att detta inte leder till en högre täckningsnivå (artikel 15.6 och 15.8). Med högre täckningsnivå avses här inte att beräkningen leder till högre faktisk täckningsnivå,

utan att resultatet av beräkningen påvisar en högre täckningsnivå än vad en beräkning enligt den nominella täckningsprincipen skulle göra.

Bestämmelser om täckning (matchning) i svensk rätt

Enligt svensk rätt ska det nominella värdet av säkerhetsmassan vid varje tidpunkt överstiga det sammanlagda nominella värdet av de fordringar som kan göras gällande mot emittentinstitutet på grund av säkerställda obligationer med minst två procent (3 kap. 8 § LUSO). Uttrycket nominellt värde avser det belopp som bestäms vid tidpunkten för avtalets ingående och påverkas inte av senare värdeförändringar. Såväl obligationernas kapitalbelopp som räntor ska täckas (prop. 2002/03:107 s. 74). Säkerhetsmassans värde ska beräknas utifrån värdet av de krediter och fyllnadssäkerheter som ingår i den (3 kap. 9 § LUSO).

Vidare ska emittentinstitutets krediter och fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst två procent. Derivatavtal får användas i detta syfte (3 kap. 9 § LUSO). Med nuvärde avses marknadsvärde, i den bemärkelsen att både tillgångarna i säkerhetsmassan och institutets skulder avseende säkerställda obligationer ska värderas som nuvärdet av förväntade betalningsflöden (jfr samma prop. s. 108).

Svensk rätt ställer därmed i dag krav på täckning både i form av nominell täckning och täckning av nuvärde (marknadsvärde).

Finansinspektionen får meddela föreskrifter på området (6 kap. 3 § 8 LUSO). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:1) om utgivning av säkerställda obligationer (3 kap. 2 § och 4 kap.). Dessa föreskrifter innehåller bl.a. närmare bestämmelser om villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för riskexponering och räntebetalningar.

Enligt regeringen tillgodoser bestämmelserna i svensk rätt i huvudsak kravet på täckning i direktivet. Direktivets krav på att tillgångarna i säkerhetsmassan ska täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs har dock ingen motsvarighet i svensk rätt. En bestämmelse med denna innebörd bör därför införas. *Lagrådet* väcker frågan om det endast är kostnader för förvaltning under konkurs som tilläggsbeloppet ska täcka och anser att det av lagtexten bör framgå att även kostnader för förvaltning utanför ett konkursförfarande omfattas. Som nämns ovan har dock kommissionen gett uttryck för att det endast är kostnader för förvaltning under konkurs som avses och regeringen ser ingen anledning att frånga en sådan förståelse av direktivet, eftersom det inte är motiverat att säkerhetsmassan ska täcka kostnader för förvaltningen utanför ett konkursförfarande. Förekomsten av en säkerhetsmassa tjänar över huvud taget endast detta syfte: att utgöra säkerhet i händelse av emittentinstitutets konkurs. Att ett belopp avsett att täcka kostnader för förvaltning under konkurs bl.a. skulle kunna beräknas utifrån hur mycket av obligationernas löptid som återstår, hindrar inte att

det uteslutande är under ett konkursförfarande som detta på så vis beräknade värde ska användas.

Lagrådet anser vidare att det av lagtexten bör framgå att förvaltningen i fråga avser förvaltning av såväl säkerställda obligationer som dessas säkerhetsmassa. Innebörden av en säkerställd obligation är emellertid att denna är kopplad till en säkerhetsmassa (se definitionen av säkerställd obligation i 1 kap. 2 § LUSO). Enligt regeringens mening behövs därför inte något sådant tillägg som Lagrådet förordar.

Beräkningen av kostnaderna för förvaltning under konkurs bör, enligt vad direktivet möjliggör, få göras enligt ett schablonbelopp. Lagrådet framhåller att schablonbeloppet bör relateras till obligationernas återstående löptid. Regeringen instämmer i att detta kan vara en faktor att beakta. En annan omständighet av betydelse kan vara obligationernas utestående belopp. Typiskt sett torde komplexiteten av en förvaltning snarare bero på det sistnämnda. I vart fall anser regeringen att beräkning av schablonbeloppet lämpligen bör regleras på lägre nivå än lag.

Möjligheten att under vissa förutsättningar beakta framtida räntefordringar är inte aktuell för svenska förhållanden.

Regeringen anser, likt utredningen, att det finns utrymme för och behov av att den parallella tillämpningen av kravet på nominell täckning och kravet på täckning av nuvärde (marknadsvärde) kvarstår.

6.2.2 Övervärde

Regeringens bedömning: Det nuvarande kravet på övervärde i säkerhetsmassan om minst två procent bör kvarstå.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att det nuvarande kravet på övervärde i säkerhetsmassan om minst två procent ska höjas till minst fem procent. Utredningen bedömer att svensk rätt redan uppfyller direktivets krav på täckning för kostnader för förvaltning och avveckling under konkurs.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Svenska Bankföreningen avstyrker förslaget och anser likt *Nasdaq Stockholm AB* och *Sparbankernas Riksförbund* att det med hänsyn till den höga kvalitet som gäller för krediter i säkerhetsmassan inte är motiverat med en höjning av kravet på övervärde. En sådan höjning riskerar enligt dessa remissinstanser att ge en signal om att svenska säkerställda obligationer skulle vara mer riskabla än andra på jämförbara marknader, när de i själva verket kommer att ha en högre kvalitet än vad som krävs enligt tillsynsförordningen.

Skälen för regeringens bedömning: Utöver direktivets krav på täckning ställer tillsynsförordningen krav på övervärde, dvs. ett krav för att garantera att värdet av säkerhetsmassan överstiger värdet av de utgivna obligationerna.

Kravet på övervärde i tillsynsförordningen är ett av de ytterligare krav på de säkerställda obligationerna som har införts i tillsynsförordningen för att stärka kvaliteten på de obligationer som kvalificerar för förmånlig

kapitalbehandling enligt förordningen (se skäl 3 i ändringarna i tillsynsförordningen). Enligt tillsynsförordningen ska övervärdet beräknas i enlighet med principen om nominell täckning (artikel 129.3a). Övervärdet ska fastställas till minst fem procent. Övervärdet får fastställas till minst två procent om beräkningen också baseras på ett formellt tillvägagångssätt där den underliggande risken för tillgångarna beaktas eller att värderingen av tillgångarna är avhängigt pantlånevärdet.

Bestämmelser i svensk rätt om två procents övervärde finns i lagen om utgivning av säkerställda obligationer (3 kap. 8 och 9 §§). Svensk rätt ställer i dag krav på täckning både i form av nominell täckning och täckning av nuvärde (marknadsvärde), se avsnitt 6.2.1. Det svenska kravet på två procents övervärde gäller i förhållande till båda dessa parallella krav på täckning.

Utredningen föreslår att det nuvarande kravet på övervärde ska höjas till minst fem procent. Utredningen framhåller att en sådan höjning är motiverad för att öka investerarskyddet, mot bakgrund av att kretsen av säkerheter i form av kommersiella fastigheter enligt utredningens förslag utvidgas och att belåningsgraden för bostadsfastigheter höjs genom att svensk rätt anpassas till belåningsgraderna i tillsynsförordningen. Utredningen anser samtidigt att dessa anpassningar av belåningsgraderna till tillsynsförordningen bara innebär en marginellt ökad risk för investerarna. Utredningen bedömer att ett övervärde om fem procent inte kräver några påtagliga anpassningsåtgärder för emittentinstituten och att det inte kommer att påverka den svenska marknadens funktionssätt på något beaktansvärt vis.

Kravet på nominellt övervärde i tillsynsförordningen syftar till att förbättra kvaliteten på de säkerställda obligationerna som får förmånsbehandling. Kravet på nominellt övervärde säkerställer att det finns marginaler i säkerhetsmassan som kan absorbera förluster. Kravet är tänkt att reducera de mest relevanta risker som uppstår om utgivaren blir insolvent eller försätts i resolution (se skäl 11 i ändringarna i tillsynsförordningen).

Enligt regeringens mening uppfyller Sverige förutsättningarna för att fastställa övervärdet till minst två procent. Detta eftersom svensk rätt ställer krav på ett övervärde i säkerhetsmassan om minst två procent enligt både en nominell beräkningsmetod och en nuvärdesbaserad beräkningsmetod, vilken även tar hänsyn till säkerhetsmassans underliggande risker. Därmed beaktas den underliggande risken för tillgångarna i säkerhetsmassan när övervärdet beräknas. Det nuvärdesbaserade kravet kontrollerar att det finns en god balans mellan valuta-, ränte- och räntebindingvillkor för tillgångarna i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna.

Det nuvarande kravet om minst två procents övervärde har varit tillämpligt sedan den 21 juni 2016. Innan dess var det tillräckligt att beloppstäckningen översteg 100 procent. Kravet på övervärde i svensk rätt är motiverat för att möjliggöra att s.k. OTC-derivat som ingås av emittenter av säkerställda obligationer kan undantas från ett krav på central motparts-clearing (prop. 2015/16:105 s. 8 f.).

Nivån på de faktiska övervärden som emittentinstituten håller varierade från ca 10 till 102 procent under perioden 2012–2019. Medelvärdet på det faktiska övervärdet för alla emittentinstitut under den perioden uppgick till

40 procent. Detta tyder på att emittentinstitutet redan har affärsmässiga och marknadsmässiga incitament att hålla ett övervärde i säkerhetsmassan som överstiger de lagstadgade kraven. Vidare ger de parallella kraven på övervärde i svensk rätt ett kompletterande investerarskydd som i enlighet med skälet i tillsynsförordningen reducerar de risker som uppstår om utgivaren blir insolvent eller försätts i resolution. Enligt regeringens bedömning finns det inget som pekar på att de nuvarande parallella kraven på två procents övervärde har resulterat i ett svagt investerarskydd som är i behov av förstärkning. Detta gäller även vid beaktande av att svensk rätt anpassas till tillsynsförordningens belåningsgrader, vilket innebär att något högre belåningsgrader tillåts för vissa tillgångstyper i säkerhetsmassan. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att anpassningen av belåningsgraderna endast bör ha en marginell påverkan på investerarskyddet (se även avsnitt 6.1.5). Till skillnad från utredningen gör regeringen bedömningen att det nuvarande bemyndigandet att meddela föreskrifter om vad som ska anses utgöra tillåtna säkerheter i form av fastigheter bör bestå (se avsnitt 6.1.2). Det saknas därför skäl att utgå från att kretsen av tillåtna säkerheter i form av kommersiella fastigheter kommer att utökas i förhållande till i dag. Mot denna bakgrund bedöms det mest ändamålsenligt att behålla kravet på nominellt övervärde på två procent.

Det kan i detta sammanhang noteras att länder med marknader jämförbara med Sveriges såsom Danmark, Tyskland och Finland har fastställt (Danmark och Tyskland) eller planerar att fastställa (Finland) ett övervärde om minst två procent såvitt avser säkerställda obligationer med motsvarande tillgångar i säkerhetsmassan som svenska säkerställda obligationer. Enligt regeringen talar därmed även ett värnande av den svenska marknadens funktionssätt för att kravet på övervärde om minst två procent bör kvarstå.

6.3 Konkurskydd och separation av tillgångarna i säkerhetsmassan

Regeringens förslag: Säkerheter som emittentinstitutet mottagit från motparter i derivatavtal, och medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal, ska antecknas i registret för säkerställda obligationer.

Den nuvarande bestämmelsen om att medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal ska hållas på ett särskilt konto ska utgå.

Regeringens bedömning: Några lagstiftningsåtgärder behövs inte för att genomföra direktivets krav på att betalningsförpliktelse kopplade till den säkerställda obligationen inte ska vara föremål för automatisk tidigareläggning vid emittentinstitutets insolvens eller resolution. Inte heller direktivets krav på att derivatavtal inte ska kunna avslutas vid emittentinstitutets konkurs eller resolution motiverar några lagstiftningsåtgärder.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår inte att säkerheter som emittentinstitutet har mottagit från motparter i derivatavtal, och

medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal, ska antecknas i registret för säkerställda obligationer. Inte heller föreslår utredningen att den nuvarande bestämmelsen om att medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal ska hållas på ett särskilt konto ska utgå. Vidare föreslår utredningen att ett emittentinstitut inte ska få ställa som villkor för avtal som avser en säkerställd obligation att avtalet upphör att gälla, att en betalningsförpliktelse tidigareläggs eller att slutavräkning ska ske om emittentinstitutet försätts i konkurs eller resolution eller om motparten begär det. Slutligen föreslår utredningen att det ska införas en upplysningsbestämmelse om innehållet i lagen om resolution.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser att förbudet mot villkor om upphörande av avtalet, tidigareläggande av betalningsförpliktelse och slutavräkning endast ska vara tillämpligt i förhållande till institutets konkurs eller resolution och inte i förhållande till motpartens begäran. Dessa remissinstanser anser också att bestämmelsen om ett särskilt konto för likvida medel ska utgå. De båda remissinstanserna anser vidare att upplysningsbestämmelsen om lagen om resolution ska ange att ett emittentinstituts verksamhet med säkerställda obligationer omfattas av bestämmelserna om arrangemang om strukturerad finansiering i den lagen. *Sveriges advokatsamfund* anser att det bör förtydligas hur den nuvarande bestämmelsen att medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal ska hållas på ett särskilt konto förhåller sig till allmänna principer om sakrättsligt skydd avseende medel inestående på bankkonto eller motsvarande.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Direktivets krav

Direktivet innehåller regler som i huvudsak syftar till att säkra att obligationsinnehavaren och motparter i derivatavtal utöver en oprioriterad fordringsrätt mot emittentinstitutet också har en prioriterad rätt till tillgångarna i säkerhetsmassan, för det fall att emittentinstitutet blir insolvent eller försätts i resolution, s.k. dual recourse (artikel 4).

Reglerna innebär att tillgångarna i säkerhetsmassan måste vara separerade från emittentinstitutets övriga tillgångar i huvudsak på så sätt att dessa är skyddade från varje anspråk från tredje man. Detta krav på separation gäller även varje typ av säkerhet som mottagits från motparter i derivatavtal (artikel 12). Direktivet innehåller därutöver en regel om att de betalningsförpliktelser som är kopplade till säkerställda obligationer inte får göras till föremål för automatisk tidigareläggning vid insolvens i eller resolution av det emittentinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna (eng. "...upon the insolvency or resolution of the credit institution issuing the covered bonds"), s.k. konkursskydd, (artikel 5). Utöver detta finns ett krav enligt direktivet på att derivatavtal inte ska kunna avslutas vid emittentinstitutets insolvens eller resolution (artikel 11.1 d).

Bestämmelser i svensk rätt om emittentinstitutets obestånd finns i lagen om utgivning av säkerställda obligationer (4 kap.). Dessa innebär att obligationsinnehavaren har särskild förmånsrätt i säkerhetsmassan enligt förmånsrättslagen (4 kap. 1 § första stycket LUSO). Vad som ingår i säkerhetsmassan avgörs av vad som har införts i det register över tillgångar i säkerhetsmassan som emittentinstitutet är skyldig att föra (3 kap. 10 § LUSO). Dessutom gäller förmånsrätt i de medel som vid tidpunkten för konkursbeslutet eller utmätningen finns hos emittentinstitutet och som härrör från säkerhetsmassan eller derivatavtal (4 kap. 1 § andra stycket 1 LUSO). Dessa medel ska hållas på ett särskilt konto (3 kap. 9 § fjärde stycket LUSO). Förmånsrätt gäller även i de medel som efter konkurs betalas in enligt gällande avtalsvillkor för tillgångar i säkerhetsmassan och som antecknas i registret (4 kap. 1 § andra stycket 2 LUSO).

I lagen om utgivning av säkerställda obligationer finns också bestämmelser om kontraktensliga betalningar, vilka innebär att en innehavare av säkerställda obligationer och en motpart enligt derivatavtal har rätt att få betalt enligt avtalsvillkoren ur de tillgångar som omfattas av förmånsrätten, förutsatt att tillgångarna uppfyller de villkor som uppställs i denna lag eller det föreligger en endast tillfällig, mindre avvikelse från de uppställda villkoren (4 kap. 3 § LUSO). Enligt Finansinspektionens föreskrifter får derivatavtal inte automatiskt upphöra om emittentinstitutet går i konkurs (4 kap. 7 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:1] om utgivning av säkerställda obligationer).

Bestämmelser i svensk rätt om resolution finns i lagen (2015:1016) om resolution, förkortad LOR. Bestämmelserna i lagen om resolution har som utgångspunkt att det ekonomiska utfallet för ägare och borgenärer inte ska bli sämre vid resolution än om företaget i stället hade avvecklats genom konkurs eller likvidation (1 kap. 8 § LOR). Om så skulle vara fallet har ägaren eller borgenären rätt till ersättning ur resolutionsreserven för mellanskillnaden (23 kap. 8 § LOR).

Skulder på grund av säkerställda obligationer är i huvudsak undantagna från möjligheten till skuldnedskrivning inom ramen för ett resolutionsförfarande. Nedskrivning får göras enbart i det fall och till den del obligationerna inte täcks av den relevanta säkerhetsmassan (2 kap. 2 § 2 LOR och prop. 2015/16:5 s. 561 f.). På motsvarande sätt gäller i fråga om marginalsäkerheter som ställs med anledning av derivatavtal som är kopplade till säkerställda obligationer att nedskrivning endast kan ske av den del av skulden som överstiger säkerheten om så bedöms lämpligt (samma prop. s. 578). På samma sätt som i fråga om säkerställda obligationer är utgångspunkten dock att någon nedskrivning av en sådan skuld inte får göras om det finns tillräcklig säkerhet.

Om ett emittentinstitut försätts i resolution aktualiseras även vissa avtalsrättsliga begränsningar. Som huvudregel (11 kap. 3 § LOR) får en motpart till ett företag som har försatts i resolution på denna grund inte

- säga upp eller häva ett avtal med företaget,
- ändra villkoren i ett avtal med företaget,
- ställa in fullgörelse av en förpliktelse mot företaget,
- kvitta en fordran eller en förpliktelse,

- omvandla en fordran som motparten har på företaget, eller en förpliktelse som företaget ska fullgöra mot motparten, till en nettofordran eller en nettoförpliktelse (nettning),
- tillämpa en slutavräkningsklausul, eller
- ta emot, förfoga över eller ta i anspråk en säkerhet i tillgångar som tillhör företaget.

Ett avtalsvillkor som strider mot dessa bestämmelser är ogiltigt (11 kap. 4 § LOR).

Riksgäldskontoret får också besluta att en motpart till ett företag i resolution inte får utöva vissa rättshandlingar, i huvudsak samma rättshandlingar som anges ovan (13 kap. 11 § LOR). I lagen om resolution (23 kap.) finns bestämmelser om s.k. skyddsåtgärder. Dessa avser bland annat s.k. arrangemang om strukturerad finansiering, däribland säkerställda obligationer (prop. 2015/16:5 s. 605). Av bestämmelserna om skyddsåtgärder framgår att tillgångar som utgör säkerhet för en viss förpliktelse, t.ex. tillgångar i säkerhetsmassan för en säkerställd obligation, ska hållas samman med den aktuella förpliktelsen, dvs. obligationen (23 kap. 2–4 §§ LOR).

Dual recourse och konkursskydd

Bestämmelserna i lagen om utgivning av säkerställda obligationer och i lagen om resolution tillgodoser kraven i direktivet på dual recourse och skydd från tidigareläggande av betalningsförpliktelser ("konkursskydd"). När det särskilt gäller kravet på konkursskydd föreslår utredningen att ett emittentinstitut inte ska få ställa som villkor för avtal som avser en säkerställd obligation att avtalet upphör att gälla, att en betalningsförpliktelse tidigareläggs eller att slutavräkning ska ske om emittentinstitutet försätts i konkurs eller resolution eller om motparten begär det. *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att förbudet endast ska vara tillämpligt i förhållande till institutets konkurs eller resolution och inte i förhållande till motpartens begäran.

Kravet på konkursskydd bör enligt regeringen förstås som ett krav på att medlemsstaterna inte får ha bestämmelser i sin nationella rättsordning som innebär att ett beslut om konkurs eller resolution automatiskt föranleder att betalningsförpliktelser enligt obligationen tidigareläggs i strid med den avtalsenliga planeringen (jfr skäl 14 i direktivet).

När det gäller beslut om konkurs finns ett sådant krav i bestämmelsen om kontraktsenliga betalningar (4 kap. 3 § LUSO).

När det gäller beslut om resolution har bestämmelserna om avtalsrättsliga begränsningar i lagen om resolution en annan utgångspunkt (11 kap. 3 och 4 §§). Bestämmelserna hindrar nämligen att en motpart till ett emittentinstitut t.ex. tillämpar en slutavräkningsklausul om ett emittentinstitut försätts i resolution. Denna inskränkning av den avtalsfrihet som annars som huvudregel råder inom svensk rätt får ses mot bakgrund av att resolution som utlösande händelse för ett tidigareläggande av företagets betalningsförpliktelser skulle medföra ett hinder mot ett effektivt resolutionsförfarande.

I alla händelser gäller vid såväl konkurs som resolution att varken ett beslut om konkurs eller resolution i sig leder till ett tidigareläggande av

emittentinstitutets betalningsförpliktelser. Utredningens förslag förhåller sig inte till bestämmelserna i lagen om utgivning av säkerställda obligationer eller i lagen om resolution.

När det särskilt gäller direktivets krav på att derivatavtal inte ska kunna avslutas vid emittentinstitutets insolvens eller resolution (artikel 11.1 d) motsvaras det av de allmänna bestämmelserna i lagen om resolution (såvitt avser resolution) och av de särskilda bestämmelserna i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:1) om utgivning av säkerställda obligationer (såvitt avser konkurs). Det ska här även noteras att det genom en delegerad förordning finns krav på att derivatavtal som används för risksäkring avseende säkerställda obligationer inte får avslutas i händelse av emittentinstitutets resolution eller insolvens. Kravet är ett villkor för att tilläggsmarginälsäkerhet inte ska behöva ställas av emittentinstitutet och att initial marginälsäkerhet inte ska behöva ställas (artikel 30.2 a i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/2251 av den 4 oktober 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister med avseende på tekniska tillsynsstandarder för riskreduceringstekniker för OTC-derivatkontrakt som inte clearas av en central motpart).

Lagrådet anser att om bestämmelsen om rätt till kontraktsevenliga betalningar omfattar skyldighet för borgenärerna att ta emot utdelningar efter avveckling av emittentens konkursbo, bör bestämmelsen utformas så att detta klart framgår. Regeringen konstaterar att innebörden av bestämmelsen om kontraktsevenliga betalningar är att en innehavare av säkerställda obligationer och motparter enligt derivatavtal har rätt till betalningar ur säkerhetsmassan enligt den avtalsenliga planeringen. Det är också vad som anges som skäl till direktivets regler om konkursskydd (se skäl 14). Det framgår även i lagen om utgivning av säkerställda obligationer att detta gäller så länge säkerhetsmassan inte har likviditetsproblem som inte bara är mindre och tillfälliga. I annat fall upphör rätten till kontraktsevenliga betalningar och säkerhetsmassan ska inte längre hållas intakt utan avvecklas (4 kap. 2 § LUSO, se även prop. 2002/03:107 s. 88). Med hänsyn till vad som nu sagts anser regeringen att det inte finns anledning att ändra lydelsen i bestämmelsen om kontraktsevenliga betalningar. *Lagrådet* anser att det även bör klargöras att rätten till kontraktsevenliga betalningar inte påverkas av ianspråktagande av tillgångar ur säkerhetsmassan under resolution. Regeringen konstaterar att i ett resolutionsförfarande får tillgångar i säkerhetsmassan över huvud taget inte tas i anspråk. Regeringen anser att detta med tillräcklig tydlighet framgår av bestämmelserna i lagen om resolution (23 kap. 2–4 §§ LOR, se ovan).

Lagrådet tar också upp frågan om vad som gäller om en innehavare av en säkerställd obligation bevakar sin fordran i konkursen. Regeringen konstaterar att de särskilda bestämmelserna om hur säkerställda obligationer ska hanteras i emittentinstitutets konkurs i lagen om utgivning av säkerställda obligationer har företräde framför de allmänna bestämmelserna om konkursförfarandet i konkurslagen. En anledning till detta är att de långa handläggningstider som kan förväntas vid konkurs hos ett emittentinstitut gör det tveksamt om det vid tillämpning av konkurslagens bestämmelser skulle vara möjligt att låta innehavare av säkerställda obligationer att få betalt i tid (samma prop. s. 86). Lagen om

utgivning av säkerställda obligationer reglerar uttömmande under vilka omständigheter som det finns rätt till kontraktssliga betalningar. Dessa får bedömas oberoende av ett eventuellt bevakningsförfarande enligt konkurslagen.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det i förhållande till gällande rätt inte behövs några ändringar för att uppfylla direktivets krav på skydd mot tidigareläggande av betalningsförpliktelser vid beslut om konkurs eller resolution.

Lagrådet anser att den nuvarande rubriken till 4 kap. lagen om utgivning av säkerställda obligationer (Emittentinstitutets obestånd) ger intryck av att obeståndsfrågor bara behöver regleras vid emittentinstitutets konkurs, och inte vid resolution, och att detta intryck bör undanröjas. Regeringen konstaterar att det i 4 kap. lagen om utgivning av säkerställda obligationer finns bestämmelser om emittentinstitutets obestånd. Innebörden av uttrycket obestånd är detsamma som i konkurslagen (1987:672), dvs. att en gäldenär inte kan rätteligen betala sina skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig. (1 kap. 2 § andra stycket). Lagen om utgivning av säkerställda obligationer hänvisar till obestånd mot bakgrund av att bestämmelserna i 4 kap. lagen om utgivning av säkerställda obligationer, vid sidan om förmånsrätt i säkerhetsmassan, uteslutande reglerar hanteringen av säkerställda obligationer inom ramen för ett konkursförfarande. Ett resolutionsförfarande, vilket som nämns ovan regleras i lagen om resolution, syftar till att undvika ett konkursförfarande. En förutsättning för att inleda ett resolutionsförfarande är att Finansinspektionen fastställer att institutet fallerar eller sannolikt kommer att falla, dvs. vad som enligt samma lag kallas fallissemang (8 kap. 1 § LOR). Betalningssvårigheter kan visserligen utgöra en av grunderna till fallissemang, men rekvisiten i bestämmelsen om sådana betalningssvårigheter är inte likalydande med rekvisiten för obestånd enligt konkurslagen (se 8 kap. 2 § första stycket 3 LOR). Prövningen av betalningssvårigheter enligt lagen om resolution är också framåtblickande i en annan mening än i konkurslagen, i det att den omfattar sannolikheten att institutet hamnar i dessa betalningssvårigheter inom en närmare framtid (jfr prop. 2015/16:5 s. 354). Att lagen om resolution också är tillämplig i förhållande till emittentinstitut ändrar därför enligt regeringen inte relevansen av att uttrycket obestånd i lagen om utgivning av säkerställda obligationer endast förekommer med avseende på ett konkursförfarande.

Lagrådet anser vidare att bestämmelserna i 4 kap. lagen om utgivning av säkerställda obligationer bör anpassas till bestämmelserna om resolution. När lagen om resolution infördes gjordes bedömningen att bestämmelser om resolutionsförfarandet lämpligen ordnades samlat i en lag (samma prop. s. 179). Bestämmelserna i 4 kap. lagen om utgivning av säkerställda obligationer har som nämns ovan ingen bäring på annat än vad som ska gälla inom ramen för ett konkursförfarande. Regeringen anser därför att den nuvarande ordningen har goda skäl för sig och bör bestå.

Separation av säkerställda tillgångar

Direktivets krav på separation av tillgångar och derivatavtal uppfylls i svensk rätt genom bestämmelserna om att tillgångarna i säkerhetsmassan och derivatavtal ska registreras, att förmånsrätt gäller i dessa tillgångar och

att förmånsrätt gäller till medel som härrör från tillgångar i säkerhetsmassan och derivatavtal (3 kap. 10 och 11 §§ och 4 kap. 1 § första och andra styckena och 4 § LUSO). När det gäller regeln i direktivet om att kravet på separering också omfattar säkerheter som mottagits i samband med positioner i derivatavtal saknas dock i svensk rätt en fullt ut motsvarande bestämmelse. Visserligen innehåller lagen om utgivning om säkerställda obligationer bestämmelser om att medel som härrör från derivatkontrakt också omfattas av förmånsrätt. Det rör sig här om medel i form av betalningsflöden kopplade till derivatkontrakt, som ska hållas på ett särskilt konto (3 kap. 9 § fjärde stycket LUSO och prop. 2002/03:107 s. 77 och 85 f.). Bestämmelsen är alltså i första hand utformad för att träffa betalningar enligt en derivatmotparts betalningsförpliktelser gentemot emittentinstitutet. Att den också skulle omfatta säkerheter som ställs av dessa motparter, för dessa betalningsförpliktelser, framstår som mer osäkert. Mot denna bakgrund anser regeringen att det bör införas en bestämmelse med innebörd att säkerheter som mottagits i samband med positioner i derivatkontrakt ska omfattas av kravet på registrering. Ett ytterligare skäl till detta är att säkerheterna inte ska behandlas som tillgångar i säkerhetsmassan som bidrar till säkerhetsmassans värde. Det finns därför skäl att särskilt kunna identifiera dessa säkerheter, i förhållande till emittentinstitutets förmögenhetsmassa, men även i förhållande till andra delar av obligationens säkerhetsmassa.

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser att bestämmelsen om att emittentinstitutet ska hålla medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal på ett särskilt konto är överflödigt i förhållande till bestämmelserna om registret för den säkerställda obligationen och att den därför bör utgå. *Sveriges advokatsamfund* anser att det bör förtydligas hur reglerna om det särskilda kontot förhåller sig till allmänna principer om sakrättsligt skydd avseende medel inestående på bankkonto eller motsvarande, t.ex. om den innebär ett undantag från krav på avskiljande av rådighet m.m. som kan vara av betydelse för bedömningen om sakrättsligt skydd avseende kontomedel i andra fall.

Bestämmelserna om skyldighet att föra register omfattar inte medel som härrör från säkerhetsmassan eller derivatavtal. Bestämmelsen om att dessa ska hållas på ett särskilt konto fyller mot den bakgrunden sin funktion i förhållande till att förmånsrätt gäller i medel av detta slag som finns hos emittentinstitutet vid tidpunkten för ett beslut om konkurs eller utmätning. I den mån medlen hålls på ett konto i en annan bank uppstår frågor om hur det sakrättsliga skyddet enligt bestämmelsen förhåller sig till det som i allmänhet gäller vad avser sakrättsligt skydd till bankmedel, som Sveriges advokatsamfund lyfter i sitt remissvar. Därtill tillkommer den komplikationen att medlen kommer att motsvara en fordring på ett kreditinstitut, en tillgångstyp som såväl enligt gällande rätt som enligt förslaget är särskilt reglerad. Det skulle kunna förstås så att en sådan fordran ska undantas från de nuvarande bestämmelserna om fordringar på kreditinstitut i säkerhetsmassan (jfr 3 kap. 2 § andra stycket 1 LUSO). Förslaget i propositionen bygger dock på en anpassning till tillsynsförordningens bestämmelser om exponeringar mot kreditinstitut, som inte innehåller något tillämpligt undantag i detta avseende. Bland annat detta väcker frågan om kopplingen av medlen till säkerhetsmassan och därmed sakrättsligt skydd för dessa kan tillgodoses på annat sätt. En

särreglering i förhållande till förslaget är endast relevant i den mån medlen inte hålls på ett konto i annan bank, dvs. praktiskt sett om medlen i stället motsvaras av en bokföringspost hos emittentinstitutet. Enligt utredningen är det just så som emittentinstuteten tillämpar regeln om ett särskilt konto (SOU 2020:61 s. 96). En sådan branschpraxis skulle enligt regeringen få en tydligare motsvarighet i en bestämmelse med innebörd att medlen i stället ska antecknas i registret för den säkerställda obligationen. Ett sådant förfarande skulle även innebära en mer enhetlig hantering av det som ska omfattas av förmånsrätt kopplat till den säkerställda obligationen, och torde bl.a. underlätta tillsynen avseende säkerhetsmassans värde.

Lagrådet anför att en bestämmelse som innebär att sakrättsligt skydd ska uppnås genom att medlen hålls på konto hos annan bör övervägas som alternativ till en bestämmelse om anteckning om medlen i registret. Regeringen konstaterar dock att en sådan ordning, som nämns ovan, skulle innebära att medlen motsvarade en fordran mot ett kreditinstitut. Redan på denna grund bör därför en sådan lösning uteslutas. Regeringen anser, i likhet med Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen, att en lösning som står närmare gällande branschpraxis i stället bör sökas. Också Sveriges advokatsamfund finner det främmande att det vanliga sättet på vilket medel flyter in i säkerhetsmassan skulle medföra att medlen inte vore sakrättsligt skyddade på det sätt som avses i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. Det kan noteras att inte heller utredningens förslag innebär att medlen ska hållas på konto hos annan för sakrättsligt skydd.

Oavsett om medlen hålls på konto hos annan eller hos emittentinstitutet avser det sakrättsliga skyddet till influtna medel aldrig en rätt till direkt identifierbara medel, utan som närmast en rätt till en motsvarighet (ett surrogat) till det aktuella beloppet (se t.ex. NJA 2009 s. 500). Det kan ifrågasättas varför medel som hålls på särskilt konto hos emittentinstitutet vore mindre möjliga att på så vis identifiera än medel som hålls på konto hos annan. Det kan för övrigt noteras vad gäller separation av kontomedel i allmänhet att detta har förklarats möjligt även när medlen kan anses ha blivit sammanblandade med innehavares egen egendom av samma slag (se nämnda rättsfall, jfr även NJA 2009 s. 182). Regeringen anser mot denna bakgrund att det inte finns något principiellt hinder mot en bestämmelse som innebär att influtna medel från säkerhetsmassan och derivatavtal som hålls hos emittentinstitutet erhåller sakrättsligt skydd. Att registret för säkerställda obligationer förs på korrekt sätt är föremål för särskild extern granskning (3 kap. 12–14 §§ LUSO). Anteckningen i registret får bl.a. mot denna bakgrund anses i tillräcklig grad fylla funktionen vad avser dokumentation om medlens förekomst för att kunna medföra ett sådant sakrättsligt skydd. Sammantaget anser regeringen att det finns övervägande skäl för att införa en bestämmelse med innebörd att medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal ska föras in i registret avseende säkerställda obligationer och att särskild förmånsrätt till dessa medel kopplas till anteckning om dem i registret. Denna särreglering avseende säkerställda obligationer är inte avsedd att tolkas motsatsvis mot vad som därutöver kan anses gälla för sakrättsligt skydd enligt allmänna sakrättsliga principer, t.ex. om beslut om konkurs fattas efter det att medel betalats in till emittentinstitutet men före det att emittentinstitutet för in anteckning om medlen i registret.

Lagrådet anför vidare att den föreslagna bestämmelsen i lagen om utgivning av säkerställda obligationer såvitt avser förmånsrätt i inflytna medel som finns vid konkursbeslutet (4 kap. 1 §) bör omformuleras för att närmare ge uttryck för den s.k. frysningsprincipen. Lagrådet anser även att bestämmelserna i gällande rätt om att förmånsrätt också ska gälla i medel som betalas in enligt gällande avtalsvillkor för tillgångar i säkerhetsmassan och derivatavtal efter ett beslut om konkurs (4 kap. 4 § LUSO) står i strid med frysningsprincipen, om bestämmelsen ska förstås som att en anteckning om sådana medel är en förutsättning för att förmånsrätt ska gälla i dessa medel. Regeringen konstaterar att innebörden av den s.k. frysningsprincipen har utvecklats i doktrin och rättspraxis (se t.ex. NJA 1982 s. 900), och ger uttryck för att särskild förmånsrätt gäller i den egendom som finns vid konkursbeslutet och som omfattas av förmånsrätten och i avkastning som kan härledas till denna egendom. Under vissa omständigheter kan även vinst grundad i viss senare förädling som sker av den egendom som fanns vid konkursutbrottet tillgodoräknas de särskilda förmånsrättshavarna. Vilket belopp av denna vinst som sålunda ska tillgodoräknas dessa har gjorts till föremål för särskilda beräkningar (se t.ex. nyss nämnda rättsfall). De tämligen komplicerade överväganden som i doktrin och rättspraxis gjorts i frågan om frysningsprincipens omfattning har gällt vanliga konkursförfaranden. I dessa fall har förutsättningarna för en fortsatt drift av verksamheten avvägs inom ramen för den skyndsamma avveckling genom realisation av konkursboets egendom som är det vanliga konkursförfarandets grundändamål. Avseende säkerställda obligationer ska dock tillgångarna i säkerhetsmassan inte göras till föremål för avveckling och realisation, så länge säkerhetsmassan är solvent. I stället är det en grundläggande utgångspunkt att säkerhetsmassan ska fortsätta att förvaltas och betalningar kopplade till säkerställda obligationer göras enligt den avtalsenliga planeringen (4 kap. 2 och 3 §§ LUSO). När det gäller derivatavtal har konkursförvaltaren rätt att ingå t.ex. nya derivatavtal efter ett beslut om konkurs (4 kap. 5 § LUSO). Även medel som betalas in enligt sådana derivatavtal omfattas av förmånsrätt enligt lagen om utgivning av säkerställda obligationer. I dessa fall avser förmånsrätten alltså avkastning från egendom som inte existerade vid konkursutbrottet. Sammantaget fyller särregleringen en funktion. Liksom när det gäller frågan om sakrättsligt skydd bör dock inte denna särreglering förstås så att den utesluter förmånsrätt som därutöver kan sägas gälla enligt allmänna rättsprinciper.

Utredningen föreslår att det i lagen om utgivning av säkerställda obligationer ska införas en upplysningsbestämmelse om innehållet i lagen om resolution. *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att upplysningsbestämmelsen ska ange att ett emittentinstitut verksamhet med säkerställda obligationer omfattas av bestämmelserna om arrangemang om strukturerad finansiering som finns i den lagen. Lagen om resolution trädde i kraft den 1 februari 2016 och gäller för kreditinstitut, inbegripet emittentinstitut. Det framstår inte som motiverat att tynga lagen om utgivning av säkerställda obligationer med en upplysningsbestämmelse om innehållet i en lagstiftning som har varit i tillämpning i flera år. Regeringen anser därför att det inte behövs någon upplysningsbestämmelse i lagen.

Regeringens förslag: Emittentinstitutet ska se till att säkerhetsmassan innehåller en likviditetsbuffert som täcker emittentinstitutets högsta dagliga ackumulerade nettolikviditetsutflöde avseende en säkerställd obligation för de närmaste 180 dagarna.

Likviditetsbufferten ska utgöras av

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen, eller
2. exponeringar mot kreditinstitut som utgörs av kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 i tillsynsförordningen.

Om det finns särskilda skäl ska Finansinspektionen få godkänna att likviditetsbufferten tillfälligt får utgöras av

1. exponeringar enligt punkt 2 ovan som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt tillsynsförordningen, eller
2. tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen.

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på förbud mot att vissa fordringar utan säkerhet får ingå i likviditetsbufferten.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer delvis med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att det i lagtexten ska komma till uttryck att syftet med likviditetsbufferten är att uppnå likviditetsmatchning, att de tillgångar som ingår i likviditetsbufferten ska hållas åtskilda från emittentinstitutets övriga tillgångar på ett särskilt konto samt att kravet på likviditetsbuffert inte ska gälla för de 30 kalenderdagar som omfattas av kravet på likviditetstäckningskvot i likviditetstäckningsförordningen och att detta undantag ska kunna upphävas när likviditetstäckningsförordningen har ändrats. Utredningens förslag har dessutom en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Sparbankernas Riksförbund och *Svenska Bankföreningen* anser inte att syftet med en likviditetsbuffert är att uppnå likviditetsmatchning. Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anser även att kravet på att de tillgångar som ingår i likviditetsbufferten ska hållas åtskilda från emittentinstitutets övriga tillgångar på ett särskilt konto är onödigt.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Direktivets krav på likviditetsbuffert

Enligt direktivet (artikel 16.1 och 16.2) ska medlemsstaterna kräva att likviditetsbufferten i säkerhetsmassan vid varje given tidpunkt består av likvida tillgångar som är tillgängliga för att täcka nettolikviditetsutflödena i programmet för säkerställda obligationer. Likviditetsbufferten ska täcka det högsta ackumulerade nettolikviditetsutflödet för de närmaste 180 dagarna. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att detta bör förstås som det högsta ackumulerade nettolikviditetsutflöde som kan uppkomma under någon av de närmaste 180 dagarna.

Medlemsstaterna ska enligt direktivet (artikel 16.3) säkerställa att likviditetsbufferten består av följande typer av tillgångar, separerade i enlighet med artikel 12 i direktivet:

- a) Tillgångar som uppfyller kraven för tillgångar på nivå 1, nivå 2A eller nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen, som värderas i enlighet med denna förordning och inte ges ut av det kreditinstitut som självt gett ut de säkerställda obligationerna, dess moderbolag, förutom offentliga organ som inte är kreditinstitut, dess dotterbolag eller ett av moderbolagets andra dotterbolag eller av ett specialföretag för värdepapperisering som kreditinstitutet har nära förbindelser med.
- b) Kortfristiga exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2, eller kortfristiga insättningar i kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1, 2 eller 3 i enlighet med artikel 129.1 c i tillsynsförordningen.

Medlemsstaterna får besluta att begränsa de typer av likvida tillgångar som används vid tillämpning av första stycket a och b (artikel 16.3 andra stycket i direktivet).

Medlemsstaterna ska säkerställa att fordringar utan säkerhet från exponeringar som anses ha fallerat enligt artikel 178 i tillsynsförordningen inte kan bidra till likviditetsbufferten i säkerhetsmassan (artikel 16.3 tredje stycket i direktivet).

Enligt svensk rätt ska emittentinstitutet se till att betalningsflödena avseende tillgångarna i säkerhetsmassan, derivatavtal och säkerställda obligationer är sådana att institutet vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser gentemot innehavare av säkerställda obligationer och motparter i derivatavtal (3 kap. 9 § tredje stycket LUSO). Bestämmelsen utgör ett krav på s.k. likviditetsmatchning (prop. 2002/03:107 s. 73–76). Svensk rätt innehåller även bestämmelser om riskhantering, vilka innebär att emittentinstitutets krediter och fyllnads-säkerheter i säkerhetsmassan ska ges sådana avtalsvillkor att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna (3 kap. 9 § första stycket LUSO och samma prop. s. 73–76).

Direktivet innehåller inte någon direkt motsvarighet till kravet i svensk rätt på likviditetsmatchning. Direktivet innehåller endast ett krav på nominell matchning mellan värdet på tillgångarna i säkerhetsmassan och förpliktelserna enligt den säkerställda obligationen, dock med valfrihet för medlemsstaterna hur derivatavtal och ränteförpliktelser ska värderas (artikel 15.5 och 15.6 första och tredje styckena, se avsnitt 6.2). Inte heller tillsynsförordningen innehåller några direkta krav på likviditetsmatchning vad särskilt gäller säkerställda obligationer, utan en utgångspunkt om nominell matchning, och därtill ett krav på visst övervärde i säkerhetsmassan (artikel 129.3a i tillsynsförordningen).

Syftet med direktivets krav på likviditetsbuffert är, som *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* framför, att minska likviditetsrisker. De risker som uttryckligen nämns i direktivet är ”löptids- och räntesatsobalanser, inställda betalningar, blandning av risker, betalningsförpliktelser kopplade till derivatkontrakt och andra operativa skulder som förfaller inom programmet för säkerställda obligationer” (skäl 23 i direktivet). Syftet med reglerna om denna buffert kan därför sägas vara nära det som ligger bakom bestämmelserna om riskhantering i svensk rätt.

Funktionen för en likviditetsbuffert enligt direktivet får enligt regeringens mening anses vara att utgöra en reserv för det fall emittentinstitutet inte lyckas upprätthålla en sådan balans som avses med bestämmelserna om riskhantering och likviditetsmatchning. Bufferten är med andra ord inte avsedd att regelmässigt användas av emittentinstitutet för att fullgöra sina betalningsförpliktelser, dvs. för att uppnå likviditetsmatchning. Direktivet anger till stöd för denna förståelse av buffertens undantagsvisa användningsområde att emittentinstitutet kan hamna i situationer där det blir svårt att uppfylla kravet på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan, ”till exempel under stressperioder då bufferten används för att täcka utflöden”. Direktivet anger vidare att de behöriga myndigheter som utsetts enligt direktivet bör övervaka efterlevnaden av kravet på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan och, vid behov, vidta åtgärder för att säkerställa att kreditinstitutet uppfyller kravet på en buffert (skäl 23 i direktivet).

Undantag och nationella valmöjligheter för likviditetsbufferten

Om kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer omfattas av likviditetskrav enligt andra unionsrättsakter och detta innebär en överlappning med likviditetsbufferten i säkerhetsmassan, får medlemsstaterna besluta att inte tillämpa de bestämmelser i nationell rätt som införlivar punkterna 1, 2 och 3 under den period som föreskrivs i dessa andra unionsrättsakter. Medlemsstaterna får utnyttja denna möjlighet endast fram till den dag då en ändring av dessa unionsrättsakter för att undanröja överlappningen blir tillämplig och ska informera kommissionen och Eba när de utnyttjar denna möjlighet (artikel 16.4).

Medlemsstaterna får tillåta att beräkningen av kapitalbeloppet för förlängningsbara löptidsstrukturer grundas på den säkerställda obligationens slutliga förfallodag i enlighet med avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen (artikel 16.5).

För säkerställda obligationer som lyder under nationella bestämmelser om s.k. match funding, med vilket huvudsakligen avses krav på att inkommande betalningar gällande den säkerställda obligationen ska förfalla före utgående betalningar (artikel 3.15), får medlemsstaterna föreskriva att kravet på likviditetsbuffert inte ska gälla (artikel 16.6).

Ändringar i svensk rätt

De svenska emittentinstitutens utgivning av säkerställda obligationer sker inte under villkor om s.k. match funding, och svensk rätt saknar också bestämmelser om denna typ av utgivningsmodell. Undantaget från kravet på likviditetsbuffert på grund av match funding (artikel 16.6) är således inte aktuellt för svensk del. Bestämmelser om en likviditetsbuffert ska därför införas i svensk rätt. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att likviditetsbufferten bör få bestå av

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen, eller
2. fordringar mot kreditinstitut som utgörs av kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 i tillsynsförordningen.

Regeringen instämmer vidare i utredningens bedömning att Finansinspektionen, om det finns särskilda skäl, bör få godkänna att likviditets-

bufferten under viss tid även utgörs av fordringar enligt punkten 2 ovan som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt tillsynsförordningen och tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen.

Särskilda skäl för ett sådant godkännande kan vara koncentrationsproblem av det slag som avses i artikel 129.1a c i tillsynsförordningen. Det bör dock här förtydligas att Finansinspektionens tillstånd till fordringar i form av kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3, och till tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen, inte förutsätter att villkoret i artikel 129.1a c som avser föregående samråd med Eba är uppfyllt. Detta krav enligt tillsynsförordningen gäller endast för tillstånd till exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 och som är i form av derivat (artikel 129.1a c andra meningen i tillsynsförordningen).

Direktivet innehåller förbud mot att fordringar utan säkerhet beträffande vilka fallissemang ska anses föreligga enligt artikel 178 i tillsynsförordningen bidrar till likviditetsbufferten (artikel 16.3 tredje stycket, jfr artikel 15.4 andra stycket i direktivet). En bestämmelse av liknande men mer långtgående innebörd finns i 3 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:1) om utgivning av säkerställda obligationer, som genomför direktivets förbud i detta avseende i svensk rätt.

I likhet med *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser regeringen att den av utredningen föreslagna ordningen om att de tillgångar som ingår i likviditetsbufferten ska hållas åtskilda från emittentinstitutets övriga tillgångar på ett särskilt konto inte behövs, eftersom tillgångarna ska registreras i registret över tillgångar säkerhetsmassan (se avsnitt 6.1.8 och 6.3).

Undantag i förhållande till kravet på likviditetstäckningskvot i likviditetstäckningsförordningen

Möjligheten att låta den period som täcks av kravet på likviditetstäckningskvot i likviditetstäckningsförordningen (artikel 4) vara undantagen från kravet på likviditetsbuffert enligt direktivet (artikel 16.4) är utformad som ett provisorium. Bakgrunden till detta är att likviditetstäckningsförordningen kommer att ändras på så sätt att medel som hålls i likviditetsbufferten enligt direktivet ska kunna tillgodoräknas emittentinstituten vid uppfyllande av likviditetstäckningskvoten. Arbetet med ändringen av likviditetsbufferten med pågår inom EU och det finns inte anledning att utgå från annat än att denna ändring kommer att ha trätt i kraft i före det att de nationella bestämmelser som genomför direktivets regler om likviditetsbuffert ska börja tillämpas. Mot denna bakgrund finns inte skäl att införa ett undantag av nu aktuellt slag från kravet på likviditetsbuffert.

Beräkningen av storleken på likviditetsbufferten vid löptidsförlängning

Frågan om vilken förfallodag som ska användas vid beräkningen av likviditetsbuffertens storlek vad gäller säkerställda obligationer för vilka löptiden ska kunna få förlängas behandlas i avsnitt 6.5.

Regeringens förslag: Löptiden för en säkerställd obligation ska få förlängas endast om Finansinspektionen godkänner det. Inför ett beslut om godkännande ska Riksbanken och Riksgäldskontoret få tillfälle att lämna synpunkter.

Godkännande ska få lämnas, om

1. det är sannolikt att en förlängning kan motverka att institutet kommer på obestånd (insolvens), och

2. det av avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen framgår

a) att löptiden får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande,

b) förutsättningarna för godkännande enligt 1, och

c) den senare förfallodag som blir gällande efter en förlängning.

Ett ärende eller mål om godkännande ska handläggas skyndsamt.

För en säkerställd obligation som uppfyller kraven för löptidsförlängning enligt 1 ovan, ska likviditetsbufferten beräknas med utgångspunkt i obligationens kapitalbelopp enligt avtalsvillkorens senare förfallodag.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningen föreslår att Finansinspektionen ska få lämna medgivande till förlängning endast om emittentinstitutet har en likviditetsbrist av sådant slag att ett medgivande i hög grad bidrar till att motverka fallissemang. Utredningen föreslår inte att Finansinspektionen inför ett beslut om förlängning ska ge Riksbanken och Riksgäldskontoret tillfälle att lämna synpunkter. Utredningen föreslår inte ett krav på att den säkerställda obligationens slutliga förfallodag i enlighet med en förlängning ska framgå av avtalsvillkoren. Utredningen föreslår att vid beräkningen av storleken på likviditetsbufferten ska emittentinstitutet utgå från den ordinarie förfallodagen enligt avtalsvillkoren, om inte Finansinspektionen har gett sitt medgivande till att emittentinstitutet använder den förfallodag som enligt avtalsvillkoren gäller efter ett beslut om förlängning av löptiden.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Förvaltningsrätten i Stockholm anser att det bör förtydligas dels under vilka förhållanden godkännande av löptidsförlängning ska meddelas, dels att handläggningen ska ske skyndsamt. Vidare anser Förvaltningsrätten i Stockholm att det bör klargöras vilka möjligheter en investerare har att överklaga ett beslut om att medge en löptidsförlängning. *Nasdaq Stockholm AB* ställer sig positivt till att löptidsförlängning kommer till uttryck i lag men anser att möjligheten till förlängning bör begränsas och enbart användas vid allvarliga störningar på marknaden då få andra åtgärder finns att tillgå för att skydda investerare och den finansiella stabiliteten. *Nasdaq Stockholm AB* anser även att förutsättningar som ska ligga till grund för ett sådant beslut om förlängning bör definieras. *Sjunde AP-fonden* ifrågasätter införandet av ett tillståndsförfarande. *Svensk Försäkring* anser att möjligheten till löptidsförlängning bör införas i svensk rätt om det tillåts i övriga medlemsstater. Vidare anser Svensk Försäkring att det bör införas krav på att investerarna ska kompenseras vid en eventuell löptidsförlängning. Svensk Försäkring och *Svensk*

Värdepappersmarknad anser att de omständigheter som ska utlösa tillämpningen av ett avtalsvillkor om löptidsförlängning, ska vara objektiva, enkla, förutsägbara och transparenta. Svensk Försäkring tillstyrker tillståndsprocessen och att det enbart är emittentens likviditetsbrist som kan resultera i en löptidsförlängning men anser att det bör införas en skyldighet för Finansinspektionen att lämna förhandsbesked och att vad som åsyftas med likviditetsbrist förtydligas. *Fondbolagens förening*, *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, och *Sveriges advokatsamfund* anser att det bör övervägas att låta den senare förfallodag enligt avtal om löptidsförlängning ligga till grund för beräkningen av storleken på likviditetsbufferten. *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att ett medgivande av Finansinspektionen till en löptidsförlängning bör villkoras av fler objektiva och förutbestämda bedömningskriterier i lag, bl.a. en konstaterad betalningsoförmåga hos emittentinstitutet. Nasdaq Stockholm AB, Sjunde AP-fonden, Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anser att likviditetsbufferten ska beräknas mot den senare förfallodagen enligt ett avtal om löptidsförlängning. *Finansinspektionen* och *Sveriges riksbank* tillstyrker att den ordinarie förfallodagen enligt avtal om löptidsförlängning läggs till grund för beräkningen av likviditetsbufferten. *Riksgäldskontoret* anser att förslaget om löptidsförlängning bör kompletteras på så sätt att Riksgäldskontoret ska ges möjlighet att inkomma med synpunkter innan Finansinspektionen fattar beslut om en löptidsförlängning. *Finansinspektionen* anser att en löptidsförlängning också ska kunna beslutas efter att emittentinstitutet försatts i resolution.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Direktivet innehåller regler vad avser möjlighet att förlänga en säkerställd obligations löptid, dvs. möjlighet att skjuta fram obligationens förfallodag till en senare tidpunkt än den ordinarie förfallodagen. Medlemsstaterna är enligt direktivet tvungna att införa en reglering av sådana förlängningsklausuler; antingen att de ska tillåtas, varvid direktivet ställer upp särskilda villkor för hur sådana klausuler får utformas m.m., eller att de inte ska vara tillåtna enligt nationell rätt (artikel 17).

Syftet med förlängningsklausuler är enligt direktivet att hantera potentiella likviditetsrisker (skälen 23 och 24 i direktivet). Möjligheten till en förlängningsklausul beskrivs enligt direktivet som ett alternativt sätt att hantera likviditetsrisker, till t.ex. en likviditetsbuffert eller krav om match funding (skäl 23 i direktivet). Utifrån detta medger direktivet, såvitt avser likviditetsbufferten, att beräkningen av kapitalbeloppet för säkerställda obligationer med en förlängningsklausul grundas på den säkerställda obligationens slutliga förfallodag i enlighet med förlängningsklausulen (artikel 16.5). Frågan om genomförandet av direktivets regler om förlängningsbara löptidsklausuler är på så vis kopplat till frågan om genomförandet av direktivets regler om en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan.

Förlängningsklausuler avseende säkerställda obligationer är oreglerat i svensk rätt. Det är också relativt ovanligt att svenska emittentinstitut ger ut säkerställda obligationer för vilka löptiden kan förlängas, men det

förekommer i viss utsträckning och då främst vad gäller sådana säkerställda obligationer som är utgivna i utländsk valuta. I övriga medlemsstater inom EU är förekomsten av denna typ av klausuler varierande. Exempelvis är de relativt vanligt förekommande i Danmark, emedan de inte används alls i Tyskland. För svenskt vidkommande är såväl regler om en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan som regler om förlängningsklausuler främmande rättsinstitut. Enligt regeringen bör en utgångspunkt för frågan om hur dessa rättsinstitut ska behandlas i svensk rätt vara att så långt möjligt genomföra direktivets krav i dessa avseenden på ett sätt som passar nuvarande god svensk marknadspraxis. Här kan inledningsvis konstateras att användande av förlängningsbara löptider alltså redan förekommer på den svenska marknaden, om än i liten utsträckning, medan de svenska emittentinstitutens utgivning inte är utformad utifrån att behöva hålla likviditet i säkerhetsmassan på ett sådant sätt som reglerna om den särskilda likviditetsbufferten i direktivet kräver.

Direktivets krav

Kraven enligt direktivet på utgivning av säkerställda obligationer med möjlighet till förlängning av löptiden är följande (artikel 17.1):

a) Löptiden kan endast förlängas genom objektiva utlösande faktorer som anges i nationell rätt och inte efter emittentinstitutets eget skön.

b) De utlösande faktorerna för förlängning av löptiden anges i avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen.

c) Den information om löptidsstrukturen som ges till investerare är tillräcklig för att göra det möjligt för dem att bestämma den säkerställda obligationens risk, och den innefattar en detaljerad beskrivning av följande:

i) De utlösande faktorerna för förlängning av löptiden.

ii) Effekterna av insolvens i eller resolution av emittentinstitutet för en förlängning av löptiden.

iii) Vilka roller de behöriga myndigheter som utses enligt artikel 18.2 och, om relevant, den särskilda förvaltaren har när det gäller förlängningen av löptiden.

d) Det är vid varje given tidpunkt möjligt att fastställa den slutliga förfallodagen för den säkerställda obligationen.

e) I händelse av insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna påverkar förlängningar av löptiden inte rangordningen av investerare i säkerställda obligationer och de medför inte heller omvänd ordningsföljd för de säkerställda obligationernas ursprungliga förfalloplan.

f) Förlängningen av löptiden ändrar inte de strukturella egenskaper hos de säkerställda obligationerna som rör ”dual recourse” enligt artikel 4 och konkursskydd enligt artikel 5.

Medlemsstater som tillåter utgivning av säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer ska underrätta Eba om detta (artikel 17.2).

Kommissionen har – såvitt avser punkt 1 e – gett uttryck för att med rangordning avses här förmånsrätt. Vidare har kommissionen gett uttryck för att kravet på att en förlängning inte får innebära omvänd ordningsföljd, ska förstås på det sättet att en förlängning i händelse av insolvens eller

resolution inte påverkar ordningen för de säkerställda obligationernas respektive förfalldag. Relevansen av dessa regler bygger på att de säkerställda obligationerna i fråga är säkrade av samma säkerhetsmassa.

Möjlighet till löptidsförlängning bör finnas i svensk rätt

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att förlängningsbara löptider bör vara möjligt enligt svensk rätt. Ett starkt skäl till detta är att sådana förlängningsklausuler i viss mån används av svenska emittentinstitut i dag. Som utvecklas nedan framstår även denna möjlighet att hantera likviditetsrisker som på många sätt fördelaktigt för den svenska marknads funktionssätt i jämförelse med en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan.

Förlängning ska kräva Finansinspektionens godkännande

Direktivet kräver att löptiden endast ska kunna förlängas genom objektiva utlösande faktorer som anges i nationell rätt och inte efter emittentinstitutets eget skön (artikel 17.1 a). Utredningen föreslår att en förlängning endast ska få ske om Finansinspektionen ger sitt medgivande till förlängningen. Ett sådant medgivande ska enligt utredningens förslag få lämnas endast om emittentinstitutet har en likviditetsbrist av sådant slag att ett medgivande i hög grad bidrar till att motverka fallissemang. *Sjunde AP-fonden* anser inte att en förlängning ska förutsätta medgivande från Finansinspektionen. Regeringen anser att ett förfarande där en förlängning ställs under Finansinspektionens prövning framstår som lämpligt. En utomstående bedömning av förutsättningarna för en förlängning är ägnad att säkra att en förlängning inte kan ske efter emittentinstitutets eget skön, såsom direktivet kräver. För att vara ändamålsenlig behöver denna prövning ske skyndsamt. Frågan om förlängning av löptiden står i förhållande till frågan om emittentinstitutets obestånd, och får därför sägas till sin natur vara brådskande. Det gäller Finansinspektionens handläggning, och även, såsom *Förvaltningsrätten i Stockholm* framhåller, handläggningen hos domstolarna vid överklagande av Finansinspektionens beslut. Regeringen instämmer i synpunkten från Förvaltningsrätten i Stockholm att kravet på skyndsamt handläggning lämpligen bör framgå av bestämmelsen om löptidsförlängning. Denna typ av ärenden eller mål kan förväntas vara utomordentligt ovanliga (jfr Lagrådets yttrande i prop. 2015/16:199). Förvaltningsrätten i Stockholm anser även att det bör klarläggas vilka möjligheter en investerare har att överklaga ett beslut om att medge en löptidsförlängning. Regeringen anser i likhet med utredningens förslag att samma bestämmelser om överklagande m.m. av Finansinspektionens beslut som i dag gäller enligt lagen om utgivning av säkerställda obligationer bör gälla även för ett beslut om en löptidsförlängning (6 kap. 1 §). Frågan om vem som har rätt att överklaga Finansinspektionens beslut får avgöras genom en tillämpning av förvaltningslagen (2017:900).

Förlängning ska vara ägnad att undvika obestånd hos emittentinstitutet

Utredningen föreslår att Finansinspektionen ska få lämna medgivande till förlängning endast om emittentinstitutet har en likviditetsbrist av sådant slag att ett medgivande i hög grad bidrar till att motverka fallissemang.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att behovet av en förlängning bör prövas efter omständigheter som avser förekomsten av likviditetsbrist hos emittentinstitutet. Regeringen anser dock att avgörande för om en löptidsförlängning ska medges bör vara om det är sannolikt att en sådan kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd. Prövningen ska med andra ord inte vara direkt avhängig av sannolikheten att undvika fallissemang enligt lagen om resolution (8 kap. 2 §). Betalningssvårigheter är förvisso något som kan grunda ett beslut om fallissemang, men ett sådant beslut kan även grunda sig på andra omständigheter. Regeringens förslag får dock anses vara i enlighet med avsikten i utredningens förslag.

Finansinspektionen anser att en löptidsförlängning också ska kunna beslutas efter att emittentinstitutet har försatts i resolution.

Regeringen konstaterar att det är oklart hur en sådan ordning förhåller sig till krishanteringsdirektivet, som innebär att förlängning av löptider avseende säkerställda obligationer inte är tillåtet efter att ett emittentinstitut har försatts i resolution (13 kap. 1 § LOR). Frågan får i stället övervägas i ett annat sammanhang.

Som flera remissinstanser – *Förvaltningsrätten i Stockholm, Nasdaq Stockholm AB, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring, Svensk Värdepappersmarknad* och *Svenska Bankföreningen* – framför är det av vikt att ramen för Finansinspektionens prövning så långt möjligt preciseras för att uppnå direktivets krav på att objektiva utlösande faktorer för en förlängning anges i nationell rätt. Att underställa en förlängning Finansinspektionens prövning, tillsammans med kriteriet att en förlängning endast får användas om det är sannolikt att den kan motverka att emittentinstitutet hamnar på obestånd, får dock enligt regeringen redan i sig anses uppfylla direktivets krav på objektiva utlösande faktorer. Att därutöver i lag ange vilka faktorer som ska beaktas vid prövningen av sannolikheten för denna effekt hos en löptidsförlängning, kan riskera att snäva in prövningen på ett icke ändamålsenligt sätt, som också kan hamna i konflikt med principen om en fri bevisprövning.

Det ligger dock nära till hands, som Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring och Svenska Bankföreningen påpekar, att befintliga mått på likviditet som gäller för emittentinstitutet kan vara värda att beakta i frågan om en sådan likviditetsbrist hos emittentinstitutet föreligger som kan motivera en löptidsförlängning.

Två mått avseende likviditet som tillämpas på EU-nivå är den s.k. likviditetstäckningskvoten (enligt artikel 4 i likviditetstäckningsförordningen) och den s.k. stabila nettofinansieringskvoten (enligt artikel 428b i tillsynsförordningen). Likviditetstäckningskvoten avser tillgången på likvida tillgångar hos ett institut i förhållande till verkliga och simulerade kassautflöden under en stressad period på 30 dagar. Denna kvot ska under normala förhållanden vara 100 procent (artikel 4.2 och 4.3 i likviditetstäckningsförordningen). Den stabila nettofinansieringskvoten avser graden av finansiering i förhållande till finansieringsbehov under ett ettårsperspektiv under både normala och stressade förhållanden, och ska uppgå till 100 procent (artikel 428b.1 och 428b.2 i tillsynsförordningen). Kraven ska uppfyllas på individuell eller konsoliderad nivå, allt efter vad som är tillämpligt i det enskilda fallet. För det fall emittentinstitutet bryter mot någon av eller båda dessa kvoter bör detta, bl.a. med beaktande av när

ordinarie förfallodag för den säkerställda obligationen infaller, kunna vägas in i bedömningen av om en förlängning av förfallodagen för den säkerställda obligationen ska anses som en åtgärd ägnad att i tillräcklig grad motverka obestånd för emittentinstitutet. Tillräcklig grad bör, som framgår ovan, utgöras av sannolikhet för att obestånd kan undvikas genom att åtgärden används.

Möjlighet att lämna synpunkter

Enligt lagen om resolution prövar Finansinspektionen frågan om ett instituts obestånd i förhållande till om ett institut fallerar eller sannolikt kommer att falla, efter samråd med Riksgäldskontoret och Riksbanken (8 kap. 1 § andra stycket). Som *Riksgäldskontoret* framhåller framstår det därför som lämpligt att Finansinspektionen även vid en prövning av om en löptidsförlängning ska tillåtas dessförinnan ger Riksgäldskontoret tillfälle att lämna synpunkter. En bestämmelse om detta bör därför införas. Denna skyldighet bör också gälla i förhållande till Riksbanken.

Formella krav

Direktivet kräver att de utlösande faktorerna för förlängning av löptiden anges i avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen (artikel 17.1 b). Ett sådant krav ska därför införas i svensk rätt. Direktivet kräver även att det vid varje given tidpunkt ska gå att fastställa den slutliga förfallodagen för obligationen, dvs. den förfallodag som blir gällande vid en förlängning (artikel 17.1 d). Regeringen anser att detta lämpligast sker genom ett krav i svensk rätt på att den slutliga förfallodagen ska anges i avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen. Såväl utlösande faktorer för en förlängning som den slutliga förfallodagen är av sådan betydelse ur ett investerarperspektiv, att ett avtal om förlängning av löptiden som saknar någon av dessa uppgifter enligt regeringens mening bör sakna giltighet.

Likviditetsbufferten ska beräknas mot den säkerställda obligationens slutliga förfallodag

Enligt direktivet får medlemsstaterna tillåta att beräkningen av kapitalbeloppet för säkerställda obligationer, för vilka gäller avtal om möjlighet till löptidsförlängning, grundas på den säkerställda obligationens slutliga förfallodag i enlighet med villkoren för den säkerställda obligationen (artikel 16.5). Utredningen föreslår att beräkningen ska ske i förhållande till ordinarie förfallodag, men att en beräkning ska ske i förhållande till den slutliga förfallodagen först om Finansinspektionen beviljar en förlängning.

Svenska emittentinstitut ger till största del ut säkerställda obligationer i form av s.k. on tap-emissioner. Med detta avses att den utestående volymen hos en säkerställd obligation byggs upp över tid, genom successiva emissioner avseende en säkerställd obligation med en och samma ISIN-kod och samma villkor vad avser förfallodag m.m. Obligationer som har en större utestående volym, ges ut genom on tap-emissioner och som handlas via marknadsgaranter brukar för svenskt vidkommande kallas för benchmarkobligationer. Dessa är generellt sett mer likvida än andra obligationer. Den svenska marknaden för säkerställda obligationer utgörs volymmässigt till ca 80 procent av benchmark-

obligationer. En följd av denna typ av utgivning är att den successivt ökade volymen i enskilda obligationer kan bli relativt stor och skapa en återfinansieringsrisk för emittentinstitutet när en obligation förfaller till betalning. Svenska emittentinstitut brukar hantera denna återfinansieringsrisk i huvudsak genom att i förväg, med början ca sex–arton månader före det att obligationen förfaller till betalning, köpa tillbaka stora volymer av obligationen. Det är uppenbart att ett krav på en likviditetsbuffert som innebär att emittentinstituten senast sex månader före ordinarie förfallodag måste hålla tillräckligt med likvida tillgångar för att täcka detta förfall är ägnat att störa emittentinstitutens nuvarande hantering av återfinansieringsrisken kopplad till säkerställda obligationer. Perioden under vilken volymen hos säkerställda obligationer utgivna on-tap byggs upp, för att sedan bl.a. köpas tillbaka, blir avsevärt kortad om samma tidsspann mellan utgivning och förfall som i dag ska behållas. Att ge ut obligationer med en längre löptid än vad som sker idag för att på så vis kompensera för detta, skulle också innebära en ändring av svensk marknadspraxis. Därtill anser regeringen att de konsekvenser av en likviditetsbuffert beräknad mot ordinarie förfallodag som *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* påtalar är beaktansvärda, t.ex. vad avser ökat behov av kortfristiga krediter i säkerhetsmassan på bekostnad av bostadskrediter och risk för att överskrida gränserna enligt tillsynsförordningen för fordringar mot kreditinstitut i säkerhetsmassan.

En beräkning av likviditetsbufferten i förhållande till ordinarie förfalldag förtar också dess funktion som alternativ till en likviditetsbuffert för likviditetsriskhantering i sådan grad att, såsom Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anför, det kan ifrågasättas vilka incitament för emittentinstitutet att använda sig av löptidsförlängningar som i sådant fall skulle kvarstå. Enligt regeringen framstår ett sådant genomförande av direktivet i det här avseendet som motsägelsefullt. Med utgångspunkten att möjlighet till löptidsförlängning ska genomföras i svensk rätt som en alternativ metod till likviditetsriskhantering bör enligt regeringen denna möjlighet utformas så att den blir praktiskt användbar.

Om likviditetsbufferten i stället beräknas i förhållande till den slutliga förfalldagen återstår förvisso praktiskt sett kravet på att hålla en likviditetsbuffert om en förlängning används. Om bufferten behöver hålla likviditet för att möta obligationens förfall med början ca sex månader efter ordinarie förfall (förutsatt att en löptidsförlängning avser ca tolv månader), under vilken tid emittentinstitutet på så vis beretts möjlighet att åtgärda konstaterade likviditetsproblem, synes det enligt regeringen vara ägnat att i mindre grad störa nuvarande väl fungerande svensk marknadspraxis. Det kan i detta sammanhang även noteras att det finska parlamentets ekonomiutskott tillkännagivit att det med hänsyn till den finska marknadens funktionssätt, som liksom den svenska för närvarande inte innehåller hantering av likviditetsrisker genom en särskild likviditetsbuffert för säkerställda obligationer, anser att direktivet för finskt vidkommande ska genomföras med innebörd att likviditetsbufferten uteslutande ska beräknas mot den slutliga förfalldagen (finska ekonomiutskottets uttalande TaVL 31/2018 vp).

Sammantaget anser regeringen att möjligheten enligt direktivet att uteslutande låta likviditetsbufferten beräknas mot den säkerställda

obligationens slutliga förfalldag enligt villkoren för en löptidsförlängning Prop. 2021/22:76
bör genomföras i svensk rätt.

Påverkan av en löptidsförlängning på förmånsrätt och förfalldatumens ordningsföljd

Som framgår ovan innehåller direktivet ett krav på att en löptidsförlängning i händelse av insolvens eller resolution inte ska påverka investerarnas förmånsrätt ("rangordning") eller ordningsföljden för de säkerställda obligationernas ursprungliga förfalloplan (artikel 17.1 e). Enligt regeringens förslag ska en löptidsförlängning endast kunna användas för att undvika emittentinstitutets obestånd. Att använda en löptidsförlängning efter ett beslut om konkurs är med förslaget utgångspunkt därför uteslutet. Därmed förfaller frågan om påverkan av en löptidsförlängning i händelse av emittentinstitutets konkurs. I fråga om löptidsförlängningar i resolution är även detta uteslutet så länge beslutet om resolution grundar sig i att emittentinstitutet är, eller inom den närmaste framtiden sannolikt kommer att vara, på obestånd. I övrigt konstateras ovan att det är oklart hur en löptidsförlängning under ett resolutionsförfarande förhåller sig till krishanteringsdirektivet (jfr 13 kap. 1 § LOR). I vart fall gäller att det ekonomiska utfallet för investerare i säkerställda obligationer inte ska bli sämre vid resolution än om emittentinstitutet i stället hade avvecklats genom konkurs. Att en löptidsförlängning under ett konkursförfarande inte kan förekomma måste här beaktas och i varje fall innebära att en löptidsförlängning inte kan användas till ekonomiskt förfång för någon investerare inom ramen för ett resolutionsförfarande. Kommissionen har gett uttryck för att artikeln i fråga ska tolkas restriktivt och att innebörden av förbudet är att förändringar av förfalldatum inte får ske som är till nackdel för investerare. Mot denna bakgrund får ett genomförande av förbudet mot påverkan på investerarens förmånsrätt och mot ändring av förfalldatum för säkerställda obligationer anses obehövligt för svensk del.

Övrigt

Svensk Försäkring anser att det bör införas krav på att emittentinstitutet ska kompensera investerarna om löptiden på obligationerna förlängs, för att hindra att möjligheten till förlängning missbrukas. Regeringen anser att det godkännandeförfarande som här föreslås för att en förlängning ska kunna användas i sig innebär skydd mot missbruk av möjligheten till förlängning. Frågan i vad mån villkor om förlängning bör föranleda kompensation för investerarna anser regeringen bör avgöras av parterna inom ramen för deras avtalsfrihet.

Svensk Försäkring anser vidare att Finansinspektionen bör lämna förhandsbesked om utlösande faktorer för en förlängning. Eftersom det enligt direktivet krävs att utlösande faktorer anges i lag, anser regeringen att en ordning med förhandsbesked inte framstår som motiverad.

Regeringens förslag: Ett emittentinstitut ska tillhandahålla sådana uppgifter om en säkerställd obligation som behövs för att en köpare ska kunna bedöma obligationen och den risk som är förenad med att investera i den.

Om den säkerställda obligationen innehåller villkor om löptidsförlängning ska informationen särskilt innehålla uppgifter om

1. vilka omständigheter som kan utlösa en förlängning,
2. huruvida en förlängning påverkas av att emittentinstitutet försätts i konkurs eller resolution, och
3. kravet på Finansinspektionens godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilken information som ska tillhandahållas för att köpare ska kunna bedöma obligationen och den risk som är förenad med att investera i den.

Regeringens bedömning: Möjligheten att införa krav på en särskild förvaltare i händelse av insolvens eller resolution bör inte utnyttjas.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer i sak med regeringens förslag. Utredningens förslag har emellertid en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem.

Nasdaq Stockholm AB, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Värdepappersmarknad och Svenska Bankföreningen anser att nuvarande rapporteringsmekanismer ska beaktas för att undvika dubbelrapportering.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Enligt direktivet ska kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer tillhandahålla information om deras program för säkerställda obligationer som är tillräckligt detaljerad för att göra det möjligt för investerare att bedöma programmets profil och risker och att utföra en s.k. due diligence-granskning (artikel 14.1). Denna information ska tillhandahållas minst en gång per kvartal och avse följande portföljinformation:

1. Värdet av säkerhetsmassan och utestående säkerställda obligationer.
2. En förteckning över ISIN-koder (International Securities Identification Number) för alla säkerställda obligationer som har getts ut inom ramen för det programmet och som har tilldelats en ISIN-kod.
3. Den geografiska fördelningen och typen av säkerställda tillgångar, deras lånestorlek och värderingsmetod.
4. Uppgifter om marknadsrisk, inbegripet ränterisker och valutarisker, samt kreditrisker och likviditetsrisker.
5. Löptidsstrukturen för säkerställda tillgångar och säkerställda obligationer, i tillämpliga fall inklusive en översikt över de utlösande faktorerna för förlängning av löptiden.
6. Nivåerna på täckningskrav och tillgänglig täckning, och nivåerna på lagstadgat, avtalsenligt och frivilligt övertäcke i säkerhetsmassan.
7. Procentandelen av lån för vilka ett fallissemang anses ha inträffat enligt artikel 178 i tillsynsförordningen och under alla omständigheter när lånen är obetalda mer än 90 dagar efter förfallodagen.

När det gäller externt utgivna säkerställda obligationer inom koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan, ska den information som listas ovan, eller en länk till den, tillhandahållas investerare med avseende på alla internt utgivna säkerställda obligationer i koncernen. Den informationen ska tillhandahållas investerarna åtminstone i sammanställd form (artikel 14.2).

Vidare ska kreditinstituten, på sin webbplats offentliggöra den information som tillhandahållits investerarna. Det får inte krävas att informationen offentliggörs på papper (artikel 14.3).

Om de säkerställda obligationerna innehåller villkor om förlängningsbara löptidsstrukturer ska emittentinstituten också ge investerarna detaljerade uppgifter om de utlösande faktorerna för förlängning av löptiden, effekterna av insolvens i eller resolution av emittentinstitutet för en förlängning av löptiden och vilka roller de behöriga myndigheter och, om relevant, den särskilda förvaltaren har när det gäller förlängningen av löptiden (artikel 17.1c i direktivet). Det kan här noteras att en löptidsförlängning enligt regeringens förslag endast ska kunna ske för att undvika att emittentinstitutet hamnar på obestånd. Ett beslut om konkurs eller resolution har inte i sig någon påverkan på en redan beslutad förlängning. Detta följer av bestämmelserna om kontraktsevenliga betalningar (4 kap. 5 § lagen om utgivning av säkerställda obligationer) och av att Riksgäldskontoret som resolutionsmyndighet inte har befogenheter att ändra villkoren för en säkerställd obligation i ett resolutionsförfarande (14 kap. 3 § andra stycket LOR).

För att säkerställa investerarnas rättigheter och intressen i händelse av resolution eller insolvens ger direktivet även medlemsstaterna möjlighet att föreskriva att en särskild förvaltare ska utses för att säkerställa investerarnas rättigheter och intressen i händelse av resolution eller insolvens (artikel 20.2). Om denna möjlighet utnyttjas behöver vissa krav, på bl.a. förvaltarens uppgifter, tillsättning och uppsägning, ställas upp i den nationella rättsordningen (artikel 20.2–20.4).

Investerare åtnjuter förmånsbehandling i fråga om kapitalkrav om de kan styrka att de får viss information om den säkerställda obligation som de innehar (artikel 129.7 i tillsynsförordningen). Dessa regler påverkar i dag indirekt vilken information som emittentinstituten tillhandahåller.

Därutöver är det praxis att på marknaden för säkerställda obligationer inom EU använda sig av den branschgemensamma mallen för informationsgivning, HTT (eng. Harmonised Transparency Template), som är framtagen av den europeiska branschorganisationen European Covered Bond Council, ECBC. En särskild mall för svenska emittentinstitut, NTT (eng. National Transparency Template) har också tagits fram av de svenska emittentinstitutens sammanslutning inom Svenska Bankföreningen, Association of Swedish Covered Bond issuers, ASCB. Majoriteten av de svenska emittentinstituten publicerar löpande information på sina respektive webbplatser enligt en eller båda av dessa mallar.

Det är i detta sammanhang även värt att notera att utgivning av säkerställda obligationer omfattas av reglerna om prospekt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 av den 14 juni 2017 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG.

För att genomföra direktivets nya krav på att emittentinstituten ska tillhandahålla viss information bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt. Regeringens anser att kravet bör framgå av lag. Med hänsyn till detaljeringsgraden av den portföljinformation som ska tillhandahållas bör motsvarande bestämmelser om vilken information som ska lämnas lämpligen genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag. De närmare bestämmelserna om hur ofta och på vilket sätt informationen ska tillhandahållas kan meddelas i form av verkställighetsföreskrifter.

Nasdaq Stockholm AB, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Värdepappersmarknad och Svenska Bankföreningen anser att HTT bör beaktas i så stor utsträckning som möjligt för att undvika onödig dubbelrapportering.

I förhållande till nuvarande informationskrav och praxis har kommissionen gett uttryck för att det förefaller finnas vissa diskrepanser mellan den information som efterfrågas i direktivet och den som framgår av HTT. Vidare har kommissionen gett uttryck för att direktivets krav bygger på det nuvarande kravet i tillsynsförordningen men att minimiharmoniseringen som sådan lämnar det till det nationella genomförandet att reglera omfattningen och detaljnivån på kravet, baserat på befintliga standarder. Regeringen anser att detta bör beaktas vid den närmare utformningen av kravet, tillsammans med principen att kravet bör vara proportionellt i förhållande till det ändamål för vilken information krävs.

Det framstår som tillräckligt att investerarnas rättigheter och intressen beaktas av resolutionsmyndigheten respektive konkursförvaltaren i händelse av resolution eller insolvens. Möjligheten att ställa krav på en särskild förvaltare bör därför inte utnyttjas.

6.7 Koncerninterna strukturer och gemensam finansiering

Regeringens bedömning: Direktivets regler om koncerninterna strukturer bör inte genomföras i svensk rätt.

Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på gemensam finansiering.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Skälen för regeringens bedömning

Koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan

Direktivet möjliggör för medlemsstaterna att införa regler om användning av säkerställda obligationer som tillgångar i säkerhetsmassan, s.k. koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan (artikel 8). Bakgrunden till detta är ett ställningstagande från kommissio-

nen om att endast säkerställda obligationer, och inte t.ex. värdepapperiseringsinstrument, bör få användas på detta sätt (skäl 20 i direktivet).

Med koncerninterna strukturer avses i detta sammanhang att ett emittentinstitut i en koncern ger ut säkerställda obligationer som köps endast av ett annat emittentinstitut inom samma koncern, s.k. internt utgivna säkerställda obligationer, och att det senare institutet använder de förvärvade obligationerna som tillgångar i en säkerhetsmassa för att i sin tur ge ut säkerställda obligationer på marknaden (s.k. externt utgivna säkerställda obligationer). Direktivet innehåller inga begränsningar för till hur stor del de externt utgivna säkerställda obligationerna får ha internt utgivna säkerställda obligationer i säkerhetsmassan. Det har också införts ett undantag i tillsynsförordningen för denna typ av utgivning, med innebörd att begränsningarna för exponeringar mot kreditinstitut inte gäller för externt utgivna säkerställda obligationer (artikel 129.1b).

Koncerninterna strukturer av detta slag förekommer för närvarande inte på den svenska marknaden för säkerställda obligationer. I Sverige förekommer det visserligen att krediter säljs av ett kreditinstitut till ett annat kreditinstitut (emittentinstitut), men inte att säkerställda obligationer ges ut endast i syfte att fungera som tillgångar i en säkerhetsmassa hos ett annat emittentinstitut i en koncerngemenskap. En utgivning av denna typ framstår som främmande för svenskt vidkommande och ett införande av en sådan utgivning för svensk del skulle innebära en ökad komplexitet för den svenska marknaden. Det föreligger inte heller någon efterfrågan på den svenska marknaden för säkerställda obligationer utgivna inom ramen för denna typ av koncerninterna strukturer. Sammanfattningsvis finns det därför inte skäl att införa en sådan ordning i svensk rätt.

Gemensam finansiering

Enligt direktivet ska medlemsstaterna tillåta s.k. gemensam finansiering (artikel 9). Syftet med dessa regler är att möjliggöra för mindre kreditinstitut att ge ut säkerställda obligationer genom att gemensamt samla tillgångar hos ett emittentinstitut (skäl 21 i direktivet).

Enligt direktivet ska medlemsstaterna i detta syfte tillåta att godtagbara säkerställda tillgångar som härrör från ett kreditinstitut och som har köpts av ett emittentinstitut används som säkerställda tillgångar för utgivning av säkerställda obligationer (artikel 9.1 första stycket). Medlemsstaterna ska reglera sådana köp för att säkerställa att kraven i artiklarna 6 och 12 är uppfyllda (artikel 9.1 andra stycket).

Medlemsstaterna får enligt direktivet (artikel 9.2) även tillåta att överlåtelser av tillgångar av nu aktuellt slag sker genom avtal om finansiellt säkerställande enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (säkerhetsdirektivet). Med sådana avtal avses dels återköpsavtal (repör) eller andra slags säkerhetsöverlåtelser, dels att en finansiell säkerhet ställs. I det första fallet övergår äganderätten till mottagaren och i det andra fallet behåller den som har ställt säkerheten äganderätten (artikel 2.1 a–c i säkerhetsdirektivet). Det andra fallet motsvaras i svensk rätt av pantsättning av finansiella instrument.

Under vissa särskilda förutsättningar får medlemsstaterna också tillåta att emittentinstitut köper tillgångar av nu aktuellt slag från företaget som inte

är kreditinstitut (artikel 9.3). I fråga om svenska förhållanden kan i det avseendet framhållas att det förekommer att vissa s.k. bostadskreditföretag som inte är kreditinstitut lämnar bostadskrediter till konsumenter. Det förekommer att vissa av dessa företag, efter att en bostadskredit har lämnats, säljer krediten till ett annat – ofta närstående – företag. Om köparen däremot skulle vara ett emittentinstitut, kan den överlåtna krediten komma att ingå i säkerhetsmassan vid utgivning av säkerställda obligationer.

Det är enligt svensk rätt möjligt med överlåtelser av kreditportföljer, dvs. byte av borgenär i ett kreditavtal. Bestämmelser om överlåtelse av fordran finns i lagen (1936:81) om skuldebrev. Om en kredit överlåts kan köparen därefter använda den som en tillgång i säkerhetsmassan, förutsatt att köparen är ett emittentinstitut och att övriga förutsättningar enligt svensk rätt är uppfyllda. Lagen om utgivning av säkerställda obligationer innehåller inte några avvikande krav vad avser tillgångar förvärvade på sätt som avses i direktivets regler om gemensam finansiering. Svensk rätt uppfyller därmed redan direktivets krav på gemensam finansiering. Användande av tillgångar förvärvade från andra än kreditinstitut på sätt som avses i direktivet (artikel 9.3) är på samma sätt möjligt i svensk rätt. Det finns dock inte skäl att för svenskt vidkommande att möjliggöra användande av tillgångar som inte förvärvats med äganderätt av emittentinstitutet.

7 Tillsyn och ingripanden

7.1 Tillsyn av utgivningen av säkerställda obligationer

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på tillsyn över utgivningen av säkerställda obligationer.

Direktivets krav på att offentliggöra viss information om tillsynen av utgivande av säkerställda obligationer bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

Utredningens bedömning överensstämmer delvis med regeringens bedömning. Utredningen bedömer att svensk rätt redan uppfyller direktivets krav på att offentliggöra viss information om tillsynen av utgivande av säkerställda obligationer.

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt direktivet ska investerarskydd säkerställas genom att utgivning av säkerställda obligationer ska omfattas av offentlig tillsyn (artikel 18.1). Medlemsstaterna ska med anledning därav utse en eller flera behöriga myndigheter med uppgiften att övervaka utgivningen av säkerställda obligationer för att bedöma om kraven i de bestämmelser i nationell rätt som genomför direktivet efterlevs (artikel 18.2 och 18.3).

De behöriga myndigheterna ska ha alla de tillsyns-, utrednings- och sanktionsbefogenheter som är nödvändiga för att utöva tillsyn över utgivning av säkerställda obligationer, åtminstone att bevilja eller neka tillstånd till utgivning av säkerställda obligationer, regelbundet se över programmet för säkerställda obligationer för att bedöma om kraven efterlevs, genomföra inspektioner på plats och skrivbordskontroller, ålägga administrativa sanktioner och vidta andra administrativa åtgärder och anta och genomföra riktlinjer för tillsyn avseende utgivning av säkerställda obligationer (artikel 22). De behöriga myndigheterna ska offentliggöra viss information gällande sin tillsyn av utgivningen av säkerställda obligationer (artikel 26.1 och 26.2).

De behöriga myndigheterna ska ha rätt att få den information som är nödvändig för att bedöma efterlevnaden av kraven, att utreda eventuella överträdelse av dessa krav och att ålägga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder (artikel 18.5).

De behöriga myndigheterna ska ha den sakkunskap, de resurser, den operativa kapacitet, de befogenheter och det oberoende som krävs för att utföra de funktioner som ingår i den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer (artikel 18.6).

Bestämmelser om tillsyn över emittentinstitutens verksamhet finns i 5 kap. LUSO och i rörelselagstiftningen (13 kap. LBF). Finansinspektionen har tillsyn över att emittentinstituten följer bestämmelserna i lagen och andra författningar som reglerar institutens verksamhet (5 kap. 1 § LUSO).

Kreditinstitut ska, enligt rörelselagstiftningen, lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär (13 kap. 3 § LBF). Finansinspektionen har rätt att genomföra platsundersökningar hos ett kreditinstitut (13 kap. 4 § första stycket LBF).

Svensk rätt uppfyller därmed redan direktivets krav på tillsyn av utgivande av säkerställda obligationer.

Skyldigheten för Finansinspektionen att offentliggöra viss information om tillsynen bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag.

7.2 Övervakning av säkerhetsmassan

Regeringens bedömning: Den nya möjligheten i direktivet att införa krav på en övervakare eller intern övervakare av säkerhetsmassan bör inte utnyttjas. Bestämmelserna om en oberoende granskare bör kvarstå oförändrade.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

FAR anser att den oberoende granskaren bör vara en auktoriserad revisor. *Nasdaq Stockholm AB*, *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att den oberoende granskarens uppgift huvudsakligen bör vara att se till att rapporteringsskyldigheten till Finansinspektionen efterlevs och koordineras för att undvika dubbelrapportering.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt direktivet får medlemsstaterna kräva att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer utser en övervakare av säkerhetsmassan med uppgiften att fortlöpande övervaka säkerhetsmassan med avseende på kraven om godtagbara säkerställda tillgångar, säkerheter som är lokaliserade utanför unionen, koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan, gemensam finansiering, säkerhetsmassans sammansättning, derivatkontrakt i säkerhetsmassan, separering av säkerställda tillgångar, information till investerarna, krav på täckning, likviditetsbuffert och villkor för förlängningsbara löptidsstrukturer (artikel 13.1).

Om denna möjlighet utnyttjas ska vissa regler fastställas. Reglerna tar sikte på hur en övervakare utses och entledigas, övervakarens behörighetskriterier, roll och uppgifter, rapporteringsskyldighet i förhållande till tillsynsmyndigheten och dennes rätt till nödvändig information (artikel 13.2). Övervakaren ska även vara åtskild från och oberoende av emittentinstitutet. Under vissa särskilda förutsättningar får medlemsstaterna tillåta en s.k. intern övervakare av säkerhetsmassan (artikel 13.3).

Eba ska underrättas om möjligheten utnyttjas (artikel 13.4).

Bestämmelser om en oberoende extern kontrollfunktion för granskning av emittentinstitutets verksamhet finns i 3 kap. 12–14 §§ LUSO. Enligt denna ordning utser Finansinspektionen en oberoende granskare. Ersättningen till granskaren betalas av emittentinstitutet och bestäms av Finansinspektionen (12 §). Granskaren har till uppgift att övervaka att registret över säkerhetsmassan m.m. förs på ett korrekt sätt och i enlighet med lagen. Den oberoende granskaren ska regelbundet rapportera till Finansinspektionen om sina iakttagelser i fråga om registret (13 §). Emittentinstitutet är skyldigt att lämna granskaren de upplysningar om sin verksamhet med anknytning till säkerställda obligationer som denne begär (3 kap. 14 § LUSO).

Finansinspektionen får meddela föreskrifter på området (6 kap. 3 § 10 LUSO). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:1) om utgivning av säkerställda obligationer (6 kap.). Enligt dessa föreskrifter ska granskaren inte vara i beroendeställning till utgivaren och får inte ha andra uppdrag i emittentinstitutet (6 kap. 1 §).

Syftet med den oberoende granskaren är att underlätta Finansinspektionens tillsyn (prop. 2002/03:107 s. 79).

Det finns således i svensk rätt en etablerad ordning för en oberoende granskning av säkerhetsmassan som står i överensstämmelse med i direktivet.

Till skillnad från *FAR*, *Nasdaq Stockholm AB*, *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser regeringen därför att den nuvarande regleringen av oberoende granskare har en lämplig utformning och inte behöver ses över.

Möjligheten att införa krav på en särskild övervakare av säkerhetsmassan bör följaktligen inte utnyttjas.

Regeringens förslag: Finansinspektionen ska återkalla ett emittent-instituts tillstånd att ge ut säkerställda obligationer om institutet har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt. Varning får meddelas i stället, om det bedöms tillräckligt.

Finansinspektionens möjlighet att ingripa mot ledningspersoner, enligt rörelselagstiftningen, ska utökas till att även gälla för det fall

1. kreditinstitutet har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,
2. institutet ger ut säkerställda obligationer utan tillstånd,
3. institutet ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller vissa krav på utgivningen av obligationerna,
4. institutet låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sina säkerställda obligationer till köpare av obligationerna,
5. institutet vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en likviditetsbuffert, eller
6. institutet låter bli att lämna uppgifter eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter till Finansinspektionen om sin verksamhet med säkerställda obligationer.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår att möjligheten att besluta om varning inte ska gälla i de fall då ett institut har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt. Utredningens förslag har dessutom en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet anser att möjligheten att besluta om varning även bör gälla i de fall då ett institut har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt.

Skälen för regeringens förslag

Emittentinstitut

Enligt direktivet ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att ålägga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder (artiklarna 22.2 d och 23).

De administrativa sanktionerna och de andra administrativa åtgärderna ska, utan att det påverkar rätten att föreskriva straffrättsliga påföljder, kunna beslutas vid åtminstone följande situationer. Om ett kreditinstitut har fått tillstånd till utgivning av säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på annat sätt använda sig av otillbörliga metoder, om institutet inte längre uppfyller de villkor enligt vilka tillståndet att ge ut

säkerställda obligationer beviljades, om institutet ger ut säkerställda obligationer utan att ha erforderligt tillstånd, och om institutet som ger ut säkerställda obligationer inte uppfyller vissa av kraven i direktivet (artikel 4–12, 14, 16, 17 eller 21.2).

Medlemsstaterna får besluta att inte föreskriva administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder för överträdelse som är föremål för straffrättsliga påföljder. I sådana fall ska kommissionen informeras om de relevanta straffrättsliga bestämmelserna (artikel 23.1).

De administrativa sanktionerna och de andra administrativa åtgärderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och omfatta åtminstone återkallande av tillståndet, en offentlig förklaring som anger identiteten på den fysiska eller juridiska person som gjort sig skyldig till överträdelsen samt överträdelsens art, en anmodan om att den fysiska eller juridiska personen ska upphöra med sitt agerande och inte upprepa detta och administrativa sanktionsavgifter (artikel 23.2).

De administrativa sanktionerna och de andra administrativa åtgärderna ska genomföras på ett verkningfullt sätt (artikel 23.3). De behöriga myndigheterna ska när de fastställer typen av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder och beloppet för administrativa sanktionsavgifter beakta vissa omständigheter (artikel 23.4).

Bestämmelser om ingripanden finns i lagen om utgivning av säkerställda obligationer (5 kap. 2–6 §§) och i rörelselagstiftningen (15 kap. LBF). Finansinspektionen ska återkalla ett emittentinstituts tillstånd att ge ut säkerställda obligationer om institutet allvarligt har åsidosatt sina skyldigheter enligt lagen eller andra författningar som reglerar dess verksamhet. Om det är tillräckligt, ska Finansinspektionen i stället meddela en varning (5 kap. 2 § LUSO).

Om någon bedriver sådan verksamhet som omfattas av lagen utan att vara berättigad till det ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten (5 kap. 5 § LUSO). Ett sådant föreläggande får förenas med vite (5 kap. 6 § LUSO).

Finansinspektionen har också möjlighet att ingripa mot ett kreditinstitut enligt rörelselagstiftningen (15 kap. LBF). Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till vissa förmildrande och försvårande omständigheter (15 kap. 1 a och 1 b §§ LBF). Om ett kreditinstitut har meddelats en anmärkning eller en varning får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en sanktionsavgift (15 kap. 7 § LBF). Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas inom vissa angivna beloppsramar (15 kap. 8 § LBF).

Genom dessa bestämmelser har Finansinspektionen en skyldighet att beakta de omständigheter som anges i direktivet och i huvudsak sådana befogenheter att ingripa mot emittentinstitut som avses i direktivet (artikel 23.1, 23.2 och 23.4). Det är emellertid inte möjligt enligt gällande rätt att ingripa mot ett kreditinstitut genom att återkalla institutets tillstånd att ge ut säkerställda obligationer om tillståndet har erhållits genom att institutet lämnat falska uppgifter eller om institutet har tillförsäkrat sig tillståndet på annat otillbörligt sätt. För att genomföra den nya regeln i direktivet bör motsvarande bestämmelse införas i svensk rätt.

Direktivets krav på att de administrativa sanktionerna och de andra administrativa åtgärderna ska vara effektiva, proportionerliga och

I likhet med *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* anser regeringen att möjligheten att besluta om varning även bör gälla i de fall då ett institut har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt. Detta eftersom det inte finns anledning att avvika från vad som gäller för tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse.

Ledningspersoner

Enligt direktivet ska de behöriga myndigheterna kunna tillämpa de administrativa sanktionerna och de andra administrativa på ledningspersonerna i emittentinstitutet om institutet inte uppfyller vissa av de krav som ställs på verksamheten med säkerställda obligationer (artikel 23.5).

Bestämmelser om ingripanden mot ledningspersoner finns i rörelselagstiftningen (15 kap. 1 a § LBF). Vid valet av sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till vissa särskilda omständigheter (15 kap. 1 b och 1 c §§ LBF). Ingripanden mot ledningspersoner tas upp av Finansinspektionen genom ett sanktionsföreläggande (15 kap. 9 a–9 d §§). Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas inom vissa angivna beloppsramar (15 kap. 8 a § LBF).

Genom dessa bestämmelser har Finansinspektionen befogenheter att ingripa mot de ledningspersoner som avses i direktivet. Det är emellertid inte möjligt, enligt gällande rätt, att ingripa mot ledningspersonerna i ett kreditinstitut om institutet inte uppfyller vissa av direktivets krav på verksamheten med säkerställda obligationer. För att genomföra de nya reglerna i direktivet, bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt. Det innebär att Finansinspektionens möjlighet att ingripa mot ledningspersoner, enligt rörelselagstiftningen, ska utökas till att även gälla i dessa fall.

Utredningen anser inte att det bör gå att ingripa mot ledningspersoner i ett kreditinstitut, om institutet inte längre uppfyller de villkor enligt vilka tillståndet att ge ut säkerställda obligationer beviljades.

Regeringen anser att kreditinstitutets ledning är ansvarig för att de villkoren är uppfyllda på samma sätt som den är ansvarig för efterlevnaden av de andra krav som räknas upp i direktivet. Förutsättningarna för tillstånd handlar emellertid om att verksamheten med säkerställda obligationer ska bedrivas i enlighet med de författningar som reglerar den verksamheten. Regeringen menar därför att de föreslagna nya ingripandemöjligheterna ger Finansinspektionen möjlighet att ingripa även mot ledningspersonerna i ett kreditinstitut om institutet inte längre uppfyller de villkor enligt vilka tillståndet att ge ut säkerställda obligationer beviljades.

Rätt att höras, motivering av beslut och överklagande

Enligt direktivet ska de behöriga myndigheterna ge den berörda fysiska eller juridiska personen möjlighet att höras innan de fattar beslut om att ålägga administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder. Undantag från den rätten får göras när brådskande åtgärder är nödvändiga för att förhindra betydande förluster för tredje parter eller betydande skador på det finansiella systemet. I sådana fall ska den berörda personen

ges möjlighet att höras så snart som möjligt efter det att den administrativa åtgärden antagits och vid behov ska åtgärden ses över (artikel 23.6).

Alla beslut om administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder ska motiveras på lämpligt sätt och ska kunna överklagas (artikel 23.7).

Bestämmelser om partsinsyn, kommunikation och motivering av beslut finns i förvaltningslagen (2017:900). En enskild part i ett förvaltningsärende har rätt att ta del av allt material som har tillförts ärendet och ska som huvudregel ges tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet innan ärendet avgörs (10 och 25 §§), med de begränsningar av rätten till partsinsyn som gäller enligt 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Beslut ska också motiveras (32 §). De nu aktuella bestämmelserna i förvaltningslagen är tillämpliga på Finansinspektionens handläggning av ärenden.

Bestämmelser om rätten att överklaga Finansinspektionens beslut finns i lagen om utgivning av säkerställda obligationer och i rörelselagstiftningen (6 kap. 1 § LUSO och 17 kap. 1 § LBF). Som huvudregel får alla beslut enligt dessa lagar överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Svensk rätt uppfyller därmed redan direktivets krav på motivering av beslut, rätten att höras och rätten att överklaga.

7.4 Offentliggörande

Regeringens bedömning: Direktivets krav på att offentliggöra ingripanden bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Utredningens bedömning överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen anser inte att det behövs något bemyndigande om offentliggörande.

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt direktivet ska de administrativa sanktionerna och andra administrativa åtgärder offentliggöras utan dröjsmål på de behöriga myndigheternas officiella webbplatser. Detsamma gäller om medlemsstaterna beslutar om att föreskriva straffrättsliga påföljder (artikel 24.1). Kravet på offentliggörande gäller åtminstone beslut som inte överklagas eller inte längre kan överklagas (artikel 24.2). Direktivet anger också mer specifikt vad offentliggörandet ska innehålla för uppgifter och när offentliggörandet ska ske (artikel 24.3, 24.4, 24.6 och 24.7). Som huvudregel ska information om identiteten på den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för överträdelsen anges. Identiteten på en fysisk person får utelämnas under vissa förutsättningar (artikel 24.5). De publicerade uppgifterna ska ligga kvar under minst fem år och personuppgifter får endast lagras under den tidsperiod som är nödvändig och i enlighet med tillämpliga regler om skydd av personuppgifter. Lagringsperioden ska fastställas med beaktande av nationella preskriptionstiderna men får inte överstiga tio år (artikel 24.8).

Ett beslut som Finansinspektionen har meddelat, t.ex. ett beslut om ett ingripande, blir en allmän handling när det har upprättats och var och en har då rätt att ta del av beslutet i den utsträckning uppgifterna i beslutet

inte är sekretessbelagda. Bestämmelser om allmänna handlingar och rätten att ta del av sådana finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen. I Finansinspektionens verksamhet är bestämmelserna om sekretess i 30 kap. 4 och 5 §§ offentlighets- och sekretesslagen tillämpliga.

Finansinspektionen publicerar regelbundet sina beslut om ingripanden mot kreditinstitut på sin webbplats, men enligt gällande rätt finns det inte någon skyldighet att publicera beslut i fråga om överträdelser av bestämmelserna i lagen om utgivning av säkerställda obligationer. För att genomföra direktivets krav på offentliggörande bör motsvarande bestämmelser införas i föreskrifter på lägre nivå än lag.

7.5 Rapporteringskrav

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på rapportering till behöriga myndigheter.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att det ska införas ett nytt bemyndigande att meddela föreskrifter om rapporteringskrav.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Finansinspektionen anser att svensk rätt redan uppfyller direktivets krav på rapportering. *Nasdaq Stockholm AB*, *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att onödig dubbelrapportering bör undvikas.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt direktivet är emittentinstituten skyldiga att lämna viss information till den behöriga myndigheten. Rapporteringen ska ske regelbundet och på begäran av den behöriga myndigheten. Det ska fastställas hur ofta den regelbundna rapporteringen ska ske (artikel 21.1). De uppgifter som ska rapporteras ska åtminstone omfatta information om godtagbara tillgångar och krav på säkerhetsmassan, separering av säkerställda tillgångar, i tillämpliga fall funktionen som övervakare av säkerhetsmassan, kraven på täckning, likviditetsbufferten i säkerhetsmassan och i tillämpliga fall, villkoren för förlängningsbara löptidsstrukturer (artikel 21.2). Vidare ska det fastställas regler om den information som ett emittentinstitut ska tillhandahålla i händelse av insolvens eller resolution i ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer (artikel 21.3).

Bestämmelser om emittentinstitutens skyldighet att lämna viss information till Finansinspektionen finns i rörelselagstiftningen (13 kap. 3 § LBF). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett kreditinstitut ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet (16 kap. 1 § 16 LBF).

I likhet med *Finansinspektionen* anser regeringen därför att svensk rätt redan uppfyller direktivets krav på rapportering.

Nasdaq Stockholm AB, *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen* anser att onödig dubbelrapportering bör undvikas. Regeringen konstaterar att direktivet saknar regler om hur kraven på rapportering ska förhålla sig till redan tidigare inrapporterade uppgifter. Enligt regeringens uppfattning bör emellertid kraven på rapportering stå i

proportion till det ändamål för vilken informationen krävs, något som Finansinspektionen därför bör beakta när inspektionen tar fram föreskrifter på området.

7.6 Samarbete och utbyte av information

Regeringens bedömning: Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav på samarbete och utbyte av information.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt direktivet ska de behöriga myndigheter som ansvarar för tillsynen i fråga om utgivning av säkerställda obligationer samarbeta med de behöriga myndigheter som ansvarar för tillsynen över kreditinstitut i allmänhet och med resolutionsmyndigheten (artiklarna 20.1 och 25). De behöriga myndigheterna ska även utbyta viss information (artikel 25.1–25.3 och 25.5). De ska även samarbeta med och lämna information till Eba och i förekommande fall samarbeta med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) (artiklarna 17.2, 24.9, 25.4 och 26.3).

Kommissionen och Eba ska underrättas om de utsedda myndigheterna och eventuell funktions- eller uppgiftsfördelning (artikel 18.2).

Bestämmelser om samarbete och utbyte av information finns i rörelselagstiftningen och i lagen om resolution (13 kap. 6 a § LBF och 28 kap. 5 § LOR).

Finansinspektionens tillsyn omfattar kreditinstitutens verksamhet så länge de har tillstånd att bedriva sådan verksamhet, några undantag görs i det avseendet inte vid resolution eller insolvens. Svensk rätt uppfyller därmed redan direktivets krav på samarbete och utbyte av information.

7.7 Avgifter

Regeringens förslag: Finansinspektionen ska få ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt lagen om utgivning av säkerställda obligationer.

Utredningen lämnar inte något förslag i frågan.

Remissinstanserna yttrar sig inte om detta.

Skälen för regeringens förslag: Finansinspektionens verksamhet finansieras dels via anslag på statens budget, dels via avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser. Generellt gäller att de företag som står under tillsyn betalar avgifter till Finansinspektionen enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Dessa avgifter ska vara proportionella mot de kostnader som inspektionen har haft för tillsynen över respektive företagskategori. Finansinspektionen får inte behålla avgifterna utan de ska redovisas mot inkomsttitel på statens budget. Finansinspektionen tar

även ut avgifter för prövningen av olika slag av ärenden. Sådana avgifter regleras i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. Dessa avgifter får Finansinspektionen disponera.

Finansinspektionen tar i dag ut avgifter för ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt lagen om utgivning av säkerställda obligationer. Regeringen har meddelat föreskrifter om avgifterna i förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. Föreskrifterna har meddelats med stöd av ett bemyndigande från riksdagen i form av ett beslut (prop. 1989/90:138, bet. 1989/90:FiU38, rskr. 1989/90:289). Ändringar i regeringsformen som trädde i kraft den 1 januari 2011 innebär att bemyndiganden att meddela föreskrifter numera måste tas in i lag eller förordning (8 kap. 1 § andra stycket regeringsformen). Övergångsbestämmelser till regeringsformen innebär dock att äldre bemyndiganden fortfarande kan tillämpas. Det är emellertid lämpligt att i lagen om utgivning av säkerställda obligationer införa en bestämmelse om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt den lagen.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 8 juli 2022.

Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för en säkerställd obligation som har getts ut före ikraftträdandet. För en sådan obligation ska dock tillämpas den nya skyldigheten för emittentinstituten att tillhandahålla viss information om sina säkerställda obligationer och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, den nya lydelsen av bestämmelsen om när ett emittentinstituts tillstånd ska återkallas.

Detsamma ska gälla för en sådan säkerställd obligation som avses i artikel 30.2 i direktivet under förutsättning att utgivningsvolymen inte utökas efter den 8 juli 2024 och den säkerställda obligationen uppfyller kraven i leden a–d i samma artikel.

Bestämmelserna om ingripanden mot ledningspersoner och möjligheten att återkalla av ett emittentinstituts tillstånd att ge ut säkerställda obligationer, i sina äldre lydelse, ska fortfarande gälla för överträdelse som har skett före ikraftträdandet.

I fråga om säkerställda obligationer för vilka äldre bestämmelser ska gälla ska det göras vissa undantag i fråga om ingripanden mot ledningspersoner.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningens förslag innebär att bestämmelsen i rörelselagstiftningen om ingripande mot en ledningsperson i ett kreditinstitut om institutet ger ut säkerställda obligationer utan att ha erhållit tillstånd ska gälla i fråga om säkerställda obligationer för vilka äldre bestämmelser ska tillämpas. Utredningens förslag har dessutom en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Nasdaq Stockholm AB, Sparbankernas Riksförbund och Svenska Bankföreningen anser att de nya bestämmelserna om övervärde i säkerhetsmassan, belåningsgrader och derivat ska gälla för hela säkerhetsmassan fr.o.m. den 8 juli 2022 och att kravet på likviditetsbuffert ska gälla för säkerställda obligationer som ges ut efter den 8 juli 2022.

Skälen för regeringens förslag

Ikraftträdande

Reglerna i direktivet ska tillämpas senast fr.o.m. den 8 juli 2022. Medlemsstaterna ska senast den 8 juli 2021 anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att genomföra direktivet (artikel 32.1).

Kommissionen har meddelat att den avser att ändra kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut, kallad likviditetstäckningsförordningen. Ändringen är påkallad av att det nu finns en överlappning mellan kravet på en likviditetsbuffert i direktivet och kravet på en likviditetstäckningskvot i likviditetstäckningsförordningen (artikel 4 i likviditetstäckningsförordningen). Vid tidpunkten för färdigställandet av denna proposition finns det dock inte något offentligt förslag till en sådan ändring och det är oklart när kommissionen kan komma att anta den, men det får antas att det kommer att ske innan lagändringarna träder ikraft, den 8 juli 2022. Regeringen anser därför att ändringen med den innebörden, bör träda i kraft samtidigt som de andra lagändringarna.

Övergångsbestämmelser

Säkerställda obligationer som har getts ut före den 8 juli 2022 ska enligt direktivet undantas från ett antal krav (artiklarna 5–12, 15–17 och 19). Dessa säkerställda obligationer ska under sin återstående löptid benämnas säkerställda obligationer även om de inte uppfyller de nya kraven, under förutsättning att de uppfyller vissa kriterier i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), kallat UCITS-direktivet, enligt den lydelse som gällde vid tidpunkten för utgivningen (artikel 30.1).

Följaktligen ska vissa av reglerna i direktivet tillämpas direkt fr.o.m. den 8 juli 2022 även på säkerställda obligationer som har getts ut enligt äldre rätt. Detta gäller framför allt reglerna om s.k. dual recourse enligt artikel 4 i direktivet, information till investerare, tillsyn, rapporteringsskyldighet och administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder (artiklarna 4, 14, 18 och 20–26).

Enligt direktivet får medlemsstaterna utöka den nu aktuella övergångsbestämmelsen till att även omfatta vissa säkerställda obligationer för vilka utgivningsvolymen kan utökas successivt under dess löptid genom s.k. on-tap-emissioner (artikel 30.2). Tillämpningen av den utökade övergångs-

regeln förutsätter att de s.k. ISIN-koderna har öppnats upp, dvs. tagits i bruk, före den 8 juli 2022 och att följande villkor är uppfyllda:

- Förfalldagen för den säkerställda obligationen ska infalla före den 8 juli 2027.
- Den totala utgivningsvolymen för on tap-emissioner efter den 8 juli 2022, dvs. den volym som tillkommit därefter, får vara högst dubbelt så stor som den totala utgivningsstorleken för de säkerställda obligationer som är utestående den dagen.
- Den totala utgivningsvolymen för den säkerställda obligationen med en viss ISIN-kod får inte överstiga sex miljarder euro eller motsvarande belopp i inhemsk valuta när obligationen förfaller.
- Säkerheterna för de krediter som ingår i säkerhetsmassan ska vara lokaliserade i den medlemsstat som tillämpar övergångsreglerna ovan på on tap-emissioner av säkerställda obligationer.

Regeringen kan likt utredningen konstatera att säkerställda obligationer som har getts ut av ett svenskt emittentinstitut med tillstånd från Finansinspektionen uppfyller kriterierna i UCITS-direktivet. För att genomföra direktivets krav på att säkerställda obligationer som har getts ut före den 8 juli 2022 ska undantas från flera av reglerna i direktivet om de uppfyller kriterierna i UCITS-direktivet till dess att de löper ut och under den tiden få fortsätta att benämnas säkerställda obligationer, bör motsvarande bestämmelse införas i svensk rätt.

Direktivet innebär att bl.a. kravet på täckning, godtagbara säkerställda tillgångar och en likviditetsbuffert inte ska tillämpas på säkerställda obligationer som getts ut före ikraftträdandet under återstoden av dess löptid. Kommissionen har också gett uttryck för att kravet på täckning och likviditetsbuffert ska tillämpas på sådana utestående säkerställda obligationer i ett program som ges ut efter den 8 juli 2022. Regeringen anser därför, till skillnad från *Nasdaq Stockholm AB*, *Sparbankernas Riksförbund* och *Svenska Bankföreningen*, att övergångsregleringen bör genomföras enligt direktivets ordalydelse. Nu nämnda remissinstanser anför att det framstår som problematiskt hur olika krav på säkerställda obligationer som getts ut före respektive från och med den 8 juli 2022 ska tillämpas i förhållande till att dessa obligationer kan vara kopplade till en och samma säkerhetsmassa. Regeringen vill i detta sammanhang framhålla följande. Det framgår inte av direktivet hur övergångsregleringen ska tillämpas för en situation där utgivna äldre och nya obligationer säkras av en och samma säkerhetsmassa. Att förutsättningar finns för att tillämpa en sådan utgivning är nödvändigt för att inte störa existerande, välfungerande marknader såsom den svenska. En sådan utgivning framstår därför som förenlig med direktivets syfte. Det bör därför t.ex. vara möjligt att låta äldre bestämmelser tillämpas för säkerhetsmassan i dessa fall, så länge detta inte kommer i konflikt med nya bestämmelser enligt förslaget. Nya bestämmelser som torde behöva efterlevas i dessa fall avser t.ex. gränser för exponeringar mot kreditinstitut enligt tillsynsförordningen. En annan möjlig tillämpning, med mindre grad av komplexitet, bör vara att låta säkerhetsmassan i dess helhet omfattas av de nya bestämmelserna enligt förslaget. Generellt bör det beaktas att utgångspunkten för direktivet och dess övergångsreglering är att inte störa befintliga välfungerande system

och marknader. Även tillämpningen av den del av förslaget som genomför direktivets övergångsreglering bör ske mot denna bakgrund. Detta får emellertid bli en fråga för rättstillämpningen.

Vad gäller direktivets krav på att vissa bestämmelser ska tillämpas direkt fr.o.m. den 8 juli 2022 på obligationer som har getts ut före det datumet kan regeringen konstatera att bestämmelserna om dual recourse, rapportering och tillsyn redan är omhändertagna i gällande svensk rätt. Svensk rätt uppfyller därmed redan direktivets krav i dessa delar.

För att genomföra direktivets krav på att även regeln om att viss information ska tillhandahållas investerare ska tillämpas fr.o.m. den 8 juli 2022, på obligationer som har getts ut före det datumet, bör motsvarande bestämmelse införas i svensk rätt.

De utvidgade möjligheterna att återkalla ett emittentinstitutets tillstånd och de nya bestämmelserna om sanktioner mot vissa fysiska personer är bestämmelser som har ansetts vara av sådan karaktären att de inte bör gälla retroaktivt. De bör därför inte tillämpas på överträdelser som har begåtts före ikraftträdandet, varför övergångsbestämmelser med motsvarande innebörd bör införas.

Eftersom ett flertal krav i direktivet (artiklarna 5–12, 15–17 och 19), däribland kravet på tillståndsplikt, inte ska tillämpas på säkerställda obligationer som getts ut före ikraftträdandet under återstoden av deras löptid, bör Finansinspektionen inte heller under den perioden ha möjlighet att ingripa mot en fysisk person som ingår i institutets ledning om dessa krav inte är uppfyllda. Det bör därför införas övergångsbestämmelser med den innebörden.

Möjligheten för medlemsstaterna att införa en särskild övergångsregel för vissa on tap-emissioner är särskilt av intresse för svensk del i och med att de säkerställda obligationer som ges ut av svenska emittentinstitut till stor del är av sådant slag. Mot den bakgrunden anser regeringen att det är eftersträvansvärt att slå vakt om funktionssättet hos den svenska marknaden i den utsträckning som det nya direktivet ger medlemsstaterna valmöjligheter att i nationell rätt anpassa bestämmelserna till de nationella förhållandena. Regeringen anser därför att möjligheten att införa en särskild övergångsbestämmelse för on tap-emissioner bör utnyttjas.

9 Konsekvensanalys

Regeringens bedömning: Förslaget har inga offentligfinansiella effekter.

De samhällsekonomiska effekterna är positiva, eftersom en standardiserad och välutvecklad marknad för säkerställda obligationer främjar stabiliteten i det europeiska finansiella systemet.

Förslaget innebär att den svenska marknads funktionssätt i allt väsentligt bibehålls och de övergripande konsekvenserna är därför begränsade. På några områden ger förslaget emittentinstitutet visst ökat handlingsutrymme att hantera säkerhetsmassan. Till följd av kravet på en särskild likviditetsbuffert kan finansieringskostnaderna komma att öka, framför allt i en anpassningsfas, men emittentinstitutet bör i hög

grad kunna begränsa kostnaderna genom att minska refinansieringsriskerna i säkerhetsmassan. Det är också sannolikt att emissionsvolymerna av säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer kommer att öka, något som hittills varit relativt ovanligt på den svenska marknaden men som är vanligt förekommande i övriga EU. Sammantaget väntas de skärpta kraven på likviditetshandling, i kombination med regleringen av löptidsförlängning, stärka investerarskyddet. De föreslagna lagändringarna bör i övrigt inte påverka investerarskyddet på något påtagligt sätt eller ha några väsentliga effekter för bolånetagare och andra relevanta låntagare – t.ex. jord- och skogsbrukare samt övriga kommersiella fastighetsaktörer.

Merkostnader för Finansinspektionen ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget har inga effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Utredningens bedömning överensstämmer i allt väsentligt med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Regelrådet anser att konsekvensbeskrivningen brister i fråga om effekterna för emittentinstituten. *Förvaltningsrätten i Stockholm* anför att det är av vikt att effekterna för domstolarna av olika lagförslag på finansmarknadsområdet bedöms samlat.

Skälen för regeringens bedömning

Bakgrund och syfte med förslaget

Propositionens förslag innebär att svensk rätt anpassas till EU:s direktiv om utgivning av säkerställda obligationer och till ändringar i tillsynsförordningen. Kommissionens övergripande syfte med regleringen är att främja utvecklingen av marknaden för säkerställda obligationer inom EU. De harmoniserade reglerna ska också säkerställa att obligationerna uppfyller vissa grundläggande kvalitetskrav för att investeringar i dem ska få fortsätta behandlas förmånligt enligt kapitaltäckningsregelverket och andra finansiella EU-regelverk.

Den svenska marknaden för säkerställda obligationer är väletablerad och välfungerande. Regeringens utgångspunkt har därför varit att, i den utsträckning som det nya regelverket medger, värna den svenska marknads funktionssätt. EU:s regelverk är baserat på god marknadspraxis från väl fungerande nationella marknader, inklusive den svenska. Svensk rätt uppfyller därför i hög utsträckning redan kraven i det nya regelverket, och de anpassningar som propositionen föreslår är till stor del tekniska. De substantiella ändringar som regeringen föreslår är i huvudsak följande:

- Tillgångskategorier och belåningsgrader i säkerhetsmassan harmoniseras med tillsynsförordningen. Högsta tillåtna belåningsgrader för bostadskrediter höjs från 75 till 80 procent. För kommersiella fastighetskrediter kvarstår som huvudregel tidigare tillåtna belåningsgrad om högst 60 procent, med möjlighet att belåningsgraden får uppgå till 70 procent om övertäcket i säkerhetsmassan är minst 10 procent. Detta inkluderar även krediter som lämnas mot säkerhet i

jordbruksfastigheter som i huvudsak används för kommersiellt ändamål, som tidigare tillåtits belåningsgrader om högst 70 procent utan begränsningar.

- Ett nytt krav på likviditetsbuffert i säkerhetsmassan införs. Bufferten ska täcka det högsta ackumulerade nettokassautflödet för de närmaste 180 dagarna.
- Bestämmelser som tillåter löptidsförlängning för säkerställda obligationer införs, vilket tidigare varit oreglerat i svensk rätt. Bestämmelserna innehåller även villkor för när löptiden får förlängas.
- Ett nytt krav på information till investerare införs. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad informationen ska omfatta, samt när och på vilket sätt den ska lämnas.

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Förslaget har inga offentligfinansiella effekter.

När det gäller de samhällsekonomiska effekterna av förslaget har en ökad harmonisering av de olika regelverken om säkerställda obligationer inom EU positiva effekter för samhällsekonomin. Marknaden för säkerställda obligationer är en central del av det finansiella systemet, både i Sverige och andra delar av EU. För banker och andra kreditinstitut är det ett kostnadseffektivt och relativt stabilt sätt att finansiera utlåning till realekonomin. För många finansiella företag är det också en attraktiv investering eftersom säkerställda obligationer har hög kreditvärdighet, erbjuder en relativt lång placeringshorisont och behandlas fördelaktigt i finansiella regelverk. För den finansiella stabiliteten och för samhällsekonomin i stort är det därför positivt med en standardiserad och välutvecklad marknad inom EU med högt förtroende från investerare.

Effekter för emittentinstitut

Regelrådet anser att konsekvensbeskrivningen brister i fråga om effekterna för emittentinstituten.

Det finns ett 150-tal kreditinstitut (banker och kreditmarknadsföretag) i Sverige. Elva av dessa har per första kvartalet 2021 tillstånd att ge ut säkerställda obligationer, varav de flesta ingår i större bank- och försäkringskoncerner. Storleken på emittentinstituten, och i förekommande fall deras koncerner, skiljer sig betydligt men samtliga klassificeras som stora företag enligt kommissionens avgränsningar för företagsstorlek (se kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag). De har totala balansomslutningar om mellan 20 och 5 500 miljarder kronor, en omsättning om mellan 1 och 180 miljarder kr och mellan 200 och 28 000 anställda.

Eftersom svensk rätt i hög utsträckning redan uppfyller kraven i EU:s nya regelverk är konsekvenserna för emittentinstituten relativt begränsade. På ett övergripande plan är det positivt för emittentinstituten och deras koncerner med en harmoniserad och välfungerande marknad för säkerställda obligationer inom EU, med högt förtroende från investerare. Genom att harmonisera marknaden inom EU kan obligationerna också bli mer attraktiva alternativ för utländska investerare utanför EES.

På några områden ger regeringens lagförslag emittentinstituten ökat handlingsutrymme, i och med att belåningsgraderna höjs. Förändringarna kräver inga väsentliga anpassningar av svenska emittentinstitut eftersom de redan i dag har säkerhetsmassor som är förenliga med kraven i tillsynsförordningen.

Delar av lagförslaget kan också innebära ökade kostnader för emittentinstituten, främst till följd av kravet på att hålla en särskild likviditetsbuffert i säkerhetsmassan och de utökade kraven på information till investerare. Dessa redovisas enligt följande.

Kravet på en särskild likviditetsbuffert är nytt och kräver sannolikt att emittentinstituten gör vissa anpassningar. Det kan medföra ökade kostnader eftersom innehav i likvida tillgångar är relativt sett dyra. Under de tre senaste åren uppgick de genomsnittliga förfallen av säkerställda obligationer över en 180-dagarsperiod till omkring 150 miljarder kronor enligt statistik från SCB, vilket motsvarar ungefär 4 procent av emittentinstitutens, och i förekommande fall deras koncerners, totala likviditetsreserver. Emittentinstitutens kostnader för att täcka dessa utflöden med en likviditetsbuffert beror på skillnaden mellan de likvida tillgångarnas avkastning och upplåningskostnaden för att finansiera dem. Denna ränteskillnad varierar över tid men uppgår uppskattningsvis till omkring 0,2–0,4 procent, vilket skulle innebära en årlig kostnad om mellan 300 och 600 miljoner kronor. Det motsvarar ungefär 0,5 procent av koncernernas rörelseresultat. Beräkningarna baseras på uppskattningar av bankernas genomsnittliga finansieringskostnader och placeringsränta för det senaste året. Dessa är sammanvägda i enlighet med emittentinstitutens, och i förekommande fall deras koncerners, skuldfinansieringsstruktur och sammansättning av likviditetsreserver per sista december 2020. Beräkningarna är en grov uppskattning och kan ses som ett kostnadstak. Emittentinstituten kan i hög utsträckning begränsa dessa kostnader genom att på olika sätt minska refinansieringsriskerna i säkerhetsmassan, exempelvis genom återköpsförfaranden. Framför allt är det sannolikt att emittentinstituten kommer att öka volymerna av säkerställda obligationer vars löptid under vissa omständigheter kan förlängas. Enligt regeringens förslag ska utflödet från sådana obligationer beräknas mot den senast möjliga förfalldagen enligt avtalsvillkoren. Givet att den förlängningsbara perioden överstiger buffertkravets 180 dagar innebär det i praktiken att obligationer med förlängningsbara löptider inte behöver täckas av den särskilda likviditetsbufferten. Därmed kan emittentinstituten i stort sett eliminera kostnaderna för att hålla en likviditetsbuffert. För emittentinstituten bör detta vara ett kostnadseffektivt alternativ, eftersom analyser visar att investerare inte tycks ta ut någon premie för förlängningsbara löptidsstrukturer (se Covered Bonds in the European Union: Harmonisation of Legal Frameworks and Market Behaviours, Final Report [april 2017] och ECBC European Covered Bond Factbook 2017).

Vilka kostnader som i praktiken uppstår till följd av det nya kravet på en särskild likviditetsbuffert beror på de strategier emittentinstituten använder för att hantera likviditetsriskerna och uppfylla buffertkravet. Emittentinstitutens finansieringskostnader kan komma att öka, framför allt i en anpassningsfas, men de har också möjligheter att i hög utsträckning begränsa kostnaderna genom att minska refinansieringsriskerna i säkerhetsmassan.

De administrativa kostnader som tillkommer med anledning av den nya regleringen rör främst de utökade kraven på information till investerare. Emittentinstitutens information till investerare omfattas redan av lagstadgade krav och branschpraxis (se avsnitt 6.6). Delar av dessa krav och praxis kan behöva anpassas eller kompletteras i enlighet med de nya kraven i direktivet. Det skulle i så fall innebära ökade administrativa kostnader för emittentinstitutet, främst i form av engångskostnader för att utveckla systemstöd och processer i enlighet med de nya kraven. Omfattningen av anpassningarna, och därmed kostnaden för dem, avgörs av hur regeringen eller den myndighet som regeringen utser väljer att utforma föreskrifter på området. Eftersom emittentinstitutet redan i dag lämnar relativt utförlig information till investerarna, bör dessa anpassningar vara begränsade. Beroende på hur informationskraven utformas kan emittentinstitutet behöva göra mer omfattande investeringar för att utveckla it-system och processer, vilket skulle öka kostnaderna betydligt. För närvarande finns det dock inget som talar för att det ska behövas. Konsekvenserna av dessa vägval behandlas närmare i samband med utformandet av föreskrifter på området. På sikt kan en mer harmoniserad reglering minska de löpande administrativa kostnaderna för bankkoncerner som bedriver verksamhet i flera EU-länder.

Det sammantagna lagförslaget bör inte gynna vissa emittentinstitut mer än andra, och påverkar därför inte konkurrensförhållandena på den svenska marknaden. Ändringarna är begränsade och bör inte förändra nya aktörers möjligheter att träda in på marknaden. Vidare bör förslaget inte förändra konkurrensvillkoren gentemot andra EU-länder med stora marknader för säkerställda obligationer, t.ex. Danmark och Tyskland. Dessa har i väsentliga delar – t.ex. vad gäller tillåtna tillgångar, övervärde och belåningsgrader i säkerhetsmassan – valt att antingen genomföra direktivet på samma sätt som Sverige, eller att behålla de nationella skillnader som redan finns.

Eftersom regleringen endast omfattar stora företag behöver ingen särskild hänsyn tas till små företag vid reglernas utformning.

Effekter för investerare

Det är i huvudsak finansiella företag som investerar i svenska säkerställda obligationer; främst försäkringsföretag, banker och andra kreditinstitut, samt fondbolag och pensionsinstitut – inklusive pensionsbolag och statliga AP-fonder. Kretsen av investerare inkluderar även emittentinstitutet och deras bank- och försäkringskoncerner, som själva har stora innehav i säkerställda obligationer. Därmed påverkas de av konsekvenserna för både emittenter och investerare.

Investerarskyddet på den svenska marknaden för säkerställda obligationer är högt och regeringens utgångspunkt för regleringen är att värna detta. Konsekvenserna för investerare är därför begränsade.

Flera av lagförslagen innebär att investerarskyddet i viss utsträckning stärks. Kravet på likviditetsbuffert minskar likviditetsrisken i säkerhetsmassan, oavsett vilken strategi emittentinstitutet använder för att uppfylla kravet. En märkbar förändring på den svenska marknaden är att det till följd av det nya kravet kommer att bli mer attraktivt att emittera obligationer som medger löptidsförlängning. Det är därför sannolikt att

emissionsvolymerna av säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer kommer att öka, något som hittills varit relativt ovanligt i Sverige. Därmed kommer den svenska marknaden närma sig praxis på övriga europeiska marknader, där i genomsnitt knappt 40 procent av emissionsvolymerna har förlängningsbara löptidsstrukturer. I Sverige är motsvarande siffra 8 procent. Investerarskyddet stärks också genom att lagförslaget innehåller begränsningar av emittenternas möjligheter att förlänga löptiden för säkerställda obligationer om det är till nackdel för investerare. Vidare skärps kraven på information till investerare, även om befintlig marknadspraxis till viss del redan motsvarar kraven.

Eftersom kraven på tillåtna tillgångar justeras kan också säkerhetsmassans sammansättning påverkas, om emittentinstituten väljer att utnyttja de nya möjligheter som regelverket medger. Bland annat höjs de tillåtna belåningsgraderna för bostadskrediter, från 75 till 80 procent. Effekterna av detta bör vara begränsade. Endast 1 procent av lånen i säkerhetsmassan har belåningsgrader som överstiger 70 procent, och genomsnittet är omkring 50 procent. Det finns inget som tyder på att lagförslaget skulle leda till någon väsentlig förändring av distributionen av belåningsgrader i säkerhetsmassan. Under vissa omständigheter höjs även de tillåtna belåningsgraderna för kommersiella fastighetskrediter, från 60 till 70 procent. Huvudregeln om 60 procent är samma som tidigare. Konsekvenserna för investerare begränsas av en rad olika koncentrations- och kvalitetsregler för tillgångarna. Exempelvis får belåningsgraden för kommersiella fastighetskrediter överstiga 60 procent endast om övertäcket i säkerhetsmassan är minst 10 procent. Konsekvenserna begränsas också av att krediter som lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter enligt svensk rätt inte får utgöra mer än 10 procent av säkerhetsmassan. Vidare är transparensen på marknaden hög. Om emittentinstituten väljer att göra väsentliga förändringar av obligationernas riskprofil bör investerarna kunna prissätta detta. Lagändringarna bör därför inte påverka investerarskyddet på något påtagligt sätt.

Investerarnas befintliga innehav i säkerställda obligationer påverkas inte av den nya regleringen, eftersom säkerställda obligationer som har getts ut före ikraftträdandet av lagändringarna i allt väsentligt undantas.

Effekter för låntagare

Emittentinstitutens upplåningskostnader för säkerställda obligationer är låga i förhållande till annan upplåning. Detta kommer låntagarna till del i form av lägre ränteutgifter – främst för bolåntagare, vars lån utgör 95 procent av obligationernas säkerhetsmassa. I den utsträckning förslaget medför ökade kostnader för emittentinstituten kan dessa komma att övervältras på bolåntagarna och påverka storleken på ränteutgifterna. Det nya regelverket bör dock inte medföra några omfattande kostnadsökningar (se avsnitt Effekter för emittentinstitut) och bolåntagare bör därför inte påverkas i någon väsentlig utsträckning. Detta gäller även andra relevanta låntagare, t.ex. jord- och skogsbrukare samt övriga kommersiella fastighetsaktörer.

Finansinspektionen ansvarar för regelgivning, tillstånd och tillsyn på finansmarknadsområdet. I förhållande till tillämpningen av det nuvarande regelverket om säkerställda obligationer kommer tillämpningen av det nya regelverket om säkerställda obligationer att öka den administrativa bördan för Finansinspektionen i viss utsträckning. Det handlar framför allt om handläggning av olika slag av uppgifter som emittentinstituten ska lämna till Finansinspektionen. I den utsträckning som förslaget medför merkostnader för Finansinspektionen i förhållande till i dag ska det hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förvaltningsrätten i Stockholm anför att det är av vikt att effekterna för domstolarna av olika lagförslag på finansmarknadsområdet bedöms samlat.

Förslaget innebär att det nuvarande regelverket om säkerställda obligationer anpassas till unionsrätten. En sådan anpassning påverkar inte i sig måltillströmningen till de allmänna förvaltningsdomstolarna i förhållande till i dag. I det avseendet ska framhållas att det över huvud taget är mycket ovanligt att Finansinspektionens beslut överklagas av de företag som träffas av dem. Ett tiotal kreditinstitut har tillstånd att ge ut säkerställda obligationer och såvitt känt har inte något av Finansinspektionens beslut vid tillämpningen av regelverket om säkerställda obligationer överklagats till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Överensstämmelse med unionsrätten

Förslaget genomför direktivet om säkerställda obligationer och står därför i överensstämmelse med unionsrätten.

Behov av speciella informationsinsatser

Det är främst emittentinstituten som direkt berörs av de föreslagna lagändringarna och dessa är redan väl informerade om de kommande lagändringarna. Som nämns ovan rör det sig om stora företag med erfarenhet av och resurser för omvärldsbevakning och regelefterlevnad. Vidare representeras emittentinstituten av en gemensam branschorganisation som också deltar i remissförfarandet. Regeringen ser därför inget behov av särskilda informationsinsatser till följd av lagändringarna.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

1 kap.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om *kreditinstituts* rätt att ge ut säkerställda obligationer.

I paragrafen finns bestämmelser om lagens tillämpningsområde.

Ändringen i paragrafen är en följd av att det införs en definition av kreditinstitut i 2 §. Av 2 § framgår att med kreditinstitut i denna lag avses kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, dvs. svenska banker och kreditmarknadsföretag.

2 § I denna lag avses med

bostadsfastighet: en bostadsfastighet enligt artikel 4.1.75 i tillsynsförordningen, derivatavtal: avtal som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och ett kreditinstitut, ett utländskt kreditinstitut inom EES eller en sådan motpart till fordringar som anges i artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen,

emittentinstitut: ett kreditinstitut som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § att ge ut säkerställda obligationer,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

likviditetstäckningsförordningen: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut,

säkerhetsmassa: tillgångar som anges i 3 kap 1 och 2 §§ och i registret antecknade medel enligt 3 kap. 10 § andra stycket andra meningen och 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och emittentinstitutets motparter i derivatavtal har förmånsrätt enligt denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

säkerställda obligationer: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser som är förenade med förmånsrätt i emittentinstitutets säkerhetsmassa,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, och

utländskt kreditinstitut inom EES: ett utländskt kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse som hör hemma inom EES.

Paragrafen innehåller definitioner. Ändringarna i paragrafen genomförs delvis artikel 6.1 a i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1, 6.1.2 och 6.1.4. Paragrafen utformas efter synpunkter från *Lagrådet*.

Ändringen av definitionen av derivatavtal avser kretsen av möjliga motparter till sådana avtal, vilken anpassas till de ändrade bestämmelserna om tillåtna exponeringar i säkerhetsmassan enligt 3 kap. 1 och 2 §§.

Ändringen av definitionen av emittentinstitut är en följd av att uttrycken bank och kreditmarknadsföretag ersätts med begreppet kreditinstitut (1 §).

Ändringen av definitionen av säkerhetsmassa och utmönstringen av den nuvarande definitionen av fyllnadssäkerheter är en följd av att 3 kap. 1, 2 och 10 §§ får en ny lydelse.

I paragrafen införs nya definitioner avseende bostadsfastighet, EES, kreditinstitut, likviditetstäckningsförordningen, tillsynsförordningen och utländskt kreditinstitut inom EES.

Definitionen av bostadsfastighet finns i artikel 4.1.75 i tillsynsförordningen. Med bostadsfastighet (eng. "residential property") avses "en bostad (eng. 'residence') som innehas av ägaren eller bostadsrättshavaren (eng. 'the owner or the lessee of the residence'), inbegripet rätten att bo i en bostadsrättslägenhet i Sverige (eng. 'including the right to inhabit an apartment in housing cooperatives located in Sweden')". Det innebär att

den nya definitionen omfattar bostäder i form av fast och lös egendom, såsom småhusfastigheter, tomträtter och bostadsrätter.

I lagen används också tillsynsförordningens uttryck kommersiella fastigheter. Tillsynsförordningen innehåller emellertid ingen definition av det uttrycket, se kommentaren till 3 kap. 1 § angående gränsdragningen mellan bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter.

Den nya definitionen av kreditinstitut ersätter de nuvarande definitionerna av bank och kreditmarknadsföretag.

Hänvisningarna till EU-förordningarna är dynamiska, dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Det görs också redaktionella ändringar.

2 kap.

1 § *Ett kreditinstitut får ge ut säkerställda obligationer efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd ska meddelas om*

1. bolagsordningen, stadgarna eller reglementet överensstämmer med denna lag,
2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,
3. tidigare utgivna obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser, som är utgivna för att finansiera krediter av det slag som får ingå i säkerhetsmassan, omvandlas till säkerställda obligationer eller hanteras på ett för borgenärerna likvärdigt sätt enligt en plan som har godkänts av Finansinspektionen, och
4. *kreditinstitutet* i en ekonomisk plan redovisar att dess finansiella situation är så stabil att övriga borgenärers intressen inte riskeras.

I den ekonomiska planen enligt första stycket 4 *ska* det ingå ett yttrande från revisorerna som styrker redovisningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att ge ut säkerställda obligationer.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att uttrycken bank och kreditmarknadsföretag ersätts med begreppet kreditinstitut (1 kap. 1 §).

Övriga ändringar är redaktionella.

3 § *Benämningen svensk säkerställd obligation får användas endast som beteckning för en sådan skuldförbindelse som uppfyller kraven i denna lag.*

En skuldförbindelse som avses i första stycket får även benämnas europeisk säkerställd obligation, europeisk säkerställd obligation (premium) och motsvarande utländska officiella beteckningar inom EES.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om skyddade benämningar. Paragrafen genomför artikel 27 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Enligt *första stycket* får benämningen svensk säkerställd obligation endast användas för en sådan skuldförbindelse som uppfyller kraven i denna lag, inbegripet föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 kap. 3 §. Enligt 2 § får benämningen säkerställd obligation användas endast för en sådan skuldförbindelse som omfattas av denna lag. Kravet för att använda benämningen svensk säkerställd obligation är alltså högre än kraven för att använda benämningen säkerställd obligation.

En säkerställd obligation som uppfyller kraven i nationell rätt som genomför direktivet får enligt artikel 27.1 i direktivet benämnas europeisk

säkerställd obligation. En säkerställd obligation som uppfyller kraven för att benämnas europeisk säkerställd obligation och dessutom uppfyller kraven enligt artikel 129 i tillsynsförordningen får enligt artikel 27.2 i direktivet benämnas europeisk säkerställd obligation (premium). I *andra stycket* anges att en säkerställd obligation som uppfyller kraven enligt svensk rätt, och därmed får benämnas svensk säkerställd obligation, även får benämnas europeisk säkerställd obligation, europeisk säkerställd obligation (premium) och motsvarande utländska officiella beteckningar inom EES. Detta beror på att den svenska regleringen av säkerställda obligationer har mer långtgående krav än kraven enligt artikel 129 i tillsynsförordningen, t.ex. en gräns för till hur stor del säkerhetsmassan får utgöras av hypotekskrediter med säkerhet i kommersiella fastigheter.

3 kap.

1 § Säkerhetsmassan får bestå av

1. krediter som *har* lämnats mot *säkerhet* i *bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter enligt artikel 129.1 d och f i tillsynsförordningen* (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller de villkor som uppställs i 3–7 §§, och

2. *offentliga fordringar enligt artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen*.

Hypotekskrediter som *har* lämnats mot *säkerhet* i *kommersiella fastigheter* får utgöra högst 10 procent av säkerhetsmassan. *Det gäller dock inte för hypotekskrediter som har lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter som huvudsakligen används för jordbruks- eller skogsbruksändamål.*

Säkerheter i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter ska uppfylla kraven i artikel 208.2, 208.4 och 208.5 i tillsynsförordningen. Säkerheterna ska bestå av inteckning i fast egendom eller tomträtt, av pant i bostadsrätt eller av motsvarande utländska säkerheter.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan. Paragrafen genomför delvis artikel 6.1 a i direktivet och innebär att svensk rätt anpassas till bestämmelserna om godkända tillgångar i säkerhetsmassan i artikel 129 i tillsynsförordningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1–6.1.3.

Ändringarna i *första stycket 1* innebär att tillåtna säkerheter för hypotekskrediter anpassas till tillsynsförordningen och gäller bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter. Det innebär bl.a. att egendom avsedd för jordbruksändamål tas bort som en särskild typ av säkerhet.

Ändringarna i *första stycket 2* innebär att bestämmelsen om offentliga krediter anpassas till bestämmelserna om tillåtna exponeringar mot offentliga rättssubjekt – såsom staten, regioner, kommuner och kommunalförbund – i tillsynsförordningen. Uttrycket offentliga krediter ersätts med uttrycket offentliga fordringar mot bakgrund av att tillsynsförordningens bestämmelser omfattar fler typer av fordringar än endast krediter. Någon skillnad i sak mellan uttrycket fordringar och uttrycket exponeringar i tillsynsförordningen avses inte.

Ändringarna i *andra stycket* är en följd av att egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter och som används för huvudsakligen kommersiella ändamål utgör kommersiella fastigheter i enlighet med tillsynsförordningen. Begränsningen att hypotekskrediter lämnade mot säkerhet i kommersiella fastigheter inte får överstiga 10 procent av säkerhetsmassan gäller dock inte heller i fortsättningen för kommersiella

fastigheter som huvudsakligen används för jordbruks- eller skogsbruksändamål.

Tredje stycket, som är nytt, anger formkrav för säkerheter för hypotekskrediter. Hänvisningen till tillsynsförordningen avser krav på rättslig förutsebarhet (artikel 208.2), krav på dokumentation avseende vilka slags bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter som emittentinstituten godtar och vilken utlåningspolicy de har i detta avseende (artikel 208.4) samt krav på att emittentinstituten inrättat processer för att övervaka att säkerheter för hypotekskrediter har lämplig skadeförsäkring (artikel 208.5). Att dessa krav uppfylls är en förutsättning för att hypotekskrediterna ska vara förenliga med artikel 129.1 i tillsynsförordningen och kraven på godtagbara säkerställda tillgångar enligt artikel 6.1 a i direktivet. Säkerheterna måste även uppfylla krav vad avser värdering enligt bl.a. artikel 208.3 i tillsynsförordningen (se 7 §).

2 § I säkerhetsmassan får *det även ingå fordringar mot kreditinstitut och utländska kreditinstitut inom EES (fordringar mot kreditinstitut).*

Första stycket gäller

1. *fordringar som grundas på derivatavtal och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen,*

2. *fordringar som grundas på derivatavtal och som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen, om Finansinspektionen godkänner det i enlighet med artikel 129.1a c andra meningen i samma förordning,*

3. *andra fordringar som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen och som är tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, och*

4. *övriga fordringar som får användas för att uppfylla kravet på likviditetsbuffert enligt 9 a §.*

Fordringar mot kreditinstitut får inte överstiga de andelar som anges i artikel 129.1a i tillsynsförordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan. Ändringarna genomför delvis artikel 6.1 a i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4.

Ändringarna i paragrafen innebär att bestämmelserna om s.k. fyllnads-säkerheter i säkerhetsmassan tas bort och ersätts med bestämmelser om tillåtna fordringar mot kreditinstitut. I 9 a § finns bestämmelser om tillåtna tillgångar i den särskilda likviditetsbufferten för den säkerställda obligationen.

Enligt *första stycket* får fordringar mot kreditinstitut ingå i säkerhetsmassan. Med fordringar avses samma sak som exponeringar enligt tillsynsförordningen.

I *andra stycket* anges vilka fordringar mot kreditinstitut som enligt huvudregeln får ingå i säkerhetsmassan.

Punkterna 1 och 2 gäller fordringar enligt derivatavtal. Enligt punkt 2 får Finansinspektionen med tillämpning av artikel 129.1a c andra meningen i tillsynsförordningen även tillåta fordringar mot kreditinstitut på grund av derivatavtal, som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3. Förutsättningarna enligt den artikeln är att betydande potentiella koncentrationsproblem i de berörda medlemsstaterna till följd av tillämpningen av de krav för kreditkvalitetssteg 1 och 2 som avses i

artikel 129.1 a i tillsynsförordningen kan dokumenteras och att ett beslut om att tillåta sådana fordringar föregås av samråd med Eba. *Punkten 3* gäller andra fordringar än fordringar enligt derivatavtal. *Punkten 4* gäller övriga fordringar som får användas för att uppfylla kravet på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan, t.ex. fordringar i form av viss kortfristig inlåning som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen.

Enligt *tredje stycket* får fordringar mot kreditinstitut inte överstiga de procentandelar av det nominella beloppet för det utgivande kreditinstitutets utestående säkerställda obligationer som anges i artikel 129.1a i tillsynsförordningen.

3 § När en hypotekskredit lämnas får krediten ingå i säkerhetsmassan till den krediten i förhållande till säkerheten ligger inom *de belåningsgrader som följer av artikel 129.1 d och f i tillsynsförordningen*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan. Paragrafen genomför delvis artikel 6.1 a i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.5.

Ändringen innebär att bestämmelserna om tillåtna belåningsgrader för hypotekskrediter i säkerhetsmassan anpassas till bestämmelserna om tillåtna belåningsgrader i tillsynsförordningen. Det innebär bl.a. att belåningsgraden för bostadskrediter höjs från 75 till 80 procent och att den nuvarande och särskilda belåningsgraden för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål tas bort, se kommentaren till 1 §.

4 § I samband med att ett emittentinstitut lämnar hypotekskrediter *ska säkerhetens marknadsvärde* fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock grundas på generella prisnivåer om den avser

1. fast egendom som utgör bostadsfastighet i en- eller tvåfamiljshus,
2. tomträtt som har upplåtits för bostadsändamål avseende en- eller tvåfamiljshus, eller
3. bostadsrätt som har upplåtits för bostadsändamål.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *ska* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om värderingsprinciper. Paragrafen genomför artikel 6.5 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.6.

Paragrafen reglerar individuell eller generell värdering av säkerheter till hypotekskrediter i säkerhetsmassan. Den generella värderingen gäller vissa av de bostadsformer som omfattas av den nya definitionen av bostadsfastighet i 1 kap. 2 §.

Ändringarna i *första stycket* är en följd av att uttrycket marknadsvärde inte längre används i 3 §. I *andra stycket* görs en språklig ändring.

6 § Hypotekskrediter får vara säkerställda endast med säkerheter i egendom belägen inom *EES*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om geografisk begränsning.

Ändringen i paragrafen är en följd av att det införs en ny definition av *EES* i 1 kap. 2 §.

7 § Ett emittentinstitut *ska* kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter *i enlighet med artikel 129.3 i tillsynsförordningen*.

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för en hypotekskredit minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *kredit* som *efter värdeminskningen ligger inom den belåningsgrad som gäller enligt 3 §*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillåtna tillgångar i säkerhetsmassan. Paragrafen genomför delvis artikel 6.1 a i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.6.

Ändringarna i *första stycket* innebär att kravet på att med viss regelbundenhet kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter anpassas till motsvarande bestämmelser i tillsynsförordningen.

Ändringarna i *andra stycket* är en följd av att 3 § får en ny lydelse.

Övriga ändringar är redaktionella.

8 § Det nominella värdet av säkerhetsmassan ska vid varje tidpunkt överstiga det sammanlagda nominella värdet av de fordringar som kan göras gällande mot emittentinstitutet på grund av säkerställda obligationer med minst två procent.

Värdet av säkerhetsmassan ska även täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs. Dessa kostnader får bestämmas till ett schablonbelopp.

Paragrafen innehåller bestämmelser om matchning. Paragrafen genomför delvis artikel 15 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Andra stycket, som är nytt, anger att värdet av säkerhetsmassan också ska täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs. I 14 kap. konkurslagen (1987:672) finns bestämmelser om konkurskostnader.

Det anges även att kostnaderna för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs får bestämmas till ett schablonbelopp. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur schablonbeloppet ska bestämmas (6 kap. 3 §).

9 § Emittentinstitutets *tillgångar* i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. Derivatavtal får användas i detta syfte.

Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans som avses i första stycket om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan, *med avdrag för kostnader som anges i 8 § andra stycket*, vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst två procent. Vid beräkningen ska även nuvärdet av derivatavtal beaktas.

Emittentinstitutet ska se till att betalningsflödena avseende tillgångarna i säkerhetsmassan, derivatavtal och säkerställda obligationer är sådana att institutet vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser gentemot innehavare av säkerställda obligationer och motparter i derivatavtal.

Paragrafen innehåller bestämmelser om riskhantering, nuvärdesmatchning och likviditetshantering. Paragrafen genomför delvis artikel 15 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att 2 § får en ny lydelse och innebär att uttrycket krediter och fyllnadssäkerheter ersätts med begreppet

tillgångar. Med tillgångar avses här hypotekskrediter, offentliga fordringar och fordringar mot kreditinstitut.

Ändringen i *andra stycket* innebär att det förtydligas att nuvärdesmatchningen ska göras med avdrag för kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs (se 8 § *andra stycket*).

Det nuvarande *fjärde stycket* tas bort eftersom 10 § får en ny lydelse. Det innebär att bestämmelserna om det särskilda kontot ersätts med bestämmelser om att de medel som härrör från tillgångarna i säkerhetsmassan ska antecknas i registret för säkerställda obligationer.

9 a § *Emittentinstitutet ska se till att säkerhetsmassan innehåller en likviditetsbuffert som täcker institutets högsta ackumulerade dagliga nettolikviditetsutflöde avseende en säkerställd obligation för de närmast följande 180 dagarna.*

Likviditetsbufferten ska utgöras av

1. *tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, eller*

2. *fordringar mot kreditinstitut som utgörs av kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen.*

Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen godkänna att likviditetsbufferten tillfälligt får utgöras av

1. *fordringar enligt andra stycket 2 som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen, eller*

2. *tillgångar på nivå 2B enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen.*

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om en särskild likviditetsbuffert i säkerhetsmassan och hur likviditetsbufferten ska beräknas. Paragrafen genomför artikel 16.1–16.3 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Första stycket anger att emittentinstitutet ska se till att säkerhetsmassan innehåller en likviditetsbuffert som täcker emittentinstitutets högsta ackumulerade nettolikviditetsutflöde avseende säkerställda obligationer för de närmast följande 180 dagarna. För att fastställa det högsta ackumulerade nettolikviditetsutflödet görs en daglig jämförelse av de fordringar som förfaller på grund av tillgångarna i säkerhetsmassan och derivatavtal samt skulder som förfaller enligt de säkerställda obligationer som hör till säkerhetsmassan. För varje dag beräknas summan av de dagliga skillnader som tillkommer fram till denna dag. Det största negativa beloppet under de närmast följande 180 dagarna ska täckas av summan av tillgångarna i likviditetsbufferten.

Andra stycket anger vilka tillgångar som enligt huvudregeln får användas i likviditetsbufferten. Dessa utgörs av tillgångar som kännetecknas av hög likviditet och högt kreditvärde.

Tredje stycket anger tillgångar som får användas efter godkännande av Finansinspektionen. Särskilda skäl för ett sådant godkännande kan vara koncentrationsproblem av det slag som avses i artikel 129.1a c i tillsynsförordningen (jfr 2 §).

Vid tillämpningen av bestämmelserna om tillgångarna i likviditetsbufferten ska artikel 16.3 första stycket a och tredje stycket i direktivet beaktas.

9 b § För en säkerställd obligation som uppfyller kraven i 15 § andra stycket 2 behöver likviditetsbufferten täcka kapitalbeloppet endast i förhållande till avtalsvilkorens senare förfallodag.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om beräkningen av den särskilda likviditetsbufferten enligt 9 a § i visst fall. Paragrafen genomför artikel 16.5 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.5. Paragrafen utformas efter synpunkter från *Lagrådet*.

I 15 § finns bestämmelser om godkännande av löptidsförlängning. Som förutsättning för godkännande av löptidsförlängning gäller – såvitt nu är av intresse – att det av avtalsvilkoren för den säkerställda obligationen framgår den senare förfallodag som blir gällande efter en förlängning (15 § andra stycket 2 c). Paragrafen innebär att likviditetsbufferten enligt 9 a § endast behöver täcka den säkerställda obligationens kapitalbelopp enligt avtalsvilkorens senare förfallodag. Detta innebär att kapitalbeloppet inte ska ingå i beräkningen av likviditetsbufferten under den 180-dagarsperiod som omfattar obligationens ordinarie förfallodag. Paragrafen förutsätter inte att Finansinspektionen faktiskt har godkänt en löptidsförlängning enligt 15 §.

10 § Ett emittentinstitut ska föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, derivatavtal.

Registret ska vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret ska också utvisa de medel som härrör från säkerhetsmassan och derivatavtal.

Paragrafen innehåller bestämmelser om register avseende säkerställda obligationer. Paragrafen genomför delvis artiklarna 4.1, 4.2 och 12 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.8 och 6.3.

Ändringen av *andra stycket* är en följd av att 9 § får en ny lydelse och innebär att alla medel som härrör från tillgångar i säkerhetsmassan och derivatavtal ska antecknas i registret för säkerställda obligationer och inte bara medel som betalas in efter beslut om konkurs enligt 4 kap. 4 §.

Den nuvarande bestämmelsen om det särskilda kontot för medel som härrör från tillgångar i säkerhetsmassan tas bort (9 § fjärde stycket). Anteckning om medlen i registret skapar sakrättsligt skydd till dessa vid emittentinstitutets obestånd (se 4 kap. 1 §).

Övriga ändringar är redaktionella.

11 § I registret ska det finnas uppgifter

1. för varje säkerställd obligation: om obligationens nominella värde, ränta och förfallodag,

2. för varje enskild kredit: om kreditens nummer, låntagare, nominella värde, amorteringsvillkor och ränta,

3. för varje offentlig fordran i form av en kredit enligt 2: om borgensman,

4. för varje hypotekskredit: om

a) säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts, och
b) fordran på grund av försäkringsavtal avseende säkerheten,

5. för varje fordran mot kreditinstitut, bortsett från fordran enligt derivatavtal, och för varje offentlig fordran, bortsett från krediter enligt 2: om dess nominella värde samt löptid och ränta, och

6. för varje derivatavtal: om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, *mottagna säkerheter*, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om registret för säkerställda obligationer. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artikel 6.6 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4, 6.1.7, 6.1.8 och 6.3.

Ändringen i *punkt 3* är en följd av att uttrycket offentliga krediter tas bort och att krediter med offentliga rättssubjekt som låntagare ingår i uttrycket offentliga fordringar (se 1 § 2).

Ändringen i *punkt 4* innebär att en fordran som tillkommer emittentinstitutet på grund av försäkringsavtal avseende säkerheter till hypotekssäkerheter ska antecknas i registret för säkerställda obligationer.

Ändringen i *punkt 5* är en följd av att bestämmelser om s.k. fyllnads-säkerheter tas bort. Tillgångar som tidigare omfattats av bestämmelserna om fyllnads-säkerheter motsvaras i stället delvis av offentliga fordringar (se 1 § 2) och fordringar mot kreditinstitut i säkerhetsmassan (se 2 §). Bestämmelsen avser dels fordringar mot kreditinstitut, med undantag för sådana fordringar som grundar sig i derivatavtal som i stället ska antecknas enligt punkt 6, dels offentliga fordringar med undantag för sådana krediter som i stället ska antecknas enligt punkterna 2 och 3.

Ändringen i *punkt 6* innebär att säkerheter som emittentinstitutet mottar från motparter till derivatavtal ska antecknas i registret.

Övriga ändringar är redaktionella.

15 § Löptiden för en säkerställd obligation får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande. Inför ett beslut om godkännande ska Riksbanken och Riksgäldskontoret få tillfälle att lämna synpunkter.

Godkännande får lämnas, om

1. det är sannolikt att en förlängning kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd, och

2. det av avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen framgår

a) att löptiden får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande,

b) förutsättningarna för godkännande enligt 1, och

c) den senare förfallodag som blir gällande efter en förlängning.

Ett ärende eller mål om godkännande ska handläggas skyndsamt.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om förlängning av en säkerställd obligations löptid. Paragrafen genomför delvis artikel 17 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Paragrafen anger förutsättningarna för en löptidsförlängning.

Enligt *första stycket* får löptiden för en säkerställd obligation förlängas endast om Finansinspektionen godkänner det. Under de förutsättningar som anges i 35 § förvaltningslagen (2017:900) får Finansinspektionen besluta att ett godkännande av förlängningen av löptiden ska gälla omedelbart. Inför Finansinspektionens beslut ska Riksbanken och Riksgäldskontoret få tillfälle att lämna synpunkter.

Andra stycket anger förutsättningarna för att Finansinspektionen ska få godkänna en löptidsförlängning.

Punkt 1 anger som förutsättning att det är sannolikt att en löptidsförlängning kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd. Med obestånd (insolvens) avses att gäldenären inte kan rätteligen betala sina

skulder och att denna oförmåga inte är endast tillfällig (1 kap. 2 § andra stycket konkurslagen [1987:672]). Vid en bedömning om det är sannolikt att en löptidsförlängning kan motverka obestånd får Finansinspektionen t.ex. beakta om emittentinstitutet på individuell eller på konsoliderad nivå bryter mot kravet på likviditetstäckningskvot enligt artikel 4 i likviditetstäckningsförordningen eller kravet på stabil nettofinansieringskvot enligt artikel 428b i tillsynsförordningen. Ju närmare i tiden som ett emittentinstitut bryter mot ett sådant krav i förhållande till ordinarie förfallodag, desto starkare blir typiskt sett presumtionen för att en löptidsförlängning sannolikt kan motverka obestånd hos institutet.

Punkt 2 anger formella krav på att avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen måste innehålla information om att löptiden får förlängas efter godkännande av Finansinspektionen, om att ett godkännande förutsätter att en förlängning kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd och om den senare förfallodag som blir gällande efter en sådan förlängning.

Ett ärende eller mål om godkännande ska enligt *tredje stycket* handläggas skyndsamt och i kravet på skyndsamhet ligger att ärendet eller målet ska behandlas med förtur.

16 § *Ett emittentinstitut ska lämna sådana uppgifter om en säkerställd obligation som behövs för att en köpare ska kunna bedöma obligationen och den risk som är förenad med att investera i den.*

Om den säkerställda obligationen innehåller avtalsvillkor som avses i 15 § andra stycket 2, ska informationen särskilt innehålla uppgifter om

1 vilka omständigheter som kan utlösa en förlängning,

2 huruvida en förlängning påverkas av att emittentinstitutet försätts i konkurs eller resolution, och

3 kravet på Finansinspektionens godkännande.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om information om säkerställda obligationer. Paragrafen genomför delvis artiklarna 14 och 17.1c i direktivet. Överväganden finns i avsnitt 6.6.

Första stycket anger att ett emittentinstitut är skyldigt att tillhandahålla information om sina säkerställda obligationer till köpare av sådana obligationer. Begreppet köpare har en vid innebörd och omfattar såväl nya köpare av säkerställda obligationer som köpare som redan innehar säkerställda obligationer som har getts ut av institutet. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken information som ett institut ska tillhandahålla (6 kap. 3 §).

Enligt *andra stycket* ska ett emittentinstitut lämna köpare av sådana säkerställda obligationer som innehåller villkor om löptidsförlängning vissa särskilda uppgifter.

Punkt 1 gäller uppgifter om vad som kan utlösa en förlängning, t.ex. att det är sannolikt att förlängningen kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd (se 15 §).

Punkt 2 gäller uppgifter om en redan beslutad förlängning påverkas av att emittentinstitutet försätts i konkurs eller i resolution. I enlighet med bl.a. bestämmelserna om kontraktsmässiga betalningar (se 4 kap. 3 §) och bestämmelserna i lagen om resolution om att Riksgäldskontorets befogenheter att ändra villkoren i ett avtal som ett företag är part i inte gäller för en säkerställd obligation (se 14 kap. 4 § och 23 kap. 3 § andra

stycket LOR) har ett beslut om konkurs eller resolution ingen påverkan på en redan beslutad förlängning.

Punkt 3 gäller uppgifter om att en löptidsförlängning kräver Finansinspektionens godkännande enligt 15 §.

4 kap.

1 § Förmånsrätt enligt 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) gäller i de tillgångar som enligt 3 kap. 10 § registrerats som säkerhetsmassa.

Dessutom gäller förmånsrätt i de medel som senare antecknas i registret enligt 4 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förmånsrätt i säkerhetsmassan. Paragrafen genomför delvis artiklarna 4.1 och 12 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Förmånsrätt gäller i de tillgångar som vid tidpunkten för konkurs har registrerats som säkerhetsmassa, inbegripet de medel som har antecknats i registret enligt 3 kap. 10 § andra stycket andra meningen (se t.ex. prop. 2002/03:107 s. 109 f.).

Ändringen i *andra stycket* innebär att bestämmelsen i nuvarande *punkt 1* tas bort, eftersom dessa medel omfattas av första stycket.

I kapitlet finns bestämmelser om emittentinstitutets obestånd. Bestämmelser om resolution finns i lagen (2015:1016) om resolution. Det gäller bl.a. beslut om ändring av vissa avtalsvillkor och om förbud mot att fullgöra förpliktelser, ta i anspråk säkerheter och att företa vissa rättshandlingar (13 kap.) och skyddsåtgärder (23 kap.).

5 kap.

3 § Finansinspektionen ska återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning av säkerställda obligationer,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet, *eller*

3. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter *eller på något annat otillbörligt sätt.*

I *de* fall som avses i första stycket 1 *eller* 3 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot emittentinstitut. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artikel 23.2 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Första stycket 3, som är ny, innebär att ett emittentinstituts tillstånd ska återkallas om institutet har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt. En motsvarande bestämmelse avseende återkallelse av tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse finns i 15 kap. 3 § första stycket 7 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Ändringen i *andra stycket* innebär att i stället för att återkalla tillståndet, om emittentinstitutet har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt, får varning meddelas om Finansinspektionen bedömer det vara tillräckligt.

I fråga om valet mellan återkallelse och varning gäller proportionalitetsprincipen i 5 § tredje stycket förvaltningslagen (2017:900). Enligt den får en myndighet ingripa i ett enskilt intresse endast om åtgärden kan antas leda till det avsedda resultatet. Åtgärden får aldrig vara mer långtgående än vad som behövs och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot. Jfr också bestämmelserna om försvårande och förmildrande omständigheter i 15 kap. 1 b och 1 c §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Övriga ändringar är redaktionella.

7 § Emittentinstitut *ska* med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens *tillsyn*.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag.

Paragrafen innehåller bestämmelse om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Finansinspektionen tar ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag. Regeringen har meddelat föreskrifter om avgifterna i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. Föreskrifterna har meddelats med stöd av ett bemyndigande från riksdagen i form av ett beslut (prop. 1989/90:138, bet. 1989/90:FiU38, rskr. 1989/90:289). Ändringar i regeringsformen som trädde i kraft den 1 januari 2011 innebär att bemyndiganden att meddela föreskrifter numera måste tas in i lag (8 kap. 1 § andra stycket regeringsformen). Övergångsbestämmelser till regeringsformen innebär dock att äldre bemyndiganden fortfarande kan tillämpas. I *andra stycket*, som är nytt, införs en bestämmelse om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag.

Övriga ändringar är redaktionella.

6 kap.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,
2. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket,
3. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § *ska* utföras,
4. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § *ska* utföras,
5. *hur schablonbeloppet för kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer enligt 3 kap. 8 § andra stycket ska bestämmas*,
6. villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för riskexponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,
7. hur registret ska föras enligt 3 kap. 10 §,
8. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§,
9. *vilken information ett emittentinstitut ska tillhandahålla enligt 3 kap. 16 § första stycket, och*
10. sådana avgifter som avses i 5 kap. 7 §.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artiklarna 14 och 15 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1 och 6.6.

Ändringen i *punkt 2* är en följd av att 3 kap. 1 § får en ny lydelse.

Punkt 5, som är ny, innebär att föreskrifter får meddelas om schablonbeloppet för förväntade kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer inom ramen för matchningsreglerna.

Punkt 9, som är ny, gäller vilken information om sina säkerställda obligationer som ett emittentinstitut ska tillhandahålla köpare.

Ändringen av *punkt 10* är en följd av att 5 kap. 7 § får en ny lydelse.

Övriga ändringar är redaktionella.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.

2. Bestämmelsen i 5 kap. 3 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för överträdelse som har skett före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för en säkerställd obligation som har getts ut före ikraftträdandet. För en sådan obligation tillämpas dock den nya 3 kap. 16 § första stycket och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, 5 kap. 3 § i dess nya lydelse.

4. Äldre bestämmelser gäller också för en sådan säkerställd obligation som avses i artikel 30.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU, i den ursprungliga lydelsen, under förutsättning att utgivningsvolymen inte utökas efter den 8 juli 2024 och den säkerställda obligationen uppfyller kraven i leden a–d i samma artikel. För en sådan obligation tillämpas dock den nya 3 kap. 16 § första stycket och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, 5 kap. 3 § i dess nya lydelse.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna genomför delvis artikel 30 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Lagändringarna träder i kraft den 8 juli 2022 (*punkt 1*).

Lagändringarna om ingripanden mot emittentinstitut ska inte tillämpas retroaktivt på överträdelse som har skett före ikraftträdandet (*punkt 2*). Återkallelse av tillstånd enligt den nya bestämmelsen i 5 kap. 3 § första stycket 3 kan följaktligen endast avse överträdelse som sker fr.o.m. den 8 juli 2022. En övergångsbestämmelse av motsvarande innebörd gäller för bestämmelserna om överträdelse och sanktionsföreläggande i 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Som huvudregel ska äldre bestämmelser gälla för en säkerställd obligation, under återstoden av dess löptid om den har getts ut före ikraftträdandet. Från huvudregeln görs undantag för bestämmelserna om återkallande av ett emittentinstituts tillstånd att ge ut säkerställda obligationer i 5 kap. 3 § och skyldigheten för emittentinstitut att tillhandahålla viss information till köpare av den säkerställda obligationen i 3 kap. 16 § första stycket. Dessa bestämmelser ska fr.o.m. den 8 juli 2022 tillämpas på en säkerställd obligation som har getts ut före det (*punkt 3*).

Detsamma gäller i fråga om s.k. on tap-emissioner av säkerställda obligationer som avses i artikel 30.2 i direktivet under förutsättning att utgivningsvolymen inte utökas efter den 8 juli 2024 och den säkerställda obligationen uppfyller kraven i leden a–d i samma artikel (*punkt 4*).

Tillämpningen av bestämmelsen är begränsad till sådana säkerställda obligationer för vilka ISIN-koderna har tagits i bruk före ikraftträdandet. Förfalldagen för den säkerställda obligationen måste infalla före den 8 juli 2027 (artikel 30.2 a i direktivet). Med förfalldag avses den ordinarie förfalldagen enligt avtalsvillkoren. Med ISIN-kod avses International Securities Identification Number, dvs. en kod som används för identifikation av värdepapper.

Den utgivningsvolym som tillkommer efter ikraftträdandet får inte vara mer än dubbelt så stor som den utestående volymen per den 8 juli 2022 (artikel 30.2 b i direktivet). De volymer som ska jämföras är samtliga on tap-emissioner för vilka volymen utökas av ett enskilt emittentinstitut i förhållande till samtliga för emittentinstitutet utestående säkerställda obligationer per den 8 juli 2022.

Den totala utgivningsvolymen får inte överstiga 6 miljarder euro när den förfaller till betalning (artikel 30.2 c i direktivet). Med den totala utgivningsvolymen avses den utestående volym som finns vid förfalldagen, med beaktande av eventuella återköp som emittentinstitutet har gjort dessförinnan. Vilket belopp i svenska kronor som per den 8 juli 2022 motsvarar 6 miljarder euro framgår av växelkurserna på Riksbankens webbplats.

Tillämpningen av bestämmelsen ställer även krav på att egendomen som utgör säkerhet för tillgångarna i säkerhetsmassan finns i Sverige (artikel 30.2 d i direktivet). Av det följer att egendomen ska utgöras av fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt.

För det fall äldre och nya obligationer är kopplade till en och samma säkerhetsmassa kan fråga uppstå hur övergångsbestämmelsen ska tillämpas på säkerhetsmassan. Det bör vara möjligt att krav enligt den äldre regleringen kan gälla, så länge detta inte kommer i konflikt med nya bestämmelser, såsom t.ex. gränser för exponeringar mot kreditinstitut enligt tillsynsförordningen. En annan möjlig tillämpning bör vara att låta säkerhetsmassan i dess helhet omfattas av de nya bestämmelserna. Det bör beaktas att utgångspunkten för direktivet och dess övergångsreglering är att inte störa befintliga välfungerande system och marknader. Även tillämpningen av övergångsregleringen bör ske mot denna bakgrund. Detta får emellertid bli en fråga för rättstillämpningen.

Hänvisningen till direktivet är statisk, dvs. avser direktivet i den ursprungliga lydelsen.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

15 kap.

1 a § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. låter *bli* att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter *bli* att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att falla,

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,

23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och

a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,

c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelser.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen gäller ingripanden mot ledningspersoner. Genom ändringarna genomförs artikel 23.5 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Första stycket 23 och 24, som är nya, innebär en möjlighet att ingripa mot ledningspersoner när emittentinstitutet inte uppfyller de krav som ställs på verksamheten med säkerställda obligationer.

Frågor om ingripanden tas upp av Finansinspektionen genom ett sanktionsföreläggande (se 9 a–9 d §§).

Övriga ändringar är redaktionella.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.

2. Bestämmelsen i 15 kap. 1 a § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för överträdelser som har skett före ikraftträdandet.

3. Bestämmelserna i 15 kap. 1 a § första stycket 23 b, c och e gäller inte i fråga om säkerställda obligationer som avses i punkt 3 eller 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2022:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna genomför delvis artikel 30 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Punkt 1 innebär att tidpunkten för ikraftträdande för lagändringarna överensstämmer med det som gäller för ändringarna i lagen om utgivning av säkerställda obligationer.

Av *punkt 2* följer att ändringarna inte ska tillämpas retroaktivt på överträdelser som har skett före ikraftträdandet. Ett sanktionsföreläggande kan således, när det gäller överträdelser av det slag som anges i 15 kap. 1 a § första stycket 23 och 24, endast avse överträdelser som sker fr.o.m. den 8 juli 2022.

Enligt *punkt 3* ska de nya bestämmelserna i 15 kap. 1 a § första stycket 23 b, c och e inte tillämpas på säkerställda obligationer som omfattas av punkterna 3 och 4 i övergångsbestämmelserna till ändringarna i lagen om utgivning av säkerställda obligationer.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/2162

av den 27 november 2019

om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Artikel 52.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG ⁽³⁾ innehåller några mycket allmänna krav som rör säkerställda obligationers strukturella egenskaper. Kraven är enbart att säkerställda obligationer måste vara utgivna av ett kreditinstitut som har sitt säte i en medlemsstat och att de måste omfattas av särskild offentlig tillsyn och en mekanism för "dual recourse". Dessa frågor hanteras av nationella regelverk för säkerställda obligationer, där de regleras på ett betydligt mer detaljerat sätt. De nationella regelverken innehåller också andra strukturellerade bestämmelser, särskilt regler i fråga om sammansättningen av säkerhetsmassan, kriterier för godtagbara tillgångar, möjligheten att föra samman tillgångar, upplysnings- och rapporteringskrav, och regler om likviditetsriskreducering. Medlemsstaternas regleringsansatser skiljer sig också åt vad gäller innehållet. I flera medlemsstater finns inget särskilt nationellt regelverk för säkerställda obligationer. De centrala strukturellerade element som säkerställda obligationer som ges ut i unionen ska uppfylla finns därmed ännu inte fastställda i unionsrätten.
- (2) I artikel 129 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ⁽⁴⁾ anges ytterligare villkor, utöver dem som avses i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG, för kvalificering för förmånsbehandling vad gäller kapitalkrav som gör det möjligt för kreditinstitut som investerar i säkerställda obligationer att inneha mindre kapital än när de investerar i andra tillgångar. De ytterligare kraven ger visserligen en högre grad av harmonisering av säkerställda obligationer inom unionen, men de tjänar det specifika syftet att fastställa de villkor som investerare i ska vara uppfyllda för att investerare i säkerställda obligationer ska få sådan förmånsbehandling och är inte tillämpliga utanför ramen för förordning (EU) nr 575/2013.
- (3) Andra unionsrättsakter, såsom kommissionens delegerade förordningar (EU) 2015/35 ⁽⁵⁾ och (EU) 2015/61 ⁽⁶⁾, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU ⁽⁷⁾, hänvisar också till definitionen i direktiv 2009/65/EG som en referens för att identifiera de säkerställda obligationer som omfattas av förmånsbehandlingen för investerare i säkerställda obligationer enligt dessa rättsakter. Dessa rättsakter är dock olika formulerade beroende på syfte och innehåll och därför används inte termen *säkerställd obligation* på ett konsekvent sätt i dem.

⁽¹⁾ EUT C 367, 10.10.2018, s. 56.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 april 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 8 november 2019.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 12, 17.1.2015, s. 1).

⁽⁶⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut (EUT L 11, 17.1.2015, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

- (4) När det gäller villkoren för att investera i säkerställda obligationer kan behandlingen av sådana obligationer i stort sett anses harmoniserad. Däremot saknas harmonisering på unionsnivå när det gäller villkoren för att ge ut säkerställda obligationer, och detta har flera konsekvenser. För det första ges samma typ av förmånsbehandling till instrument som har olika egenskaper, olika risknivå och olika investerarskydd. För det andra skulle skillnader mellan nationella regelverk eller avsaknaden av ett sådant regelverk och avsaknaden av en gemensamt överenskommen definition av termen *säkerställd obligation* kunna skapa hinder för utvecklingen av en verkligt integrerad inre marknad för säkerställda obligationer. För det tredje skulle den omständigheten att de skyddsåtgärder som tillhandahålls enligt olika nationella regler skiljer sig åt kunna skapa risker för den finansiella stabiliteten eftersom säkerställda obligationer med olika nivåer av investerarskydd kan köpas i hela unionen och omfattas av förmånsbehandling enligt förordning (EU) nr 575/2013 och andra unionsrättsakter.
- (5) Harmonisering av vissa aspekter av nationella regelverk baserad på viss bästa praxis bör därför säkerställa en smidig och kontinuerlig utveckling av väl fungerande marknader för säkerställda obligationer i unionen och minska potentiella risker och sårbarheter för den finansiella stabiliteten. En sådan principbaserad harmonisering bör fastställa en gemensam bas för utgivning av alla säkerställda obligationer i unionen. Harmonisering innebär att alla medlemsstater måste inrätta regelverk för säkerställda obligationer, vilket också bör underlätta framväxten av marknader för säkerställda obligationer i de medlemsstater där denna typ av marknad saknas. En sådan marknad skulle utgöra en stabil finansieringskälla för kreditinstitut, som därmed lättare skulle kunna erbjuda överkomliga hypotekslån till konsumenter och företag och göra alternativa säkra placeringar tillgängliga för investerarna.
- (6) I sin rekommendation av den 20 december 2012 om kreditinstitutens finansiering ⁽⁹⁾ uppmanade Europeiska systemrisknämnden (ESRB) nationella behöriga myndigheter och den europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) (EBA), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 ⁽⁹⁾, att identifiera bästa praxis för säkerställda obligationer och uppmuntra till harmonisering av nationella regelverk. ESRB rekommenderade också att EBA samordnar de åtgärder som nationella behöriga myndigheter vidtar, särskilt vad gäller säkerhetsmassans kvalitet och separering, konkurskydd för säkerställda obligationer, risker för tillgångar och skulder som påverkar säkerhetsmassan samt upplysningskrav avseende säkerhetsmassans sammansättning. Rekommendationen uppmanade vidare EBA att under två år granska hur marknaden för säkerställda obligationer fungerar mot bakgrund av bästa praxis som identifierats av EBA, för att undersöka om det behövs lagstiftning och rapportera detta till ESRB och till kommissionen.
- (7) I december 2013 begärde kommissionen råd från EBA i enlighet med artikel 503.1 i förordning (EU) nr 575/2013.
- (8) I den rapport som åtföljde EBA:s yttrande av den 1 juli 2014 och som besvarade både ESRB:s rekommendation av den 20 december 2012 och kommissionens begäran om råd från december 2013, rekommenderade EBA att nationella rättsliga regelverk och tillsynsordningar för säkerställda obligationer harmoniseras i syfte att ytterligare ge stöd åt en gemensam förmånlig riskviktsbehandling för säkerställda obligationer i unionen.
- (9) I enlighet med ESRB:s rekommendation granskade EBA under två år hur marknaden för säkerställda obligationer fungerade mot bakgrund av den bästa praxis som angavs i rekommendationen. Baserat på denna granskning lämnade EBA ett andra yttrande och en andra rapport om säkerställda obligationer till ESRB, rådet och kommissionen den 20 december 2016 ⁽¹⁰⁾. I rapporten drogs slutsatsen att det krävs ytterligare harmonisering för att säkerställa enhetligare definitioner och enhetligare reglering av säkerställda obligationer i unionen. En annan slutsats var att harmoniseringen bör bygga på väl fungerande marknader som redan finns i vissa medlemsstater.

⁽⁹⁾ Europeiska systemrisknämndens rekommendation av den 20 december 2012 om kreditinstitutens finansiering (ESRB/2012/2) (EUT C 119, 25.4.2013, s. 1).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

⁽¹⁰⁾ EBA Report on covered bonds – Recommendations on harmonisation of covered bond frameworks in the EU (2016), EBA-Op-2016-23.

- (10) Säkerställda obligationer ges traditionellt sett ut av kreditinstitut. Själva meningen med säkerställda obligationer är att skaffa finansiering för lån, och utlåning i stor skala är en av kreditinstitutens centrala verksamheter. För att säkerställda obligationer ska kunna få förmånsbehandling enligt unionsrätten måste de således vara utgivna av kreditinstitut.
- (11) Att endast tillåta kreditinstitut att ge ut säkerställda obligationer säkerställer att utgivaren har den kunskap som krävs för att hantera kreditrisker vad gäller lånen i säkerhetsmassan. Det säkerställer också att utgivaren omfattas av kapitalkrav som skyddar investerare enligt "dual recourse"-mekanismen, som ger investeraren liksom motparten i ett derivatkontrakt en fordran både på utgivaren av den säkerställda obligationen och på de säkerställda tillgångarna. Att endast tillåta kreditinstitut att ge ut säkerställda obligationer säkerställer därför att säkerställda obligationer förblir ett säkert och effektivt finansieringsverktyg, vilket därmed bidrar till investerarskyddet och den finansiella stabiliteten, som är viktiga offentligpolitiska mål i det allmännas intresse. Det ligger också i linje med hur detta hanteras på välfungerande nationella marknader där endast kreditinstitut tillåts ge ut säkerställda obligationer.
- (12) Det är därför lämpligt att endast kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013 tillåts ge ut säkerställda obligationer enligt unionsrätten. Specialiserade hypoteklänestitut kännetecknas av att de inte tar emot insättningar men däremot andra återbetalbara medel från allmänheten, och som sådana omfattas de av den definition av *kreditinstitut* som fastställdes i förordning (EU) nr 575/2013. Utan att påverka underordnade verksamheter som är tillåtna enligt den nationella rätten, är specialiserade hypoteklänestitut institut som är verksamma enbart inom hypotekslån och lån till den offentliga sektorn, inklusive finansiering av lån som köpts från andra kreditinstitut. Huvudsyftet med detta direktiv är att reglera de villkor under vilka kreditinstitut kan ge ut säkerställda obligationer som ett finansieringsverktyg, genom att fastställa de produktkrav och den särskilda produkttillsyn som kreditinstitut omfattas av i syfte att säkerställa ett starkt investerarskydd.
- (13) "Dual recourse"-mekanismen är ett grundläggande koncept och inslag i många befintliga nationella regelverk för säkerställda obligationer. Det är också en central egenskap hos säkerställda obligationer enligt artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG. Det är därför nödvändigt att klargöra detta begrepp så att det säkerställs att investerare och motparten i ett derivatkontrakt i hela unionen har en fordran både på utgivaren av den säkerställda obligationen och på de säkerställda tillgångarna på harmoniserade villkor.
- (14) Konkurskydd bör också vara en grundläggande egenskap hos säkerställda obligationer i syfte att säkerställa att investerare i säkerställda obligationer får återbetalning när obligationen löper ut. Automatisk tidigareläggning av återbetalning vid en utgivares insolvens eller resolution kan störa rangordningen av investerare i säkerställda obligationer. Det är därför viktigt att säkerställa att investerare i säkerställda obligationer får återbetalning i enlighet med den avtalsenliga planeringen, även i händelse av insolvens eller resolution. Konkurskydd är således direkt kopplat till "dual recourse"-mekanismen och bör därmed också vara en central egenskap hos regelverket för säkerställda obligationer.
- (15) En annan central egenskap hos befintliga nationella regelverk för säkerställda obligationer är kravet på att säkerställda tillgångar är av mycket hög kvalitet i syfte att säkerställa att säkerhetsmassan är robust. Säkerställda tillgångar kännetecknas av särskilda egenskaper när det gäller betalningsfordringar och de säkerheter som säkrar sådana säkerställda tillgångar. Det är därför lämpligt att fastställa allmänna kvalitetsegenskaper för säkerställda tillgångar.
- (16) Tillgångar som förtecknas i artikel 129.1 i förordning (EU) nr 575/2013 bör vara godtagbara säkerställda tillgångar enligt ett regelverk för säkerställda obligationer. Säkerställda tillgångar som inte längre uppfyller kraven i artikel 129.1 i den förordningen bör fortsätta att vara godtagbara säkerställda tillgångar enligt artikel 6.1 b i detta direktiv, förutsatt att de uppfyller kraven i detta direktiv. Andra säkerställda tillgångar av liknande hög kvalitet kan också vara godtagbara enligt detta direktiv, förutsatt att sådana säkerställda tillgångar uppfyller kraven i detta direktiv, däribland krav för säkerheter som säkrar betalningsfordringen. När det gäller fysiska säkerheter bör äganderätten registreras i ett offentligt register för att säkerställa verkställbarhet. Om det inte finns något offentligt register bör det vara möjligt för medlemsstaterna att tillhandahålla en alternativ form för certifiering av ägarskap och fordringar som är jämförbar med vad som tillhandahålls genom offentlig registrering av den tecknade fysiska tillgången. Om medlemsstaterna använder sådana alternativa former av certifiering bör de också ha ett förfarande för att införa

ändringar i dokumenteringen av ägarskap och fordringar. Exponeringar mot kreditinstitut bör vara godtagbara säkerställda tillgångar enligt artikel 6.1 a eller b i detta direktiv, beroende på om de uppfyller kraven i artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013. Exponeringar mot försäkringsföretag bör också vara godtagbara säkerställda tillgångar enligt artikel 6.1 b i detta direktiv. Lån till, eller som garanteras av, offentliga företag enligt definitionen i artikel 2 b i kommissionens direktiv 2006/111/EG⁽¹⁾ kan vara godtagbara säkerställda tillgångar, förutsatt att de offentliga företagen tillhandahåller grundläggande offentliga tjänster för att upprätthålla kritisk samhällslekl verksamhet.

Dessutom bör sådana offentliga företag tillhandahålla sina tjänster inom ramen för ett koncessionsavtal eller ett tillstånd från en offentlig myndighet, vara föremål för offentlig tillsyn och ha tillräckliga inkomstgenererande befogenheter för att säkerställa sin solvens. Om medlemsstaterna beslutar att tillåta tillgångar i form av lån till eller garantier av offentliga företag i sina nationella regelverk, bör de vederbörligen beakta de möjliga konsekvenserna för konkurrensen om sådana tillgångar tillåts. Oberoende av deras ägarförhållanden bör kreditinstitut och försäkringsföretag inte betraktas som offentliga företag. Vidare bör medlemsstaterna ha rätt att i sina nationella regelverk föreskriva att vissa tillgångar ska uteslutas från möjligheten att inkluderas i säkerhetsmassan som godtagbara tillgångar. För att göra det möjligt för investerare i säkerställda obligationer att bättre bedöma risken med ett program för säkerställda obligationer, bör medlemsstaterna också införa regler om riskspridning i fråga om granularitet och materiell koncentration, om antalet lån eller exponeringar i säkerhetsmassan och om antalet motparter. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att fastställa vilken lämplig granularitetsnivå och materiell koncentration som ska krävas enligt den nationella rätten.

- (17) Säkerställda obligationer har särskilda strukturella egenskaper som syftar till att ge ett kontinuerligt investerarskydd. En av dessa egenskaper är kravet på att investerare i säkerställda obligationer ska ha en fordran inte bara på utgivaren, utan även på tillgångarna i säkerhetsmassan. Sådana strukturella produktrelaterade krav skiljer sig från de tillsynskrav som är tillämpliga på kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer. Den första typen av krav bör inte inriktas på att säkerställa det utgivande institutets sundhet ur stabilitetshänseende, utan snarare ha som syfte att skydda investerarna genom särskilda krav på den säkerställda obligationen i sig. Utöver det särskilda kravet att använda högkvalitativa säkerställda tillgångar är det också lämpligt att reglera de allmänna kraven på säkerhetsmassans egenskaper för att ytterligare stärka investerarskyddet. De kraven bör innefatta särskilda regler som syftar till att skydda säkerhetsmassan, såsom regler om separering av de säkerställda tillgångarna. Separation kan uppnås på olika sätt, t.ex. i balansräkningen, genom ett företag för särskilt ändamål eller på andra sätt. Syftet med separeringen av säkerställda tillgångar är likvärdigt att placera dem rättsligt utom räckhåll för andra fordringsägare än investerare i säkerställda obligationer.
- (18) Säkerheternas lokalisering bör också regleras för att säkerställa att investerarens rättigheter kan genomdrivas. Det är också viktigt att medlemsstaterna fastställer regler för sammansättningen av säkerhetsmassan. Dessutom bör krav på täckning anges i detta direktiv utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att tillåta andra metoder för att minska risker såsom avseende valutor och räntor. Beräkningen av täckningen och villkoren för att inkludera derivatkontrakt i säkerhetsmassan bör fastställas för att säkerställa att säkerhetsmassor omfattas av samma gemensamma höga kvalitetskrav i hela unionen. Beräkningen av täckningen bör följa principen om nominell täckning för kapitalbeloppet. Medlemsstaterna bör kunna använda en annan beräkningsmetod än principen om nominell täckning, förutsatt att den andra metoden är mer försiktig, närmare bestämt att den inte leder till en högre täckningskvot, där de säkerställda tillgångarna är täljaren och de skulder som är knutna till de säkerställda obligationerna är nämnaren. Medlemsstaterna bör kunna kräva en nivå för övervärde i säkerhetsmassan för säkerställda obligationer utgivna av kreditinstitut lokaliserade i den berörda medlemsstaten som är högre än det täckningskrav som fastställs i detta direktiv.
- (19) I vissa medlemsstater finns det redan krav på att en övervakare av säkerhetsmassan utför särskilda uppgifter som rör godtagbara tillgångars kvalitet och säkerställer att de överensstämmer med nationella krav på täckning. För att harmonisera behandlingen av säkerställda obligationer i hela unionen är det därför viktigt att, när en sådan övervakare krävs enligt det nationella regelverket, dennes uppgifter och ansvar är tydligt definierade. Att det finns en övervakare av säkerhetsmassan påverkar inte de nationella behöriga myndigheternas ansvar att utöva offentlig tillsyn över säkerställda obligationer, särskilt med avseende på efterlevnad av de krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv.

⁽¹⁾ Kommissionens direktiv 2006/111/EG av den 16 november 2006 om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag samt i vissa företags ekonomiska verksamhet (EUT L 318, 17.11.2006, s. 17).

- (20) I artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013 anges ett antal villkor som ska uppfyllas av säkerställda obligationer som säkras av organ för värdepapperisering. Ett av villkoren handlar om i vilken utsträckning denna typ av säkerställda tillgångar får användas, och begränsar användningen av sådana strukturer till 10 % av beloppet för de utestående säkerställda obligationerna. De behöriga myndigheterna kan frånga detta villkor i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013. I sin översyn av lämpligheten av det undantaget kom kommissionen fram till att möjligheten att använda värdepapperiseringsinstrument eller säkerställda obligationer som säkerställda tillgångar vid utgivning av säkerställda obligationer bör tillåtas endast avseende andra säkerställda obligationer (nedan kallade *koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan*) och bör tillåtas utan begränsning när det gäller beloppet för utestående säkerställda obligationer. För att garantera optimal transparens bör säkerhetsmassor för externt utgivna säkerställda obligationer inte innehålla internt utgivna säkerställda obligationer från olika kreditinstitut inom samma koncern. Eftersom användningen av koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan medger ett undantag från de begränsningar för kreditinstituts exponeringar som fastställs i artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013, bör det också krävas att internt och externt utgivna säkerställda obligationer uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 vid tidpunkten för utgivningen eller, i händelse av en efterföljande ändring av kreditkvalitetssteg och med förbehåll för de behöriga myndigheternas godkännande, kreditkvalitetssteg 2. Om de internt eller externt utgivna säkerställda obligationerna upphör att uppfylla detta krav utgör de internt utgivna säkerställda obligationerna inte längre godtagbara tillgångar enligt artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013, och därför omfattas de externt utgivna säkerställda obligationerna från den relevanta säkerhetsmassan inte av undantaget i artikel 129.1b i den förordningen.

Om dessa internt utgivna säkerställda obligationer inte längre uppfyller det relevanta kravet avseende kreditkvalitetssteg, bör de emellertid utgöra godtagbara tillgångar enligt detta direktiv, förutsatt att de uppfyller alla krav som fastställs i detta direktiv, och de externt utgivna säkerställda obligationer som är säkrade med dessa internt utgivna säkerställda obligationer eller andra tillgångar som följer detta direktiv bör därför också kunna använda beteckningen *europensk säkerställd obligation*. Medlemsstaterna bör ha alternativet att tillåta sådana strukturer. För att det alternativet ska vara tillgängligt för kreditinstitut som tillhör en koncern som är belägen i olika medlemsstater bör därför alla relevanta medlemsstater ha utnyttjat det alternativet och införlivat den relevanta bestämmelsen i sin rätt.

- (21) Det är svårt för mindre kreditinstitut att ge ut säkerställda obligationer eftersom de initiala kostnaderna för att upprätta program för säkerställda obligationer ofta är höga. Likviditet är också särskilt viktigt på marknader för säkerställda obligationer och bestäms i stor utsträckning av antalet utestående obligationer. Det är därför lämpligt att tillåta gemensam finansiering mellan två eller flera kreditinstitut i syfte att även mindre institut ska kunna ge ut säkerställda obligationer. Detta skulle göra det möjligt för flera kreditinstitut att föra samman säkerställda tillgångar såsom säkerställda tillgångar för säkerställda obligationer som getts ut av ett enskilt kreditinstitut, och även underlätta utgivning av säkerställda obligationer i de medlemsstater där det för närvarande inte finns någon välutvecklad marknad för säkerställda obligationer. Kraven för att använda avtal om gemensam finansiering bör säkerställa att säkerställda tillgångar som säljs eller, om en medlemsstat har tillåtit detta alternativ, överförs genom avtal om finansiellt säkerhetsställande enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG⁽¹⁾ till de utgivande kreditinstituten uppfyller unionsrättens krav avseende kvalificering och separation för säkerställda tillgångar.
- (22) Information om säkerhetsmassan som ligger bakom en säkerställd obligation är central för den typen av finansiell instrument eftersom sådan kunskap ökar jämförbarheten och gör det möjligt för investerarna att utföra nödvändig riskbedömning. Unionsrätten innehåller regler om upprättande, godkännande och spridning av prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad som är belägen eller bedriver verksamhet inom en medlemsstat. Flera olika initiativ som rör krav på offentliggörande av upplysningar till investerare i säkerställda obligationer har över tiden tagits fram av nationella lagstiftare och marknadsaktörer för att komplettera sådan unionsrätt. Det är emellertid nödvändigt att i unionsrätten precisera en gemensam lägsta nivå på upplysningar som investerarna bör ha tillgång till innan eller vid den tidpunkt då de köper säkerställda obligationer. Medlemsstaterna bör tillåtas att komplettera dessa minimikrav med ytterligare bestämmelser.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (EGT L 168, 27.6.2002, s. 43).

- (23) För att säkerställa skyddet för investerare i säkerställda obligationer är det centralt att minska instrumentets likviditetsrisk. Detta är avgörande för att säkerställa den planerade återbetalning av de skulder som är knutna till den säkerställda obligationen. Det är därför lämpligt att införa krav på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan för att minska riskerna för likviditetsbrist, som till exempel löptids- och räntesatsobalanser, inställda betalningar, blandning av risker, betalningsförpliktelser kopplade till derivatkontrakt och andra operativa skulder som förfaller inom programmet för säkerställda obligationer. Kreditinstitutet kan hamna i situationer där det blir svårt att uppfylla kraven på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan, till exempel under stressperioder då bufferten används för att täcka utflöden. De behöriga myndigheter som utsetts enligt detta direktiv bör övervaka efterlevnaden av kraven på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan och, vid behov, vidta åtgärder för att säkerställa att kreditinstitutet uppfyller kraven på en buffert. Likviditetsbufferten i säkerhetsmassan skiljer sig från de allmänna likviditetskraven på kreditinstitut enligt andra unionsrättsakter på så sätt att likviditetsbufferten är direkt kopplad till säkerhetsmassan och är till för att minska likviditetsriskerna som är specifika just för den. För att minska regleringsbördan bör medlemsstaterna kunna tillåta att detta samordnas med likviditetkrav som fastställs i andra unionsrättsakter och som har andra syften än likviditetsbufferten i säkerhetsmassan. Medlemsstaterna bör därför kunna besluta att, fram till det datum då de unionsrättsakterna ändras, kraven på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan ska vara tillämpligt endast om inga andra likviditetskrav åläggs kreditinstitutet enligt unionsrätten under den period som omfattas av sådana andra krav.

Sådana beslut bör undvika att kreditinstitut blir skyldiga att täcka samma utflöden med olika likvida tillgångar under samma period. Möjligheten för medlemsstaterna att besluta att inte tillämpa kraven på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan bör bedömas på nytt i samband med framtida ändringar av likviditetskraven för kreditinstitut enligt unionsrätten, inklusive den tillämpliga delegerade förordning som antas enligt artikel 460 i förordning (EU) nr 575/2013. Likviditetsrisker kan hanteras på annat sätt än genom att tillhandahålla likvida tillgångar, till exempel genom utgivning av säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer där de utlösande faktorerna åtgärdar likviditetsbrister eller stress. I sådana fall bör medlemsstaterna kunna tillåta att beräkningen av likviditetsbufferten baseras på den säkerställda obligationens slutliga förfallodag, med hänsyn till möjliga förlängningar av löptiden, varvid de utlösande faktorerna åtgärdar likviditetsrisker. Dessutom bör medlemsstaterna kunna tillåta att likviditetskraven på säkerhetsmassan inte tillämpas på säkerställda obligationer som omfattas av matchningskrav, där inkommande betalningar avtalsenligt förfaller till betalning före utgående betalningar och placeras i högljucka tillgångar under tiden.

- (24) I ett antal medlemsstater har innovativa strukturer för löptidsprofiler utvecklats för att hantera potentiella likviditetsrisker, inbegripet löptidsobalanser. Det kan till exempel röra sig om att göra det möjligt att förlänga den ursprungliga löptiden för den säkerställda obligationen med en viss tid eller tillåta att kassaflödena från säkerställda tillgångar går direkt till investerarna i de säkerställda obligationerna. För att harmonisera förlängningsbara löptidsstrukturer i hela unionen är det viktigt att fastställa på vilka villkor medlemsstaterna kan tillåta dessa strukturer, så att det säkerställs att de inte är alltför komplexa och inte utsätter investerarna för högre risk. En viktig del av dessa villkor är att säkerställa att kreditinstitutet inte kan förlänga löptiden efter eget gottfinnande. En förlängning av löptiden bör vara tillåten endast om objektiva och klart definierade utlösande händelser som fastställs i nationell rätt har inträffat eller förväntas inträffa inom en snar framtid. Sådana utlösande händelser bör syfta till att förhindra fallissemang, t.ex. genom att åtgärda likviditetsbrist, marknadsmisslyckanden eller marknadsstörningar. Förlängningar skulle också kunna underlätta en ordnad avveckling av kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer genom att tillåta förlängningar i händelse av insolvens eller resolution för att undvika en utförsäljning av tillgångar.
- (25) Ett särskilt regelverk för offentlig tillsyn är ett av de element som definierar säkerställda obligationer enligt artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG. Av direktivet framgår dock inte hur tillsynen ska vara utformad, vad den ska innefatta eller vilka myndigheter som bör ansvara för att utöva den. Det är därför viktigt att harmonisera beståndsdelarna i den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer och att tydligt ange uppgifter och ansvar för de nationella behöriga myndigheter som ska utöva den.
- (26) Eftersom den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer skiljer sig från tillsynen över kreditinstitut i unionen bör medlemsstaterna kunna utse andra behöriga nationella myndigheter för att utöva offentlig tillsyn över säkerställda obligationer än de behöriga myndigheter som utövar den allmänna tillsynen över kreditinstitutet. För att säkerställa att den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer utövas på ett enhetligt sätt i hela unionen är det emellertid nödvändigt att ställa krav på att de behöriga myndigheter som utövar offentlig tillsyn över säkerställda obligationer gör detta i nära samarbete med dem som utövar den allmänna tillsynen över kreditinstitutet samt med resolutionsmyndigheten, i tillämpliga fall.

- (27) I den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer bör ingå att bevilja kreditinstitut tillstånd att ge ut säkerställda obligationer. Eftersom endast kreditinstitut bör tillåtas ge ut säkerställda obligationer bör en grundförutsättning för tillståndet vara att institutet är auktoriserat att agera som kreditinstitut. Medan det i medlemsstater som deltar i den gemensamma tillsynmekanismen är Europeiska centralbankens uppgift att auktorisera kreditinstitut i enlighet med artikel 4.1 a i rådets förordning (EU) nr 1024/2013⁽¹⁾, bör endast de myndigheter som utsetts enligt detta direktiv vara behöriga att bevilja tillstånd att ge ut säkerställda obligationer och utöva offentlig tillsyn över säkerställda obligationer. Detta direktiv bör följaktligen fastställa de villkor under vilka kreditinstitut som är auktoriserade enligt unionsrätten ska kunna få tillstånd att ge ut säkerställda obligationer.
- (28) Tillståndets omfattning bör vara kopplat till programmet för säkerställda obligationer. Det programmet bör vara föremål för tillsyn enligt detta direktiv. Ett kreditinstitut kan ha mer än ett program för säkerställda obligationer. I detta fall bör det krävas ett separat tillstånd för varje program. Ett program för säkerställda obligationer kan omfatta en eller flera säkerhetsmassor. Flera säkerhetsmassor eller olika utgivningar (olika ISIN-koder (*International Securities Identification Number*)) inom samma program för säkerställda obligationer innebär inte nödvändigtvis att det finns flera olika program för säkerställda obligationer.
- (29) Nya tillstånd bör inte krävas för befintliga program för säkerställda obligationer när de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv blir tillämpliga. Vad gäller säkerställda obligationer utgivna inom ramen för befintliga program för säkerställda obligationer efter tillämpningsdatumet för de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv bör dock kreditinstitut efterleva alla krav som fastställs i detta direktiv. Efterlevnaden av kraven bör övervakas av de behöriga myndigheter som utsetts enligt detta direktiv som en del av offentlig tillsyn över säkerställda obligationer. Medlemsstaterna kan enligt nationell rätt ge vägledning om förfarandet för bedömningen av efterlevnaden efter den dag från och med vilken medlemsstaterna ska tillämpa de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv. De behöriga myndigheterna bör kunna se över ett program för säkerställda obligationer och bedöma behovet av en ändring av tillståndet för det programmet. Ett sådant behov av förändring kan bero på betydande förändringar i affärsmodellen för det kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer, till exempel till följd av en ändring av det nationella regelverket för säkerställda obligationer eller till följd av beslut som fattats av kreditinstitutet. Sådana ändringar kan anses vara väsentliga om de kräver en ny bedömning av de villkor under vilka tillståndet att ge ut säkerställda obligationer beviljades.
- (30) När en medlemsstat föreskriver att en särskild förvaltare ska utses bör den kunna fastställa regler om behörighet och operativa krav för sådana särskilda förvaltare. Dessa regler skulle kunna utesluta möjligheten för den särskilda förvaltaren att ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel från konsumenter och icke-professionella investerare, men tillåta mottagande av insättningar eller andra återbetalbara medel endast från professionella investerare.
- (31) För att säkerställa att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer lever upp till sina skyldigheter och för att säkerställa lika behandling och regelefterlevnad i hela unionen, bör medlemsstaterna vara skyldiga att föreskriva administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som är effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna bör också ha möjlighet att föreskriva straffrättsliga påföljder i stället för administrativa sanktioner. Medlemsstater som väljer att föreskriva straffrättsliga påföljder bör anmäla de relevanta straffrättsliga bestämmelserna till kommissionen.
- (32) Administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som medlemsstaterna föreskriver bör uppfylla vissa centrala krav i förhållande till sanktionernas eller åtgärdernas adressater, kriterier som ska beaktas när de tillämpas, krav på offentliggörande som gäller för de behöriga myndigheter som utövar offentlig tillsyn över säkerställda obligationer, befogenhet att lägga sanktioner samt nivån på de administrativa sanktionsavgifter som kan läggas. Innan beslut fattas om åläggande av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder bör adressaten ges möjlighet att höras. Medlemsstaterna bör dock kunna införa undantag från rätten att höras i fråga om andra administrativa åtgärder än administrativa sanktioner. Ett sådant undantag bör begränsas till fall av överhängande fara där brådskande åtgärder är nödvändiga för att förhindra betydande förluster för tredje parter såsom investerare i säkerställda obligationer eller för att förhindra eller avhjälpa betydande skador på det finansiella systemet. I sådana fall bör adressaten ges möjlighet att höras efter det att åtgärden har ålagts.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 287, 29.10.2013, s. 63).

- (33) Medlemsstaterna bör vara skyldiga att säkerställa att de behöriga myndigheter som utövar offentlig tillsyn över säkerställda obligationer tar hänsyn till alla relevanta omständigheter för att säkerställa en enhetlig tillämpning av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder i unionen när de fastställer vilken typ av administrativa sanktioner eller administrativa åtgärder som ska påföras och nivån på sanktionerna. Medlemsstaterna skulle kunna inkludera administrativa åtgärder i samband med förlängningen av löptiden inom ramen för förlängningsbara löptidsstrukturer. I fall då medlemsstater föreskriver sådana åtgärder skulle dessa åtgärder kunna göra det möjligt för behöriga myndigheter att ogiltigförklara en förlängning av löptiden och fastställa villkor för ett sådant ogiltigförklarande för att åtgärda den situation där ett kreditinstitut förlänger löptiden i strid med de objektiva utlösande faktorerna som fastställs i nationell rätt, eller för att säkerställa finansiell stabilitet och investerarskydd.
- (34) För att upptäcka potentiella överträdelse av kraven för utgivning och marknadsföring av säkerställda obligationer bör de behöriga myndigheter som utövar offentlig tillsyn över sådana obligationer ges nödvändiga utredningsbefogenheter och ha effektiva system för att uppmuntra rapportering av potentiella eller faktiska överträdelse. Systemen bör inte påverka rätten till försvar för varje person eller enhet som påverkas negativt av utövandet av dessa befogenheter och av dessa system.
- (35) De behöriga myndigheter som utövar offentlig tillsyn över säkerställda obligationer bör också ha befogenhet att ålägga administrativa sanktioner och anta andra administrativa åtgärder för att säkerställa största möjliga handlingsutrymme vid en överträdelse och för att bidra till att förhindra nya överträdelse, oavsett om åtgärderna betraktas som administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder enligt nationell rätt. Medlemsstaterna bör kunna föreskriva sanktioner utöver dem som anges i detta direktiv.
- (36) Befintlig nationell rätt om säkerställda obligationer kännetecknas av att de omfattas av detaljerad reglering på nationell nivå och tillsyn över utgivning av och program för säkerställda obligationer för att säkerställa att de rättigheter som tillkommer investerare i säkerställda obligationer hela tiden respekteras. I denna tillsyn ingår fortlöpande övervakning av programmets olika delar, kraven på täckning och säkerhetsmassans kvalitet. Att investerarna har tillgång till adekvat information om det rättsliga regelverket för säkerställda obligationer är ett väsentligt inslag i investerarskyddet. Det är därför lämpligt att säkerställa att de behöriga myndigheterna regelbundet offentliggör information om de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv och om hur de utövar den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer.
- (37) Säkerställda obligationer marknadsförs för närvarande i unionen med nationella benämningar och beteckningar av vilka vissa är väletablerade medan andra inte är det. Det förefaller därför lämpligt att tillåta att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer i unionen använder en särskild beteckning – *europisk säkerställd obligation* – när de säljer säkerställda obligationer till investerare både i unionen och tredjeland, under förutsättning att de säkerställda obligationerna uppfyller de krav som fastställs i detta direktiv. Om sådana säkerställda obligationer också uppfyller de krav som fastställs i artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013 bör kreditinstituten tillåtas att använda beteckningen *europisk säkerställd obligation (premium)*. Denna beteckning, som indikerar att specifika kompletterande krav har uppfyllts vilket ger en förstärkt och välkänd kvalitet, kan vara attraktiv även i medlemsstater med väletablerade nationella beteckningar. De två beteckningarna *europisk säkerställd obligation* och *europisk säkerställd obligation (premium)* syftar till att göra det lättare för investerarna att bedöma kvaliteten på de säkerställda obligationerna, vilket gör dem mer intressanta som placeringsalternativ både inom och utanför unionen. Användningen av dessa två beteckningar bör dock vara frivillig och medlemsstaterna bör kunna behålla sina egna nationella regelverk för benämningar och beteckningar parallellt med dessa två beteckningar.
- (38) För att utvärdera tillämpningen av detta direktiv bör kommissionen i nära samarbete med EBA övervaka utvecklingen för säkerställda obligationer i unionen och rapportera till Europaparlamentet och rådet om nivån på investerarskyddet och om utvecklingen av marknaderna för säkerställda obligationer. Rapporten bör också studera utvecklingen när det gäller de tillgångar som ställs som säkerhet vid utgivning av säkerställda obligationer. Eftersom användningen av förlängningsbara löptidsstrukturer har ökat bör kommissionen också rapportera till Europaparlamentet och rådet om hur det fungerar med säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer och om riskerna och fördelarna med utgivning av sådana säkerställda obligationer.

- (39) En ny klass av finansiella instrument med namnet "europeiska säkrade skuldpaper" (ESN-papper) som täcks av tillgångar som är mer riskabla än offentliga exponeringar och hypotekslån och som inte är godtagbara säkerställda tillgångar enligt detta direktiv har föreslagits av marknadsaktörer och andra som ytterligare ett instrument för banker för att finansiera den reala ekonomin. Kommissionen konsulterade EBA den 3 oktober 2017 för en bedömning av i vilken utsträckning ESN-papper kunde använda sådan bästa praxis som definierats av EBA för traditionella säkerställda obligationer, lämplig riskhantering av ESN-papper och möjliga effekter av utgivning av ESN-papper på tillgångsinteckningar i bankernas balansräkningar. Som svar på detta lade EBA fram en rapport den 24 juli 2018. Parallellt med EBA:s rapport offentliggjorde kommissionen en studie den 12 oktober 2018. I kommissionens studie och EBA:s rapport drogs slutsatsen att en ytterligare bedömning av till exempel den regleringstekniska behandlingen var nödvändig. Kommissionen bör därför fortsätta att bedöma huruvida en lagstiftningsram för ESN-papper skulle vara lämplig och lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om sina slutsatser, tillsammans med ett lagstiftningsförslag om så är lämpligt.
- (40) Det finns för närvarande ingen likvärdighetsordning inom ramen för vilken unionen skulle kunna erkänna likvärdighet för säkerställda obligationer som gets ut av kreditinstitut i tredjeländer, förutom när det gäller tillsyn där förmånlig behandling avseende likviditetskraven beviljas för vissa obligationer från tredjeländer under särskilda villkor. Kommissionen bör därför i nära samarbete med EBA bedöma om det finns behov av och om det är relevant att införa en likvärdighetsordning för utgivare och investerare i tredjeländer när det gäller säkerställda obligationer. Senast två år efter den dag då medlemsstaterna ska börja tillämpa de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv bör kommissionen lägga fram en rapport om detta för Europaparlamentet och rådet, tillsammans med ett lagstiftningsförslag om så är lämpligt.
- (41) Typiskt för säkerställda obligationer är att de har en planerad löptid på flera år. Det är därför nödvändigt med övergångsbestämmelser för att säkerställa att säkerställda obligationer som gets ut före den 8 juli 2022 inte påverkas. Säkerställda obligationer som gets ut före det datumet bör därför även fortsättningsvis fortlöpande uppfylla kraven i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG och undantas från de flesta av de nya krav som fastställs i det här direktivet. Sådana säkerställda obligationer bör kunna fortsätta att benämnas säkerställda obligationer förutsatt att deras efterlevnad av artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG, som var tillämplig vid tidpunkten för deras utgivning, och av de krav i det här direktivet som är tillämpliga på dem är föremål för tillsyn av de behöriga myndigheter som utsetts enligt det här direktivet. Denna tillsyn bör inte omfatta de krav i det här direktivet från vilka sådana säkerställda obligationer är undantagna. I vissa medlemsstater är ISIN-koder öppna under en längre period, vilket gör det möjligt att ge ut säkerställda obligationer fortlöpande inom ramen för den koden i syfte att öka volymen (utgivningens storlek) för den säkerställda obligationen (on tap-emissioner). Övergångsåtgärderna bör omfatta on tap-emissioner av säkerställda obligationer inom ramen för ISIN-koder som öppnades före den 8 juli 2022, med förbehåll för ett antal begränsningar.
- (42) I och med fastställandet av ett enhetligt regelverk för säkerställda obligationer bör beskrivningen av säkerställda obligationer i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG ändras. I direktiv 2014/59/EU definieras säkerställda obligationer genom en hänvisning till artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG. Eftersom den definitionen bör ändras bör direktiv 2014/59/EU också ändras. Vidare, för att undvika att påverka säkerställda obligationer som har gets ut i enlighet med artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG före den 8 juli 2022 bör de säkerställda obligationerna fortsätta att benämnas säkerställda obligationer till dess att de löper ut. Direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU bör därför ändras i enlighet med detta.
- (43) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument (*) har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Lagstiftaren anser att det är motiverat att sådana dokument översänds avseende detta direktiv.
- (44) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att fastställa ett gemensamt regelverk för säkerställda obligationer för att säkerställa att de strukturella karaktärsdragen hos säkerställda obligationer i hela unionen motsvarar den lägre riskprofil som ligger till grund för förmånsbehandling i unionen, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av behovet av att utveckla marknaden för säkerställda obligationer och

(*) EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

främja gränsöverskridande investeringar i unionen, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

- (45) Europeiska centralbanken har hörts och avgav sitt yttrande den 22 augusti 2018.
- (46) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001⁽¹⁵⁾, och avgav sitt yttrande den 12 oktober 2018.
- (47) Kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer behandlar stora mängder personuppgifter. Sådan behandling bör alltid uppfylla kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽¹⁶⁾. På samma sätt bör EBA:s behandling av personuppgifter när den, i enlighet med kraven i detta direktiv, upprätthåller en central databas över administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som de nationella behöriga myndigheterna meddelar den om, utföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725⁽¹⁷⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

SYFTE, TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs regler om investerarskydd avseende följande:

1. Krav för utgivning av säkerställda obligationer.
2. Strukturella egenskaper hos säkerställda obligationer.
3. Offentlig tillsyn över säkerställda obligationer.
4. Krav på offentliggörande när det gäller säkerställda obligationer.

Artikel 2

Tillämpningsområde

Detta direktiv tillämpas på säkerställda obligationer som ges ut av kreditinstitut som är etablerade i unionen.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv avses med

1. *säkerställd obligation*: en skuldförbindelse som ges ut av ett kreditinstitut i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar de obligatoriska kraven i detta direktiv och som säkras av säkerställda tillgångar som investerare i säkerställda obligationer har en direkt fordran på i egenskap av prioriterade fordringsägare,

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

2. *program för säkerställda obligationer*: de strukturella egenskaperna hos en utgivning av säkerställda obligationer som fastställs genom lagstadgade regler och avtalsvillkor, i enlighet med det tillstånd som beviljats det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna,
3. *säkerhetsmassa*: en tydligt definierad uppsättning tillgångar som säkrar de betalningsförpliktelser som är kopplade till säkerställda obligationer och som är separerade från andra tillgångar som innehas av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna,
4. *säkerställda tillgångar*: tillgångar som ingår i en säkerhetsmassa,
5. *säkerheter*: fysiska tillgångar och tillgångar i form av exponeringar som säkrar de säkerställda tillgångarna,
6. *separering*: de åtgärder som vidtas av ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer i syfte att identifiera säkerställda tillgångar och placera dem rättsligt utom räckhåll för andra fordringsägare än investerare i säkerställda obligationer och motparter i derivatkontrakt,
7. *kreditinstitut*: ett kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013,
8. *specialiserat hypotekslåneinstitut*: ett kreditinstitut som finansierar lån endast eller huvudsakligen genom utgivning av säkerställda obligationer, som enligt lag får vara verksamt enbart inom hypotekslån och lån till den offentliga sektorn, och som inte får ta emot insättningar men som tar emot andra återbetalbara medel från allmänheten,
9. *automatisk tidigareläggning*: en situation där en säkerställd obligation automatiskt förfaller och ska återbetalas med omedelbar verkan i händelse av utgivarens insolvens eller resolution och för vilken investerarna i den säkerställda obligationen har ett verkställbart krav på återbetalning vid en tidpunkt som infaller före den ursprungliga förfalldagen,
10. *marknadsvärde*: när det gäller fast egendom, marknadsvärde enligt definitionen i artikel 4.1.76 i förordning (EU) nr 575/2013,
11. *pantlånsvärde*: när det gäller fast egendom, pantlånsvärde enligt definitionen i artikel 4.1.74 i förordning (EU) nr 575/2013,
12. *primärtillgångar*: dominerande säkerställda tillgångar som avgör säkerhetsmassans typ,
13. *sekundära tillgångar*: säkerställda tillgångar som bidrar till kraven på täckning men som inte är primärtillgångar,
14. *övertäckning i säkerhetsmassan*: den totala lagstadgade, avtalsenliga eller frivilliga nivån på säkerhet som överstiger det täckningskrav som fastställs i artikel 15,
15. *matchningskrav*: regler som kräver att betalningsflöden mellan skulder och tillgångar, som förfaller till betalning, matchas genom att det i avtal säkerställs att betalningar från låntagare och motparter i derivatkontrakt förfaller innan utbetalning görs till investerare i säkerställda obligationer och motparterna i derivatkontrakt, att de mottagna beloppen uppgår till ett värde som minst motsvarar de utbetalningar som ska göras till investerare i säkerställda obligationer och motparter i derivatkontrakt samt att de belopp som tas emot från låntagare och motparter i derivatkontrakt inkluderas i säkerhetsmassan i enlighet med artikel 16.3 till dess att utbetalningarna ska göras till investerarna i säkerställda obligationer och motparterna i derivatkontrakt,
16. *nettolikviditetsutflöde*: alla betalningar som förfaller en viss dag, inklusive kapitalbelopp och räntebetalningar och betalningar enligt derivatkontrakt inom programmet för säkerställda obligationer, efter avdrag av alla inflöden av betalningar som förfaller samma dag för fordringar avseende de säkerställda tillgångarna,
17. *förlängningsbar löptidsstruktur*: en mekanism som ger möjlighet att förlänga den planerade löptiden för säkerställda obligationer under en förutbestämd tid och i händelse av att en specifik utlösande faktor inträffar,
18. *offentlig tillsyn över säkerställda obligationer*: tillsyn över program för säkerställda obligationer för att säkerställa att kraven för utgivning av säkerställda obligationer efterlevs och upprätthålls,
19. *särskild förvaltare*: den person eller enhet som har utnämns för att förvalta ett program för säkerställda obligationer i händelse av insolvens i ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer inom ramen för programmet, eller när det har fastställts att ett sådant kreditinstitut fallerar eller sannolikt kommer att fallera enligt artikel 32.1 i direktiv 2014/59/EU eller, i undantagsfall, om den relevanta behöriga myndigheten fastställer att det finns en allvarlig risk för att detta kreditinstitut inte kan fungera korrekt,
20. *resolution*: resolution enligt definitionen i artikel 2.1.1 i direktiv 2014/59/EU,

21. *koncern*: grupp enligt definitionen i artikel 4.1.1 38 i förordning (EU) nr 575/2013,
22. *offentliga företag*: offentliga företag enligt definitionen i artikel 2 b i kommissionens direktiv 2006/111/EG.

AVDELNING II

STRUKTURELLA EGENSKAPER HOS SÄKERSTÄLLDA OBLIGATIONER

KAPITEL 1

”Dual recourse” och konkursskydd

Artikel 4

”Dual recourse”

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler som ger investerare i säkerställda obligationer och motparter i derivatkontrakt som uppfyller kraven i artikel 11 rätt till följande fordringar:
 - a) En fordran på det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna.
 - b) I händelse av insolvens eller resolution i det kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer: en prioriterad fordran på kapitalbeloppet och upplupen och framtida ränta från säkerställda tillgångar.
 - c) I händelse av insolvens i det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna, och om de prioriterade fordringar som avses i led b inte kan tillgodoses fullt ut: en fordran på kreditinstitutets konkursbo som likställs med kreditinstitutets vanliga fordringsägare som saknar säkerhet, vilka fastställs i enlighet med den nationella rätt som reglerar rangordningen vid normala insolvensförfaranden.
2. De fordringar som avses i punkt 1 ska vara begränsade till de fulla betalningsförpliktelser som är kopplade till de säkerställda obligationerna.
3. För tillämpningen av punkt 1 c i denna artikel får medlemsstaterna i händelse av insolvens i ett specialiserat hypoteklänestitut fastställa regler som ger investerarna i de säkerställda obligationerna och motparter i derivatkontrakt som uppfyller kraven i artikel 11 en fordran som är prioriterad i förhållande till det specialiserade hypoteklänestitutets vanliga fordringsägare som saknar säkerhet, vilka fastställs i enlighet med den nationella rätt som reglerar rangordningen vid normala insolvensförfaranden, men som är efterställd alla andra prioriterade fordringsägare.

Artikel 5

Konkursskydd när det gäller säkerställda obligationer

Medlemsstaterna ska säkerställa att de betalningsförpliktelser som är kopplade till säkerställda obligationer inte görs till föremål för automatisk tidigareläggning vid insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna.

KAPITEL 2

Säkerhetsmassa och täckning

Avsnitt I

Godtagbara tillgångar

Artikel 6

Godtagbara säkerställda tillgångar

1. Medlemsstaterna ska kräva att säkerställda obligationer vid varje given tidpunkt är säkrade med
 - a) tillgångar som är godtagbara enligt artikel 129.1 i förordning (EU) nr 575/2013, förutsatt att det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna uppfyller kraven i artikel 129.1a–129.3 i den förordningen,
 - b) högkvalitativa säkerställda tillgångar som säkerställer att det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna har en betalningsfordran enligt punkt 2 och som säkras med säkerheter enligt punkt 3, eller
 - c) tillgångar i form av lån till eller garantier av offentliga företag, med förbehåll för punkt 4 i denna artikel.
2. Den betalningsfordran som avses i punkt 1 b ska uppfylla följande rättsliga krav:
 - a) Tillgången representerar en betalningsfordran på belopp som har ett minimivärde som kan fastställas vid varje given tidpunkt, som är rättsligt giltig och verkställbar, som inte omfattas av andra villkor än att fordringen förfaller till betalning vid en framtida tidpunkt, och som är säkrad genom ett hypotek, en inteckning, en panträtt eller annan garanti.
 - b) Hypotek, inteckningar, panträtt eller andra garantier som säkrar betalningsfordringen är verkställbara.
 - c) Alla rättsliga krav för att upprätta hypotek, inteckningar, panträtt eller garantier som säkrar betalningsfordringen är uppfyllda.
 - d) Hypotek, inteckningar, panträtt eller garantier som säkrar betalningsfordringen är sådana att det är möjligt för det kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer att driva in fordringens värde utan onödigt dröjsmål.

Medlemsstaterna ska kräva att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer utvärderar verkställbarheten av betalningsfordringar och förmågan att realisera säkerheter innan de inkluderar dem i säkerhetsmassan.

3. De säkerheter som avses i punkt 1 b ska uppfylla ett av följande krav:
 - a) För fysiska säkerheter, att det finns värderingsstandarder som är allmänt accepterade bland experter och som är lämpliga för den berörda fysiska säkerheten, och att det finns ett offentligt register där ägande av och fordringar på dessa fysiska säkerheter registreras.
 - b) För tillgångar i form av exponeringar, att exponeringsmotpartens säkerhet och sundhet följer av beskattningsrätt eller av det faktum att den är underställd en löpande offentlig tillsyn av att motparten drivs på ett sunt sätt och att den är finansiellt solvent.

Sådana fysiska säkerheter som avses i första stycket a i denna punkt ska bidra till att täcka skulder som är knutna till den säkerställda obligationen upp till det lägsta kapitalbeloppet av panträttarna kombinerade med eventuella tidigare panträtt och 70 % av värdet av dessa säkerheter i form av fysiska säkerheter. Sådana fysiska säkerheter som avses i första stycket a i denna punkt och som säkrar tillgångar enligt punkt 1 a ska inte behöva uppfylla gränsen på 70 % eller gränsvärdena i artikel 129.1 i förordning (EU) nr 575/2013.

Om det för tillämpningen av första stycket a i denna punkt inte finns något offentligt register för en viss fysisk säkerhet, får medlemsstaterna föreskriva en alternativ form av certifiering av ägandet av och fordringar på den fysiska säkerheten, i den mån den formen av certifiering tillhandahåller skydd som är jämförbart med det skydd som ges av ett offentligt register i den mening att det, i enlighet med den berörda medlemsstatens rätt, tillåter tredje parter att få tillgång till information som gäller identifieringen av den intecknade fysiska säkerheten, ägandet, dokumentationen och inteckningar, samt möjligheten att göra säkerhetsrätter gällande.

4. För tillämpningen av punkt 1 c ska säkerställda obligationer som är säkrade med lån till eller garantier av offentliga företag som primärtillgångar omfattas av en miniminivå på 10 % övervärde i säkerhetsmassan, och av samtliga följande villkor:

- a) De offentliga företagen tillhandahåller grundläggande offentliga tjänster med stöd av en licens, en koncession eller någon annan form av uppdrag som de tilldelats av en offentlig myndighet.
- b) De offentliga företagen är föremål för offentlig tillsyn.
- c) De offentliga företagen har tillräckliga inkomstgenererande befogenheter, som säkerställs av att dessa offentliga företag
 - i) är tillräckligt flexibla så att de kan ta ut och höja avgifter, kostnader och fordringsbelopp för den tjänst som tillhandahålls i syfte att säkerställa sin finansiella sundhet och solvens,
 - ii) erhåller tillräckliga bidrag på lagstadgad grund för att säkerställa sin finansiella sundhet och solvens i utbyte mot att de tillhandahåller grundläggande offentliga tjänster, eller
 - iii) har ingått ett avtal om resultatöverföring med en offentlig myndighet.

5. Medlemsstaterna ska fastställa regler avseende metoden och förfarandet för värderingen av fysiska säkerheter som säkrar tillgångar enligt punkt 1 a och b. Dessa regler ska åtminstone säkerställa följande:

- a) För varje fysisk säkerhet, att en aktuell värdering på eller under marknadsvärdet eller pantlånevärdet föreligger när den säkerställda tillgången inkluderas i säkerhetsmassan.
- b) Att värderingen görs av en värderingsman som har de kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter som krävs.
- c) Att värderingsmannen är oberoende i förhållande till kreditbeslutsprocessen, inte tar med spekulativa faktorer i bedömningen av värdet av den fysiska säkerheten och dokumenterar värdet av den fysiska säkerheten på ett klart och tydligt sätt.

6. Medlemsstaterna ska kräva att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer har rutiner för att övervaka att de fysiska säkerheter som säkrar tillgångar enligt punkt 1 a och b i denna artikel har lämplig skadeförsäkring och att försäkringsfordran är separerad i enlighet med artikel 12.

7. Medlemsstaterna ska kräva att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer dokumenterar de säkerställda tillgångar som avses i punkt 1 a och b och huruvida deras utlåningspolicier är förenliga med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar den här artikeln.

8. Medlemsstaterna ska fastställa regler som säkerställer riskspridning i säkerhetsmassan med avseende på granularitetsnivå och materiell koncentration för tillgångar som inte är godtagbara enligt punkt 1 a.

Artikel 7

Säkerheter som är lokaliserade utanför unionen

1. Med förbehåll för punkt 2 får medlemsstaterna tillåta kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer att i säkerhetsmassan inkludera tillgångar som säkras av säkerheter lokaliserade utanför unionen.

2. Medlemsstaterna som tillåter att de tillgångar som avses i punkt 1 inkluderas ska säkerställa investerarskydd genom att kräva att kreditinstituten kontrollerar att dessa säkerheter uppfyller alla krav i artikel 6. Medlemsstaterna ska säkerställa

att dessa säkerheter erbjuder en säkerhetsnivå som är likvärdig med den som gäller för säkerheter som är lokaliserade i unionen och säkerställa att realisering av dessa säkerheter är rättsligt verkställbar på ett sätt som är likvärdigt med vad som gäller för realisering av säkerheter som är lokaliserade inom unionen.

Artikel 8

Koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan

Medlemsstaterna får fastställa regler om användning av koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan enligt vilka säkerställda obligationer som ges ut av ett kreditinstitut som tillhör en koncern (nedan kallade *internt utgivna säkerställda obligationer*) används som säkerställda tillgångar för extern utgivning av säkerställda obligationer av ett annat kreditinstitut som tillhör samma koncern (nedan kallade *externt utgivna säkerställda obligationer*). Dessa regler ska inkludera minst följande krav:

- a) De internt utgivna säkerställda obligationerna säljs till det kreditinstitut som ger ut de externt utgivna säkerställda obligationerna.
- b) De internt utgivna säkerställda obligationerna används som säkerställda tillgångar i säkerhetsmassan för de externt utgivna säkerställda obligationerna och redovisas i balansräkningen för det kreditinstitut som ger ut de externt utgivna säkerställda obligationerna.
- c) Säkerhetsmassan för de externt utgivna säkerställda obligationerna innehåller endast internt utgivna säkerställda obligationer som har getts ut av ett enskilt kreditinstitut inom koncernen.
- d) Det kreditinstitut som ger ut de externt utgivna säkerställda obligationerna har för avsikt att sälja dem till investerare i säkerställda obligationer utanför koncernen.
- e) Både de internt och de externt utgivna säkerställda obligationerna uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 enligt vad som avses i del tre avdelning II kapitel 2 i förordning (EU) nr 575/2013 vid tidpunkten för utgivningen och är säkrade genom godtagbara säkerställda tillgångar enligt artikel 6 i detta direktiv.
- f) Vid gränsöverskridande koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan ska de säkerställda tillgångarna för de internt utgivna säkerställda obligationerna uppfylla kraven avseende godtagbarhet och täckning för de externt utgivna säkerställda obligationerna.

Vid tillämpning av första stycket e i den här artikeln får behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 tillåta att säkerställda obligationer som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 2 efter en ändring som resulterar i en sänkning av de säkerställda obligationernas kreditkvalitetssteg fortsätter att vara en del av en koncernintern struktur med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan, förutsatt att dessa behöriga myndigheter fastställer att ändringen av kreditkvalitetssteget inte beror på en överträdelse av kraven för tillstånd enligt de bestämmelser i nationell rätt som införlivats enligt artikel 19.2. De behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 ska därefter underrätta EBA om alla beslut som fattas i enlighet med det här stycket.

Artikel 9

Gemensam finansiering

1. Medlemsstaterna ska tillåta att godtagbara säkerställda tillgångar som härrör från ett kreditinstitut och som har köpts av ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer används som säkerställda tillgångar för utgivning av säkerställda obligationer.

Medlemsstaterna ska reglera sådana köp för att säkerställa att kraven i artiklarna 6 och 12 är uppfyllda.

2. Utan att det påverkar det krav som anges i punkt 1 andra stycket i den här artikeln får medlemsstaterna tillåta överföringar genom ett avtal om finansiellt säkerhetsställande enligt direktiv 2002/47/EG.

3. Utan att det påverkar det krav som anges i punkt 1 andra stycket får medlemsstaterna också tillåta att tillgångar som härrör från ett företag som inte är ett kreditinstitut används som säkerställda tillgångar. Medlemsstater som utnyttjar denna möjlighet ska kräva att det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna antingen bedömer kreditgivningsstandarderna i det företag från vilket de säkerställda tillgångarna härrör eller självt utför en grundlig bedömning av låntagarens kreditvärdighet.

Artikel 10

Säkerhetsmassans sammansättning

Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att fastställa regler om säkerhetsmassors sammansättning. Dessa regler ska, där så är relevant, ange villkoren för att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer ska få inkludera primärtillgångar som har olika egenskaper vad gäller strukturella egenskaper, löptid eller riskprofil i säkerhetsmassan.

Artikel 11

Derivatkontrakt i säkerhetsmassan

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att tillåta att derivatkontrakt ingår i säkerhetsmassan endast om minst följande villkor är uppfyllda:

- a) Derivatkontrakten ingår i säkerhetsmassan uteslutande av risksäkringsskäl, deras volym anpassas om den säkrade risken minskar och de avlägsnas när den säkrade risken upphör att existera.
- b) Derivatkontrakten är tillräckligt dokumenterade.
- c) Derivatkontrakten är separerade i enlighet med artikel 12.
- d) Derivatkontrakten kan inte avslutas vid insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som gav ut de säkerställda obligationerna.
- e) Derivatkontrakten är förenliga med de regler som fastställts i enlighet med punkt 2.

2. För att säkerställa att de krav som anges i punkt 1 efterlevs ska medlemsstaterna fastställa regler för derivatkontrakt i säkerhetsmassan. Dessa regler ska ange följande:

- a) Kriterier för godkännande av motparterna i risksäkringens.
- b) Nödvändig dokumentation som ska tillhandahållas med avseende på derivatkontrakten.

Artikel 12

Separering av säkerställda tillgångar

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler för separeringen av säkerställda tillgångar. Dessa regler ska inkludera minst följande villkor:

- a) Alla säkerställda tillgångar ska vid varje given tidpunkt kunna identifieras av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna.
- b) Alla säkerställda tillgångar ska vara föremål för rättsligt bindande och verkställbar separation av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna.
- c) Alla säkerställda tillgångar ska vara skyddade från alla anspråk från tredje part och inga säkerställda tillgångar ska ingå i insolvensboet för det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna förrän den prioriterade fordran som avses i artikel 4.1 b har tillgodosetts.

För tillämpningen av första stycket ska de säkerställda tillgångarna innefatta varje typ av säkerhet som har mottagits i samband med positioner i derivatkontrakt.

2. Den separering av säkerställda tillgångar som avses i punkt 1 ska också tillämpas i händelse av insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer.

Artikel 13

Övervakare av säkerhetsmassan

1. Medlemsstaterna får kräva att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer utser en övervakare av säkerhetsmassan med uppgift att fortlöpande övervaka säkerhetsmassan med avseende på de krav som anges i artiklarna 6–12 och 14–17.

2. Om medlemsstaterna utnyttjar den möjlighet som föreskrivs i punkt 1 ska de fastställa regler om åtminstone följande aspekter:

- a) Utseende och uppsägning av övervakaren av säkerhetsmassan.
- b) Eventuella behörighetskriterier för övervakaren av säkerhetsmassan.
- c) Roll och uppgifter för övervakaren av säkerhetsmassan, även i händelse av insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna.
- d) Skyldighet att rapportera till de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 18.2.
- e) Rätt till tillgång till den information som är nödvändig för att övervakaren av säkerhetsmassan ska kunna fullgöra sina uppgifter.

3. Om medlemsstaterna utnyttjar den möjlighet som föreskrivs i punkt 1 ska övervakaren av säkerhetsmassan vara åtskild från och oberoende av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna och från dess revisor.

Medlemsstaterna får dock tillåta en övervakare av säkerhetsmassan som inte är åtskild från kreditinstitutet (nedan kallad *intern övervakare av säkerhetsmassan*) om

- a) den interna övervakaren av säkerhetsmassan är oberoende i förhållande till kreditbeslutsprocessen i det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna,
 - b) medlemsstaterna, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 a, säkerställer att den interna övervakaren av säkerhetsmassan inte kan avsättas från funktionen som övervakare av säkerhetsmassan utan föregående godkännande av ledningsorganet, i dess tillsynsfunktion, för det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna, och
 - c) den interna övervakaren av säkerhetsmassan har vid behov direkt tillgång till ledningsorganet i dess tillsynsfunktion.
4. Medlemsstater som utnyttjar den möjlighet som föreskrivs i punkt 1 ska underrätta EBA.

Artikel 14

Information till investerare

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer tillhandahåller information om deras program för säkerställda obligationer som är tillräckligt detaljerad för att göra det möjligt för investerare att bedöma programmets profil och risker och att utföra en due diligence-granskning.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att informationen tillhandahålls investerare minst en gång i kvartalet och att den innehåller minst följande portföljinformation:

- a) Värdet av säkerhetsmassan och utestående säkerställda obligationer.
- b) En förteckning över ISIN-koder (*International Securities Identification Number*) för alla säkerställda obligationer som getts ut inom ramen för det programmet och som tilldelats en ISIN-kod.
- c) Den geografiska fördelningen och typen av säkerställda tillgångar, deras lånestorlek och värderingsmetod.
- d) Uppgifter om marknadsrisk, inbegripet ränterisker och valutarisker, samt kreditrisker och likviditetsrisker.
- e) Löptidsstrukturen för säkerställda tillgångar och säkerställda obligationer, i tillämpliga fall inklusive en översikt över de utlösande faktorerna för förlängning av löptiden.
- f) Nivåerna på täckningskrav och tillgänglig täckning, och nivåerna på lagstadgat, avtalsenligt och frivilligt övervärde i säkerhetsmassan.
- g) Procentandelen av lån för vilka ett fallissemang anses ha inträffat enligt artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013 och under alla omständigheter när lånen är obetalda mer än 90 dagar efter förfallodagen.

Medlemsstaterna ska, när det gäller externt utgivna säkerställda obligationer inom koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan enligt artikel 8, säkerställa att den information som avses i första stycket i denna punkt, eller en länk till den, tillhandahålls investerare för alla internt utgivna säkerställda obligationer i koncernen. Medlemsstaterna ska säkerställa att den informationen tillhandahålls investerarna åtminstone i sammanställd form.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att kräva att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer, på sin webbplats offentliggör den information som tillhandahållits investerare i enlighet med punkterna 1 och 2. Medlemsstaterna får inte kräva att dessa kreditinstitut ska offentliggöra denna information på papper.

Avsnitt II

Krav på täckning och likviditet

Artikel 15

Krav på täckning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att kräva att program för säkerställda obligationer vid varje given tidpunkt uppfyller åtminstone de krav på täckning som fastställs i punkterna 2–8.
2. Alla förpliktelser som är knutna till de säkerställda obligationerna ska vara täckta av betalningsfordringar som är knutna till de säkerställda tillgångarna.
3. De förpliktelser som avses i punkt 2 ska omfatta
 - a) skyldigheter att betala kapitalbeloppet för utestående säkerställda obligationer,
 - b) skyldigheter att betala ränta för utestående säkerställda obligationer,
 - c) betalningsförpliktelser kopplade till derivatkontrakt som innehas i enlighet med artikel 11, och
 - d) de förväntade kostnaderna för upprätthållande av och förvaltning för avveckling av programmet för säkerställda obligationer.

Vid tillämpning av första stycket d får medlemsstaterna tillåta beräkning av ett schablonbelopp.

4. Följande säkerställda tillgångar ska anses bidra till kravet på täckning:
 - a) Primärtillgångar.
 - b) Sekundära tillgångar.
 - c) Likvida tillgångar som innehas i enlighet med artikel 16.
 - d) Betalningsfordringar kopplade till derivatkontrakt som innehas i enlighet med artikel 11.

Fordringar utan säkerhet, i de fall ett fallissemang anses föreligga enligt artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013, bidrar inte till täckning.

5. Vid tillämpningen av punkt 3 första stycket c och punkt 4 första stycket d ska medlemsstaterna fastställa regler för värderingen av derivatkontrakt.
6. Beräkningen av den täckning som krävs ska säkerställa att det aggregerade kapitalbeloppet av alla säkerställda tillgångar är lika stort som det aggregerade kapitalbeloppet av utestående säkerställda obligationer (nedan kallad *principen om nominell täckning*).

Medlemsstaterna får tillåta andra principer för beräkning, under förutsättning att detta inte leder till en högre täckningsnivå än vid beräkning enligt principen om nominell täckning.

Medlemsstaterna ska fastställa regler för beräkning av ränteförpliktelser som ska betalas med avseende på utestående säkerställda obligationer och ränta som ska erhållas med avseende på säkerställda tillgångar, vilka ska återspegla sunda försiktighetsprinciper i enlighet med tillämpliga redovisningsstandarder.

7. Med avvikelse från punkt 6 första stycket får medlemsstaterna, på ett sätt som återspeglar sunda försiktighetsprinciper och i enlighet med tillämpliga redovisningsstandarder, tillåta att framtida räntefordringar för de säkerställda tillgångarna exklusive framtida ränteförpliktelser avseende den berörda säkerställda obligationen beaktas i syfte att balansera eventuella brister i täckningen av den skyldighet att betala kapitalbeloppet som är knuten till den säkerställda obligationen, när det finns ett nära samband enligt definitionen i den tillämpliga delegerade förordning som antagits enligt artikel 33.4 i förordning (EU) nr 575/2013, under förutsättning att

- a) betalningar som mottas under den säkerställda tillgångens livstid och som är nödvändiga för att täcka den betalnings-skyldighet som är knuten till den motsvarande säkerställda obligationen är separerade i enlighet med artikel 12 eller ingår i säkerhetsmassan i form av säkerställda tillgångar enligt artikel 6 till dess att betalningarna förfaller, och
 - b) förskottsbetalning av den säkerställda tillgången endast är möjlig genom användning av leveransalternativet enligt definitionen i den tillämpliga delegerade förordning som antagits enligt artikel 33.4 i förordning (EU) nr 575/2013 eller, när det gäller säkerställda obligationer som är infordringsbara till det nominella värdet av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna, genom att de säkerställda tillgångarnas låntagare betalar åtminstone den infordrade säkerställda obligationens nominella belopp.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att beräkningen av säkerställda tillgångar och förpliktelser görs enligt samma metod. Medlemsstaterna får tillåta andra beräkningsmetoder för att beräkna säkerställda tillgångar å ena sidan och förpliktelser å andra sidan, under förutsättning att användandet av sådana andra beräkningsmetoder inte leder till en högre täckningsnivå än om samma metod för beräkning av både säkerställda tillgångar och förpliktelser används.

Artikel 16

Krav på en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att kräva att det vid varje given tidpunkt finns en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan som består av likvida tillgångar som är tillgängliga för att täcka nettolikviditetsutflödena i programmet för säkerställda obligationer.
2. Likviditetsbufferten i säkerhetsmassan ska täcka det högsta ackumulerade nettolikviditetsutflödet för de närmaste 180 dagarna.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att den likviditetsbuffert i säkerhetsmassan som avses i punkt 1 i denna artikel består av följande typer av tillgångar, separerade i enlighet med artikel 12 i detta direktiv:
 - a) Tillgångar som uppfyller kraven för tillgångar på nivå 1, nivå 2A eller nivå 2B enligt den tillämpliga delegerade förordning som antagits enligt artikel 460 i förordning (EU) nr 575/2013, som värderas i enlighet med den delegerade förordningen och inte ges ut av det kreditinstitut som självt gett ut de säkerställda obligationerna, dess moderbolag, förutom offentliga organ som inte är kreditinstitut, dess dotterbolag eller ett av moderbolagets andra dotterbolag eller av ett specialföretag för värdepappersering som kreditinstitutet har nära förbindelser med.
 - b) Kortfristiga exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2, eller kortfristiga insättningar i kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1, 2 eller 3 i enlighet med artikel 129.1 c i förordning (EU) nr 575/2013.

Medlemsstaterna får besluta att begränsa de typer av likvida tillgångar som används vid tillämpning av första stycket a och b.

Medlemsstaterna ska säkerställa att fordringar utan säkerhet från exponeringar som anses ha fallerat enligt artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013 inte kan bidra till likviditetsbufferten i säkerhetsmassan.

4. Om kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer omfattas av likviditetskrav enligt andra unionsrättsakter och detta innebär en överlappning med likviditetsbufferten i säkerhetsmassan, får medlemsstaterna besluta att inte tillämpa de bestämmelser i nationell rätt som införlivar punkterna 1, 2 och 3 under den period som föreskrivs i dessa andra unionsrättsakter. Medlemsstaterna får utnyttja denna möjlighet endast fram till den dag då en ändring av dessa unionsrättsakter för att undanröja överlappningen blir tillämplig och ska informera kommissionen och EBA när de utnyttjar denna möjlighet.
5. Medlemsstaterna får tillåta att beräkningen av kapitalbeloppet för förlängningsbara löptidsstrukturer grundas på den säkerställda obligationens slutliga förfallodag i enlighet med avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen.
6. Medlemsstaterna får föreskriva att punkt 1 inte är tillämplig på säkerställda obligationer som omfattas av matchningskrav.

Artikel 17

Villkor för förlängningsbara löptidsstrukturer

1. Medlemsstaterna får tillåta utgivning av säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer om investerarskydd säkerställs genom minst följande:
 - a) Löptiden kan endast förlängas genom objektiva utlösande faktorer som anges i nationell rätt och inte efter eget skön av det kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer.
 - b) De utlösande faktorerna för förlängning av löptiden anges i avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen.
 - c) Den information om löptidsstrukturen som ges till investerare är tillräcklig för att göra det möjligt för dem att bestämma den säkerställda obligationens risk, och den innefattar en detaljerad beskrivning av följande:
 - i) De utlösande faktorerna för förlängning av löptiden.
 - ii) Effekterna av insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna för en förlängning av löptiden.
 - iii) Vilka roller de behöriga myndigheter som utses enligt artikel 18.2 och, om relevant, den särskilda förvaltaren har när det gäller förlängningen av löptiden.
 - d) Det är vid varje given tidpunkt möjligt att fastställa den slutliga förfalldagen för den säkerställda obligationen.
 - e) I händelse av insolvens i eller resolution av det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna påverkar förlängningar av löptiden inte rangordningen av investerare i säkerställda obligationer och de medför inte heller omvänd ordningsföljd för de säkerställda obligationernas ursprungliga förfalloplan.
 - f) Förlängningen av löptiden ändrar inte de strukturella egenskaper hos de säkerställda obligationerna som rör "dual recourse" enligt artikel 4 och konkursskydd enligt artikel 5.
2. Medlemsstater som tillåter utgivning av säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer ska underrätta EBA om detta.

AVDELNING III

OFFENTLIG TILLSYN ÖVER SÄKERSTÄLLDA OBLIGATIONER

Artikel 18

Offentlig tillsyn över säkerställda obligationer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att föreskriva att utgivning av säkerställda obligationer omfattas av offentlig tillsyn över säkerställda obligationer.
2. För den offentliga tillsyn över säkerställda obligationer som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna utse en eller flera behöriga myndigheter. De ska underrätta kommissionen och EBA om de utsedda myndigheterna och ange hur funktioner och uppgifter eventuellt har fördelats.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som har utsetts enligt punkt 2 övervakar utgivningen av säkerställda obligationer för att bedöma om kraven i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv efterlevs.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer registrerar alla sina transaktioner inom programmet för säkerställda obligationer och har adekvata och lämpliga dokumentationssystem och dokumentationsrutiner.
5. Medlemsstaterna ska vidare säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas för att göra det möjligt för de behöriga myndigheter som utsetts enligt punkt 2 i denna artikel att få den information som är nödvändiga för att bedöma efterlevnaden av kraven som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv, utreda eventuella överträdelse av dessa krav, och ålägga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 23.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt punkt 2 har den sakkunskap, de resurser, den operativa kapacitet, de befogenheter och det oberoende som krävs för att utföra de funktioner som ingår i den offentliga tillsynen över säkerställda obligationer.

Artikel 19

Tillstånd för program för säkerställda obligationer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskyddet genom krav på att tillstånd för program för säkerställda obligationer måste erhållas innan säkerställda obligationer ges ut inom det programmet. Medlemsstaterna ska ge befogenhet att bevilja sådana tillstånd till de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2.
2. Medlemsstaterna ska fastställa kraven för det tillstånd som avses i punkt 1 vilka minst ska omfatta följande:
 - a) En lämplig verksamhetsplan som beskriver utgivningen av säkerställda obligationer.
 - b) Lämpliga riktlinjer, rutiner och metoder som syftar till investerarskydd när det gäller att godkänna, ändra, förnya och återfinansiera lån som ingår i säkerhetsmassan.
 - c) Ledning och personal som särskilt arbetar med programmet för säkerställda obligationer och som har lämplig kompetens och kunskap avseende utgivning av säkerställda obligationer och förvaltning av programmet för säkerställda obligationer.
 - d) En administrativ struktur för säkerhetsmassan och övervakning av denna som uppfyller de tillämpliga krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv.

Artikel 20

Offentlig tillsyn över säkerställda obligationer i händelse av insolvens eller resolution

1. De behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 ska samarbeta med resolutionsmyndigheten i händelse av resolution av ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer för att säkerställa att rättigheter och intressen för investerare i säkerställda obligationer tillvaratas, åtminstone genom att kontrollera den fortsatta och sunda förvaltningen av programmet för säkerställda obligationer under resolutionsförfarandet.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att en särskild förvaltare ska utnännas för att säkerställa att rättigheter och intressen för investerare i säkerställda obligationer tillvaratas, åtminstone genom att kontrollera den fortsatta och sunda förvaltningen av programmet för säkerställda obligationer under nödvändig period.

Om medlemsstaterna utnyttjar denna möjlighet får de kräva att deras behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 ska godkänna utnämning och uppsägning av den särskilda förvaltaren. Medlemsstater som utnyttjar denna möjlighet ska åtminstone kräva att dessa behöriga myndigheter rådfrågas när det gäller utnämning och uppsägning av den särskilda förvaltaren.

3. Om medlemsstaterna föreskriver att en särskild förvaltare ska utnännas i enlighet med punkt 2 ska de anta regler som fastställer den särskilda förvaltarens uppgifter och ansvarsområden, åtminstone när det gäller följande:

- a) Att betala de skulder som är knutna till de säkerställda obligationerna.
- b) Att förvalta och realisera säkerställda tillgångar, inklusive överföring av dem tillsammans med skulder som är knutna till de säkerställda obligationerna till ett annat kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer.
- c) Att utföra de rättsliga transaktioner som är nödvändiga för en korrekt förvaltning av säkerhetsmassan, för den löpande övervakningen av täckningen av de skulder som är knutna till de säkerställda obligationerna, för att inleda förfaranden i syfte att återföra tillgångar till säkerhetsmassan och för att överföra dessa resterande tillgångar till insolvensboet för det kreditinstitut som gett ut de säkerställda obligationerna efter det att alla skulder som är knutna till de säkerställda obligationerna är betalda.

Vid tillämpning av första stycket c får medlemsstaterna tillåta, om det kreditinstitut som ger ut de säkerställda obligationerna är insolvent, att den särskilda förvaltaren träder in med det tillstånd som innehas av det kreditinstitutet och i enlighet med samma operativa krav.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa samordning och utbyte av information i samband med insolvens- eller resolutionsförfarandet mellan de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2, den särskilda förvaltaren om en sådan har utnämnts samt, i fall av resolution, resolutionsmyndigheten.

Artikel 21

Rapportering till de behöriga myndigheterna

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom krav på att kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer rapporterar den information om program för säkerställda obligationer som anges i punkt 2 till de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 18.2. Rapporteringen ska ske regelbundet liksom på begäran av dessa behöriga myndigheter. Medlemsstaterna ska fastställa regler om hur ofta den regelbundna rapporteringen ska ske.
2. I den rapporteringsskyldighet som ska fastställas enligt punkt 1 ska det ingå krav på att den information som tillhandahålls inkluderar information om minst följande:
 - a) Godtagbara tillgångar och krav på säkerhetsmassan i enlighet med artiklarna 6–11.
 - b) Separering av säkerställda tillgångar i enlighet med artikel 12.
 - c) I tillämpliga fall, funktionen som övervakare av säkerhetsmassan i enlighet med artikel 13.
 - d) Kraven på täckning i enlighet med artikel 15.
 - e) Likviditetsbufferten i säkerhetsmassan i enlighet med artikel 16.
 - f) I tillämpliga fall, villkoren för förlängningsbara löptidsstrukturer i enlighet med artikel 17.
3. Medlemsstaterna ska fastställa regler om den information som ska tillhandahållas enligt punkt 2 av det kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer till de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 i händelse av insolvens i eller resolution av ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer.

Artikel 22

De behöriga myndigheternas befogenheter i samband med offentlig tillsyn över säkerställda obligationer

1. Medlemsstaterna ska säkerställa investerarskydd genom att ge behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 alla de tillsyns-, utrednings- och sanktionsbefogenheter som är nödvändiga för att utöva offentlig tillsyn över säkerställda obligationer.
2. De befogenheter som avses i punkt 1 ska åtminstone innehålla följande:
 - a) Befogenhet att bevilja eller neka tillstånd enligt artikel 19.
 - b) Befogenhet att regelbundet se över programmet för säkerställda obligationer för att bedöma om de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv efterlevs.
 - c) Befogenhet att genomföra inspektioner på plats och skrivbordskontroller.
 - d) Befogenhet att ålägga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 23.
 - e) Befogenhet att anta och genomföra riktlinjer för tillsyn avseende utgivning av säkerställda obligationer.

Artikel 23

Administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder

1. Utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att föreskriva straffrättsliga påföljder, ska medlemsstaterna fastställa regler om lämpliga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som är tillämpliga i åtminstone följande situationer:
 - a) Om ett kreditinstitut har erhållit tillstånd för ett program för säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på annat sätt använda otillbörliga metoder.
 - b) Om ett kreditinstitut inte längre uppfyller de villkor enligt vilka tillstånd för ett program för säkerställda obligationer beviljades.
 - c) Om ett kreditinstitut ger ut säkerställda obligationer utan att ha erhållit tillstånd i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 19.

- d) Om ett kreditinstitut ger ut säkerställda obligationer inte uppfyller de krav som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 4.
- e) Om ett kreditinstitut ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller de krav som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 5.
- f) Om ett kreditinstitut ger ut säkerställda obligationer som inte är säkrade i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 6.
- g) Om ett kreditinstitut ger ut säkerställda obligationer som är säkrade med tillgångar som är lokaliserade utanför unionen, med överträdelse av de krav som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 7.
- h) Om ett kreditinstitut säkrar säkerställda obligationer i en koncernintern struktur med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan, med överträdelse av de krav som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 8.
- i) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer inte uppfyller de villkor för gemensam finansiering som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 9.
- j) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer inte uppfyller de krav på säkerhetsmassans sammansättning som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 10.
- k) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer inte uppfyller de krav avseende derivatkontrakt i säkerhetsmassan som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 11.
- l) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer inte uppfyller kraven på separering av säkerställda tillgångar i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 12.
- m) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer underlåter att rapportera information eller tillhandahåller ofullständig eller oriktig information, med överträdelse av de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 14.
- n) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer, vid upprepade tillfällen eller systematiskt underlåter att upprätthålla en likviditetsbuffert i säkerhetsmassan, med överträdelse av de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 16.
- o) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer inte uppfyller de villkor för förlängningsbara löptidsstrukturer som anges i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 17.
- p) Om ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer underlåter att rapportera information eller tillhandahåller ofullständig eller oriktig information om sina skyldigheter, med överträdelse av de bestämmelser i nationell rätt som införlivar artikel 21.2.

Medlemsstaterna får besluta att inte föreskriva administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder för överträdelser som är föremål för straffrättsliga påföljder enligt deras nationella rätt. Medlemsstaterna ska i sådana fall underrätta kommissionen om de relevanta straffrättsliga bestämmelserna.

2. De sanktioner och åtgärder som avses i punkt 1 ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och innefatta minst följande:

- a) Återkallande av tillståndet för ett program för säkerställda obligationer.
- b) En offentlig förklaring som anger identiteten för den fysiska eller juridiska person som gjort sig skyldig till överträdelsen samt överträdelsens art i enlighet med artikel 24.
- c) En anmodan om att den fysiska eller juridiska personen ska upphöra med sitt agerande och inte upprepa detta.
- d) Administrativa sanktionsavgifter.

3. Medlemsstaterna ska också säkerställa att de administrativa sanktioner och åtgärder som avses i punkt 1 genomförs på ett verkningfullt sätt.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2, när de fastställer typen av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder och beloppet för administrativa sanktionsavgifter, beaktar alla följande omständigheter, i relevanta fall:

- a) Överträdelsens allvar och varaktighet.
- b) Graden av ansvar hos den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för överträdelsen.
- c) Den finansiella ställningen för den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för överträdelsen, inbegripet med hänvisning till den juridiska personens totala omsättning eller den fysiska personens årsinkomst.

- d) Omfattningen av de vinster som erhållits eller av de förluster som undvikits genom överträdelsen till förmån för den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för överträdelsen, i den mån de vinsterna eller förlusterna kan fastställas.
 - e) Förluster för tredje part genom överträdelsen, i den mån de förlusterna kan fastställas.
 - f) I vilken mån den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för överträdelsen samarbetar med de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2.
 - g) Tidigare överträdelser av den fysiska eller juridiska person som är ansvarig för överträdelsen.
 - h) Faktiska eller potentiella systemrelevanta konsekvenser av överträdelsen.
5. Om de bestämmelser som avses i punkt 1 är tillämpliga på juridiska personer ska medlemsstaterna även säkerställa att de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 18.2 tillämpar de administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som anges i punkt 2 i den här artikeln på medlemmar i ledningsorganet och andra fysiska personer som enligt den nationella rätten är ansvariga för överträdelsen.
6. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 18.2 ger den berörda fysiska eller juridiska personen möjlighet att höras innan de fattar beslut om att ålägga administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder enligt punkt 2. Undantag från rätten att höras kan vara tillämpliga för antagande av sådana andra administrativa åtgärder när brådskande åtgärder är nödvändiga för att förhindra betydande förluster för tredje parter eller betydande skador på det finansiella systemet. I sådana fall ska den berörda personen ges möjlighet att höras så snart som möjligt efter det att den administrativa åtgärden antagits och vid behov ska åtgärden ses över.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla beslut genom vilka administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder enligt punkt 2 åläggs är motiverade på lämpligt sätt och kan överklagas.

Artikel 24

Offentliggörande av administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv innehåller regler som kräver att administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder utan onödigt dröjsmål ska offentliggöras på de officiella webbplatserna för de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 18.2. Samma skyldigheter gäller om en medlemsstat beslutar att föreskriva straffrättsliga påföljder enligt artikel 23.1 andra stycket.
2. De regler som antas enligt punkt 1 ska åtminstone innefatta krav på att de beslut offentliggörs som inte kan överklagas eller inte längre kan överklagas och som har fattats på grund av överträdelse av de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att ett sådant offentliggörande innehåller information om överträdelsens typ och art och information om identiteten för den fysiska eller juridiska person som ålagts sanktionen eller åtgärden. Om inte annat följer av punkt 4 ska medlemsstaterna vidare säkerställa att informationen offentliggörs utan onödigt dröjsmål efter det att adressaten har underrättats om sanktionen eller åtgärden och om offentliggörandet av det beslut som ålägger sanktionen eller åtgärden på de officiella webbplatser för de behöriga myndigheterna som har utsetts enligt artikel 18.2.
4. I fall då medlemsstater tillåter offentliggörande av ett beslut om åläggande av sanktioner eller andra åtgärder som har överklagats, ska de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 utan onödigt dröjsmål på sina officiella webbplatser också offentliggöra information om överklagandets status, och om resultatet av detta.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 offentliggör beslutet om åläggande av sanktioner eller åtgärder på anonym grund i enlighet med nationell rätt, om någon av följande omständigheter föreligger:
- a) Om sanktionen eller åtgärden har ålagts en fysisk person och offentliggörande av personuppgifter befinns vara oproportionellt.
 - b) Om ett offentliggörande skulle äventyra de finansiella marknadernas stabilitet eller en pågående brottsutredning.
 - c) Om ett offentliggörande, i den mån det kan fastställas, skulle orsaka de berörda kreditinstituten eller fysiska personerna oproportionell skada.

6. Om en medlemsstat offentliggör ett beslut om åläggande av en sanktion eller åtgärd på anonym grund får den tillåta att offentliggörandet av de relevanta uppgifterna skjuts upp.
7. Medlemsstaterna ska säkerställa att även eventuella slutgiltiga domstolsavgöranden som upphäver ett beslut om åläggande av en sanktion eller åtgärd offentliggörs.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla offentliggöranden som avses i punkterna 2–6 ligger kvar på de officiella webbplatserna för de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 under minst fem år från dagen för offentliggörandet. Personuppgifter i offentliggörandet får endast lagras på den officiella webbplatsen under den tidsperiod som är nödvändig, och i enlighet med tillämpliga regler om skydd av personuppgifter. En sådan lagringsperiod ska fastställas med beaktande av de preskriptionstider som föreskrivs i berörda medlemsstaters lagstiftning, men ska under inga omständigheter vara längre än tio år.
9. De behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 ska informera EBA om alla administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som ålagts, i relevanta fall inbegripet eventuella överklaganden av dessa och resultaten av överklagandena. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa behöriga myndigheter får information och närmare uppgifter om den slutliga domen avseende påförda straffrättsliga påföljder, som dessa behöriga myndigheter också ska överlämna till EBA.
10. EBA ska upprätthålla en central databas över administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som meddelats till dem. Databasen ska vara tillgänglig endast för de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 och uppdateras på grundval av uppgifter som lämnats av dessa behöriga myndigheter i enlighet med punkt 9 i den här artikeln.

Artikel 25

Skyldighet att samarbeta

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 har ett nära samarbete med de behöriga myndigheter som utövar den allmänna tillsynen över kreditinstitut i enlighet med relevant unionsrätt som är tillämplig på dessa institut och med resolutionsmyndigheten i händelse av resolution av ett kreditinstitut som ger ut säkerställda obligationer.
2. Medlemsstaterna ska även säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 har ett nära samarbete med varandra. Sådant samarbete ska ingå att myndigheterna ger varandra alla upplysningar som är relevanta för de andra myndigheternas utövande av sina tillsynsuppgifter enligt de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv.
3. Vid tillämpning av punkt 2 andra meningen i denna artikel ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 överlämnar
 - a) all relevant information på begäran av en annan behörig myndighet som utsetts enligt artikel 18.2, och
 - b) på eget initiativ, all väsentlig information till behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 i andra medlemsstater.
4. Medlemsstaterna ska också säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 samarbetar med EBA eller, när detta är relevant, med den europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010⁽¹⁸⁾, vid tillämpningen av detta direktiv.
5. Vid tillämpningen av denna artikel ska information betraktas som väsentlig om den avsevärt skulle kunna påverka bedömningen av utgivningen av säkerställda obligationer i en annan medlemsstat.

Artikel 26

Krav på offentliggörande

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att följande information offentliggörs av de behöriga myndigheter som har utsetts enligt artikel 18.2 på deras officiella webbplatser:

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

- a) Texterna till de nationella lagar och andra författningar samt allmänna riktlinjer som de har antagit avseende utgivning av säkerställda obligationer.
 - b) En förteckning över de kreditinstitut som har tillstånd att ge ut säkerställda obligationer.
 - c) En förteckning över de säkerställda obligationer som har rätt att använda beteckningen *europensk säkerställd obligation* och en förteckning över säkerställda obligationer som har rätt att använda beteckningen *europensk säkerställd obligation (premium)*.
2. De upplysningar som offentliggörs i enlighet med punkt 1 ska vara tillräckliga för att göra det möjligt att på ett meningsfullt sätt jämföra de tillvägagångssätt som de olika medlemsstaters behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 har valt. Upplysningarna ska uppdateras för att beakta eventuella förändringar.
3. De behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 ska på årsbasis underrätta EBA om förteckningen över kreditinstitut som avses i punkt 1 b och om förteckningarna över säkerställda obligationer som avses i punkt 1 c.

AVDELNING IV

BETECKNING

Artikel 27

Beteckning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att beteckningen *europensk säkerställd obligation* och dess officiella översättning på alla unionens officiella språk endast används för säkerställda obligationer som uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att beteckningen *europensk säkerställd obligation (premium)* och dess officiella översättning på alla unionens officiella språk endast används för säkerställda obligationer som uppfyller de krav som fastställs i de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv och som uppfyller kraven i artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2160⁽¹⁹⁾.

AVDELNING V

ÄNDRINGAR AV ANDRA DIREKTIV

Artikel 28

Ändring av direktiv 2009/65/EG

Artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG ska ändras på följande sätt:

1. Första stycket ska ersättas med följande:

"4. Medlemsstaterna får höja den 5-procentsgräns som anges i punkt 1 första stycket till högst 25 % om obligationerna gavs ut före den 8 juli 2022 och uppfyllde de krav som fastställs i denna punkt i den lydelse som var tillämplig vid tidpunkten för utgivningen, eller om obligationerna omfattas av definitionen av säkerställda obligationer i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162^(*)

^(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU (EUT L 328, 18.12.2019, s. 29)."

2. Tredje stycket ska utgå.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2160 av den 27 november 2019 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller exponeringar i form av säkerställda obligationer (se sidan 1 i detta nummer av EUT).

Artikel 29

Ändring av direktiv 2014/59/EU

I artikel 2.1 i direktiv 2014/59/EU ska led 96 i ersättas med följande:

”96. *säkerställd obligation*: en säkerställd obligation enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 (*) eller, när det gäller ett instrument som getts ut före den 8 juli 2022, en sådan obligation som avses i artikel 52.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG (**) i den lydelse som var tillämplig på dagen för obligationens utgivning.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU (EUT L 328, 18.12.2019, s. 29).

(**) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32).”

AVDELNING VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 30

Övergångsbestämmelser

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att säkerställda obligationer som getts ut före den 8 juli 2022 och som uppfyller kraven i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG, i den lydelse som var tillämplig vid tidpunkten för utgivningen, inte omfattas av kraven i artiklarna 5–12, 15, 16, 17 och 19 i det här direktivet, men får fortsätta att benämnas säkerställda obligationer i enlighet med det här direktivet till dess att de löper ut.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 i det här direktivet övervakar att de säkerställda obligationer som getts ut före den 8 juli 2022 uppfyller kraven i artikel 52.4 i direktiv 2009/65/EG, i den lydelse som var tillämplig vid tidpunkten för utgivningen, och kraven i det här direktivet i den mån de är tillämpliga i enlighet med första stycket i denna punkt.

2. Medlemsstaterna får tillämpa punkt 1 på on tap-emissioner av säkerställda obligationer för vilka ISIN-koderna öppnas före den 8 juli 2022 i upp till 24 månader efter den dagen, förutsatt att dessa emissioner uppfyller samtliga följande krav:

- a) Förfalldagen för den säkerställda obligationen infaller före den 8 juli 2027.
- b) Utgivningsstorleken för on tap-emissioner som gjorts efter den 8 juli 2022 är högst dubbelt så stor som den totala utgivningsstorleken för de säkerställda obligationer som är utestående den dagen.
- c) Den totala utgivningsstorleken för den säkerställda obligationen då den förfaller överstiger inte 6 000 000 000 EUR eller motsvarande belopp i inhemsk valuta.
- d) Säkerheterna är lokaliserade i den medlemsstat som tillämpar punkt 1 på on tap-emissioner av säkerställda obligationer.

Artikel 31

Översyn och rapporter

1. Senast den 8 juli 2024 ska kommissionen, i nära samarbete med EBA, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet, om så är lämpligt tillsammans med ett lagstiftningsförslag, angående om, och i så fall hur, en likvärdighetsordning skulle kunna införas för kreditinstitut i tredjeland som ger ut säkerställda obligationer och för investerare i sådana säkerställda obligationer, mot bakgrund av utvecklingen för säkerställda obligationer internationellt, särskilt utvecklingen av lagstiftningsramar i tredjeländer.

2. Senast den 8 juli 2025 ska kommissionen, i nära samarbete med EBA, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om genomförandet av detta direktiv vad beträffar nivån på investerarskyddet och om utvecklingen avseende utgivning av säkerställda obligationer i unionen. Rapporten ska omfatta eventuella rekommendationer avseende ytterligare åtgärder. Rapporten ska omfatta information om följande:

- a) Utvecklingen när det gäller antalet tillstånd att ge ut säkerställda obligationer.
- b) Utvecklingen när det gäller det antal säkerställda obligationer som ges ut i enlighet med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar detta direktiv och med artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013.
- c) Utvecklingen när det gäller de tillgångar som ställs som säkerhet för utgivning av säkerställda obligationer.
- d) Utvecklingen när det gäller nivån på övervärdet i säkerhetsmassan.
- e) Gränsöverskridande investeringar i säkerställda obligationer, inklusive inkommande och utgående investeringar från respektive i tredjeländer.
- f) Utvecklingen när det gäller säkerställda obligationer med förlängningsbara löptidsstrukturer.
- g) Utvecklingen när det gäller risker och fördelar med användningen av de exponeringar som avses i artikel 129.1 i förordning (EU) nr 575/2013.
- h) Hur väl marknaderna för säkerställda obligationer fungerar.

3. Senast den 8 juli 2024 ska medlemsstaterna översända information i de avseenden som anges i punkt 2 till kommissionen.

4. Senast den 8 juli 2024 ska kommissionen, efter att ha begärt och mottagit en undersökning med en bedömning av riskerna och fördelarna med säkerställda obligationer med förlängbara löptidsstrukturer och efter samråd med EBA, anta en rapport och överlämna undersökningen och rapporten till Europaparlamentet och rådet, tillsammans med ett lagstiftningsförslag om så är lämpligt.

5. Senast den 8 juli 2024 ska kommissionen anta en rapport om möjligheten att införa ett instrument med "dual recourse" kallat europeiska säkrade skuldpaper (ESN-paper). Kommissionen ska överlämna rapporten till Europaparlamentet och rådet, tillsammans med ett lagstiftningsförslag om så är lämpligt.

Artikel 32

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 8 juli 2021 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

De ska tillämpa dessa bestämmelser senast från och med den 8 juli 2022.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 33

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 34

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 27 november 2019.

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
D.M. SASSOLI

På rådets vägnar
Ordförande
T. TUUPURAINEN

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/2160

av den 27 november 2019

om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller exponeringar i form av säkerställda obligationer

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Artikel 129 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ⁽⁴⁾ föreskriver förmånsbehandling av säkerställda obligationer, på vissa villkor. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 ⁽⁵⁾ specificerar de centrala elementen i säkerställda obligationer och innehåller en gemensam definition av säkerställda obligationer.
- (2) Den 20 december 2013 bad kommissionen den europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) (EBA), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 ⁽⁶⁾, att avge ett yttrande avseende huruvida de riskvikter för säkerställda obligationer som anges i artikel 129 i förordning (EU) nr 575/2013 är lämpliga. Enligt EBA:s yttrande av den 1 juli 2014 utgör den förmånliga riskviktsbehandling som föreskrivs i förordning (EU) nr 575/2013 i princip lämplig tillsynsbehandling. EBA rekommenderade dock att ytterligare övervägande ägnades en komplettering av kraven för att kvalificera för den förmånliga riskviktsbehandlingen så att de åtminstone täcker områdena likviditetsriskreducering och övervärde i säkerhetsmassan, behöriga myndigheters roll samt vidareutveckling av befintliga krav på upplysningar till investerare.

⁽¹⁾ EUT C 382, 23.10.2018, s. 2.

⁽²⁾ EUT C 367, 10.10.2018, s. 56.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 april 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 8 november 2019.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer och om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU (se sidan 29 i detta nummer av EUT).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

- (3) Mot bakgrund av EBA:s yttrande är det lämpligt att anta ytterligare krav för säkerställda obligationer. På så sätt stärks kvaliteten på säkerställda obligationer som kvalificerar för förmånlig kapitalbehandling enligt förordning (EU) nr 575/2013.
- (4) Behöriga myndigheter får delvis göra undantag från tillämpningen av kravet att exponeringar mot kreditinstitut inom ramen för säkerhetsmassan måste uppfylla kravet för kreditkvalitetssteg 1 och tillåta att exponeringar på upp till maximalt 10 % av det nominella beloppet för det utgivande institutets utestående säkerställda obligationer i stället uppfyller kravet för kreditkvalitetssteg 2. Ett sådant partiellt undantag gäller dock endast efter förhandssamråd med EBA och endast där betydande potentiella koncentrationsproblem som en följd av tillämpningen av kravet på uppfyllande av kreditkvalitetssteg 1 i de berörda medlemsstaterna kan dokumenteras. Eftersom kraven på att exponeringar, efter att ha bedömts av externa kreditvärderingsinstitut, måste uppfylla kravet för kreditkvalitetssteg 1 har blivit allt svårare att uppfylla i de flesta medlemsstater, såväl inom som utanför euroområdet, ansåg de medlemsstater där de största marknaderna för säkerställda obligationer finns att det var nödvändigt att tillämpa ett sådant partiellt undantag. För att förenkla användningen av exponeringar mot kreditinstitut som säkerhet för säkerställda obligationer och för att åtgärda potentiella koncentrationsproblem är det nödvändigt att ändra förordning (EU) nr 575/2013 genom att införa en regel som tillåter att exponeringar mot kreditinstitut på upp till maximalt 10 % av det nominella beloppet för det utgivande institutets utestående säkerställda obligationer uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 2 i stället för kreditkvalitetssteg 1, utan krav på samråd med EBA. Det är nödvändigt att tillåta användning av kreditkvalitetssteg 3 för kortfristig inlåning och för derivat i vissa medlemsstater i fall då det skulle vara för svårt att uppfylla kravet på kreditkvalitetssteg 1 eller 2. Behöriga myndigheter som utsetts enligt direktiv (EU) 2019/2162 bör efter samråd med EBA kunna tillåta användning av kreditkvalitetssteg 3 för derivatkontrakt för att hantera potentiella koncentrationsproblem.
- (5) Lån mot säkerhet i bättre rangordnade andelar utfärdade av franska *Fonds Communs de Titrisation* eller av likvärdiga organ som värdepapperiserar exponeringar i bostadsfastigheter eller kommersiella fastigheter är godtagbara tillgångar som kan användas som säkerhet för säkerställda obligationer upp till maximalt 10 % av det nominella beloppet för den utestående utgivningen av säkerställda obligationer (nedan kallad *tioprocentgränsen*). Emellertid tillåter artikel 496 i förordning (EU) nr 575/2013 att behöriga myndigheter beviljar undantag från tioprocentgränsen. Vidare föreskriver artikel 503.4 i den förordningen att kommissionen ska se över om det undantag som ger behöriga myndigheter möjlighet att bevilja undantag från tioprocentgränsen är lämpligt. Den 22 december 2013 bad kommissionen EBA om ett yttrande i frågan. I sitt yttrande konstaterade EBA att användning av bättre rangordnade andelar utfärdade av franska *Fonds Communs de Titrisation* eller av likvärdiga organ som värdepapperiserar exponeringar i bostadsfastigheter eller kommersiella fastigheter som säkerhet skulle ge upphov till tillsynsproblem på grund av den dubbla struktur som blir följden av ett program för säkerställda obligationer som bygger på värdepapperiserade andelar, och därför skulle leda till bristande transparens när det gäller säkerhetsmassans kreditkvalitet. EBA rekommenderade därför att det undantag från tioprocentgränsen för bättre rangordnade andelar som föreskrivs i artikel 496 i den förordningen skulle tas bort efter den 31 december 2017.
- (6) Endast ett begränsat antal nationella regelverk för säkerställda obligationer tillåter att värdepapper med privata eller kommersiella hypotekslån som säkerhet inkluderas i säkerhetsmassan. Användningen av sådana strukturer minskar och anses tillföra onödigt komplexitet till program för säkerställda obligationer. Det är därför lämpligt att helt och hållet avskaffa användningen av sådana strukturer som godtagbara tillgångar.
- (7) Säkerställda obligationer som ges ut inom koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan som uppfyller kraven i förordning (EU) nr 575/2013 har också använts som godtagbar säkerhet. Koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan medför inga extra risker ur tillsynsynpunkt eftersom de inte ger upphov till samma komplexitetsproblem som användningen av lån med säkerhet i bättre rangordnade andelar utfärdade av franska *Fonds Communs de Titrisation* eller av likvärdiga organ som värdepapperiserar exponeringar i bostadsfastigheter eller kommersiella fastigheter. Enligt EBA:s yttrande bör säkring av säkerställda obligationer genom koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan vara tillåten utan begränsningar i fråga om det utgivande kreditinstitutets antal utestående säkerställda obligationer. Kravet på en gräns på 15 % eller 10 % för exponeringar mot kreditinstitut i koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan bör därför tas bort. Dessa koncerninterna strukturer med säkerställda obligationer i säkerhetsmassan regleras genom direktiv (EU) 2019/2162.

- (8) Värderingsprinciperna för fast egendom som ställs som säkerhet för säkerställda obligationer är tillämpliga för säkerställda obligationer för att dessa obligationer ska uppfylla kraven för förmånsbehandling. Kraven på godtagbarhet för tillgångar som står som säkerhet för säkerställda obligationer är kopplade till de allmänna kvalitets-egenskaper som säkerställer säkerhetsmassans robusthet och bör därför fastställas i direktiv (EU) 2019/2162. I enlighet med detta bör bestämmelserna om värderingsmetoden fastställas i det direktivet och de tekniska tillsynsstandarderna för bedömning av pantlännevärde bör inte vara tillämpliga med avseende på dessa kriterier för godtagbarhet för säkerställda obligationer.
- (9) Tak för belåningsgrad (*Loan-To-Value limits*) är en nödvändig del i säkerställandet av kreditkvaliteten hos säkerställda obligationer. I artikel 129.1 i förordning (EU) nr 575/2013 fastställs tak för belåningsgrad för hypotekslån och panträtter i fartyg, men det specificeras inte hur dessa tak ska tillämpas. Detta kan leda till osäkerhet. Taken för belåningsgrad bör tillämpas som mjuka täckningsgränser. Detta betyder att även om det inte finns något tak för hur stort det underliggande lånet får vara, så kan lånet endast fungera som säkerhet upp till det tak för belåningsgrad som fastställs för tillgången. Taken för belåningsgrad avgör hur stor procentandel av lånet som bidrar till täckningskravet för skulder. Det bör därför preciseras att taken för belåningsgrad avgör hur stor del av lånet som bidrar till täckningen av den säkerställda obligationen.
- (10) För att säkerställa större tydlighet bör tak för belåningsgrad tillämpas under lånets hela löptid. De nuvarande taken för belåningsgrad bör inte ändras, utan ligga kvar på 80 % av bostadsfastighetens värde för bostadslån, 60 % av värdet på den kommersiella fastighetens värde för kommersiella lån, med möjlighet att öka till 70 % av det värdet, och 60 % av fartygs värde. Kommersiella fastigheter bör förstås i linje med den allmänna uppfattningen att denna typ av egendom är *andra fastigheter än bostadsfastigheter*, inbegripet när de innehas av ideella organisationer.
- (11) För att ytterligare förbättra kvaliteten på de säkerställda obligationer som får förmånsbehandling, bör sådan förmånsbehandling omfattas av ett krav på en miniminivå för övervärde i säkerhetsmassan, dvs. förekomsten av säkerheter i en omfattning som överstiger de krav på täckning som avses i direktiv (EU) 2019/2162. Ett sådant krav skulle reducera de mest relevanta risker som uppstår om utgivaren blir insolvent eller försätts i resolution. En medlemsstats beslut att tillämpa en högre miniminivå för övervärde i säkerhetsmassan för säkerställda obligationer som gets ut av kreditinstitut som är etablerade på dess territorium bör inte hindra kreditinstitut från att investera i andra säkerställda obligationer med en lägre miniminivå för övervärde i säkerhetsmassan som uppfyller kraven i denna förordning eller från att dra fördel av dess bestämmelser.
- (12) Kreditinstitut som investerar i säkerställda obligationer ska erhålla viss information om dessa säkerställda obligationer minst en gång i halvåret. Transparenskrav är ett oundgängligt inslag i säkerställda obligationer eftersom de säkerställer att upplysningar lämnas på ett enhetligt sätt, möjliggör för investerare att genomföra nödvändig riskbedömning, förbättrar jämförbarheten och ökar transparensen och marknadsstabiliteten. Det är därför lämpligt att säkerställa att transparenskraven gäller alla säkerställda obligationer genom att fastställa dessa krav i direktiv (EU) 2019/2162 i enlighet med detta bör sådana krav tas bort från förordning (EU) nr 575/2013.
- (13) Säkerställda obligationer är långsiktiga finansieringsinstrument och ges därför ut med en löptid på flera år. Det är därför nödvändigt att säkerställa att säkerställda obligationer som gets ut före den 31 december 2007 eller före den 8 juli 2022 inte berörs av denna förordning. För att uppnå detta mål bör säkerställda obligationer som gets ut före den 31 december 2007 även i fortsättningen vara undantagna från kraven i förordning (EU) nr 575/2013 med avseende på godtagbara tillgångar, övervärde i säkerhetsmassan och sekundära tillgångar. Dessutom bör andra säkerställda obligationer som uppfyller kraven i förordning (EU) nr 575/2013 och som gets ut före den 8 juli 2022 undantas från kraven på övervärde i säkerhetsmassan och sekundära tillgångar, och fortsätta att vara kvalificerade för den förmånsbehandling som fastställs i den förordningen tills de löper ut.
- (14) Denna förordning bör tillämpas tillsammans med de bestämmelser i nationell rätt som införlivar direktiv (EU) 2019/2162. För att säkerställa en konsekvent tillämpning av det nya regelverk som fastställer de strukturella egenskaperna för utgivning av säkerställda obligationer och de ändrade kraven för förmånsbehandling bör denna förordnings tillämpningsdatum anpassas så att det sammanfaller med den dag då medlemsstaterna ska börja tillämpa de bestämmelser i nationell rätt som införlivar det direktivet.
- (15) Förordning (EU) nr 575/2013 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av förordning (EU) nr 575/2013

Förordning (EU) nr 575/2013 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 129 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ändras på följande sätt:

— Inledningen ska ersättas med följande:

"För att vara kvalificerade för förmånsbehandling enligt punkterna 4 och 5 i den här artikeln ska säkerställda obligationer enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 (*) uppfylla kraven i punkterna 3, 3a och 3b i den här artikeln och vara säkrade genom någon av följande godtagbara tillgångar:

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer och om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU (EUT L 328, 18.12.2019, s. 29)."

— Led c ska ersättas med följande:

"c) Exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller kreditkvalitetssteg 2, eller exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 där dessa exponeringar är i form av

i) kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar om denna inlåning används för att uppfylla kravet på likviditetsbuffert i säkerhetsmassan i artikel 16 i direktiv (EU) 2019/2162, eller

ii) derivatkontrakt som uppfyller kraven i artikel 11.1 i det direktivet, om de behöriga myndigheterna tillåter detta."

— Led d ska ersättas med följande:

"d) Lån mot säkerhet i bostadsfastighet upp till det lägsta nominella beloppet av panträtterna kombinerade med eventuella panträtter med bättre rätt och 80 % av värdet av de intecknade fastigheterna."

— Led f ska ersättas med följande:

"f) Lån mot säkerhet i kommersiella fastigheter upp till det lägsta nominella beloppet av panträtterna kombinerade med eventuella tidigare panträtter med bättre rätt och 60 % av värdet av de intecknade fastigheterna. Lån mot säkerhet i kommersiella fastigheter är godtagbara om belåningsgraden på 60 % överskrider upp till maximalt 70 %, om värdet av de totala tillgångar som ställts som säkerhet för de säkerställda obligationerna överstiger det nominella utestående beloppet på den säkerställda obligationen med minst 10 % och obligationsinnehavarnas fordran uppfyller de krav på rättslig förutsebarhet som anges i kapitel 4. Obligationsinnehavarnas fordran ska prioriteras före alla andra fordringar på den ställda säkerheten."

ii) Andra stycket ska ersättas med följande:

"Vid tillämpningen av punkt 1a ska exponeringar som uppstår på grund av överföring och förvaltning av betalningar från gäldenärer med lån enligt löpande skuldebrev säkrade med intecknad egendom eller av överföring och förvaltning av behållning efter likvidation med avseende på sådana lån inte tas med i beräkningen av de gränser som anges i den punkten."

iii) Tredje stycket ska utgå.

b) Följande punkter ska införas:

"1a. Vid tillämpningen av punkt 1 första stycket c ska följande gälla:

- a) För exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 får exponeringen inte överstiga 15 % av det nominella beloppet för det utgivande kreditinstitutets utestående säkerställda obligationer.
- b) För exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 2 får exponeringen inte överstiga 10 % av det nominella beloppet för det utgivande kreditinstitutets utestående säkerställda obligationer.
- c) För exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 och som är i form av sådan kortfristig inlåning som avses i punkt 1 första stycket c i i denna artikel, eller i form av sådana derivatkontrakt som avses i punkt 1 första stycket c ii i denna artikel, får den totala exponeringen inte överstiga 8 % av det nominella beloppet för det utgivande kreditinstitutets utestående säkerställda obligationer. De behöriga myndigheter som utsetts enligt artikel 18.2 i direktiv (EU) 2019/2162 får, efter samråd med EBA, tillåta exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 i form av derivatkontrakt förutsatt att betydande potentiella koncentrationsproblem i de berörda medlemsstaterna till följd av tillämpningen av de krav för kreditkvalitetssteg 1 och kreditkvalitetssteg 2 som avses i denna punkt kan dokumenteras.
- d) Den totala exponeringen mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1, 2 eller 3 får inte överstiga 15 % av det nominella beloppet för det utgivande kreditinstitutets utestående säkerställda obligationer, och den totala exponeringen mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 2 eller 3 får inte överstiga 10 % av det nominella beloppet för det utgivande kreditinstitutets utestående säkerställda obligationer.

1b. Punkt 1a i denna artikel får inte tillämpas på användningen av säkerställda obligationer som godtagbar säkerhet enligt vad som är tillåtet i artikel 8 i direktiv (EU) 2019/2162.

1c. Vid tillämpning av punkt 1 första stycket d ska gränsen på 80 % tillämpas för varje enskilt lån, avgöra hur stor del av lånet som bidrar till täckningen av de skulder som är knutna till den säkerställda obligationen och tillämpas under lånets hela löptid.

1d. Vid tillämpning av punkt 1 första stycket f och g ska gränsen på 60 % eller 70 % tillämpas för varje enskilt lån, avgöra hur stor del av lånet som bidrar till täckningen av de skulder som är knutna till den säkerställda obligationen och tillämpas under lånets hela löptid."

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. När det gäller fast egendom och fartyg som ställs som säkerhet för säkerställda obligationer som uppfyller kraven i denna förordning ska kraven i artikel 208 vara uppfyllda. Kontrollen av egendomsvärden i enlighet med artikel 208.3 a ska utföras regelbundet och minst årligen för all fast egendom och alla fartyg."

d) Följande punkter ska införas:

"3a. Utöver att vara säkrade genom de godtagbara tillgångar som förtecknas i punkt 1 i denna artikel ska säkerställda obligationer omfattas av ett krav på minst 5 % övervärde i säkerhetsmassan enligt definitionen i artikel 3.14 i direktiv (EU) 2019/2162.

Vid tillämpning av första stycket i denna punkt ska det totala nominella beloppet för alla säkerställda tillgångar enligt definitionen i artikel 3.4 i det direktivet ha minst samma värde som det totala nominella beloppet för utestående säkerställda obligationer (nedan kallad *principen om nominell täckning*) och bestå av godtagbara tillgångar enligt punkt 1 i den här artikeln.

Medlemsstaterna får fastställa en lägre miniminivå för minsta övervärde i säkerhetsmassan för säkerställda obligationer eller ge sina behöriga myndigheter rätt att fastställa en sådan nivå, förutsatt

- a) antingen att beräkningen av övervärdet i säkerhetsmassan baseras på ett formellt tillvägagångssätt där den underliggande risken för tillgångarna beaktas eller att värderingen av tillgångarna är avhängigt pantlännevärdet, och
- b) miniminivån för övervärde i säkerhetsmassan inte är lägre än 2 % baserat på den princip om nominell täckning som avses i artikel 15.6 och 15.7 i direktiv (EU) 2019/2162.

De tillgångar som bidrar till en miniminivå för övervärde i säkerhetsmassan ska inte omfattas av de gränser för exponeringsstorlek som föreskrivs i punkt 1a och ska inte räknas mot dessa gränser.

3b. De godtagbara tillgångar som förtecknas i punkt 1 i denna artikel får ingå i säkerhetsmassan som sekundära tillgångar enligt definitionen i artikel 3.13 i direktiv (EU) 2019/2162 förutsatt att de uppfyller de krav på kreditkvalitet och exponeringsstorlek som föreskrivs i punkterna 1 och 1a i den här artikeln."

- e) Punkterna 6 och 7 ska ersättas med följande:
- "6. Säkerställda obligationer som getts ut före den 31 december 2007 ska inte omfattas av de krav som fastställs i punkterna 1, 1a, 3, 3a och 3b. De ska vara kvalificerade för förmånsbehandling enligt punkterna 4 och 5 tills de löper ut.
7. Säkerställda obligationer som getts ut före den 8 juli 2022 och som uppfyller de krav som fastställs i denna förordning i tillämplig lydelse vid tidpunkten för utgivningen ska inte omfattas av de krav som fastställs i punkterna 3a och 3b. De ska vara kvalificerade för förmånsbehandling enligt punkterna 4 och 5 tills de löper ut."
2. I artikel 416.2 a ska led ii ersättas med följande:
- "ii) De är säkerställda obligationer enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2019/2162, men inte sådana som avses i led i) i det här ledet."
3. Artikel 425.1 ska ersättas med följande:
- "1. Instituterna ska rapportera sina likviditetsinflöden. Likviditetsinflödena ska vara begränsade till 75 % av likviditetsutflödena. Instituterna får undanta likviditetsinflöden från insättningar som görs hos andra institut och som är kvalificerade för den behandling som anges i artikel 11 3.6 eller 11 3.7 i denna förordning från den begränsningen.
- Instituterna får från denna begränsning undanta likviditetsinflöden från fordringar på låntagare och investerare i obligationer när dessa inflöden är säkerställda med panträtt som finansieras genom sådana obligationer som kvalificerar för den behandling som föreskrivs i artikel 129.4, 129.5 eller 129.6 i denna förordning eller genom säkerställda obligationer enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2019/2162. Instituterna får undanta inflöden från subventionerade lån som instituten har förmedlat (pass through-lån). Med förbehåll för ett förhandsgodkännande från den behöriga myndighet som är ansvarig för tillsyn på individuell nivå, får institutet helt eller delvis undanta inflöden där tillhandahållaren av likviditet är ett moder- eller dotterinstitut till institutet, ett moder- eller dottervärdepappersföretag till institutet eller ett annat dotterföretag till samma moderföretag eller modervärdepappersföretag eller har ett sådant samband till institutet som anges i artikel 22.7 i direktiv 2013/34/EU."
4. I artikel 427.1 b ska led x ersättas med följande:
- "x) Skulder som uppstår till följd av utgivna värdepapper som är kvalificerade för den behandling som anges i artikel 129.4 eller 129.5 i denna förordning eller till följd av säkerställda obligationer enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2019/2162."
5. I artikel 428.1 h ska led iii ersättas med följande:
- "iii) är finansierade på matchande löptider (pass through) via obligationer som är kvalificerade för den behandling som anges i artikel 129.4 eller 129.5 i denna förordning eller via säkerställda obligationer enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2019/2162."
6. Artikel 496 ska utgå.
7. I bilaga III punkt 6 ska led c ersättas med följande:
- "c) De är säkerställda obligationer enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2019/2162, men inte sådana som avses i led b i denna punkt."

Artikel 2

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 8 juli 2022.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 27 november 2019.

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
D. M. SASSOLI

På rådets vägnar
Ordförande
T. TUPPURAINEN

Sammanfattning av betänkandet Ändrade regler om säkerställda obligationer (SOU 2020:61)

Prop. 2021/22:76
Bilaga 3

Det nya EU-regelverket

EU har antagit ett nytt regelverk om säkerställda obligationer, bestående av ett direktiv och en förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen). Detta betänkande innehåller förslag till de lagändringar som behövs för att genomföra det nya EU-direktivet och anpassa svensk rätt till ändringarna i tillsynsförordningen. Det är framför allt ändringar i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer (LUSO) som föreslås.

Den svenska marknaden för säkerställda obligationer

Säkerställda obligationer är en viktig finansieringskälla för många kreditinstitut och underlättar finansiering av framför allt bostadskrediter. Ur ett investerarperspektiv är en fördel med säkerställda obligationer jämfört med andra placeringsalternativ att investeraren har särskild förmånsrätt för sina fordringar i den säkerställda obligationens säkerhetsmassa.

Sverige har i dag en stor, likvid och standardiserad marknad för säkerställda obligationer. Denna marknad var 2019 den femte största i världen sett till utestående belopp. De svenska emittentinstituten hade i september 2020 utestående säkerställda obligationer om cirka 2 500 miljarder kronor.

Förändrade regler

I svensk rätt finns redan i dag krav för utgivning av säkerställda obligationer som är högt ställda ur ett investerarskyddsperspektiv. Däremot saknas bestämmelser om bland annat informations- och rapporteringskrav samt bestämmelser om en särskild likviditetsbuffert. Dessa tillkommande krav i direktivet utgör några av de större ändringar som utredningen föreslår i LUSO, vid sidan av ändringarna av bestämmelserna om belåningsgrader och kravet på övervärde. De ändringar som utredningen föreslår är avsedda att slå vakt om funktionssättet hos den svenska marknaden för säkerställda obligationer och den nuvarande svenska regleringen.

Tillgångarna i säkerhetsmassan

Enligt utredningens förslag ska bostadskrediter, kommersiella fastighetskrediter, exponeringar mot kreditinstitut och offentliga krediter kunna ingå i säkerhetsmassan.

Utredningen föreslår att bestämmelserna i LUSO anpassas till reglerna i tillsynsförordningen. Emittentinstituten ska vara skyldiga att uppfylla

kraven på exponeringsbegränsningar avseende kreditinstitut i tillsynsförordningen. Även bestämmelserna om hypotekskrediter respektive offentliga krediter i LUSO anpassas till reglerna i tillsynsförordningen. Detta medför att regleringen av riskvikter och kapitalkrav i tillsynsförordningen och regelverket för utgivning av säkerställda obligationer kommer att överensstämma med varandra i högre grad än tidigare. Det förenklar tillämpningen av reglerna.

Vad gäller utländska förhållanden, som t.ex. kretsen av utländska motparter i vissa fall och krediter som har lämnats mot säkerhet i egendom som finns i ett annat land inom EES än Sverige, föreslår utredningen att det i LUSO tas in hänvisningar till reglerna i tillsynsförordningen.

Som ett led i harmoniseringen föreslås ändringar av bestämmelserna om belåningsgrader i LUSO. Endast den del av en kredit som uppgår till en viss andel av säkerhetens värde får ingå i säkerhetsmassan. Belåningsgraden för bostadskrediter ändras från 75 procent till 80 procent av marknadsvärdet på säkerheten. För kommersiella fastighetskrediter ändras belåningsgraden i vissa fall.

Utredningen föreslår att bestämmelserna om fyllnadssäkerheter upphävs, eftersom det är svårt att förena dem med det nya EU-regelverket. I stället införs bestämmelser om exponeringar mot kreditinstitut, i linje med reglerna i tillsynsförordningen, och ett krav på en särskild likviditetsbuffert (se nedan). Dessa bestämmelser har delvis samma syfte som fyllnadssäkerheter, om än ett bredare tillämpningsområde eftersom även exponeringar mot derivatmotparter ingår.

Skyddade benämningar

Bestämmelserna om skyddad benämning i LUSO föreslås ersättas av bestämmelser om tre nya skyddade benämningar:

1. Svensk säkerställd obligation.
2. Europeisk säkerställd obligation (premium).
3. Europeisk säkerställd obligation.

Det tas också in en bestämmelse om användningen av förväxlingsbara benämningar i LUSO.

Matchning, övervärde och likviditetsbuffert

Utredningen föreslår att bestämmelserna om övervärde i LUSO, dvs. den nivå med vilken värdet av de godtagbara tillgångarna i säkerhetsmassan ska överstiga värdet av skulderna, anpassas till huvudregeln i tillsynsförordningen om minst fem procents övervärde.

Till följd av reglerna i direktivet föreslår utredningen vidare att bestämmelser om en särskild likviditetsbuffert tas in i LUSO. Den ska täcka emittentinstitutets högsta ackumulerade nettolikviditetsutflöde för de närmaste 180 dagarna. Kravet ska dock inte gälla under de 30 kalenderdagar som omfattas av kravet på likviditetstäckningskvot i den s.k.

Löptidsförlängning

Enligt utredningens förslag ska löptidsförlängning uttryckligen tillåtas i svensk rätt. Med detta avses avtalsvillkor om att återbetalningstidpunkten för en säkerställd obligation kan skjutas upp under vissa förutsättningar. Enligt förslaget får en sådan möjlighet till förlängning vara villkorad endast av att Finansinspektionen ger sitt medgivande till förlängningen.

Som huvudregel får endast det ordinarie förfalldatumet läggas till grund för beräkningen av likviditetsbuffertens storlek, om inte Finansinspektionen har gett sitt medgivande till löptidsförlängning.

Information, granskning och tillsyn

Bestämmelserna i LUSO om en oberoende granskare bör enligt utredningens mening kvarstå oförändrade. Medlemsstatsoptionen i direktivet om en s.k. övervakare av säkerhetsmassan bör således inte utnyttjas.

Finansinspektionens befogenheter att återkalla ett emittentinstituts tillstånd att ge ut säkerställda obligationer föreslås utvidgas till att avse även den situationen att institutet har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt.

Som ett komplement till bestämmelserna om sanktioner mot emittentinstitut och andra kreditinstitut införs bestämmelser om sanktioner mot fysiska personer i lagen om bank- och finansieringsrörelse, vad gäller överträdelse av vissa bestämmelser i LUSO.

Utredningen föreslår att nya bemyndiganden tas in i LUSO vad gäller vilken information som emittentinstituten ska tillhandahålla investerare, vilka uppgifter som emittentinstituten ska lämna till Finansinspektionen, när detta ska ske och på vilket sätt uppgifterna ska lämnas. Flera av de bemyndiganden som finns i den nu gällande lydelsen av LUSO föreslås upphävas, mot bakgrund av de nya reglerna i EU-regelverket.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 8 juli 2022.

För en säkerställd obligation som har getts ut före dess gäller i huvudsak äldre bestämmelser i LUSO under återstoden av obligationens löptid. För en sådan säkerställd obligation för vilken utgivningsvolymen utökas efter ikraftträdandet av lagändringarna (genom s.k. on tap-emissioner) tillämpas dock äldre bestämmelser endast under vissa särskilda förutsättningar.

Konsekvenser av utredningens förslag

De ändringar som utredningen föreslår kommer att innebära ökade kostnader, framför allt för emittentinstituten som direkt berörs av kraven samt i viss mån för Finansinspektionen som utövar tillsyn över dessa institut. Kravet på en särskild likviditetsbuffert är det förslag som medför de största ekonomiska konsekvenserna. Hur stora dessa kostnader blir beror på emittentinstitutens likviditetsmatchning under den period som kravet mäts mot, samt rådande placerings- och upplåningsräntor. Utredningens förslag innebär dock att kostnaderna begränsas såtillvida att kravet på likviditetsbuffert inte ska gälla för den period som omfattas av kravet på likviditetstäckningskvot. Det blir således inte frågan om någon dubbelreglering.

Emittentinstituten kommer under en övergångsperiod att påverkas av de omfattande övergångsbestämmelser som föreslås för on tap-emissioner.

Utredningen gör sammantaget bedömningen att förslagen inte leder till någon större långsiktig påverkan på den svenska marknadens funktions sätt, vilket är positivt även för investerare i säkerställda obligationer.

Lagförslagen i betänkandet Ändrade regler om säkerställda obligationer (SOU 2020:61)

Prop. 2021/22:76
Bilaga 4

Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs att 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Förmånsrätt följer med fordran mot ett emittentinstitut som innehavare av skuldförbindelser utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer har till följd av innehavet eller som motparter i *derivatavtal* träffade enligt den lagen har till följd av avtalet.

Förmånsrätten gäller i den egendom och i den omfattning som anges i 4 kap. 1 § samma lag.

Föreslagen lydelse

3 a §¹

Förmånsrätt följer med fordran mot ett emittentinstitut som innehavare av skuldförbindelser utgivna enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer har till följd av innehavet eller som motparter i *derivatkontrakt* träffade enligt den lagen har till följd av avtalet.

1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.

2. För konkurs eller utmätning som har beslutats före den 8 juli 2022 gäller äldre bestämmelser. Detsamma gäller för en säkerställd obligation enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer för vilka äldre bestämmelser i den lagen ska tillämpas enligt punkterna 3 och 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2021:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

¹ Senaste lydelse 2004:572.

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

dels att 3 kap. 6 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 6 § ska utgå,

dels att 1 kap., 2 kap. 2 §, 3 kap. 1–4 och 7–11 §§, 4 kap. 1–5 §§, 5 kap. 3 § och 6 kap. 3 § och rubrikerna närmast före 3 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas 16 nya paragrafer, 2 kap. 2 a–2 c §§, 3 kap. 2 a–2 e, 7 a, 9 a–9 d, 15 och 16 §§ och 4 kap. 9 §, och närmast före 2 kap. 2–2 c §§, 3 kap. 1, 2 a, 2 c, 2 d, 7 a–9 b, 15 och 16 §§ och 4 kap. 9 § och närmast efter 3 kap. 14 § rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om svenska bankers och kreditmarknadsföretags rätt att ge ut säkerställda obligationer.

I lagen finns även bestämmelser om användningen av benämningar som är förväxlingsbara med sådana benämningar som får användas endast för säkerställda obligationer.

2 §²

I denna lag avses med

emittentinstitut: en bank eller ett kreditmarknadsföretag som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § att ge ut säkerställda obligationer,

säkerställda obligationer: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser som är förenade med förmånsrätt i emittentinstitutets säkerhetsmassa,

fyllnadssäkerheter: tillgångar som enligt 3 kap. 2 § får ingå i säkerhetsmassan,

derivatavtal: avtal som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och

derivatkontrakt: ett sådant derivatkontrakt som avses i 1 kap. 4 § första stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhets-

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU.

² Senaste lydelse 2011:459.

massan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och

1. svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,

2. Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

3. en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

4. ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

5. en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

6. ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

7. de internationella utvecklingsbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1, eller

8. andra motparter som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–7 och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna,

säkerhetsmassa: krediter, fyllnadssäkerheter och i registret antecknade medel enligt 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och emittentinstitutets motparter i derivatavtal har förmånsrätt i

1. svenska staten, Sveriges riksbank eller en kommun, en region eller ett kommunalförbund i Sverige,

2. ett offentligt organ i en annan stat inom EES än Sverige enligt artikel 129.1 a i tillsynsförordningen,

3. ett sådant offentligt organ i tredjeland, en sådan multilateral utvecklingsbank eller en sådan internationell organisation som avses i artikel 129.1 b i tillsynsförordningen, om kraven i den bestämmelsen är uppfyllda, eller

4. ett kreditinstitut,

säkerhetsmassa: krediter, andra tillgångar som enligt bestämmelserna i 3 kap. får ingå i säkerhetsmassan och i registret antecknade medel enligt 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och

enlighet med bestämmelserna i denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

bank: ett svenskt bankaktiebolag, en svensk sparbank eller en svensk medlemsbank, och

kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

emittentinstitutets motparter i *derivatkontrakt* har förmånsrätt i enlighet med bestämmelserna i denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

bank: ett svenskt bankaktiebolag, en svensk sparbank eller en svensk medlemsbank,

kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller ett utländskt kreditinstitut enligt tillsynsförordningen som hör hemma i en annan stat inom EES än Sverige och som har ett motsvarande tillstånd,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/873 av den 24 juni 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 575/2013 och (EU) 2019/876 vad gäller vissa anpassningar mot bakgrund av covid-19-pandemin,

likviditetstäckningsförordningen: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut, senast ändrad genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/1620 av den 13 juli 2018 om ändring av delegerad förordning (EU) 2015/61 om komplettering av Europa-

parlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut, och

Prop. 2021/22:76
Bilaga 4

direktivet om utgivning av säkerställda obligationer: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU, i den ursprungliga lydelsen.

2 kap.

Skyddad benämning

Skyddade benämningar

Svensk säkerställd obligation

2 §

Benämningen *säkerställda obligationer* får användas endast som beteckning för sådana skuldförbindelser som omfattas av denna lag.

Benämningen svensk säkerställd obligation och motsvarande benämningar på alla Europeiska unionens officiella språk får användas endast som beteckning för sådana skuldförbindelser som uppfyller kraven i denna lag och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Europeisk säkerställd obligation

2 a §

Benämningen europensk säkerställd obligation och motsvarande benämningar på alla Europeiska unionens officiella språk får användas endast som beteckning för skuldförbindelser som uppfyller kraven i nationella bestämmelser i en stat inom EES som genomför direktivet om utgivning av säkerställda obligationer.

Europeisk säkerställd obligation
(premium)

2 b §

Benämningen europaisk säkerställd obligation (premium) och motsvarande benämningar på alla Europeiska unionens officiella språk får användas endast som beteckning för skuldförbindelser enligt 2 a § som uppfyller kraven i artikel 129 i tillsynsförordningen.

Förväxlingsbara benämningar

2 c §

Benämningen säkerställd obligation och benämningar som är förväxlingsbara med denna eller med någon av de benämningar som anges i 2–2 b §§ får inte användas som beteckning för något annat finansiellt instrument än respektive skuldförbindelse enligt 2–2 b §§.

3 kap.

**Tillåtna krediter
i säkerhetsmassan**

Säkerhetsmassan får bestå av

1. krediter som lämnats mot in-teckning i fast egendom som är avsedd för bostads-, jordbruks-, kontors- eller affärsändamål, mot in-teckning i tomträtt som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärs-ändamål, mot pant i bostadsrätt eller mot motsvarande utländska säkerheter (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller de villkor som uppställs i 3–7 §§, och
2. krediter för vilka följande låntagare svarar eller garanterar (offentliga krediter):

**Tillåtna tillgångar
i säkerhetsmassan**

Allmänna bestämmelser

1 §³

Säkerhetsmassan får bestå av tillgångar enligt 2–2 d §§ och 9 b §, om kraven i artikel 129.1a–129.3 i tillsynsförordningen är uppfyllda.

³ Senaste lydelse 2011:459. Ändringen innebär bland annat att andra stycket tas bort.

a) svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,

b) Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4,

c) en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4, och

d) andra motparter som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i a–c och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna.

Hypotekskrediter som lämnats mot inteckning i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt som är avsedd för kontors- eller affärsändamål får utgöra högst 10 procent av säkerhetsmassan.

Fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan

Offentliga krediter

2 §⁴

I säkerhetsmassan får ingå fyllnadssäkerheter. Dessa får bestå av följande tillgångar:

1. inneliggande kassa, checkar och postremissväxlar,

2. placeringar och fordringar för vilka svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar,

3. placeringar och fordringar för vilka en utländsk stat eller centralbank svarar, om placeringen eller fordran gäller i den utländska statens valuta och är refinansierad i samma valuta,

Säkerhetsmassan får bestå av offentliga krediter i form av exponeringar mot eller exponeringar som är garanterade av

1. svenska staten,

2. Sveriges riksbank, eller

3. en kommun, en region eller ett kommunalförbund i Sverige.

⁴ Senaste lydelse 2011:459. Ändringen innebär bland annat att tredje stycket tas bort.

4. övriga placeringar och fordringar för vilka Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

5. placeringar och fordringar för vilka en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

6. andra placeringar, fordringar, garantiförbindelser och åtaganden som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–5, och

7. placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

Finansinspektionen får efter ansökan besluta att även följande tillgångar får användas som fyllnads säkerheter:

1. placeringar och fordringar för vilka ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar,

2. placeringar och fordringar för vilka en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

3. placeringar och fordringar med en återstående löptid av högst ett år för vilka ett utländskt kreditinstitut svarar,

4. placeringar och fordringar för vilka ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

Säkerhetsmassan får också bestå av offentliga krediter i form av exponeringar mot

1. offentliga organ i en annan stat inom EES än Sverige enligt artikel 129.1 a i tillsynsförordningen, och

2. sådana offentliga organ i tredje länder, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer som avses i artikel 129.1 b i tillsynsförordningen, om kraven i den bestämmelsen är uppfyllda.

5. placeringar och fordringar för vilka någon av de internationella utvecklingsbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

6. andra placeringar, fordringar, garantiförbindelser och åtaganden som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–5 och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna, och

7. placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

Fyllnadssäkerheterna får utgöra högst 20 procent av säkerhetsmassan. Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att andelen under en begränsad tid får utgöra högst 30 procent.

Exponeringar mot kreditinstitut

2 a §

Säkerhetsmassan får bestå av exponeringar mot kreditinstitut som uppfyller kraven för kvalitetssteg 1 eller 2 enligt tillsynsförordningen.

De exponeringar som avses i första stycket får utgöras av

1. derivatkontrakt med kreditinstitut, och

2. andra exponeringar som är tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen.

2 b §

Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen efter ansökan från ett emittentinstitut och under de förutsättningar som anges i artikel 129.1a c i tillsynsförordningen besluta att även exponeringar mot kreditinstitut som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt tillsynsförord-

ningen får ingå i ett emittentinstituts säkerhetsmassa under viss tid, om dessa exponeringar utgörs av

1. derivatkontrakt med kreditinstitut, eller

2. sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen.

Det som sägs i första stycket gäller även tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen, i fråga om sådana tillgångar som ingår i den likviditetsbuffert som avses i 9 b §.

Bostadskrediter

2 c §

Säkerhetsmassan får bestå av krediter som har lämnats mot säkerhet i egendom som är avsedd för bostadsändamål (bostadskrediter) i Sverige. I ett sådant fall ska säkerheten utgöras av

1. inteckning i fast egendom,
2. inteckning i tomträtt, eller
3. pant i bostadsrätt.

Säkerhetsmassan får också bestå av bostadskrediter i form av andra lån mot säkerhet i en bostadsfastighet enligt artikel 129.1 d i tillsynsförordningen om säkerheten finns i en annan stat inom EES än Sverige. Detsamma gäller bostadslån enligt artikel 129.1 e i tillsynsförordningen.

Kommersiella fastighetskrediter

2 d §

Säkerhetsmassan får bestå av krediter som har lämnats mot säkerhet i egendom som är avsedd för näringsverksamhet (kommersiella fastighetskrediter) i Sverige. I ett sådant fall ska säkerheten utgöras av

1. inteckning i fast egendom,
2. inteckning i tomträtt, eller
3. pant i bostadsrätt.

Säkerhetsmassan får också bestå av kommersiella fastighetskrediter i form av andra lån mot säkerhet i kommersiella fastigheter enligt artikel 129.1 f i tillsynsförordningen om säkerheten finns i en annan stat inom EES än Sverige.

2 e §

Kommersiella fastighetskrediter enligt 2 d § får utgöra högst tio procent av säkerhetsmassan.

Begränsningen i första stycket gäller inte krediter som har lämnats mot säkerhet i egendom som är avsedd för jord- eller skogsbruksändamål.

3 §⁵

När en hypotekskredit lämnas, får krediten ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom

En kredit får ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom

1. 75 procent av marknadsvärdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål,

– 80 procent av marknadsvärdet för säkerheten för bostadskrediter enligt 2 c §, och

2. 70 procent av marknadsvärdet, för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål, och

– 60 eller 70 procent av marknadsvärdet för säkerheten för kommersiella fastighetskrediter enligt 2 d § enligt de förutsättningar som anges i artikel 129.1 f i tillsynsförordningen.

3. 60 procent av marknadsvärdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål.

Samma belåningsgrader gäller för motsvarande utländska säkerheter.

4 §

I samband med att ett emittentinstitut lämnar hypotekskrediter skall marknadsvärdet enligt 3 § fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock

I samband med att ett emittentinstitut lämnar bostadskrediter eller kommersiella fastighetskrediter ska marknadsvärdet enligt 3 § fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock grundas

⁵ Ändringen innebär bland annat att andra stycket tas bort.

grundas på generella prisnivåer om på generella prisnivåer om den avser

1. fast egendom som utgör bostadsfastighet i en- eller tvåfamiljshus,
2. tomträtt som har upplåtits för bostadsändamål avseende en- eller tvåfamiljshus, eller
3. bostadsrätt som har upplåtits för bostadsändamål.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *skall* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *ska* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

7 §

Ett emittentinstitut *skall* fortlöpande kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för *hypotekskrediter*.

Ett emittentinstitut *ska* fortlöpande kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för *bostadskrediter eller kommersiella fastighetskrediter*.

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för *hypotekskredit* minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *hypotekskrediten* som ligger inom

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för *en bostadskredit eller en kommersiell fastighetskredit* har minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *krediten* som *efter värdeminskningen* ligger inom *den belåningsgrad* som gäller enligt 3 §.

1. 75 procent av värdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål,

2. 70 procent av värdet, för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål, och

3. 60 procent av värdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål.

Skadeförsäkring

7 a §

En sådan kredit som avses i 2 c § första stycket och 2 d § första stycket får ingå i säkerhetsmassan endast om det finns en lämplig skadeförsäkring för fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt som utgör säkerhet för krediten.

8 §⁶

Det nominella värdet av säkerhetsmassan ska vid varje tidpunkt överstiga det sammanlagda nominella värdet av de fordringar som kan göras gällande mot emittentinstitutet på grund av säkerställda obligationer med minst *två* procent.

Det nominella värdet av säkerhetsmassan ska vid varje tidpunkt överstiga det sammanlagda nominella värdet av de fordringar som kan göras gällande mot emittentinstitutet på grund av säkerställda obligationer med minst *fem* procent.

Nuvärdesmatchning

9 §⁷

Emittentinstitutets krediter och fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. *Derivatavtal* får användas i detta syfte.

Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans som avses i första stycket om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst *två* procent. Vid beräkningen ska även nuvärdet av *derivatavtal* beaktas.

Emittentinstitutet ska se till att betalningsflödena avseende tillgångarna i säkerhetsmassan, derivatavtal och säkerställda obligationer är sådana att institutet vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser gentemot innehavare av säkerställda obligationer och motparter i derivatavtal.

Emittentinstitutet ska på ett särskilt konto hålla de medel som av-

Emittentinstitutets krediter och fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. *Derivatkontrakt* får användas i detta syfte.

Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans som avses i första stycket om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst *fem* procent. Vid beräkningen ska även nuvärdet av *derivatkontrakt* beaktas.

⁶ Senaste lydelse 2016:504.

⁷ Senaste lydelse 2016:504. Ändringen innebär bland annat att tredje och fjärde styckena tas bort.

Likviditetsmatchning

9 a §

Emittentinstitutet ska se till att betalningsflödena avseende tillgångarna i säkerhetsmassan, derivatkontrakt och säkerställda obligationer är sådana att institutet vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser gentemot innehavare av säkerställda obligationer och motparter i derivatkontrakt (likviditetsmatchning).

Likviditetsbuffert

9 b §

Emittentinstitutet ska hålla en likviditetsbuffert i syfte att uppnå likviditetsmatchning. Likviditetsbufferten ska täcka emittentinstitutets högsta ackumulerade nettolikviditetsutflöde för de närmaste 180 dagarna, dock inte för de 30 kalenderdagar som omfattas av kravet på likviditetstäckningskvot i artikel 4 i likviditetstäckningsförordningen.

Likviditetsbufferten får utgöras endast av

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen, och

2. kortfristiga exponeringar mot kreditinstitut och sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen, förutsatt att kreditinstitutet uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2.

Om Finansinspektionen har lämnat sitt medgivande enligt 2 b § första stycket 2 eller andra stycket, får likviditetsbufferten under viss tid även utgöras av

1. exponeringar mot kreditinstitut som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt tillsynsförordningen, om dessa expo-

neringar utgörs av sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen, eller

2. tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen.

Alternativ lösning för det fall att möjligheten till undantag enligt artikel 16.4 i direktivet om utgivning av säkerställda obligationer inte ska utnyttjas:

9 b §

Emittentinstitutet ska hålla en likviditetsbuffert i syfte att uppnå likviditetsmatchning. Likviditetsbufferten ska täcka emittentinstitutets högsta ackumulerade nettolikviditetsutflöde för de närmaste 180 dagarna.

Likviditetsbufferten får utgöras endast av

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen, och

2. kortfristiga exponeringar mot kreditinstitut och sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen, förutsatt att kreditinstitutet uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2.

Om Finansinspektionen har lämnat sitt medgivande enligt 2 b § första stycket 2 eller andra stycket, får likviditetsbufferten under viss tid även utgöras av

1. exponeringar mot kreditinstitut som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt tillsynsförordningen, om dessa exponeringar utgörs av sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen, eller

2. tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen.

9 c §

Emittentinstitutet ska på ett särskilt konto hålla de medel som avses i 9 a och 9 b §§ avskilda från institutets övriga medel.

9 d §

Vid beräkningen av storleken på likviditetsbufferten i fråga om säkerställda obligationer med sådana avtalsvillkor som avses i 15 §, ska emittentinstitutet utgå från det ordinarie förfalldatumet enligt avtalsvillkoren, om inte Finansinspektionen har gett sitt medgivande till att emittentinstitutet använder det förfalldatum som enligt avtalsvillkoren gäller efter ett beslut om förlängning av löptiden enligt 15 §.

10 §

Ett emittentinstitut *skall* föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, *derivatavtal*.

Registret *skall* vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret *skall* också utvisa de medel som anges i 4 kap. 4 §.

Ett emittentinstitut *ska* föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, *derivatkontrakt*.

Registret *ska* vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret *ska* också utvisa de medel som anges i 4 kap. 4 §.

11 §

I registret *skall* det finnas uppgifter

1. för varje säkerställd obligation om obligationens nominella värde, ränta och förfalldag,

2. för varje enskild kredit om kreditens nummer, låntagare, nominella värde, amorteringsvillkor och ränta,

3. för varje offentlig kredit om borgensman när sådan finns,

4. för varje *hypotekskredit* om säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts,

I registret *ska* det finnas uppgifter

4. för varje *bostadskredit* eller *kommersiell fastighetskredit* om säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts,

5. för varje *fyllnadssäkerhet* om de tillgångar som omfattas, deras nominella värde samt, i förekom-

mande fall, tillgångarnas löptid och ränta,

6. för varje *derivatavtal* om *avtalets* typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för *avtalet*.

5. för varje *derivatkontrakt* om *kontraktets* typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för *kontraktet*, och

6. för varje *annan exponering eller tillgång*, om de *tillgångar* som omfattas, deras *nominella värde* samt, i förekommande fall, *tillgångarnas löptid och ränta*.

Avtalsvillkor

Löptidsförlängning

15 §

Ett avtalsvillkor om att löptiden på en säkerställd obligation kan förlängas en viss tid och att återbetalningstidpunkten således ska skjutas upp får vara villkorat endast av att Finansinspektionen ger sitt medgivande till förlängningen.

Ett sådant medgivande som avses i första stycket får lämnas endast om emittentinstitutet har en likviditetsbrist av sådant slag att ett medgivande i hög grad bidrar till att motverka fallissemang.

Ett avtalsvillkor som medger förlängning av löptiden eller förskjutning av återbetalningstidpunkten i andra fall än som avses i första stycket är utan verkan. Detsamma gäller om det inte framgår av avtalsvillkoret vilken tidsperiod som den eventuella förlängningen kan avse.

Förfalloklausuler

16 §

Ett emittentinstitut får inte ingå ett derivatkontrakt eller ett annat avtal som avser säkerställda obligationer som innebär att avtalet upphör att

gälla, att en betalningsförpliktelse tidigareläggs eller att slutavräkning ska ske om institutet försätts i konkurs eller resolution eller om motparten begär det.

4 kap.

1 §

Förmånsrätt enligt 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) gäller i de tillgångar som enligt 3 kap. 10 § registrerats som säkerhetsmassa.

Dessutom gäller förmånsrätt i

1. de medel som vid tidpunkten för konkursbeslutet eller utmätningen finns hos emittentinstitutet och som härrör från *säkerhetsmassan eller derivatavtal*, och

2. de medel som senare antecknas i registret enligt 4 §.

1. de medel som vid tidpunkten för konkursbeslutet eller utmätningen finns hos emittentinstitutet och som härrör från *derivatkontrakt eller säkerhetsmassan i övrigt*, och

2 §

Om tillgångarna i säkerhetsmassan vid tiden för konkursbeslutet uppfyller de villkor som uppställs i denna lag, *skall* de hållas samman och åtskilda från konkursboets övriga tillgångar och skulder. En sådan åtgärd *skall* bestå så länge villkoren är uppfyllda. Även de tillgångar som omfattas av förmånsrätt enligt 1 § andra stycket samt obligationer och *derivatavtal* som antecknas i registret enligt 3 kap. 10 § *skall* hållas samman och åtskilda på detta sätt.

Om tillgångarna i säkerhetsmassan vid tiden för konkursbeslutet uppfyller de villkor som uppställs i denna lag, *ska* de hållas samman och åtskilda från konkursboets övriga tillgångar och skulder. En sådan åtgärd *ska* bestå så länge villkoren är uppfyllda. Även de tillgångar som omfattas av förmånsrätt enligt 1 § andra stycket samt obligationer och *derivatkontrakt* som antecknas i registret enligt 3 kap. 10 § *ska* hållas samman och åtskilda på detta sätt.

Första stycket gäller även om det föreligger en endast tillfällig, mindre avvikelse från de uppställda villkoren.

3 §⁸

En innehavare av säkerställda obligationer och en motpart enligt *derivatavtal* har rätt att få betalt enligt avtalsvillkoren ur de tillgångar som omfattas av förmånsrätten, förutsatt att tillgångarna uppfyller de villkor som uppställs i denna lag eller det föreligger en endast tillfällig,

En innehavare av säkerställda obligationer och en motpart enligt *derivatkontrakt* har rätt att få betalt enligt avtalsvillkoren ur de tillgångar som omfattas av förmånsrätten, förutsatt att tillgångarna uppfyller de villkor som uppställs i denna lag eller det föreligger en endast tillfällig,

mindre avvikelse från de uppställda villkoren.

mindre avvikelse från de uppställda villkoren.

Prop. 2021/22:76
Bilaga 4

4 §

De medel som efter beslut om konkurs betalas in enligt gällande avtalsvillkor för *tillgångar i säkerhetsmassan* och för *derivatavtal* skall antecknas i det register som anges i 3 kap. 10 §.

De medel som efter beslut om konkurs betalas in enligt gällande avtalsvillkor för *derivatkontrakt* och för *övriga tillgångar i säkerhetsmassan* ska antecknas i det register som anges i 3 kap. 10 §.

5 §⁹

Förvaltaren får för konkursboets räkning ta upp lån, ingå *derivatavtal*, återköpsavtal och andra avtal i syfte att uppnå balans mellan å ena sidan betalningsflöden, valutor, räntor och räntebindningsperioder enligt de finansiella villkoren för *tillgångarna i säkerhetsmassan* och *ingångna derivatavtal* och å andra sidan emittentinstitutets förpliktelser enligt säkerställda obligationer och *derivatavtal*.

Förvaltaren får för konkursboets räkning ta upp lån, ingå *derivatkontrakt*, återköpsavtal och andra avtal i syfte att uppnå balans mellan å ena sidan betalningsflöden, valutor, räntor och räntebindningsperioder enligt de finansiella villkoren för *ingångna derivatkontrakt* och *övriga tillgångar i säkerhetsmassan* och å andra sidan emittentinstitutets förpliktelser enligt säkerställda obligationer och *derivatkontrakt*.

Resolution

9 §

Bestämmelser om arrangemang om strukturerad finansiering och resolution finns i lagen (2015:1016) om resolution.

5 kap.

3 §

Finansinspektionen *skall* återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning av säkerställda obligationer, *eller*

2. har förklarat sig avstå från tillståndet.

Finansinspektionen *ska* återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning av säkerställda obligationer,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet, *eller*

3. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt.

⁹ Senaste lydelse 2010:320.

I det fall som avses i första stycket 1 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

6 kap.

3 §¹⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. motparter och utländska stater

som avses i 1 kap. 2 §,

2. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,

3. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1,

4. låntagare som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2,

5. vilka utländska stater och centralbanker som avses i 3 kap. 2 § första stycket 4, vilka utländska kommuner och därmed jämförliga samfundligheter som avses i 3 kap. 2 § första stycket 5, vilka utländska stater som avses i 3 kap. 2 § andra stycket 2 och 4, vilka internationella utvecklingsbanker som avses i 3 kap. 2 § andra stycket 5 samt om tillgångar som avses i 3 kap. 2 § första stycket 6 och andra stycket 6,

6. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § skall utföras,

7. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § skall utföras,

8. villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för riskexponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,

9. hur registret skall föras enligt 3 kap. 10 §,

10. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§, och

11. sådana avgifter för tillsyn som avses i 5 kap. 7 §.

1. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,

2. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 2 c § första stycket och 2 d § första stycket,

3. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § ska utföras,

4. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § ska utföras,

5. beräkning av och villkor för riskexponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,

6. hur registret ska föras enligt 3 kap. 10 §,

7. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§,

8. sådana avgifter för tillsyn som avses i 5 kap. 7 §,

9. vilken information som emittentinstitutet ska tillhandahålla investerare, och

10. vilka uppgifter som emittentinstitutet ska lämna till Finansinspektionen, när detta ska ske och på vilket sätt uppgifterna ska lämnas (rapporteringskyldighet).

-
1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om överträdelser som har begåtts före den 8 juli 2022.
 3. För en säkerställd obligation som har getts ut före ikraftträdandet av lagändringarna gäller äldre bestämmelser under återstoden av dess löptid. Detta gäller dock inte 5 kap. 3 § första stycket eller 6 kap. 3 § 9 och 10 i den nya lydelsen.
 4. För en sådan säkerställd obligation för vilken ISIN-koden (International Securities Identification Number) har tagits i bruk före ikraftträdandet och för vilken utgivningsvolymen utökas efter ikraftträdandet gäller det som anges i punkt 3 första meningen endast under förutsättning att
 - a) utgivningsvolymen inte utökas efter den 8 juli 2024,
 - b) förfallodagen för den säkerställda obligationen infaller före den 8 juli 2027,
 - c) den totala utgivningsvolym som tillkommer efter den 8 juli 2022 är högst dubbelt så stor som den sammanlagda utgivningsvolymen för de säkerställda obligationer som emittentinstitutet hade utestående den dagen,
 - d) den totala utgivningsvolymen för de säkerställda obligationer som har en viss ISIN-kod inte överstiger sex miljarder euro när de förfaller eller motsvarande belopp i svenska kronor eller en annan valuta, och
 - e) den egendom som utgör säkerhet för tillgångarna i säkerhetsmassan finns i Sverige.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 1 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

1 a §¹

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, *eller*

21. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera,

21. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer enligt 2 kap. 1 § lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

23. bedriver sådan verksamhet som omfattas av lagen om utgivning av säkerställda obligationer utan att vara berättigad till det,

24. ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller kraven i 3 kap. 1–9 a §§ eller 9 c–16 §§ lagen om utgivning av säkerställda obligationer eller artikel 129.1a–129.3 i tillsynsförordningen,

25. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid

med föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 kap. 3 § 9 lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

26. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 b § lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

27. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 kap. 3 § 10 lagen om utgivning av säkerställda obligationer.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

-
1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som har begåtts före den 8 juli 2022.
 3. I fråga om 15 kap. 1 a § första stycket 24 och 26 gäller äldre bestämmelser även för säkerställda obligationer enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer för vilka äldre bestämmelser i den lagen ska tillämpas enligt punkterna 3 och 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2021:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

Prop. 2021/22:76
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 9 b § lagen (2021:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 1.2 Förslagen lydelse

9 b §

Emittentinstitutet ska hålla en likviditetsbuffert i syfte att uppnå likviditetsmatchning. Likviditetsbufferten ska täcka emittentinstitutets högsta ackumulerade netto-likviditetsutflöde för de närmaste 180 dagarna, *dock inte för de 30 kalenderdagar som omfattas av kravet på likviditetstäckningskvot i artikel 4 i likviditetstäckningsförordningen.*

Emittentinstitutet ska hålla en likviditetsbuffert i syfte att uppnå likviditetsmatchning. Likviditetsbufferten ska täcka emittentinstitutets högsta ackumulerade netto-likviditetsutflöde för de närmaste 180 dagarna.

Likviditetsbufferten får utgöras endast av

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt likviditetstäckningsförordningen, och

2. kortfristiga exponeringar mot kreditinstitut och sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen, förutsatt att kreditinstitutet uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2.

Om Finansinspektionen har lämnat sitt medgivande enligt 2 b § första stycket 2 eller andra stycket, får likviditetsbufferten under viss tid även utgöras av

1. exponeringar mot kreditinstitut som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt tillsynsförordningen, om dessa exponeringar utgörs av sådana kortfristiga insättningar i kreditinstitut som avses i artikel 129.1 c (i) i tillsynsförordningen, eller

2. tillgångar på nivå 2B enligt likviditetstäckningsförordningen.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Euroclear Sweden AB, FAR, Finansinspektionen, Fondbolagens förening, Första AP-fonden, Förvaltningsrätten i Stockholm, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Nasdaq Stockholm AB, Regelrådet, Riksgäldskontoret, Sjunde AP-fonden, Sparbankernas Riksförbund, Svensk Försäkring, Svensk Värdepappersmarknad, Svenska Bankföreningen, Sveriges advokatsamfund och Sveriges riksbank.

Följande remissinstans har inte svarat: Svenskt Näringsliv.

Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 1–4, 6–9, 10 och 11 §§, 4 kap. 1 §, 5 kap. 3 och 7 §§ och 6 kap. 3 §, rubriken närmast efter rubriken till 3 kap. och rubriken närmast före 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 2 kap. 2 § ska lyda ”Skyddade benämningar”,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 2 kap. 3 § och 3 kap. 9 a, 9 b, 15 och 16 §§, och närmast före 3 kap. 1, 9 a, 15 och 16 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om *svenska bankers och kreditmarknadsföretags* rätt att ge ut säkerställda obligationer.

Denna lag innehåller bestämmelser om *kreditinstituts* rätt att ge ut säkerställda obligationer.

2 §²

I denna lag avses med

emittentinstitut: en bank eller ett kreditmarknadsföretag som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § att ge ut säkerställda obligationer,

säkerställda obligationer: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser som är förenade med förmånsrätt i emittentinstitutets säkerhetsmassa,

bostadsfastighet: en bostadsfastighet enligt artikel 4.1.75 i tillsynsförordningen,

derivatavtal: avtal som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och ett kreditinstitut, ett utländskt kreditinstitut inom EES eller en sådan motpart till fordringar som anges i artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2011:459.

yllnadssäkerheter: tillgångar som enligt 3 kap. 2 § får ingå i säkerhetsmassan,

derivatavtal: avtal som träffats, i syfte att uppnå balans mellan finansiella villkor för tillgångar i säkerhetsmassan och motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna, mellan ett emittentinstitut och

1. svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,

2. Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

3. en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

4. ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

5. en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

6. ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1,

7. de internationella utvecklingsbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1, eller

8. andra motparter som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 1 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–7 och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna,

emittentinstitut: ett kreditinstitut som fått tillstånd enligt 2 kap. 1 § att ge ut säkerställda obligationer,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

säkerhetsmassa: krediter, fyllnadssäkerheter och i registret antecknade medel enligt 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och emittentinstitutets motparter i derivatavtal har förmånsrätt i enlighet med bestämmelserna i denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

bank: ett svenskt bankaktiebolag, en svensk sparbank eller en svensk medlemsbank, och

kreditmarknadsföretag: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

likviditetstäckningsförfordningen: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut,

säkerhetsmassa: krediter och andra tillgångar som anges i 3 kap. 2 § och i registret antecknade medel enligt 3 kap. 10 § andra stycket andra meningen och 4 kap. 4 § i vilka obligationsinnehavarna och emittentinstitutets motparter i derivatavtal har förmånsrätt enligt denna lag och förmånsrättslagen (1970:979),

säkerställda obligationer: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser som har förmånsrätt i emittentinstitutets säkerhetsmassa,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, och

utländskt kreditinstitut inom EES: ett utländskt kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse som hör hemma inom EES.

2 kap.

1 §

Banker och kreditmarknadsföretag får ge ut säkerställda obligationer efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd *skall* meddelas om

1. bolagsordningen, stadgarna eller reglementet överensstämmer med denna lag,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

3. tidigare utgivna obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser, som är utgivna för att finansiera krediter av det slag som får ingå i säkerhetsmassan, omvandlas till säkerställda obligationer eller hanteras på ett för borgenärerna likvärdigt sätt enligt en plan som har godkänts av Finansinspektionen, och

4. *banken eller kreditmarknadsföretaget* i en ekonomisk plan redovisar att dess finansiella situation är så stabil att övriga borgenärers intressen inte riskeras.

I den ekonomiska planen enligt första stycket 4 *skall* det ingå ett yttrande från revisorerna som styrker redovisningen.

Ett kreditinstitut får ge ut säkerställda obligationer efter tillstånd av Finansinspektionen. Tillstånd *ska* meddelas om

4. *kreditinstitutet* i en ekonomisk plan redovisar att dess finansiella situation är så stabil att övriga borgenärers intressen inte riskeras.

I den ekonomiska planen enligt första stycket 4 *ska* det ingå ett yttrande från revisorerna som styrker redovisningen.

3 §

Benämningen svensk säkerställd obligation får användas endast som beteckning för en sådan skuldförbindelse som uppfyller kraven i denna lag.

En skuldförbindelse som avses i första stycket får även benämnas europeisk säkerställd obligation, europeisk säkerställd obligation (premium) och motsvarande utländska officiella beteckningar inom EES.

**Tillåtna krediter
i säkerhetsmassan**

**Tillåtna tillgångar
i säkerhetsmassan**

Hypotekskrediter och offentliga
fordringar

1 §³

Säkerhetsmassan får bestå av

1. krediter som lämnats mot *inteckning i fast egendom som är avsedd för bostads-, jordbruks-, kontors- eller affärsändamål, mot inteckning i tomträtt som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål, mot pant i bostadsrätt eller mot motsvarande utländska säkerheter* (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller de villkor som uppställs i 3-7 §§, och

2. krediter för vilka följande låntagare svarar eller garanterar (offentliga krediter):

a) svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet,

b) Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4,

c) en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4, och

d) andra motparter som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 4 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i a-c och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna.

Hypotekskrediter som lämnats mot *inteckning i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt som är avsedd*

1. krediter som *har* lämnats mot *säkerhet i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter enligt artikel 129.1 d och f i tillsynsförordningen* (hypotekskrediter), förutsatt att krediterna uppfyller de villkor som uppställs i 3-7 §§, och

2. offentliga fordringar enligt artikel 129.1 a och b i tillsynsförordningen.

Hypotekskrediter som *har* lämnats mot *säkerhet i kommersiella fastigheter* får utgöra högst 10 pro-

³ Senaste lydelse 2011:459.

för kontors- eller affärsändamål får utgöra högst 10 procent av säkerhetsmassan.

cent av säkerhetsmassan. Det gäller dock inte för hypotekskrediter som har lämnats mot säkerhet i kommersiella fastigheter som huvudsakligen används för jordbruks- eller skogsbruksändamål.

Säkerheter i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter ska uppfylla kraven i artikel 208.2, 208.4 och 208.5 i tillsynsförordningen. Säkerheterna ska bestå av inteckning i fast egendom eller tomträtt, av pant i bostadsrätt eller av motsvarande utländska säkerheter.

Fyllnadssäkerheter i säkerhetsmassan

Fordringar mot kreditinstitut

2 §⁴

I säkerhetsmassan får ingå fyllnadssäkerheter. Dessa får bestå av följande tillgångar:

I säkerhetsmassan får det även ingå fordringar mot kreditinstitut och utländska kreditinstitut inom EES (fordringar mot kreditinstitut).

1. inneliggande kassa, checkar och postremissväxlar,

2. placeringar och fordringar för vilka svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar,

3. placeringar och fordringar för vilka en utländsk stat eller centralbank svarar, om placeringen eller fordran gäller i den utländska statens valuta och är refinansierad i samma valuta,

4. övriga placeringar och fordringar för vilka Europeiska unionen, Europeiska atomenergi-gemenskapen eller någon av de utländska stater eller centralbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

5. placeringar och fordringar för vilka en sådan utländsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd, som framgår

av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

6. andra placeringar, fordringar, garantiförbindelser och åtaganden som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–5, och

7. placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

Finansinspektionen får efter ansökan besluta att även följande tillgångar får användas som fyllnads-säkerheter:

1. placeringar och fordringar för vilka ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 2 och 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden svarar,

2. placeringar och fordringar för vilka en kommun eller därmed jämförlig samfällighet i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

3. placeringar och fordringar med en återstående löptid av högst ett år för vilka ett utländskt kreditinstitut svarar,

4. placeringar och fordringar för vilka ett utländskt kreditinstitut i någon av de utländska stater som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

5. placeringar och fordringar för vilka någon av de internationella utvecklingsbanker som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 svarar,

Första stycket gäller

1. fordringar som grundas på derivatavtal och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen,

2. fordringar som grundas på derivatavtal och som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen, om Finansinspektionen godkänner det i enlighet med artikel 129.1 a c andra meningen i samma förordning,

3. andra fordringar som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen och som är tillgängliga på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, och

4. övriga fordringar som får användas för att uppfylla kravet på likviditetsbuffert enligt 9 a §.

6. andra placeringar, fordringar, garantiförbindelser och åtaganden som i enlighet med föreskrifter meddelade med stöd av 6 kap. 3 § 5 kan bedömas inte vara mer riskfyllda än de som anges i 1–5 och som uppfyller övriga krav som framgår av föreskrifterna, och

7. placeringar, fordringar, garantiförbindelser och andra åtaganden, för vilka säkerheten utgörs av sådana placeringar eller fordringar som anges i 1–6.

Fyllnadssäkerheterna får utgöra högst 20 procent av säkerhetsmassan. Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen i ett enskilt fall besluta att andelen under en begränsad tid får utgöra högst 30 procent.

Fordringar mot kreditinstitut får inte överstiga de andelar som anges i artikel 129.1a i tillsynsförordningen.

3 §⁵

När en hypotekskredit lämnas, får krediten ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom

1. 75 procent av marknadsvärdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål,

2. 70 procent av marknadsvärdet, för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål, och

3. 60 procent av marknadsvärdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål.

Samma belåningsgrader gäller för motsvarande utländska säkerheter.

När en hypotekskredit lämnas får krediten ingå i säkerhetsmassan till den del krediten i förhållande till säkerheten ligger inom *de belåningsgrader som följer av artikel 129.1 d och f* i tillsynsförordningen.

4 §

I samband med att ett emittentinstitut lämnar hypotekskrediter skall marknadsvärdet enligt 3 § fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock

I samband med att ett emittentinstitut lämnar hypotekskrediter *ska säkerhetens marknadsvärde* fastställas genom en individuell värdering. En värdering får dock grundas

grundas på generella prisnivåer om den avser på generella prisnivåer om den avser

Prop. 2021/22:76
Bilaga 6

1. fast egendom som utgör bostadsfastighet i en- eller tvåfamiljshus,
2. tomträtt som har upplåtits för bostadsändamål avseende en- eller tvåfamiljshus, eller
3. bostadsrätt som har upplåtits för bostadsändamål.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *skall* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

Med marknadsvärde avses det pris som skulle uppnås vid en marknadsmässig försäljning där skälig tid ges för förhandlingar. Marknadsvärdet *ska* bedömas utan hänsyn till spekulativa och tillfälliga förhållanden.

6 §

Hypotekskrediter får vara säkerställda endast med säkerheter i egendom belägen inom *Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*.

Hypotekskrediter får vara säkerställda endast med säkerheter i egendom belägen inom *EES*.

7 §

Ett emittentinstitut *skall fort-löpande* kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter.

Ett emittentinstitut *ska* kontrollera marknadsvärdet för egendom som utgör säkerhet för hypotekskrediter *i enlighet med artikel 129.3 i tillsynsförordningen*.

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för hypotekskredit minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *hypotekskrediten* som ligger inom

Om marknadsvärdet av egendom som utgör säkerhet för en hypotekskredit minskat avsevärt, får i säkerhetsmassan endast inräknas den del av *krediten* som *efter värdeminskningen* ligger inom *den belåningsgrad som gäller enligt 3 §*.

1. 75 procent av värdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för bostadsändamål,

2. 70 procent av värdet, för fast egendom som är avsedd för jordbruksändamål, och

3. 60 procent av värdet, för fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som är avsedd för affärs- eller kontorsändamål.

8 §⁶

Det nominella värdet av säkerhetsmassan ska vid varje tidpunkt överstiga det sammanlagda nominella värdet av de fordringar som kan göras gällande mot emittentinstitutet på grund av säkerställda obligationer med minst två procent.

⁶ Senaste lydelse 2016:504.

Värdet av säkerhetsmassan ska även täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs. Dessa kostnader får bestämmas till ett schablonbelopp.

9 §⁷

Emittentinstitutets *krediter och fyllnadssäkerheter* i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. Derivatavtal får användas i detta syfte.

Emittentinstitutets *tillgångar* i säkerhetsmassan ska ges sådana villkor beträffande valuta, ränta och räntebindningsperiod att en god balans upprätthålls med motsvarande villkor för de säkerställda obligationerna. Derivatavtal får användas i detta syfte.

Emittentinstitutet ska anses ha uppnått en sådan balans som avses i första stycket om nuvärdet av tillgångarna i säkerhetsmassan vid varje tidpunkt överstiger nuvärdet av skulderna avseende säkerställda obligationer med minst två procent. Vid beräkningen ska även nuvärdet av derivatavtal beaktas.

Emittentinstitutet ska se till att betalningsflödena avseende tillgångarna i säkerhetsmassan, derivatavtal och säkerställda obligationer är sådana att institutet vid varje tillfälle kan fullgöra sina betalningsförpliktelser gentemot innehavare av säkerställda obligationer och motparter i derivatavtal.

Emittentinstitutet ska på ett särskilt konto hålla de medel som avses i tredje stycket avskilda från institutets övriga medel.

Likviditetsbuffert

9 a §

Emittentinstitutet ska se till att säkerhetsmassan innehåller en likviditetsbuffert som täcker institutets högsta dagliga ackumulerade nettolikviditetsutflöde avseende en säkerställd obligation för de närmast följande 180 dagarna.

Likviditetsbufferten ska utgöras av

1. tillgångar på nivå 1 eller 2A enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen, eller

2. fordringar mot kreditinstitut som utgörs av kortfristig inlåning med en ursprunglig löptid som inte överstiger 100 dagar och som uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 1 eller 2 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen.

Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen godkänna att likviditetsbufferten tillfälligt får utgöras av

1. fordringar enligt andra stycket 2 som endast uppfyller kraven för kreditkvalitetssteg 3 enligt artikel 129.1 c i tillsynsförordningen, eller

2. tillgångar på nivå 2B enligt artikel 3 i likviditetstäckningsförordningen.

9 b §

För en säkerställd obligation som uppfyller kraven i 15 § andra stycket 1 behöver likviditetsbufferten täcka kapitalbeloppet endast i förhållande till avtalsvillkorens senare förfallodag.

10 §

Ett emittentinstitut *skall* föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, derivatavtal.

Registret *skall* vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret *skall* också utvisa de medel som *anges i 4 kap. 4 §.*

Ett emittentinstitut *ska* föra ett register över de säkerställda obligationerna, säkerhetsmassan och, i förekommande fall, derivatavtal.

Registret *ska* vid varje tidpunkt utvisa det nominella värdet av de säkerställda obligationerna och av den säkerhetsmassa som är knuten till obligationerna. Registret *ska* också utvisa de medel som *härifrån från säkerhetsmassan och derivatavtal.*

11 §

I registret *skall* det finnas uppgifter

1. för varje säkerställd obligation om obligationens nominella värde, ränta och förfallodag,

2. för varje enskild kredit om kreditens nummer, låntagare,

I registret *ska* det finnas uppgifter

1. för varje säkerställd obligation: om obligationens nominella värde, ränta och förfallodag,

2. för varje enskild kredit: om kreditens nummer, låntagare,

nominella värde, amorteringsvillkor och ränta,

nominella värde, amorteringsvillkor och ränta,

3. för varje offentlig *kredit* om borgensman när *sådan finns*,

3. för varje offentlig *fordran i form av en kredit enligt 2:* om borgensman,

4. för varje hypotekskredit om säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts,

4. för varje hypotekskredit: om
a) säkerhetens värde samt när och på vilka grunder värderingen utförts, *och*

5. för varje *fyllnadssäkerhet* om de tillgångar som omfattas, deras nominella värde samt, *i förekommande fall, tillgångarnas löptid och ränta,*

b) *fordran på grund av försäkringsavtal avseende säkerheten,*

5. för varje *fordran mot kreditinstitut, bortsett från fordran enligt derivatavtal, och för varje offentlig fordran, bortsett från krediter enligt 2:* om dess nominella värde samt löptid och ränta, *och*

6. för varje derivatavtal om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet.

6. för varje derivatavtal: om avtalets typ och nummer, derivatmotpart, nominellt belopp, valuta, räntesats, *mottagna säkerheter,* värdet på nettofordran eller nettoskuld samt start- och slutdag för avtalet.

Löptidsförlängning

15 §

Löptiden för en säkerställd obligation får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande. Inför ett beslut om godkännande ska Riksbanken och Riksgäldskontoret få tillfälle att lämna synpunkter.

Godkännande får lämnas, om

1. det är sannolikt att en förlängning kan motverka att emittentinstitutet kommer på obestånd, och

2. det av avtalsvillkoren för den säkerställda obligationen framgår

a) att löptiden får förlängas endast efter Finansinspektionens godkännande,

b) förutsättningarna för godkännande enligt 1, och

c) den senare förfallodag som gäller efter en förlängning.

Ett ärende eller mål om godkännande ska handläggas skyndsamt.

Prop. 2021/22:76
Bilaga 6

Information om säkerställda obligationer

16 §

Ett emittentinstitut ska lämna sådana uppgifter om en säkerställd obligation som behövs för att en köpare ska kunna bedöma obligationen och den risk som är förenad med att investera i den.

Om den säkerställda obligationen innehåller avtalsvillkor som avses i 15 § andra stycket 1, ska informationen särskilt innehålla uppgifter om

a) vilka omständigheter som kan utlösa en förlängning,

b) huruvida en förlängning påverkas av att emittentinstitutet försätts i konkurs eller resolution, och

c) kravet på Finansinspektionens godkännande.

4 kap.

1 §

Förmånsrätt enligt 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) gäller i de tillgångar som enligt 3 kap. 10 § registrerats som säkerhetsmassa.

Dessutom gäller förmånsrätt i *1. de medel som vid tidpunkten för konkursbeslutet eller utmätningen finns hos emittentinstitutet och som härrör från säkerhetsmassan eller derivatavtal, och* Dessutom gäller förmånsrätt i *medel som senare antecknas i registret enligt 4 §.*

2. de medel som senare antecknas i registret enligt 4 §.

5 kap.

3 §

Finansinspektionen *skall* återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning av säkerställda obligationer, eller

Finansinspektionen *ska* återkalla ett emittentinstituts tillstånd om institutet

1. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har påbörjat utgivning av säkerställda obligationer,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet.

2. har förklarat sig avstå från tillståndet, *eller*

3. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt.

I *det* fall som avses i första stycket 1 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

I *de* fall som avses i första stycket 1 *eller* 3 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

7 §

Emittentinstitut *skall med årliga avgifter* bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag.

Emittentinstitut *ska* bekosta Finansinspektionens *tillsyn med årliga avgifter*.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrettelser enligt denna lag.

6 kap.

3 §⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. motparter och utländska stater som avses i 1 kap. 2 §,

2. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,

3. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1,

4. låntagare som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2,

5. vilka utländska stater och centralbanker som avses i 3 kap. 2 § första stycket 4, vilka utländska kommuner och därmed jämförliga samfälligheter som avses i 3 kap. 2 § första stycket 5, vilka utländska stater som avses i 3 kap. 2 § andra stycket 2 och 4, vilka internationella utvecklingsbanker som avses i 3 kap. 2 § andra stycket 5 samt om tillgångar som avses i 3 kap. 2 § första stycket 6 och andra stycket 6,

6. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § skall utföras,

1. innehållet i de planer som krävs enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 och 4,

2. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket,

3. hur värdering av säkerheterna enligt 3 kap. 5 § ska utföras,

7. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § *skall* utföras,

8. villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för risk-exponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,

9. hur registret *skall* föras enligt 3 kap. 10 §,

10. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§, *och*

11. sådana avgifter för tillsyn som avses i 5 kap. 7 §.

4. hur kontrollen av marknadsvärdet enligt 3 kap. 7 § *ska* utföras,

5. hur *schablonbeloppet för kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer enligt 3 kap. 8 § ska bestämmas*,

6. villkor för derivatavtal samt beräkning av och villkor för risk-exponering och räntebetalningar enligt 3 kap. 9 §,

7. hur registret *ska* föras enligt 3 kap. 10 §,

8. den oberoende granskarens kompetens, uppgifter och rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 12 och 13 §§,

9. *vilken information ett emittentinstitut ska tillhandahålla enligt 3 kap. 16 § första stycket, och*

10. sådana avgifter som avses i 5 kap. 7 §.

1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.

2. Bestämmelsen i 5 kap. 3 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för överträdelse som har skett före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för en säkerställd obligation som har getts ut före ikraftträdandet. För en sådan obligation tillämpas dock den nya 3 kap. 16 § första stycket och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, 5 kap. 3 § i dess nya lydelse.

4. Äldre bestämmelser gäller också för en sådan säkerställd obligation som avses i artikel 30.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU, i den ursprungliga lydelsen, under förutsättning att utgivningsvolymen inte utökas efter den 8 juli 2024 och den säkerställda obligationen uppfyller kraven i leden a–d i samma artikel. För en sådan obligation tillämpas dock den nya 3 kap. 16 § första stycket och, för överträdelse som sker efter ikraftträdandet, 5 kap. 3 § i dess nya lydelse.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 1 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

1 a §¹

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. låter *blir* att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,

5. låter *bli* att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter *blir* att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,

9. låter *bli* att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera,

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret, eller

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 §

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen

lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå.

(2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,

23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och

a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,

c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

-
1. Denna lag träder i kraft den 8 juli 2022.
 2. Bestämmelsen i 15 kap. 1 a § i den äldre lydelsen gäller fortfarande för överträdelser som har skett före ikraftträdandet.
 3. Bestämmelserna i 15 kap. 1 a § första stycket 23 b, c och e gäller inte i fråga om säkerställda obligationer som avses i punkt 3 eller 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (2021:000) om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2021-11-08

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Stefan Lindskog samt justitierådet Leif Gäverth

Ändrade regler om säkerställda obligationer

Enligt en lagrådsremiss den 28 oktober 2021 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer,
2. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Therese Villard och rättssakkunnige Carl Lidquist.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i lagen om utgivning av säkerställda obligationer

1 kap. 2 §

Hänvisningen i definitionen av säkerhetsmassa till 3 kap. 2 § torde avse 3 kap. 1 och 2 §§.

3 kap. 8 §

Kostnader för förvaltning under avveckling av institutet

I 3 kap. 8 § första stycket finns en föreskrift om att det nominella värdet av säkerhetsmassan ska med minst två procent överstiga det sammanlagda nominella värdet på obligationerna. Ett ytterligare påslag som syftar till att säkerhetsmassan ska ge utrymme för viss täckning av förvaltningskostnader föreskrivs i det andra stycket, som lyder:

Värdet av säkerhetsmassan ska även täcka kostnader för förvaltning och avveckling av säkerställda obligationer under konkurs. Dessa kostnader får bestämmas till ett schablonbelopp.

Det får antas att syftet med påslaget är att säkerhetsmassan ska räcka till att inte bara infria obligationerna i den avtalade ordningen utan också till att betala kostnader för sådan förvaltning som i princip ankommer på institutet men som till följd av dess avveckling, exempelvis genom konkurs, måste betalas genom ianspråktagande av säkerhetsmassan. Såsom förslaget till andra stycket är formulerat kan det ge intryck av att

det handlar om något särskilt slags kostnadstäckning i händelse av institutets konkurs.

Prop. 2021/22:76
Bilaga 7

Det får vidare antas att vad som ska beaktas är inte bara förvaltningen av obligationerna som sådana utan också förvaltningen av säkerhetsmassan. Vad som framför allt lär föränleda kostnader är ju hanteringen av denna. Att det handlar om kostnader i båda hänseendena bör framgå av lagtexten.

Mot den angivna bakgrunden skulle 3 kap. 8 § andra stycket kunna formuleras enligt följande.

Utöver tillägget enligt första stycket ska det nominella värdet av säkerhetsmassan täcka sådana kostnader för förvaltningen av obligationerna och säkerhetsmassan som kan föränledas av att institutet inte fullgör förvaltningen. Dessa kostnader får bestämmas till ett schablonbelopp.

Det mest praktiska fallet lär vara att institutet sätts i konkurs. Det finns därför ingen erinran mot att schablonbeloppet fastställs med den utgångspunkten. Det bör emellertid beaktas att eftersom avsikten är att obligationerna ska fortsätta att löpa som om konkursen inte hade inträffat bör schablonbeloppet relateras till obligationernas återstående löptid.

3 kap. 9 b §

Hänvisningen till 15 § andra stycket 1 torde avse 15 § andra stycket 2. 4 kap.

Resolution som alternativ till konkurs

Lagen om utgivning av säkerställda obligationer (LUSO) tillkom före det att resolutionsinstitutet infördes. När så skedde medförde det inte några ändringar i LUSO, vilket har föränlett att vissa bestämmelser i LUSO ger ett intryck av att det vid emissionsinstitutets insolvens endast kan bli fråga om insolvensbehandling i form av konkurs fastän resolution många gånger framstår som mer närliggande. Det sagda gäller särskilt bestämmelserna i 4 kap. Rubriken till det kapitlet anger att det handlar om emissionsinstitutets obestånd – som alltså kan leda till såväl resolution som konkurs – men i de flesta bestämmelserna talas det om konkurs, inte i någon om resolution. Intrycket att obeståndsfrågor bara uppkommer – eller i allt fall bara behöver regleras – vid institutets konkurs bör undanröjas.

Ett klagörande av att ett obestånd kan hanteras också genom resolutionsinstitutet är dock inte tillräckligt. Beträffande i stort sett alla paragrafer i 4 kap. har man anledning att fråga sig relevansen av regleringen för det fall att obeståndet skulle hanteras genom resolution i stället för konkurs. Problematiken har visserligen begränsat samband med det direktiv som ligger till grund för förevarande lagstiftningsärendet, men detta ärende är å andra sidan ett tillfälle så gott

som något att anpassa LUSO till det rättsläge som gäller efter resolutionsinstitutets införande. Avfattningen av flera paragrafer i 4 kap. är i ljuset av att obeståndet kan hanteras också enligt resolutionsreglerna otillfredsställande.

4 kap. 1 och 4 §§

Borgenärsskydd avseende tillgångarna i säkerhetsmassan

Grundläggande för systemet med säkerställda obligationer är att obligationsinnehavarna ska ha säkerhet för sina fordringar i en särskild säkerhetsmassa som blir kvar hos emittenten (dvs. gäldenären) och handhas av denne. Enligt 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) har således obligationsinnehavarna förmånsrätt i säkerhetsmassan efter vad som följer av 4 kap. 1 § LUSO. I första stycket av den paragrafen föreskrivs det att förmånsrätten gäller i de tillgångar som enligt 3 kap. 10 § samma lag har registrerats som säkerhetsmassa. Borgenärsskyddet i form av förmånsrätt är således kopplat till emissionsinstitutets registreringsåtgärder. Institutet får förfoga över tillgångarna med endast de begränsningarna att tillgångarna ska registreras och säkerhetsmassan vara tillräckligt stor. Det gäller oavsett tillgångsslag och innebär en avvikelse från det annars normala kravet på rådighetsavskärande för borgenärsskydd genom särskild säkerhetsrätt i viss egendom (såsom pant i fordringar).

Vilka tillgångar som får ingå i säkerhetsmassan regleras i 3 kap. 1, 2 och 10 §§ LUSO (se definitionen i 1 kap. 2 §). Kontanta medel hör inte till dessa. Men tillgångar som ingår i säkerhetsmassan kan avkasta eller omvandlas till penningmedel (härledda medel). För att inte säkerhetsmassan då ska reduceras måste den omfatta också sådana medel. Genom registrering enligt 3 kap. 10 § LUSO avses ett sådant borgenärsskydd bli åstadkommet.

När det gäller härledda medel innebär ett borgenärsskydd genom registrering inte bara ett alternativt s.k. sakrättsligt moment för att åstadkomma ett borgenärsskydd som inte kräver något rådighetsavskärande. Det innebär dessutom – till skillnad från andra tillgångsslag – att det grundläggande sakrättsliga kravet på identifierbarhet frångår. Om man tänker sig att emissionsinstitutet försätts i konkurs kommer förmånsrätten att handla om en prioritetsställning av något slag (såsom allmän förmånsrätt eller något liknande) och inte en rätt till en viss identifierbar tillgång (dvs. särskild förmånsrätt). Frågan är emellertid vad som utgör underlaget för prioritetsordningen. Möjligen är det en outtalad tanke, att när en tillämpning av förmånsrättsregeln aktualiseras ska av emissionsinstitutets medel per konkursdagen avskiljas och tillföras säkerhetsmassan ett belopp så stort att det svarar mot vad som har registrerats. Vid konkurs skulle det kunna göras av förvaltaren, men man frågar sig hur det skulle gå till vid utmätning (låt vara att det knappast är någon praktisk situation att utmätningen skulle ianspråka så stor del av institutets medel att återstoden inte skulle räcka till härledda medel). Men man kan också tänka sig att det rör sig om allmän förmånsrätt i sedvanlig

mening, innebärande att utdelning får avvaktas. Detta skulle dock stämma illa med tanken att de säkerställda obligationerna genom ianspråktagande av säkerhetsmassan ska utan hinder av konkursen avvecklas i kontraktsevenlig ordning. Frågan bör bli föremål för fortsatta överväganden och klarlägganden, närmast i anslutning till 4 kap. 1 §. Då bör också övervägas hur frågan ska hanteras i händelse av resolution.

Det kan beträffande härledda medel och frågan om identifierbarhet tilläggas, att den nu gällande ordningen att institutet ska hålla härledda medel avskilda på ett särskilt konto (3 kap. 9 § fjärde stycket LUSO) inte är oproblematiske i det angivna hänseendet. Identifierbarhet i sakrättslig mening förutsätter nämligen att kontohållaren är någon annan än institutet, medan den aktuella bestämmelsen ger intrycket att ett ”avskiljande” skulle kunna ske genom att medlen ”hålls” på konto med institutet självt. Då föreligger inte identifierbarhet i sakrättslig mening. En ordning som innebär att härledda medel ska avskiljas på konto och att avskilda medel utgör en tillgång i säkerhetsmassan med annan kontohållare är emellertid från sakrättsliga utgångspunkter helt problemfri. Den möjligheten bör övervägas såsom ett alternativ till den föreslagna registreringsordningen med de följdfrågor som denna föranleder (och som f.ö. inte har blivit föremål för någon remissbehandling eftersom det inte fanns med i utredningens förslag). Det skulle kunna ske genom ett klarläggande i 3 kap. 9 § fjärde stycket LUSO av innebörd att avskiljande sker genom insättning på konto med något annat institut. Det klarläggandet föranleder då vissa följdändringar, såsom ett klarläggande i 4 kap. 1 § av att medlen omfattas av förmånsrätten i den paragrafen och alltså inte ska vara underkastade lagen (1944:181) om redovisningsmedel.

I anslutning till det anförda bör det också övervägas hur man ska se på härledda medel som av någon anledning inte har registrerats vid den kritiska tidpunkten (såsom dagen för ett konkursbeslut). En möjlighet är att tillämpa registreringskravet strikt, men man kan också tänka sig en ”mjukare” ordning (jfr vad som enligt lagen om redovisningsmedel gäller för medel som är omedelbart tillgängliga för avskiljande).

I förslaget till 4 kap. 1 § har andra stycket – förmodligen av förbiseende – fått en märklig formulering. Avsikten torde vara att klargöra att också härledda medel som har flutit in efter det att förmånsrättsfrågan aktualiserats omfattas av säkerhetsmassan och därmed av förmånsrätten. Att det förhåller sig så följer emellertid redan av allmänna förmögenhetsrättsliga principer (man brukar tala om frysningsprincipen). Om det anses ha ett värde att klargöra detta i lag kan paragrafen formuleras på följande sätt.

1 § Förmånsrätt enligt 3 a § förmånsrättslagen (1970:979) gäller i de tillgångar som enligt 3 kap. 10 § har registrerats som säkerhetsmassa.

Dessutom gäller förmånsrätt i de medel som tillgångarna i säkerhetsmassan kan resultera i efter tidpunkten för konkursen eller utmätningen, oavsett om de har registrerats eller inte.

I sammanhanget finns det också anledning att peka på att betydelsen av 4 kap. 4 § LUSO framstår som oklar. Den förstås så att under konkurs (resolution?) ska fortsatt registrering av härledda medel ske som en fråga om ordning (och möjligen för den osannolika eventualiteten att konkursboet försätts i konkurs). Men den kan också uppfattas på det sättet, att fortsatt registrering under konkursen är en förutsättning för att förmånsrätten avseende härledda medel ska upprätthållas. Det senare stämmer i så fall inte med vad som – enligt vad som har framhållits i det föregående – följer av allmänna rättsprinciper (dvs. frysningsprincipen).

4 kap. 3 §

Förtida infriande

Av skäl 14 i direktivet följer att medlemsstaterna inte får ha bestämmelser i sin nationella rättsordning som innebär att ett beslut om konkurs eller resolution automatiskt föranleder att betalningsförpliktelser enligt obligationen tidigareläggs i strid med den avtalsenliga planeringen. I avsnitt 6.3 uttalas att när det gäller konkurs finns ett sådant krav i 4 kap. 3 § LUSO. Men den bestämmelsen gäller obligationsinnehavarens rätt att få betalt, inte skyldighet att ta emot betalning. En konkurs utlöser en skyldighet för borgenärerna att i avräkning på sina konkursfordringar ta emot betalning (utdelning) ur gäldenärens (boets) förmögenhetsmassa efter vad som följer av de konkursrättsliga reglerna. Det förefaller emellertid inte som att bestämmelsen tar sikte på sådana betalningar (utdelningar) utan på betalningar ur säkerhetsmassan. Om så är fallet bör bestämmelsen formuleras så att detta klart framgår. Det bör också klargöras att insolvensbehandlingen inte inverkar på den avtalade betalningsordningen genom ianspråktagande av de tillgångar som omfattas av förmånsrätten. Detta bör gälla oberoende av om det handlar om resolution eller konkurs. Beträffande konkurs innebär det en avvikelse från vad som föreskrivs i 8 kap. 7 § konkurslagen (1987:672). Också i fråga om resolution innebär det en begränsning av de möjligheter som resolutionsverktygen ger.

I anslutning till det anförda kan man fråga sig vad som gäller om en obligationsinnehavare väljer att bevaka sin fordring i institutets konkurs. Något hinder mot det synes inte finnas. Det innebär – beroende på omständigheterna – att en säkerställd obligation kan komma att avvecklas tidigare än vad villkoren föreskriver.

Förslaget till lag om ändring i lagen om bank- och finansieringsrörelse

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Parallelluppställning över genomförandet i svensk rätt av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162

Prop. 2021/22:76
Bilaga 8

Artikel i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU

Svenska bestämmelser

1	Inte relevant för Sverige
2	Inte relevant för Sverige
3	Inte relevant för Sverige
4.1	1 kap. 1 § lagen (1936:81) om skuldebrev, 3 a § förmånsrättslagen (1970:979), 3 kap. 10 § och 4 kap. 1 § lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer (LUSO)
4.2	3 kap. 10 § och 4 kap. 1 § LUSO
4.3	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
5	4 kap. 3 § LUSO, 11 kap. 3 och 4 §§, och 13 kap. 11 § lagen (2015:1016) om resolution (LOR) samt föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § LUSO
6.1 a	3 kap. 1–5 och 7 §§ LUSO
6.1 b–6.4	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
6.5	3 kap. 4 och 5 §§ LUSO
6.6	3 kap. 10 och 11 §§ och 4 kap. 1 § LUSO
6.7	3 kap. 10 och 11 §§ LUSO
6.8, 7 och 8	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
9	22 och 31 § lagen om skuldebrev
10	3 kap. 1 § andra stycket LUSO
11	1 kap. 2 § och 3 kap. 2 och 9–11 §§ LUSO
12	3 kap. 10 och 11 §§ och 4 kap. 1, 2 och 4 §§ LUSO
13	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten

Prop. 2021/22:76	14.1	3 kap. 16 § LUSO
Bilaga 8	14.2	3 kap. 16 § LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 9 LUSO och 8 kap. 11 § regeringsformen (1974:152) (RF)
	14.3	3 kap. 16 § LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 9 LUSO och 8 kap. 11 § RF
	15.1	3 kap. 8 och 9 §§ LUSO
	15.2	3 kap. 8 och 9 §§ LUSO
	15.3	3 kap. 8 § LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 5 LUSO
	15.4	3 kap. 8 och 9 §§ LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 6 LUSO
	15.5	3 kap. 8 och 9 §§ LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 6 LUSO
	15.6	3 kap. 8 och 9 §§ LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 6 LUSO
	15.7	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
	15.8	3 kap. 8 och 9 §§ LUSO
	16.1–16.3	3 kap. 9 a § LUSO
	16.4	Sverige har utnyttjat valmöjligheten
	16.5	3 kap. 9 b § LUSO
	16.6	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
	17.1	3 kap. 15 och 16 §§ LUSO
	17.2	13 kap. 6 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF)
	18.1–18.3	5 kap 1 § LUSO
	18.4	3 kap. 10 och 11 §§ LUSO och föreskrifter med stöd av 6 kap. 3 § 7 LUSO
	18.5	5 kap. LUSO och 13 kap. 3 § och 15 kap. LBF
	18.6	1 kap. 9 § RF
	19.1	2 kap. 1 § LUSO
	19.2	2 kap. 1 § LUSO och föreskrifter enligt 6 kap. 3 § 1 LUSO
	20.1	28 kap. 5 § LOR
	20.2–20.4	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten

21	13 kap. 3 § LBF och föreskrifter enligt 16 kap. 1 § 16 LBF	Prop. 2021/22:76 Bilaga 8
22.1	5 kap. LUSO och 13 kap. LBF	
22.2	2 kap. och 5 kap. LUSO och 13 och 15 kap. LBF	
23.1	5 kap. 2–5 §§ LUSO och 15 kap. 1 § LBF	
23.2	5 kap. 2–6 §§ LUSO och 15 kap. 1, 1a, 7–8 a och 9 a–d §§ LBF	
23.3	15 kap. LBF	
23.4	15 kap. 1, 1a–c, 7–9 §§ LBF	
23.5	15 kap. 1a–c, 7, 8 a och 9 a–d §§ LBF	
23.6	10 och 25 §§ förvaltningslagen (2017:900)	
23.7	32 § förvaltningslagen, 6 kap. 1 § LUSO och 17 kap. 1 § LBF	
24.1–24.4	1 kap. 10 § förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse	
24.5	30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	
24.6–24.8	1 kap. 10 § förordning (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse	
24.9	13 kap. 6 a § LBF	
24.10	Inte relevant för Sverige	
25	13 kap. 6 a § LBF	
26.1	1 kap. 10 § förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse	
26.2	1 kap. 10 § förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse	
26.3	13 kap. 6 a § LBF	
27	2 kap. 3 § LUSO	
28	5 kap. 6 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder	
29	23 kap. 1 § LOR	
30	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till LUSO och LBF	
31.1	Inte relevant för Sverige	
31.2	Inte relevant för Sverige	
31.3	Ska genomföras genom faktiskt handlande	
31.4	Inte relevant för Sverige	
31.5	Inte relevant för Sverige	

Prop. 2021/22:76 Bilaga 8	32.1	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till LUSO och LBF
	32.2	Ska genomföras genom faktiskt handlande
	33	Inte relevant för Sverige
	34	Inte relevant för Sverige

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 december 2021

Närvarande: statsrådet Johansson, ordförande, och statsråden Hallengren, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Ekström, Strandhäll, Eneroth, Ernkrans, Nordmark, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Elger, Farmanbar, Danielsson, Karkiainen

Föredragande: statsrådet Elger

Regeringen beslutar proposition Ändrade regler om säkerställda obligationer